നടുവത്തു്

അച്ഛൻനമ്പൂതിരിയുടെ

കൃതികൾ

പ്രസാധകൻ

പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ

[All rights reserved]

കോട്ടയ്ക്കൽ

ലക്ഷ്മീസഹായം അച്ചുകൂടം

1089

Price Re 1] [വില ക

L
3/9..

THE STATE MUSEUM, TRICHUR.

Free Reading Room—Krishna-Kalyani
Endowment from
Mr. & Mrs. T. K. Krishna Menon.

Serial No. ~~529~~ ~~530~~ 908

Section [illegible]

Name of book [illegible]

L
3
908

~~9.101 858~~

ബ്രഹ്മശ്രീ

നടുവത്ത് അച്ഛൻനമ്പൂതിരിങ്ങവർകൾ.

ബ്രഹ്മശ്രീ

നടുവത്തു മഹൻനമ്പൂതിരിയും

അവിടുത്തെ അമ്മയും.

ബ്രഹ്മശ്രീ

നടുവത്തു മഹൻനമ്പൂതിരിഅവർകൾ.

മുഖവുര

ആധുനികഭാഷാകവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ വെണ്മണിനമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാരെപ്പോലെ പ്രശസ്തനും പ്രസിദ്ധനും ആയ ഒരു കവിയുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതു കഴിഞ്ഞുപോയ നടുവത്തച്ഛൻനമ്പൂതിരി അവർകൾ മാത്രമാണ്. ഭാഷയുടെ ശുദ്ധി, പദങ്ങൾക്കുള്ള സ്നിഗ്ദ്ധത, ഭാവങ്ങളുടെ സ്വാഭാവികത ഇങ്ങിനെ ചില വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളാണ് നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാരുടെ കൃതികളിൽ ജനസാമാന്യത്തിന്ന് അധികമായ അഭിനിവേശം ഉണ്ടാക്കിത്തീൎത്തിട്ടുള്ളത്. ഈ ഒരു ഗുണപൌഷ്കല്യം നവീനകവികളുടെ ഇടയിൽ അച്ഛൻനമ്പൂതിരി അവർകളുടെ കവിതയിലുള്ളതുപോലെ അധികമെങ്ങും കാണുന്നില്ല. നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാരുടെ കവിതകളെപ്പോലെ നമ്പൂതിരി അവർകളുടെ കവിതകളും പണ്ഡിതന്മാരും പാമരന്മാരും ഒരുപോലെ കൊണ്ടാടുന്നതിനുള്ള കാരണവും അതുതന്നെയാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ, ശുദ്ധഭാഷാപദങ്ങൾ സുഗമമായ രീതിയിൽ ചേൎത്തു, കേൾക്കുന്നവൎക്കു സുഖമുണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ അച്ഛൻനമ്പൂതിരി അവർകൾ അദ്വിതീയനായിരുന്നു എന്നു മാത്രം ഇവിടെ പറഞ്ഞാൽ മതിയായിരിക്കും.

വെണ്മണി നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ഒരു ശ്ലോകമെങ്കിലും തോന്നാത്തവർ അക്ഷരജ്ഞാനമുള്ള മലയാളികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആരുമില്ലെങ്കിൽ, നടുവത്തച്ഛൻനമ്പൂതിരി അവർകളുടെ കാൎയ്യത്തിലും അതുതന്നെയാണ് പറയാനുള്ളത്. അച്ഛൻനമ്പൂതിരിയുടെ കീൎത്തിസ്തംഭമായ 'ഭഗവദ്ദൂതി'ലെ ഒ

രോ ശ്ലോകവും സഹൃദയന്മാരെപ്പോലെ സാധാരണ പിള്ളർ കൂടി ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി മലയാളത്തിൽ എവിടെ ചെന്നാലും കേൾക്കാം. ആധുനികഭാഷാനാടകങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇത്രമാത്രം പ്രചാരമുള്ള ഒരു കല്പിതകൃതിയുമുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നുള്ളതിന്ന്, ഇത് അധികം പ്രാവശ്യം അച്ചടിപ്പിക്കേണ്ടിവന്നതുതന്നെ മതിയായൊരു ലക്ഷ്യമാണല്ലൊ. ഈ പുസ്തകത്തിൽചേർത്തിരിക്കുന്ന 'അക്രൂരഗോപാലം' നാടകവും, പൂർത്തിയായി കിട്ടിയെങ്കിൽ, ഭഗവദ്ദൂതുപോലെ തന്നെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കൃതിയാകുമായിരുന്നു. പക്ഷെ, നമ്മുടെ നിർഭാഗ്യവശാൽ, എങ്ങിനെയോ അതിന്നിടവന്നില്ലെന്നേ പറയാനുള്ളു.

വെണ്മണിമഹൻനമ്പൂതിരിപ്പാടവർകൾ സ്വതേ ഒരു അമാന്തക്കാരനായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ മിക്കതും അപൂർണ്ണമായിട്ടാണല്ലോ കിടക്കുന്നതു്. അച്ഛൻനമ്പൂതിരി അവർകൾക്കാകട്ടെ, ആ ദോഷം അശേഷം ബാധിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിലും, അനേകം കാര്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നതുകൊണ്ടും, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു ഓരോ രോഗങ്ങൾ പിടിപെട്ടുകിടക്കേണ്ടിവന്നതിനാലും കവിതാവിഷയത്തിൽ ഇഷ്ടംപോലെ ശ്രദ്ധവെക്കുന്നതിന്നു സൌകര്യം മതിയായിട്ടില്ല. അതാണു് അവിടുത്തെ കൃതികളായി രണ്ടു മൂന്നു പുസ്തകത്തിലധികം നമുക്കു കിട്ടാതിരിക്കാനുള്ള കാരണം. എങ്കിലും ദുഷ്ടസന്താനങ്ങൾ അധികമുണ്ടാകുന്നതിലും ഭേദം വിശിഷ്ടസന്താനങ്ങൾ ഒന്നോ രണ്ടോ മാത്രമുണ്ടാകുന്നതാണല്ലൊ. അച്ഛൻനമ്പൂതിരി അവർകളുടെ കൃതികൾ എണ്ണത്തിൽ കുറച്ചായിരുന്നാലും വർണ്ണത്തിൽ കുറവില്ലെന്നുള്ള മെച്ചം ധാരാളമുണ്ടുതാനും.

ഇങ്ങിനെ ഒക്കെയാണെങ്കിലും, ഭാഷാസാഹിത്യത്തി

ൻെറ എല്ലാഭാഗത്തും നമ്പൂതിരിഅവർകൾ കൈവെച്ചു നോക്കീട്ടുണ്ടെന്നും, അവിടെയൊക്കെ അവിടുത്തെ അളവററ കവിതാവാസന പരത്തീട്ടുണ്ടെന്നും ഈ പുസ്തകത്തിലുള്ള പലതരം കവിതകൾ പരിശോധിച്ചാൽ ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നതാണ്. കിളിപ്പാട്ട്, വർണ്ണന, തർജ്ജമ, പലതരം പാട്ടുകൾ, സമസ്യാപൂരണങ്ങൾ മുതലായി കവിതയുടെ ഒരു മാർഗ്ഗവും ഈ കവി ഒഴിച്ചുവിട്ടിട്ടില്ല. ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ കവിതാവാസനയാൽ ആകർഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന കവികൾ എത്രമാത്രമുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഇതിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന കത്തുകളിൽനിന്നും കണക്കാക്കാം. ഏതൊക്കെ വിലയേറിയ അനേകം കവിതാരത്നങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നവയുമാണ്. എന്നാൽ അവയൊന്നും ചിന്നിച്ചിതറിപ്പോകാനിടവരാതെ, കിട്ടുന്നേടത്തോളം ഒരുദിക്കിൽ ശേഖരിച്ച് ആവശ്യക്കാർക്ക് അനുഭവിക്കാൻ സൌകര്യമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കണമെന്നു മാത്രം കരുതിയാണ് ഈ വിധം ഇവിടെ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. അത് ഒരുവിധം സാധിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നാണ് എൻെറ വിശ്വാസം.

ഈ പുസ്തകത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ മിക്കതും അച്ഛൻനമ്പൂതിരിഅവർകൾ തന്നെ അതാതു സമയം സ്വന്തം കയ്യക്ഷരത്തിൽ പകർത്തിവെച്ചിരുന്ന നോട്ടുപുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നെടുത്തതാണ്. ആവക പുസ്തകങ്ങളുടെ പഴക്കംകൊണ്ടും, ഇതൊക്കെ ഒരുകാലത്ത് അച്ചടിക്കുന്നതിന്നു മററാരാൾ നോക്കി പകർത്തേണ്ടിവരുമെന്നു കരുതിഎഴുതിയതല്ലാത്തതയാലും പല ഭാഗങ്ങളിലും എനിക്കു സംശയം വന്നിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും ഒരുവിധമൊക്കെ ശരിപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടെന്നാണ് എൻെറ ബോധം. പിന്നെ, പകർപ്പുകൾ ഒന്നിച്ചു തയ്യാറാക്കാൻ കഴിയാത്തതയാൽ പൌർവ്വാപര്യക്രമത്തിലും ചി

ല വ്യത്യാസം കണ്ടേക്കാം. ആവക വല്ല ന്യൂനതയുമുണ്ടെന്നു വന്നാൽ അതൊക്കെ അടുത്ത പതിപ്പിൽ തീൎക്കാവുന്നതുമാണു്.

എന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം, ഈ പുസ്തകം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിലേക്കു് ആവശ്യപ്പെട്ട ലക്ഷ്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു തന്നതിന്നു് അച്ഛൻനമ്പൂതിരി അവൎകളുടെ സീമന്തപുത്രനും ഒരു സരസഭാഷാകവിയുമായ നടുവത്തു മഹൻനമ്പൂതിരിഅവൎകൾക്കും, ഇതിലേക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രം എഴുതിത്തന്നു് എന്നെ സഹായിച്ച സുപ്രസിദ്ധഭാഷാകവിയായ ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമെനോൻ ബി. ഏ. അവൎകൾക്കും ഞാൻ പ്രത്യേകം കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നുകൂടി ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കോട്ടയ്ക്കൽ
89 എടവം 1 നു-

പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ

നടുവത്ത്

അച്ഛൻ നമ്പൂതിരി

ഇക്കഴിഞ്ഞ അർദ്ധശതവർഷത്തിൽ മലയാളഭൂമിയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള അനവധി കവികളുടെ ശേഖരത്തിൽ ഒരു മാന്യസ്ഥാനത്തിന്നവകാശിയായ നടുവത്തു് അച്ഛൻനമ്പൂതിരി തിരുമനസ്സിലെ പേരുകേൾക്കാതെ മലയാളത്തിൽ അക്ഷരജ്ഞാനമുള്ളവർ ആരുംതന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നാൽ അവിടുത്തെ ജനനത്താൽ പരിപൂതമാക്കിച്ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രദേശവും സംവത്സരവും ഏതാണെന്നും, അവിടുത്തെ ബാല്യസ്ഥിതി എന്തായിരുന്നു എന്നും, വിദ്യാഭ്യാസം ഏതുപ്രകാരമായിരുന്നു എന്നും, അവിടുത്തെ ജനനശേഷം ഇല്ലത്തേക്കു വല്ല ഭേദഗതിയും വന്നിട്ടുണ്ടോ എന്നും, അവിടുത്തെ വൃത്തിയുടെ സ്വഭാവമെന്താണെന്നും മററുമുള്ള വിവരങ്ങൾ ആ തിരുമനസ്സിലെ കവിതാമാധുര്യം അനുഭവിച്ചു സുഖിക്കുന്ന അനേകായിരം ജനങ്ങളിൽ ചുരുക്കം പേർക്കുമാത്രമേ അറിവുണ്ടായിരിക്കയുള്ളൂ. കാളിദാസൻ ഭവഭൂതി മുതലായ പ്രാചീനസംസ്കൃതകവികളെയും, എന്നുവേണ്ട, ചുരുങ്ങിയ ശതവർഷങ്ങൾക്കിപ്പുറം ജീവിച്ചിരുന്ന തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛൻ, കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ മുതലായ മലയാളകവികളേയും സംബന്ധിച്ചു്, മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം പൂർണ്ണമായ വിവരങ്ങൾ വേണമെന്നില്ല, നിരാക്ഷേപമായി, കാലനിർണ്ണയം ചെയ്യത്തക്കവണ്ണമുള്ള വിവരംപോലും കുറിച്ചിടുവാൻ തോന്നാത്ത അവരുടെ സമാനകാലീനന്മാരെ നാം ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ മനസ്സറിയാതെ ശപിക്കുമാറുണ്ടു്. നമ്മുടെ പിൻഗാമികൾക്കു് നമ്മെ അപ്രകാരം ശപിക്കുവാൻ ഇടകൊടുക്കാതിരിക്കേണ്ടതു് നമ്മുടെ ചുമതലയാ

ണ്ട് എന്നാലും ഈ മഹത്തായ കൃത്യത്തെ ഞാൻ ചെയ്യുന്നതിനേക്കാൾ പ്രതിന്മടങ്ങു ഭംഗിയായി നിർവ്വഹിക്കത്തക്ക അനവധി യോഗ്യർ ഇപ്പോളുണ്ടെന്ന് എനിക്കു പൂർണ്ണബോദ്ധ്യമുണ്ടെങ്കിലും, അച്ഛൻനമ്പൂതിരി തിരുമനസ്സിലെക്കു ഈയുള്ളവനിലുള്ള അതിരറ്റ വാത്സല്യത്തിന്റെ ശക്തിയാൽ ഇതു ഞാനായാൽമതി എന്ന് അവിടുന്ന് അരുളിച്ചെയ്തതും, അവിടുത്തെക്കുറിച്ച് ഈയുള്ളവനുള്ള അതിരറ്റ ഭക്തിബഹുമാനങ്ങളുടെ ശക്തിയാൽ ആ തിരുമനസ്സിലെ ജീവചരിത്രസംഗ്രഹം ഞാൻതന്നെ എഴുതേണ്ടതാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുകയും ചെയ്കയാൽ ഇതിനു പുറപ്പെട്ടതാണെന്നു മഹാജനങ്ങളെ അറിയിച്ചു കൊള്ളുന്നു.

നടുവത്ത് അച്ഛൻനമ്പൂതിരി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു 1016 ാമാണ്ട് മീനമാസത്തിൽ മകം നക്ഷത്രത്തിൽ 'ചാലെ മാടമഹീപതി പാലിച്ചീടുന്ന കൊച്ചിരാജ്യത്ത്' — ചാലക്കുടി എന്ന ദിക്കിൽ ജനിച്ചു. ഭക്തികൊണ്ടും വിരക്തികൊണ്ടും ദാരിദ്ര്യംകൊണ്ടും കുചേലബ്രാഹ്മണനൊടുപമിക്കാവുന്ന അവിടുത്തെ അച്ഛൻ, മഹാനായ ഈ ഉണ്ണിയുടെ മുഖദർശനത്താലുള്ള സുഖം അനുഭവിപ്പാൻ നില്ക്കാതെയും ഉണ്ണിക്കു പിതൃലാളനസുഖം അനുഭവിപ്പാൻ ഇടകൊടുക്കാതെയും, ഗർഭസ്ഥനായ കുമാരന്നു നാലുമാസം പ്രായമാകുംകാലത്തു, തന്റെ നാല്പതാം വയസ്സിൽ, സ്വർഗ്ഗപ്രാപ്തനായി. രണ്ടുപേർ ജ്യേഷ്ഠന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നവരിൽ ഒരാൾ ഉപനീതനായിരിക്കുമ്പോഴും, മറ്റെ ആൾ 1051-ാമാണ്ടിലും അന്തരിച്ചു. ഇപ്പോളുള്ള ഇല്ലത്തെ ഗൃഹസ്ഥൻ ഈ രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകനാണ്.

അച്ഛൻനമ്പൂതിരി തിരുമനസ്സിലെക്കു പുരുഷപ്രാപ്തിയാകുന്നതുവരെ അമ്മതന്നെ ഗൃഹഭരണംചെയ്തു. എന്തുണമാനാണെന്ന് ഈശ്വരന്നുതന്നെ അറിയാം. ഭർത്താവി

ന്റെ അകാലത്തിലുള്ള ദേഹവിയോഗം; അതിനെ സംബ
ന്ധിച്ച് തനിയ്ക്കുള്ള ദുസ്സഹമായ വ്യസനം; തങ്ങളെത്തന്നെ
പോററുവാൻ കഴിവില്ലാത്ത രണ്ടുമൂന്നു ഇളംകിടാങ്ങളും; താൻ
ഏകാകിനി; ഇല്ലത്തു യാതൊരുവകയും ഇല്ല; മററവൎഗ്ഗക്കാ
ൎക്കു ചെയ്യാവുന്നവിധം ഭിക്ഷാടനം ചെയ്തു ഉപജീവിക്കുവാൻ
സ്വാതന്ത്ര്യം ഇല്ലാത്ത ഒരന്തൎജ്ജനം; എന്താണ് ഇതിൽപ
രമായി ഒന്നു വരുവാനുള്ളത്. ഇതെല്ലാം സഹിച്ചുംകൊണ്ട്
ഏതാനും പശുക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നവയെ കറന്നു, കാച്ചി,
തൈരുണ്ടാക്കി വിററ് അതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ആദായംകൊ
ണ്ടു, ഗൃഹനിപുണയായ ആ സാധ്വി തന്റെ സാമൎത്ഥ്യ
ത്താൽ പട്ടിണികൂടാതെ നിത്യവൃത്തി കഴിച്ചുകൂട്ടി. "ആവട്ട
ത്തുറിരിക്കും പുരഹരഭഗവാനുള്ള നല്ലുത്സവത്തെ" എന്നുഭഗ
വദ്ദൂതിലെ സൂത്രധാരൻ ചൊല്ലിയശ്ലോകംവഴി നമുക്കെല്ലാം
പരിചയമായിട്ടുള്ള 'ആവട്ടത്തൂർ' എന്നദിക്കിൽ 'കുട്ടപ്പിള്ളി'
എന്ന് ഇല്ലപ്പേരുള്ള തന്റെ അമ്മാത്തു വെച്ചായിരുന്നു
അച്ഛൻ നമ്പൂരിയുടെ പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം- അക്ഷരാഭ്യാ
സം കഴിഞ്ഞു 'വാക്യം' വരെ അവിടെ വെച്ചു പഠിച്ചു. പണ്ട
ത്തെ സമ്പ്രദായപ്രകാരം വാക്യം വരെ പഠിച്ചാൽ നല്ലവണ്ണം
കുട്ടിവായിക്കാറായില്ലെന്നു ആ സമ്പ്രദായം നിശ്ചയമുള്ളവ
ൎക്കെല്ലാം അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. ഉപനയനം കഴിച്ചതു
സ്വജനത്തിൽപെട്ട 'മരുത്തോമ്പിള്ളി' എന്ന ഇല്ലത്തുവെ
ച്ചാണ്. ഈ ക്രിയയും സ്വല്പമായി ചിലവുള്ളതു ചെയ്വാൻ
സാധിക്കാത്തതിനാലാണ് സ്വഗൃഹത്തിൽ വെച്ചു നടത്താ
ഞ്ഞതു്. ഇക്കാലത്തുതന്നെയാണ് അതിബുദ്ധിയോടും അ
തിശ്രദ്ധയോടുംകൂടി വേദപാഠം ചെയ്തത്. അമ്മാത്തെ ഒ
രു ശാഖയായ 'നെല്ലായിക്കുന്നത്തു' വെച്ചായിരുന്നു സമാ
വൎത്തനം. സ്വന്തം ഇല്ലത്തു് ഈവക അടിയന്തരങ്ങൾ നി
വൃത്തിക്കുവാൻ തീരെ കഴിവില്ലാതെ വരുമ്പോൾ ബന്ധുജ
നങ്ങളുടെ സഹായം ആവശ്യപ്പെടാതെ ഗത്യന്തരമില്ലല്ലോ.

എന്നാൽ തുടരെത്തുടരെ ഏതെങ്കിലും ഒരിടത്തുതന്നെ അ
ലട്ടുന്നതിന്നു വൈമനസ്യം തോന്നീട്ടായിരിക്കണം ഉപനയ
നം ഒരേടിക്കിലും, സമാവൎത്തനം മറെറാരേടിക്കിലും ആക്കാ
മെന്നു ലോകതന്ത്രജ്ഞയായ മാതാവു നിശ്ചയിച്ചതു്. ഇക്കാ
ലത്തു് ഓട്ടംതുള്ളലിൽ ഭ്രമം നിമിത്തം തുള്ളൽകൃതികൾ കി
ട്ടുന്നതും സമ്പാദിച്ചുവായിച്ചും പകൎത്തിഎഴുതിയും കുട്ടിവാ
യനയും എഴുത്തും വശമാക്കി. അമ്മക്കും തുള്ളലിൽ വള
രെ മോഹമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു മകന്റെ ഈ പരിശ്രമ
ത്തെ സൎവ്വാത്മനാ അഭിനന്ദിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടതില്ല
ല്ലോ. 'ചെറുപ്പകാലങ്ങളിലുള്ള ശീലം മറക്കുമോ മാനുഷ
നുള്ള കാലം' എന്നു ശ്രീകൃഷ്ണചരിതത്തിലും, 'ചൊട്ടയിലു
ള്ളൊരുശീലം വിട്ടീടില്ലെന്നതുണ്ടു ചുടലവരെ' എന്നു് അ
വിടുന്നു തന്നെ 'ഭഗവദ്ദൂതി'ലും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ തു
ള്ളൽകൃതികളിൽ ബാല്യകാലത്തു ധാരാളം പരിചയിച്ചു
തോട്ടുകൂടി അവയിലെ ശുദ്ധഭാഷാപദബാഹുല്യങ്ങളായ
പ്രയോഗങ്ങൾ മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞുകിടന്നതാണു് പിന്നീ
ടു് അവിടുത്തെ കവിതയിൽ അനന്യസാധാരണമായിക
ണ്ടുവരുന്ന സാരള്യത്തിന്നും സുഗമതക്കും ആദിഹേതുവാ
യിതീൎന്നതു് എന്നു് ഊഹിപ്പാൻ ന്യായമുണ്ടു്. രണ്ടാമാ
ലും തുള്ളൽ വായിച്ചതോടുകൂടി പഠിപ്പാനുള്ള വാസന തു
ടങ്ങി. ഒരു മഹാബുദ്ധിമാനും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രജ്ഞനുമായ മ
രുത്തൊമ്പിള്ളി തെക്കെപുഷ്പകത്തു വാസുനമ്പ്യാരുടെ അ
ടുക്കൽ ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസംവരെ പഠിച്ചു. ഇക്കാലത്തുത
ന്നെ കവിതയിൽ ഉത്സാഹം തുടങ്ങി. സംഗ്രഹത്തിൽക
ലക്ഷപത്തിനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടു പഠിപ്പിന്നും കവനനിൎമ്മാ
ണത്തിന്നും ശല്യമായിതീൎന്നതുകൊണ്ടു പഠിപ്പിന്റെ പരി
പൂൎത്തിക്കായി 1031, 32 ഈയിടങ്ങളു തൃപ്പൂണിത്തുറക്കു പോ
കയും, ജഗൽപ്രസിദ്ധനും രാജഗുരുവുമായ പാലപ്പുറത്തു പൂ

തിരുവടത്തു ഗോവിന്ദൻനമ്പ്യാരുടെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ചു ബാക്കിപഠിപ്പ് അവിടെവെച്ചു നിവൎത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസിദ്ധനായ കൈക്കുളങ്ങരെ വാരിയത്തു രാമവാരിയർ സബ്രഹ്മചാരിയും, മരുത്തൂർ കുത്താമ്പിള്ളി പരമേശ്വരൻനമ്പൂതിരി സഹപാഠിയും ആയിരുന്നു. തൃപ്പൂണിത്തുറെയുള്ള വാസത്തിൽവെച്ചു തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ പ്രീതിസമ്പാദിപ്പാൻ സൌകൎയ്യം കിട്ടുകയും, അതുവഴിയായി ഊണു, തേച്ചുകുളിമുതലായവൎക്കു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന കഷ്ടപ്പാടുകളിക്കവേഃറം നീങ്ങുകയും ചെയ്തു. സാധാരണ വിദ്യാൎത്ഥികൾ ഗുരുനാഥൻ സ്വദേശത്തേയ്ക്കുപോകുമ്പോൾ ദീൎഘമായ അനദ്ധ്യായം കിട്ടിയതിൽ സന്തോഷിച്ചു കളിച്ചുനടക്കുകയാണല്ലോ പതിവ്. എന്നാൽ ബുദ്ധിമാനും ഉത്സാഹിയുമായ നമ്മുടെ വിദ്യാൎത്ഥിയാകട്ടെ ഗുരുനാഥനായ നമ്പ്യാർ ഒററപ്പാലത്തിന്നു സമീപമുള്ള സ്വഗൃഹമായ പാലപ്പുറത്തേയ്ക്കുപോകുമ്പോൾ കൂടെപ്പോരുകയാണ് പതിവ്. പോകുന്നസമയം കൊച്ചിയിൽനിന്നു കുറെ ജഗന്നാഥൻ വാങ്ങി അവിടങ്ങളിൽ കൊണ്ടുപോയി വില്ക്കുകയും ആ സംഖ്യകൊണ്ടു 'കുത്താമ്പിള്ളി'പ്പാവുവാങ്ങി തൃപ്പൂണിത്തുറെ കൊണ്ടുചെന്നു വില്ക്കുകയും അതിൽനിന്നുണ്ടാവുന്ന ആദായംകൊണ്ടു ലോഭംകൂടാതെ മുണ്ടു ചിററലും മററുള്ള ചില്ലറച്ചിലവുകളും നിവൎത്തിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു. തൃപ്പൂണിത്തുറെ താമസിക്കുന്നകാലത്തു പ്രസിദ്ധകവിയായ പൂന്തോട്ടത്തു നമ്പൂതിരിക്കു നമ്മുടെ കൊച്ചുനമ്പൂതിരിയിൽ അതിയായ വാത്സല്യംജനിക്കുകയും കവിതാവിഷയത്തിൽ പല ഉപദേശങ്ങളും ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി ചെയ്തുകൊടുത്തതിന്നു പുറമെ അന്നന്നുണ്ടാക്കുന്ന കവിതകൾ പരിശോധിച്ചു ഗുണാഗുണങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നമ്പ്യാരുടെകീഴിൽ 1038വരെപഠിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും കാവ്യാലങ്കാരനാടകങ്ങളിലും തൎക്കശാസ്ത്രത്തി

ലും കുലങ്കഷമായവ്യുല്പത്തിയെ സമ്പാദിച്ചു. നമ്പ്യാർ 1039 മകരത്തിൽ അന്തരിച്ചു എങ്കിലും തമ്പുരാക്കന്മാൎക്കുണ്ടായിരുന്ന പ്രീതിയുടെ ശക്തിയാൽ കുറെക്കാലം കൂടി തൃപ്പൂണിത്തുറെത്തന്നെ താമസിച്ചു.

ജ്യേഷ്ഠൻ വേളികഴിച്ച് അതിൽ സന്താനമുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അനുജനായ നമ്മുടെ തിരുമനസ്സിലേക്കു മലയാളബ്രാഹ്മണരുടെ സമ്പ്രദായപ്രകാരം വേളികഴിപ്പാൻ ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ചാലക്കുടിക്കടുത്ത വടക്കാഞ്ചേരി എന്ന ഇല്ലത്തു പുരുഷന്മാരില്ലായ്കയാൽ ആ ഇല്ലം നിലനിൎത്തുന്നതിന്നുവേണ്ടി വേളി കഴിക്കയും, 'നടുവത്ത് അപ്പൻ നമ്പൂതിരി' എന്നു പേരുകേൾക്കുമായിരുന്ന അവിടുന്ന് 'അച്ഛൻ നമ്പൂരി'യാകുവാനും, ഭാഷാകവികളുടെ ശേഖരത്തിൽ നടുവത്തു മഹൻ നമ്പൂരി എന്നൊരാൾകൂടി ഉണ്ടായിത്തീരുവാനും ഇടവരികയും ചെയ്തു. വേളികഴിച്ച ഇല്ലംവക അമ്പതിനായിരം ഉറുപ്പികവിലക്കു വരുന്ന സ്വത്തുക്കൾ അനുഭവിച്ചുകൊള്ളുവാൻ അന്നത്തെ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചു തീട്ടൂരം കൊടുത്തു. 'നല്ലകാലമൊരുവനു വരുമ്പോളില്ലൊരെടവു മവനു മുടക്കം' എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ ദൈവാധീനത്തിന്റെ ശക്തിയാൽ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ നിവാരണത്തിന്നെന്നു മാത്രമല്ല, കുടുംബത്തിന്ന് ഒരുമാതിരി സൌഖ്യമായി കാലക്ഷേപം ചെയ്യുന്നതിന്നുവേണ്ടുന്നതന്നെ ഉള്ള മുതൽ മേല്പ്രകാരം സിദ്ധിച്ച ഉടനെ, ഇരിങ്ങാലക്കുടയ്ക്കു സമീപം 'തത്തമ്പിള്ളി' 'നെടുമ്പിള്ളി' എന്ന അന്യാധീനം വന്ന രണ്ടു ഇല്ലങ്ങൾ വക അത്രയും ഉറുപ്പികവിലക്കുള്ള സ്വത്തുക്കൾകൂടി അനുഭവിച്ചുകൊള്ളുവാൻ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ തീട്ടൂരം കിട്ടി. തമ്പുരാക്കന്മാൎക്കും രാജ്യഭരണാധികാരികൾക്കും അവിടുത്തെ പേരിലുള്ള അനല്പമായ പ്രീതിക്ക് ഇതിലധിക

മായ തെളിവ് ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

1040-ൽ, വേളികഴിച്ച അന്തർജ്ജനത്തിന്ന രക്തസ്രാവം തുടങ്ങി വളരെക്കലശലായി. അതിന്ന ചികിത്സിക്കാനായി ഏളേടത്തു തൈക്കാട്ട നാരായണൻമൂസ്സിനെ വരുത്തി പൂർണ്ണസുഖം സിദ്ധിപ്പാൻ പത്തിരുപത്ത് ദിവസം താമസിപ്പിക്കേണ്ടിവന്നു. ഒരു നംപൂരിയെ വൈദ്യം പഠിപ്പിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്, എന്ന മൂസ്സ് ഒരുദിവസം സന്ദർഭവശാൽ പ്രസ്താവിച്ചപ്പോൾ, വിദ്യാതല്പരനായ നമ്മുടെ നംപൂരി, താൻതന്നെ ശിഷ്യനായിക്കൊള്ളാമെന്ന സമ്മതിച്ച വൈദ്യം പഠിപ്പാനാരംഭിച്ചു. എന്നാൽ പഠിപ്പു തുടങ്ങിയ ഉടനെതന്നെ ചികിത്സിപ്പാനും അയച്ചുതുടങ്ങിയതിനാൽ പഠിപ്പിന്ന താമസംവന്നു. രണ്ടുകൊല്ലംകൊണ്ടു അഷ്ടാംഗഹൃദയം, 80 അദ്ധ്യായം പഠിച്ചു. അപ്പോഴക്കം ഗുരുനാഥൻ മരിച്ചു. ബാക്കിഭാഗം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരനായി മഹാപ്രസിദ്ധനായ 'ഇട്ടീരിമൂസ്സാ'ണ് പഠിപ്പിച്ചത്. മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം തിട്ടൂരങ്ങളാൽ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള മതിലിന്നുപുറമെ വൈദ്യവിഷയത്തിലും അനവധി സമ്പാദ്യമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ഉപ്പുവെള്ളം നിറഞ്ഞിട്ടുള്ള സമുദ്രത്തിൽ ശുദ്ധജലമായ ഊറ്റുകൾ അവിടെയവിടെയായി കാണാറുള്ളതുപോലെയും, അടിച്ചുതള്ളിയ ചവറിൽനിന്ന് അനവധി ഫലങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു മത്തത്തൈയോ, കുമ്പളത്തൈയോ മുളച്ചു പൊന്തുന്നതുപോലെയും, ഭാഗ്യമുള്ള കാലത്തു ദോഷത്തിൽനിന്നും ഗുണം ഉത്ഭവിക്കുന്നു എന്നുള്ള തത്വത്തിന്ന ഉദാഹരണമായിട്ടും, ആണ് അച്ഛൻനംപൂരിക്ക് അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ രോഗബാധയിൽ നിന്ന് വൈദ്യശാസ്ത്രപരിശീലനത്തിന്നും അതുമാർഗ്ഗമായി അനല്പമായ സമ്പാദ്യത്തിന്നും യോഗമുണ്ടായത്. തമ്പുരാക്കന്മാർക്ക ധാരാ

ളം തിരുവുള്ളമുണ്ട്; പ്രധാനപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കെല്ലാം വളരെ പത്ഥ്യമാണ്; തീട്ടൂരപ്രകാരം സിദ്ധിച്ച വസ്തുക്കളിൽനിന്ന് ആദായം വന്നു തുടങ്ങി; വൈദ്യത്തിൽ ധാരാളം സമ്പാദ്യമായി; ഇങ്ങിനെയുള്ളകാലത്ത് അന്യജന്മികളുടെ ഏതാനും നിലം, പുരയിടം മുതലായതു കാണം, പണയം മുതലായ അവകാശങ്ങളായും ചില വസ്തു അട്ടിപ്പേറായിട്ടു തന്നെയും കൈവശപ്പെട്ടുവാൻ സംഗതയായി.

1051-ാമാണ്ട് അച്ഛൻനമ്പൂരിക്ക് ഒരു ഗ്രഹപ്പിഴക്കാലമായിരുന്നു. അക്കൊല്ലത്തെ കന്നിമാസത്തിൽ, ജ്യേഷ്ഠനും തുലാമാസത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകനും മരിക്കുകയും മീനത്തിൽ ഇല്ലം കത്തുകയും ചെയ്തു. ഇല്ലം കത്തിയതിന്റെ ഭവിഷ്യൽഫലം വിചാരിച്ചാൽ അതൊരു ഗ്രഹപ്പിഴയുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൂട്ടിക്കൂടാ. എന്തെന്നാൽ മീനത്തിൽ കത്തിയ ഗൃഹം, ആ ഇടവത്തിൽ വർഷം കൂട്ടുന്നതിന്നു മുമ്പായി, പൂർവ്വാധികമോടിയോടു കൂടിയും രണ്ടുകെട്ടു മാളികയായും പറയത്തക്ക ചിലവ് കയ്യിൽനിന്നു പോറാതെയും, പുതുതായി പണികഴിക്കുവാൻ സാധിച്ചാൽ അതൊരു ഗ്രഹപ്പിഴയാണോ? കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാനെന്നു പ്രസിദ്ധനായ ശക്തൻ 'വീരകേരളതമ്പുരാൻ' തിരുമനസ്സിലേക്ക്, പണ്ടേതന്നെ അവിടുത്തെ സേവനായിരുന്ന അച്ഛൻനമ്പൂതിരി, ഇല്ലംപണിയെ സംബന്ധിച്ച് താഴെ കാണുംപ്രകാരം രണ്ടുശ്ലോകങ്ങൾ അടിയറവെക്കുകയും, തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സന്തോഷിച്ചു 300ഉറുപ്പ്യ സമ്മാനം കൊടുക്കുകയും അന്നത്തെ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അടുക്കൽ പറഞ്ഞ് ഇല്ലംപണി വകക്ക് അരപ്പതു കാറ്റി തേക്കുമരം കൊടുപ്പിക്കുകയും ഉണ്ടായി.—

ജ്യേഷ്ഠൻ മരിച്ചു, മകനുംതദനന്തരം ഹാ
കഷ്ടം ഗമിച്ചു ജനകാന്തികമത്രയല്ല,

കഷ്ടം ഭരിച്ചു, പുരമഗ്നിയതിങ്കൽവെച്ചു
നഷ്ടം ഭവിച്ചു പലതും ക്ഷിതിപാലമൌലേ! ൭

ഇല്ലംപണിക്കവിടെനിന്നു മനസ്സുവെച്ചു
തെല്ലെങ്കിലും വക തരേണമെനിക്കിദാനീം
വല്ലാതെകണ്ടു വലയുന്നു, ഭവൽകടാക്ഷ-
മല്ലാതെയില്ല ശരണം കരുണാപയോധേ! ൮

'തോട്ടക്കാട്ടുമതും മഹാസുകൃതിയരാം ഗോവിന്ദമേനോൻ' എന്നു ശ്ലോകരൂപേണയും, 'ഭോഷ്കറിയാതെതാരു മാധവനിളയതു പേഷ്കാർ' എന്നു തുള്ളൽവഴിക്കും വെൺമണി നമ്പൂരിപ്പാട്ട മലയാളത്തിലുള്ളവൎക്കെല്ലാം പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തിട്ടുള്ള ആ രണ്ടു പ്രമാണപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാൎക്കും അച്ഛൻനമ്പൂരിയെ വളരെ സ്നേഹമായിരുന്നതുകൊണ്ടു് അവർ ഇല്ലംപണിക്കും മററും വളരെ വിലയേറിയ സഹായങ്ങൾ ചെയ്തു.

1055-ൽ കൊച്ചിസൎക്കാരിന്റെ മാനേജമെന്റിൻ കീഴിൽ ഇരുന്നിരുന്ന കോടശ്ശേരി കൎത്താവ് എന്ന പ്രസിദ്ധജന്മിയുടെ കാൎയ്യസ്ഥനായി. ഇതു ദിവാൻജിയുടേയുംപേഷ്കാരുടേയും പ്രീതിയുടെ ഫലങ്ങളിൽ ഒന്നായി ഗണിക്കാവുന്നതാണ്. വളരെ കുഴപ്പത്തിൽ കിടന്നിരുന്ന ആ സ്വരൂപത്തിലെ കാൎയ്യങ്ങൾ നന്നാക്കുകയും ക്ഷേത്രംപണി മുതലായ സൽകൎമ്മങ്ങൾ ചെയ്കയും ചെയ്തു. 64 ധനുവരെ ആ കാൎയ്യം നോക്കി. അപ്പോഴക്കും 'മൂത്രകൃച്ഛ്രം' എന്ന രോഗം പിടിപെടുകയാൽ കാൎയ്യസ്ഥത ഉപേക്ഷിച്ച് ഇല്ലത്തുവന്നു ഭഗവൽസേവചെയ്തു് ഇരിപ്പായി. ഒരുകൊല്ലത്തോളം ദീനം അതികഠിനമായിരുന്നു. ഇതിനിടയിൽ അന്നു് ഇളയതമ്പുരാനായിരുന്ന ഇപ്പോഴത്തെ കൊച്ചിവലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു തൃപ്പൂണിത്തുറെ താമ

സിപ്പിച്ചു വാത്സല്യപൂർവ്വം ചികിത്സിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ ദീനത്തിന് ആശ്വാസം കിട്ടിയത്, പ്രസിദ്ധകവിയായ കൊടുങ്ങല്ലൂർ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ചികിത്സകൊണ്ടാണെന്ന് അക്കാലത്തെ മനോരമവായനക്കാർക്കും ഭഗവദ്ദൂതിന്റെ പ്രസ്താവന വായിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. രോഗം വീണ്ടും ശക്തിയായി ബാധിക്കാതിരിക്കുവാൻവേണ്ടി ദിനചര്യയിൽ പല നിഷ്കർഷകളും ചെയ്തു.

മഹാദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ ശക്തിയാൽ താൻ അളവില്ലാത്ത മനഃക്ലേശവും കായക്ലേശവും പെട്ടുവളർത്തി ഉണ്ടാക്കിയ ഈ ഉണ്ണിയുടെ യൌവനപ്രാപ്തിയോടുകൂടി, ശ്രീകൃഷ്ണനെ കാണുവാൻ കുചേലബ്രാഹ്മണൻ ദ്വാരകയിലേക്കു പോയകാലത്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ഉണ്ടായ മാററംപോലെ, സർവ്വപ്രകാരേണയുമുള്ള സമൃദ്ധികളും വന്നുകൂടി, യഥേഷ്ടം സുഖമനുഭവിച്ചു പുത്രനാലും പൌത്രനാലും സശ്രദ്ധം ശുശ്രൂഷിതയായി, മകന്റെ പലവിധങ്ങളായ ശ്രേയസ്സുകളെ കണ്ടും കേട്ടും ആനന്ദിച്ച്, ആ മകൻ അമ്പതാംവയസ്സിൽ കാലുവെക്കുന്ന കൊല്ലമായ 1067-ൽ ഭാഗ്യശാലിനിയായ അമ്മ, അനവധിവർഷം ഭൂമിയെ അലങ്കരിച്ചതിനുശേഷം, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ കുടിയേറി. അമ്മയുടെ അനുഗ്രഹശക്തിയാൽ ദീനമായിരുന്നാലും ദീക്ഷ നിർവ്വിഘ്നമായിത്തന്നെ കഴിഞ്ഞു. അച്ഛൻനമ്പൂരിയുടെ കീർത്തിസ്തംഭമായ ഭഗവദ്ദൂത് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതും 67-ൽ തന്നെയാണ്. അംബോപദേശവും ഭഗവൽസ്തുതിയും 1061-ൽ ഉണ്ടാക്കി. കഥകളിക്കു ശൃംഗാരമയമായ ഒരു രംഗം ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു ഇനമായി കാണുന്നതുപോലെ അച്ഛൻനമ്പൂതിയുടെ ചെറുപ്പകാലത്തു കവിയാകേണമെങ്കിൽ ഒരു അംബോപദേശശതകം ഉണ്ടാക്കണം എന്നൊരു സമ്പ്രദാ

യം ഈ പ്രദേശത്തു് ഉണ്ടായിരുന്നതിനെ അനുസരിച്ചു മാത്രമാണു് സദ്വൃത്തനായ അവിടുന്നു വിഫലമായ 'അംബോപദേശം' ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഇടയായതു്. 'പട്ടിയുടെ വെഷം കെട്ടിയ സ്ഥിതിയ്ക്കു കുരക്കുവാൻ മടിക്കേണ്ട' എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ അംബോപദേശം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ആ ജാതിക്കു വേണ്ടുന്ന ചമൽക്കാരമെല്ലാം വരുത്തിക്കൂട്ടുകയും, വെണ്മണി മഹൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ അംബോപദേശത്തെക്കാൾ മെച്ചമാണു് അവിടുത്തേതെന്നു പല വിദഗ്ദ്ധജനങ്ങൾക്കും ബോദ്ധ്യമാക്കുകയും ചെയ്തു. മനമല്ലാമനസ്സോടുകൂടിയാണു് അംബോപദേശം കൃതിച്ചതു് എന്നു്, അതിനു പരിഹാരമായി ഭഗവൽസ്തുതി ഉണ്ടാക്കി, രണ്ടുംകൂട്ടി ഒന്നിച്ചു അച്ചടിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടുതന്നെ തീച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണല്ലോ: മേൽപറഞ്ഞ കൃതികൾക്കു പുറമെ ഈയിടെ ഉണ്ടാക്കിപ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ അഷ്ടമിയാത്രയും ശൃംഗേരിയാത്രയും കുറെ എഴുതിവെച്ചിരിക്കുന്ന 'അക്രൂരഗോപാലം' നാടകവും അല്ലാതെ അവിടുന്നു സ്വതന്ത്രമായിട്ടുള്ള വല്ല കൃതികളും ഉണ്ടാക്കിയതായി അറിവില്ല.

"അല്ലേ ഞാനെന്നു വെട്ടു പുനരതിലുളവായ് മക്കളെയ് രണ്ടുപേരും കല്യാണം ചെയ്യയച്ചുള്ളൊരു സുതയുമെനിക്കിങ്ങിനേ വത്തമാനം" എന്നു പണ്ടൊരിക്കൽ മലയാളമനോരമയിൽ അവിടുന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നുവല്ലോ. 'നടുവത്തു മഹൻ നമ്പൂതിരി' എന്നു പ്രസിദ്ധനായ സീമന്തപുത്രൻ 1043-ലും, പുത്രി 1047-ലും, രണ്ടാമത്തെ പുത്രൻ 1052-ലും, ജനിച്ചു. ഇളയമകൻ 15 വയസ്സായപ്പോഴേക്കും ഒരു വിധം വൈദുഷ്യം സമ്പാദിക്കുകയും ഗൃഹഭരണത്തിൽ മിടുക്കനാവുകയും തന്നിമിത്തം 'മിടുക്കൻ' എന്നു പേരു സിദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. അനിവാൎയ്യമായ കമ്മശക്തിയാൽ ഈ മകൻ അനവധി ജനങ്ങളെ

വ്യസനത്തിന്നധീനന്മാരാക്കി 1075-ാമാണ്ടിൽ തന്റെ 23-ാം വയസ്സിൽ ഇഹലോകവാസം വിട്ടുപോയി. ഈ ദുസ്സഹസംഭവത്തെ സംബന്ധിച്ച് അച്ഛൻതന്നെ അക്കാലത്തു കേരളചന്ദ്രികയിലും, മലയാളമനോരമയിലും മററും അയച്ച ശ്ലോകങ്ങൾ ഈ പുസ്തകത്തിൽ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അത് ഇവിടെ വീണ്ടും പകർത്തി സ്ഥലം കളയുന്നില്ല. എങ്കിലും ഇതുകൊണ്ടു വന്നിട്ടുള്ള വൈരാഗ്യത്തിന്റെ ശക്തി കാണിക്കാൻ മനോരമയ്ക്ക് എഴുതിയിരുന്നതിൽ ഒടുക്കത്തെരണ്ടുമൂന്നുശ്ലോകം മാത്രം ഇവിടെ ചേർക്കട്ടെ.

"വയ്യാതെകണ്ടു വലയുമ്പൊഴുതെന്റെ കാലും
കയ്യും തിരുമ്പിയഴലാററിവരും കുമാരൻ
ചെയ്യേണ്ടതായൊരുദകക്രിയ ഹന്ത! ഞാനോൻ
ചെയ്യേണ്ടിവന്നു ശിവനെ! തകരുന്നു ചിത്തം.

ദീനത്തിലായി ജനകൻ പരിരക്ഷചെയ്യാൻ
താനാണു വേണ്ടതിനിയെന്നു തനിച്ചുറച്ചു
വാണോരു മത്തനയനാഴി വെടിഞ്ഞശേഷം
ഞാനെന്തിനിങ്ങിനെ ചടഞ്ഞു കിടന്നിടുന്നു?

നേരായ്നിനയ്ക്കിലിതുപോലെ ഹിതം നടത്തി-
പ്പോരാനൊരാളുവരുവാൻ വളരെ പ്രയാസം;
'നാരായണൻ' തുണയിനിക്കിനി മേലിലല്ലാ-
താരാണൊരാളു പറയാനറിയുന്നതില്ല."

അതേ, നാരായണൻ തന്നെ തുണ. താൻ സർവ്വദാ മനസ്സിൽ ധ്യാനിച്ചുപോരുന്ന സച്ചിദാനന്ദമൂർത്തിയായ ശ്രീനാരായണസ്വാമിയും, തനിക്കു ഇനി ശേഷിച്ചിട്ടുള്ള മകനായ 'നാരായണൻനമ്പൂരിയും, തന്നെ തുണ.

നെല്ലായിക്കുന്നത്തു മനക്കാരുടെ വേളികഴിച്ചുകൊടു

ത്തിരുന്നതും ഒരു ഉണ്ണിയുടേയും മൂന്നു പുത്രികളുടെയും മാതാവായി ഭവിച്ചതും ആയ അവിടുത്തെ പുത്രിയും 1080 ധനു 7-ാംനു- പുഴയിൽ വീണു അന്തരിച്ചുപോയി. 'ശിരസി ലിഖിതമൊക്കും ശിവശിവ! നീക്കീടാമോ'.

അച്ഛൻനമ്പൂതിരി തിരുമനസ്സിലേക്കു പ്രമാണപ്പെട്ട അനവധി സ്നേഹിതന്മാരുണ്ടെങ്കിലും വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു പ്രത്യേകസ്നേഹമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ള വിവരം എടുത്തുപറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല. 1039 മറജപത്തിന്നു തിരുവനന്തപുരത്തുപോയപ്പോൾ അവിടെ വെച്ചാണ് ആദ്യമായി കണ്ടുപരിചയപ്പെട്ടത്. അന്നുമുതൽ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും അതി ബഹുമാനവും അതിസ്നേഹവുമായിട്ടാണ് രണ്ടുപേരും കഴിഞ്ഞുവന്നത്.

അച്ഛൻനമ്പൂരിക്കു രണ്ടു ശിഷ്യന്മാരുണ്ട്. അതിൽ ഒന്ന് ഒരു നല്ല ഭാഷാകവിയായ 'ആററുപുറത്തു ശങ്കുണ്ണി മേനോനും', മറേറത് 'കനഖല' എന്നദിക്കിൽ ഇപ്പോൾ ഒരു യോഗിയായി താമസിച്ചുവരുന്ന 'പെരുമനത്തു പടിഞ്ഞാറേടത്തു രാമപ്പുതുവാളുമാണ്.'

കവിതാവിഷയത്തിൽ അവിടേക്കു വലിയ കാരണവസ്ഥാനമാണുള്ളത്. 'ക്ഷുർകൊണ്ടീടിന കോടിലിംഗനൃവരൻ കൊച്ചുണ്ണിയെന്നൂഴിയിൽ പേർകൊണ്ടീടിന സൽക്കവീന്ദ്രമകുടക്കല്ലായ കല്യാശയൻ-കാർകൊണ്ടൽപ്രഭനാകുമെൻ പ്രഥമശിഷ്യൻ' എന്നു കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള 'വെൺമണി മഹൻനമ്പൂരിപ്പാട്' 'ഗുരുനാഥനാണു് നടുവ ക്ഷോണീസുരൻ ഭാസുരൻ' എന്നാണ് അച്ഛൻനമ്പൂരിയെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ പ്രൌഢകവിയായ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ പ്രസിദ്ധഗുരുവായ വെൺമണി മഹൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കവിതാഗുരുവാണ് അച്ഛൻനമ്പൂരി എന്നു

വരുന്നുണ്ടല്ലൊ.

അച്ഛൻനമ്പൂതിരിതിരുമനസ്സിലെ ദിനചര്യയെപ്പററി കുറച്ചു പറയാതെ മനസ്സു സമ്മതിക്കുന്നില്ല. വെളുപ്പാൻ കാലത്തു മൂന്നുമണിക്കു പതിവായി കുളി, സഹസ്രാവൃത്തി, ആദിത്യനമസ്കാരം, ഭഗവൽഗീത ദേവീമാഹാത്മ്യം (സപ്തശതി), ഇതുകൾ മുഴുവൻ പാരായണം, 8½മണിക്കു ഇതെല്ലാം കഴിച്ചു മനയ്ക്കൽ വന്നു ഭാഗവതം ഏകാദശം പാരായണം സാളിഗ്രാമപുഷ്പാഞ്ജലി, ആ സമയം നിവേദിക്കുന്ന പായസം മാത്രം (ശർക്കരപഞ്ചസാരയിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന പഞ്ചാരപ്പായസം)ഭക്ഷണം, 10മണിക്കു ഇതെല്ലാം കഴിച്ചു രണ്ടുമണിക്കൂറ് വത്തമാനക്കടലാസ്സുകൾ വരുന്ന എഴുത്തുകൾ മുതലായതു വായിക്കുക, പിന്നെ പതിവായി നടന്നുവരുന്ന മാത്രാവസ്തി ഇത്രയും കഴിഞ്ഞാൽ കുറച്ചുനേരം കിടക്കും' പിന്നെ ഭാഗവതം ഭാരതം മുതലായ ബുക്കുകൾ നോക്കിയും, നാമം ജപിച്ചും, വരുന്ന രോഗികൾക്കു ചികിത്സകൾ നിശ്ചയിച്ചും 5½മണിയാക്കും. അനന്തരം തേച്ചുകുളി. 7 മണിക്കു ഊണ്.(സാധാരണ ശാല്യന്നം ഉപകരണങ്ങളോടുകൂടി ഭക്ഷിക്കും.) 9മണിയോടുകൂടി കിടക്കും.

മേൽവിവരിച്ചപ്രകാരമുള്ള ദിനചര്യയ്ക്കു പറയത്തക്കതായ ഭേദഗതി വന്നത് 1083 ാമാണ്ടിലാണ്. അക്കൊല്ലത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്ന് കഠിനമായ ഭഗന്ദരരോഗം പിടിച്ചു. എന്നാൽ അതിന്റെ കാഠിന്യം മുഴുവൻ അനുഭവിപ്പാൻ ഇടയായില്ല. അക്കാലത്ത് ചാലക്കുടിയിൽ അപ്പാത്തിക്കിരിയായിരുന്നത് വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ വളരെ സാമത്ഥ്യവും പരിചയവും ഉള്ള മിസ്റ്റർ സി. എ. ജോസഫ് ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശസ്ത്രക്രിയാനൈപുണ്യംകൊണ്ട് അച്ഛൻനമ്പൂരി തിരുമനസ്സിലെ സുഖക്കേട് സ്വല്പകാലത്തിന്നുള്ളിൽ തീരെ ഭേദമായി. മിസ്റ്റർ ജോസഫിന്റെ ഭാര്യയ്ക്കു

ണ്ടായിരുന്നതും പല വൈദ്യന്മാരും കയ്യൊഴിച്ചതും ആയ ഒരു ദുർഘടമായ സുഖക്കേട് അച്ഛൻനമ്പൂരിതിരുമനസ്സു കൊണ്ട് ഇതിനുമുമ്പിൽ തന്നെ ചികിത്സിച്ച് അത്ഭുതകരമാം വണ്ണം ആശ്വാസപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് അതിന്ന് പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യാൻ കിട്ടിയ അവസരത്തെ മിസ്റ്റർ ജോസഫ് സർവ്വാത്മനാ അംഗീകരിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ.

1085ലാണ് അവിടെക്കു പ്രസിദ്ധമായ പാദരോഗം പിടിപെട്ടത്. ചെരിപ്പിട്ടു നടന്നപ്പോൾ കാലിന്റെ വുറവടിയിൽ ചെറുതായ ഒരു പൊട്ടപൊട്ടി. അതു ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചു വർദ്ധിച്ച് കാലുമുഴുവൻ പഴുത്തു. പലവിധചികിത്സകൾ ചെയ്കിട്ടും പഴുപ്പു വർദ്ധിച്ചതേഉള്ളൂ. ഒടുവിൽ വിഷവൈദ്യത്തിൽ അദ്വിതീയനും സൌജന്യസമുദ്രവും കൊച്ചിരാജവംശാലങ്കാരവുമായ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് നടുവത്തില്ലത്ത് എഴുന്നള്ളി വിഷസംബന്ധമായ ബാധയെ നീക്കുകയും അഷ്ടവൈദ്യന്മാരിൽ പ്രമാണിയായ എളേടത്തു തൈക്കാട്ട് നാരായണൻമൂസ്സ് നിഷ്കർഷയായി ചികിത്സിച്ച് പഴുപ്പ് ഉണക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ രോഗം ആശ്വാസപ്പെട്ടതു് വൈദ്യപുംഗവന്മാരുടെ ചികിത്സാസാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടോ അച്ഛൻനമ്പൂരി തിരുമനസ്സിലെ നിഷ്കളങ്കഭക്തിവിലാസം കൊണ്ടോ 'ആരോഗ്യസ്വവൃത്തപ്രണ കേരളത്തിലുള്ള പ്രമാണപ്പെട്ട മിക്ക കവികളും കൂടിച്ചേർന്ന് ചെയ്ത മനഃപൂർവ്വമായ പ്രാർത്ഥനയുടെ ശക്തികൊണ്ടോ ഇതെല്ലാംകൊണ്ടോ എന്ന് തീർച്ചപറവാൻ പ്രയാസമാണ്.

1086 മുതൽക്കു ക്ഷീണാധിക്യംനിമിത്തം ഒരു ശ്വാസത്തിന്റെ ഉപദ്രവം തുടങ്ങി. അതുകൊണ്ടു ദിനചര്യയിൽ പല ഭേദഗതികളും വരുത്തേണ്ടിവന്നു.

നമ്മുടെ ചരിത്രനായകന്റെ അഭാവത്താൽ കേരളഭൂമിക്കുണ്ടായ ദുസ്സഹസങ്കടാവസ്ഥയെ കാണുവാനുള്ള ദൗർഭാ

ഗം വന്നത് 'ഢഹാനൈക്യ' സംവത്സരമായ് 1088-ാമാണ്ടിനാണ്. പരലോകനിർയ്യാണത്തിന്ന പറയത്തക്കദീനമൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. എണ്ണ കഴിയുമ്പോൾ തിരികെടുന്നതുപോലെ ഓജസ്സു കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞ് പ്രപഞ്ചതാരശ്മിലക്ഷ്യള്ളിൽ മറയുകയാണ് ഉണ്ടായത്. നിർയ്യാണകാലത്തെപ്പറ്റി തനിയ്ക്കുള്ള നിശ്ചയംനിമിത്തമായിരിക്കണം ഒരു സപ്താഹം ആരംഭിച്ചു. സപ്താഹം അവസാനിച്ചതിന്റെ മൂന്നാം ദിവസം അതായ്ത് വൃശ്ചികം 23നു-യാണ് അന്തരിച്ചത്. ചുരുക്കിപ്പറകയാണെങ്കിൽ മേൽഗതിയ്ക്കു വേണ്ടതായ അനവധി സൽക്കർമ്മങ്ങൾ സാധിപ്പാൻ യോഗം വന്നിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അവിടുത്തെ ആത്മാവിന്റെ സുഖസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി ശങ്കിപ്പാൻ പോലും നമുക്ക് അവകാശമില്ല.

"അവ്യാധിഗാത്രമനുകൂലതരം കളത്രം
വേശ്മ പ്രശസ്തവിഭവം വിശദാ ച വിദ്യാ
ശ്ലാഘ്യം കുലം ചരമകാലഗതിസ്സമർത്ഥാ
ശംഭോഃ കടാക്ഷപരിണാമവിഭൂതിരേവ."

എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് അവിടുത്തെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം മിക്കവാറും ശരിയായിട്ടാണ് കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. എങ്കിലും സർവ്വഗുണസമ്പന്നനായ അവിടുത്തെ ദേഹവിയോഗം കേരളഭൂമിയ്ക്കു് അപരിഹാര്യമായ ഒരു നഷ്ടമാണെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. 'നമ്മൾക്കു പോയ നിധി പോയതുതന്നെയല്ലോ' എന്നു ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യരവർകളും "ഒരു സൽപ്രഭുവും കവീന്ദ്രനും വിദ്വരനെന്നാൽ വൈദ്യമുഖ്യനും ഒരുമിച്ചു നമുക്കു നഷ്ടമായ് ഗുരുസമ്പത്തിനൊത്തൊഴിദേവനും" എന്നു വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ അവർകളും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് വളരെശ്ശരിയായിട്ടുള്ളതാണ്. മന്ദസ്മിതാർദ്രമായ അവിടുത്തെ മുഖവും കാരുണ്യാമൃതപരിപൂർണ്ണങ്ങളായ വാക്കുകളും, ശരച്ചന്ദ്രികാധവളമായ ദേഹകാന്തിയും ഒരുകാലത്തും ഓർമ്മയിൽനിന്നു വിട്ടുപോകുന്നതല്ല.

ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോൻ ബി. എ.

ശ്രീ

മഹാഭാരതം

കർണ്ണപർവ്വം

(കിളിപ്പാട്ട്)

ശ്രീമഹീമണാളനാം ശ്രീമധുവൈരി ദേവൻ
മാമകമനംതന്നിൽ സാമോദം വിളങ്ങേണം,
പൂമധു പാനംചെയ്വാൻ പ്രേമമുൾക്കൊണ്ടു ഭൃംഗം
താമരപ്പൂവ്വിന്നുള്ളിൽ താമസിച്ചീടുംവണ്ണം.
ആമയംതീരുമെന്നാൽ കാമിതം സാധിച്ചീടും
ഭൂമിയിൽധന്യനെന്നു നാമവും സമ്പാദിക്കാം.
നാമതിന്നായിക്കൊണ്ടു നാമസങ്കീർത്തനവും
കോമളമാകും രൂപധ്യാനവും ചെയ്തീടുന്നു.
കാമശാസനൻ ദേവനോമനിച്ചീടുന്നൊരു
മാമലപ്പെണ്ണും നല്ല പൂമകൾതാനും പിന്നെ
ശ്രീമഹാവേദവ്യാസൻ മാമുനിശ്രേഷ്ഠൻതാനും
ഭൂമിനിർജ്ജരന്മാരും ക്ഷേമം നൽകണം മേന്മേൽ.
വാരണംനീക്കിക്കാമപൂരണം ചെയ്വാനായി
വാരണാനനപാദതാരിണ വണങ്ങുന്നേൻ.
ഭാരതിക്കേറെബ്ഭംഗിചേരുവാനായിക്കൊണ്ടു
ഭാരതി മമ നാവിൽ സ്വൈരമായ് വിളങ്ങേണം.
കാരുണ്യമേറീടുന്ന സൽഗുരുനാഥന്മാരെ
പാരിടംതന്നിൽവീണു പാരാതെ നമിക്കുന്നേൻ.
സച്ഛമാനസന്മാരാമച്ഛനെന്മാതാവും
മെച്ചമായ്ത്തുണക്കേണമിച്ഛ കൈക്കൊണ്ടെങ്കലും.
ഭൂവിലിന്നാവട്ടത്തൂർ കോവിലിലനാവിലം
മേവീടും മഹേശനാം ദേവൻെറ പാദാംഭോജം
ആവോളം വണങ്ങിക്കൊണ്ടാവില്ലെങ്കിലും മോഹാൽ
കേവലം കവിതക്കായ് ഭാവിക്കുന്നു ഞാനിപ്പോൾ.

പാരിഷ്ഠും കൗതുകത്താൽ പാരൊക്കെച്ചരിച്ചീടും
ശാരികേ! ശുഭേ! മട്ടനാഹാരികേ! വന്നാലും നീ
ചാരത്തിങ്ങിരുന്നാലും ചാരുത്വം കലരുന്ന
ക്ഷീരം നല്പഴം പഞ്ചസാരയും നുകർന്നാലും,
ദീനത്തെക്കളഞ്ഞുള്ളിലാനന്ദം വളർത്താലും,
മാനത്തോടിരുന്നാലും മൌനത്തെത്യജിച്ചാലും.
ചൊൽക്കൊള്ളുമെള്ളേടത്തു തയ്ക്കാട്ടിട്ടീരിമൂസ്സി-
ന്നുൾക്കാമ്പുതെളിഞ്ഞുള്ള ശിഷ്യനത്രയും ശാന്തൻ
സൽക്കഥാസക്തൻ ലോകവിശ്രുതനാകും വൈദ്യൻ
സൽക്കവി നടുവത്തുള്ളച്ഛനാരണശ്രേഷ്ഠൻ
ചങ്കരമ്പൊന്നത്തുള്ളോരച്യുതമേനോൻചൊല്ലാ-
ലങ്കരിച്ചീടും മോദാൽ ഭാരതം കർണ്ണപർവ്വം
കേരളഭാഷയായിച്ചാരുതചേരുംവണ്ണം
ശാരികപ്പാട്ടാക്കിക്കൊണ്ടീരണം ചെയ്തതെല്ലാം
ശാരികേ! ചൊല്ലിക്കേൾപ്പാൻ പാരം മോഹമുണ്ടെന്നാൽ
നേരത്തെക്കളയാതെ നേരേ നീ പറഞ്ഞാലും.
നാരിമാരുരചെയ്ത ഗീരേവം ശ്രവിച്ചപ്പോൾ
ശാരികതാനും ചിത്തതാരിൽ ഭക്തിയോടേറ്റം.
ആർത്തികളകലുവാൻ പാർത്ഥസാരഥിതന്റെ
കാൽത്തളിരിണകൂപ്പിസ്സ്തവമുരചെയ്തു.
വൈശമ്പായനൻ ജനമേജയൻതന്നോടായി-
പ്പേശലമാകുംവണ്ണം പിന്നെയുമരുൾചെയ്തു
രാജൻ! പിന്നെയാഭാരദ്വാജൻതാൻ മരിച്ചപ്പോൾ
രാജാവാം ദുര്യോധനൻ തൊട്ടുള്ള ഭൂപാലന്മാർ
പാരാതുള്ളഴന്നേറ്റം ദ്രൗണിതൻപാർശ്വം പുക്കു,
ഭാരദ്വാജനെച്ചൊല്ലിപ്പാരിച്ച ശോകത്തോടും
പാരം കശ്മലംപൂണ്ടു ശൌര്യവും കെട്ടു ശോക-
ഭാരമാണ്ടശ്വത്ഥാമാവിന്റെ ചുഴവേ ചേർന്നു,
ശാസ്ത്രോക്തയുക്തിയുക്തഹേതുക്കൾചൊല്ലിച്ചൊല്ലി-
പ്പാരാതൊരു മുഹൂർത്തം, തെല്ലാശ്വാസമാക്കിപ്പിന്നെ
പൃത്ഥ്വീശരവരെല്ലാം രാത്രിവന്നണഞ്ഞപ്പോൾ
പ്രത്യേകം താന്താങ്ങൾതൻ പത്തനമകംപുക്കാർ.
അത്യുഗ്രനാശമോർത്തിട്ടത്യന്തശോകാർത്തരാം
ധാത്രീശർക്കുണ്ടായീല ഗേഹത്തിൽപോലും സൌഖ്യം.

പ്രത്യേകിച്ചങ്ങിലി സൂതജൻ സുയോധന-
പാൎത്ഥിവൻ ദുശ്ശാസനൻ സൌബലൻ ശകുനിയും
അന്നത്തെ രാത്രിയവർ ദുൎയ്യോധനാലയത്തിൽ
ചെന്നൊത്തു കൂടിയോൎത്തു പലതും പരിക്ലേശം
ധന്യരാം പാണ്ഡവൎക്കുൾപ്പെടുത്തിയതും, ചൂതിൽ
പിന്നെയാപ്പാഞ്ചാലിയെ സഭയിലിഴച്ചതും,
എന്നെല്ലാം നിനച്ചേറ്റമുദ്വിഗ്നചിത്തന്മാരായി
വന്നൊരു പശ്ചാത്താപം കൈക്കൊണ്ടു കഴിച്ചതേ
അങ്ങിനെ ചൂതുകളിതൊട്ടുള്ള കഷ്ടപ്പാടു
തങ്ങളിൽ നിരൂപിച്ചു നിന്നീടുമവൎക്കെല്ലാം
തിങ്ങിടും ദുഃഖത്തോടാരാത്രി തീൎന്നിതു കുരു-
പുംഗവ! പാൎത്താൽ നൂറുവത്സരമെന്നപോലെ.
പിന്നെനൽപ്രഭാതത്തിൽ ദൈവകല്പനയാലേ
നന്നായേവരും ചെയ്തു കൃത്യങ്ങൾ വിധിപോലെ
ആയവർ വേണ്ടുംകാൎയ്യമാചരിച്ചാശംസിച്ചി-
ട്ടായതുനേരം യുദ്ധത്തിന്നുള്ളോരൊരുക്കങ്ങൾ
ആയതോത്സാഹംചെയ്വാൻ കല്പിച്ചു കുരുപതേ!
മായംവിട്ടലങ്കാരമംഗളങ്ങളും ചെയ്തു.
കൎണ്ണനെസ്സേനാപതിയാക്കിയന്തണന്മാരെ-
ത്തിണ്ണം നെയ്ദധിപാത്രമക്ഷതമിവകൊണ്ടും
പൂൎണ്ണമാം ധനവസ്ത്രവാജിഗോക്കളെക്കൊണ്ടും
സ്വൎണ്ണഹാരങ്ങൾകൊണ്ടും നന്നായിപ്പൂജിച്ചുടൻ,
സൂതമാഗധവന്ദിവൃന്ദങ്ങൾ ജയാശിസ്സു
ചെയ്യുന്നതും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോരിനായ്പുറപ്പെട്ടു:
അന്നേരമവ്വണ്ണമേ പാണ്ഡവന്മാരും രാജൻ!
നന്നായിച്ചെയ്തു സന്ധ്യാവന്ദനാദികളെല്ലാം
ഒന്നിച്ചു പുറപ്പെട്ടു കൈനിലതന്നിൽനിന്നു
നന്ദിച്ചു യുദ്ധത്തിന്നു സന്നദ്ധന്മാരായ്ത്തന്നെ.
അന്യോന്യം ജയം പിന്നെയാഗ്രഹിച്ചീടും കുരു-
മന്നവന്മാരും പാണ്ഡുനന്ദനന്മാരുംതമ്മിൽ
നന്നായ്നടന്നു യുദ്ധമേറ്റവും തുമുലമായ്
എന്നല്ലാ കുളുർമയിർ കോരിക്കൊണ്ടീടുംവണ്ണം
രണ്ടുനാൾ കൎണ്ണൻ സേനാനാഥനായ് നൃപയുദ്ധ-
മുണ്ടായിതിരുഭാഗക്കാൎക്കുമത്ഭുതം കണ്ടാൽ.

പാരം കൂടലർനാശം ചെയ്ത കർണ്ണനെപ്പിന്നെ
കൌരവർകാണ്കെത്തന്നെ വീഴ്ത്തിനാൻ പാർത്ഥൻ പോരിൽ
പിന്നീടു സഞ്ജയന്താൻ ഹസ്തിനമകം പുക്കു
മന്നവൻ ധൃതരാഷ്ട്രൻതന്നോടു വഴിപോലെ
ഒന്നൊഴിയാതെ കുരുജാംഗലവൃത്തം ചൊന്നാൻ.
എന്നതുകേട്ടു ജനമേജയൻ ചോദ്യംചെയ്തു.
സ്വർണ്ണദീസുതൻ ദ്രോണനെന്നിവർ വധംകേട്ടി-
ട്ടൊന്നുഴന്നൊരു വൃദ്ധൻ മന്നവൻ ധൃതരാഷ്ട്രൻ.
പുത്രമിത്രമാം കർണ്ണനിഗ്രഹം മുനേ! കേട്ടി-
ട്ടത്തൽപൂണ്ടവൻ ജീവനെങ്ങിനെ രക്ഷിച്ചതു.
കർണ്ണന്റെ കയ്യിലാണെന്നുണ്ണികൾക്കുള്ള ജയം
നിർണ്ണയമെന്നുംവച്ചാകൌരവനിരിക്കുമ്പോൾ
തിണ്ണന്നായവൻതന്നെക്കൊന്നുവെന്നറിഞ്ഞിട്ടും
കണ്ണുകാണാത്തഭൂപനെങ്ങിനെ ജീവിച്ചതും.
കേവലം കർണ്ണൻതന്റെ നാശത്തെ ശ്രവിച്ചിട്ടു
ഭൂവരൻ പ്രാണൻപോകീലായതു വിചാരിച്ചാൽ
ജീവിക്കും നരന്മാർക്കു ഘോരമാം ദുഃഖത്തിലും
ജീവനാശനം ചെയ്യാവല്ലെന്നു തോന്നുന്നു മേ.
ആവിധം വൃദ്ധനാകും ഭീഷ്മരും ബാൽഹീകനും
ഭൂവാനോർവരസോമദത്തനും ദ്രോണൻതാനും
ഭൂരിശ്രവസ്സും പിന്നെപ്പുത്രരും പൌത്രന്മാരും
വേറിട്ടുള്ളൊരു ബന്ധുവർഗ്ഗവും വീണെന്നായി
നേരെ കേട്ടിട്ടും മരിച്ചീലെന്നുള്ളതിനാൽ
പാരം ദുഷ്കരം ജീവത്യാഗമെന്നോർത്തീടുന്നേൻ.
മാമകപൂർവ്വന്മാർതൻ സൽക്കഥകേട്ടു തൃപ്തി
മാമുനേ! വന്നീലല്ലോ വിസ്തരിച്ചരുളേണം.

ശ്രീമഹാഭാരതം കർണ്ണപർവ്വം
ഒന്നാമദ്ധ്യായം കഴിഞ്ഞു.

അന്നേരം ചൊല്ലി വൈശമ്പായനൻ കർണ്ണൻതന്നെ
ക്കൊന്നൊരു ദിനം രാത്രി സഞ്ജയൻ മഹീപതേ!
ഉന്നദ്ധവായുവേഗം പായുമശ്വങ്ങളാലേ
ഖിന്നതമാണ്ടുകൊണ്ടു ഹസ്തിനപുരം

അന്തരാ ദന്തിഗേഹമന്തരാർത്തിയാണ്ടവൻ
ബന്ധുശൂന്യമാം രാജമന്ദിരമകംപുക്കാൻ.
ദുഃഖമാണ്ടുശിരോരാക്കൈകെട്ടികൊണ്ടിരുന്നീടു-
മക്കളുനാഥനെക്കണ്ടഞ്ജലിബന്ധത്തോടും
മൂർദ്ധാവുമുട്ടുംവണ്ണമുർവ്വീവല്ലഭൻതന്റെ
കാൽത്താരിലാശു വന്ദിച്ചീടിനാൻ വഴിപോലെ.
അന്ധനാം മഹീശനെപ്പൂജിച്ചു മറപോലെ
ഹന്ത! കഷ്ടമെന്നോതിപ്പിന്നെയുമവൻ ചൊന്നാൻ:
സഞ്ജയനാകുന്നു ഞാൻ ഭൂപതേ! ഭവാനിപ്പോൾ
സഞ്ചിതാനന്ദനായിത്തന്നെ വാഴുന്നതില്ലേ
സ്വന്തദോഷത്താൽ വരുമാപത്തുമനുഭവി-
ച്ചന്തരാദോഷംകൂടാതായിപ്പോവതില്ലല്ലീ?
ഹിതമായ് വിദുരരും ദ്രോണരും ഗാംഗേയനും
മധുസൂദനൻതാനുമന്നന്നുചൊന്നതെല്ലാം
ഒട്ടുമേകേൾക്കാഞ്ഞതു ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചുള്ളിൽ
കഷ്ടമെന്നനുതാപമുണ്ടായീടുന്നില്ലല്ലീ?
ഭാർഗ്ഗവരാമൻ സാക്ഷാൽ നാരദൻ കണ്വൻതൊട്ടു
യോഗ്യരാസ്സഭാമദ്ധ്യേ ഹിതമായുരച്ചതും
ഒട്ടുമേ കേൾക്കാഞ്ഞതു ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചുള്ളിൽ
കഷ്ടമെന്നനുതാപമുണ്ടായീടുന്നില്ലല്ലീ?
അങ്ങേയ്ക്കു ഹിതംചെയ്യും ബന്ധുക്കളായീടുന്ന
ഗംഗാനന്ദനൻ ദ്രോണൻ തൊട്ടുള്ളോരവർകളേ
പെട്ടന്നു പോരിൽക്കൊന്നു പരന്മാരെന്നതോർത്തു
കഷ്ടമെന്നനുതാപമുണ്ടായീടുന്നില്ലല്ലീ?
ഇങ്ങിനെ ചൊല്ലിക്കേട്ടപ്പം സൂതനോടായിബ്ഭൂപൻ
തിങ്ങിന ശോകാൽ ദീർഘശ്വാസമിട്ടുരചെയ്തു
ദിവ്യാസ്ത്രവേദിശൂരനായിട്ടും ഗാംഗേയനും
ദിവ്യവില്ലാളിവീരനായിട്ടും ദ്രോണൻതാനും
വീണതായറികയാൽ സഞ്ജയ! വിശേഷിച്ചും
ക്ഷീണതയോടെന്നുള്ളം വല്ലാതെ ദുഃഖിച്ചുപോയ്.
നാൾക്കുനാൾക്കോരോ പതിനായിരം രഥികളെ
നീക്കമെന്നിയേകൊന്നു വമ്പനാം വസൂൽഭവൻ
ആയവൻതന്നെ പാണ്ഡുനന്ദനഗുപ്തനായി-
യജ്ഞസേനസൂനുവായിട്ടും ശിഖണ്ഡിതാൻ

ആയതിൻവണ്ണംപോരിലെതിൎത്തുവീഴ്ത്തിനാനെ-
ന്നായതു കേട്ടെന്നുള്ളം വല്ലാതെ ദുഃഖിച്ചുപോയ്
ഭാൎഗ്ഗവനോടുപരമാസ്ത്രങ്ങൾ നേരേ യുദ്ധ-
മാൎഗ്ഗവൈഭവംകാട്ടി വാങ്ങിയ മഹാശൂരൻ
ബാല്യത്തിലാരാമന്റെ ശിഷ്യനായ് ധനുൎവ്വേദ-
മെല്ലാമഭ്യസിച്ചോരു വീരനാണല്ലോ ഭീഷ്മൻ.
തൽപ്രസാദത്താൽ കുന്തീപുത്രരാം കുമാരരേ
വൻപെഴും മഹാരഥന്മാരാക്കിത്തീൎത്ത വീരൻ,
അൻപോടു മററുംമഹീപാലൎക്കു ധനുൎവ്വേദ-
സമ്പ്രദായത്തെപ്പഠിപ്പിച്ചോരു ധനുൎദ്ധരൻ,
ഈവിധമുള്ള സത്യസന്ധനാം ദ്രോണൻതന്നെ
കേവലം ധൃഷ്ടദ്യുമ്നൻ സംഗരമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ
ധൃഷ്ടതയോടു വെട്ടിക്കൊന്നുവെന്നുള്ള കഥ
കേട്ടതുകൊണ്ടെന്നുള്ളം വല്ലാതെ ദുഃഖിച്ചുപോയ്.
ഓരുമ്പോൾ ചതുൎവ്വിധശാസ്ത്രത്തിങ്കലീ രണ്ടു
വീരന്മാരോടു കിടയൊത്താരുമേ പാരിലില്ല.
പാരിലാഭീഷ്മദ്രോണന്മാർ പതിച്ചതു കേട്ടു
പാരാതെ കണ്ടെന്നുള്ളം വല്ലാതെ ദുഃഖിച്ചുപോയ്.
ആരുമേ ശാസ്ത്രത്തിങ്കൽ തുല്യനായിട്ടു മൂന്നു-
പാരിലുമില്ലെന്നുള്ള വീരനാം ദ്രോണൻതന്നെ
പോരിൽക്കൊന്നതുകേട്ടെൻകൂട്ടക്കാരെന്തുചെയ്തു?
പാരിലും ബലമുള്ള സംശപ്തകാഖ്യന്മാരെ
വീറോടു വീരൻ പാണ്ഡുനന്ദനനാകും പാൎത്ഥൻ
തീരെക്കൊന്നൊരുശേഷം ധീമാനാം ദ്രോണപുത്രൻ
നാരായണാസ്ത്രം വിട്ടുതുടങ്ങിയാറെ പട
പാരാതെ പാഞ്ഞപ്പോഴെൻകൂട്ടക്കാരെന്തുചെയ്തു?
വാരിധിതന്നിൽപോതം പൊളിഞ്ഞപ്പോഴെ നീന്തും.
പൂരുഷന്മാരെപ്പോലാദ്രോണൻതാൻ മരിച്ചപ്പോൾ
ഉന്നതശോകാബ്ധിയിൽ മുങ്ങിയോരവരെല്ലാ-
മന്നേരമോടിപ്പോയിതെന്നു ഞാൻ നിനക്കുന്നേൻ.
സൈന്യമോടുമ്പോൾ ദുൎയ്യോധനൻ കൎണ്ണൻ ഭോജ
മന്നനാം കൃതവൎമ്മാമദ്രേശനാകും ശല്യൻ
ഉന്നതഘനനശ്വത്ഥാമാവെന്നല്ല കൃപരെന്റെ
പിന്നെശ്ശേഷിച്ചമക്കൾ ശേഷംപേരിവൎക്കെല്ലാം

സഞ്ജയ! മുഖവർണ്ണമെങ്ങിനെയായിരുന്നാ-
തഞ്ജസാ വിസ്തരിച്ചു നമ്മോടു ഗാവൽഗണേ!
നന്മയിൽ ചൊല്ലീടേണം പാണ്ഡുപുത്രന്മാരുടേയും
നമ്മുടേയും വീരന്മാർതമ്മുടെ വിലാസങ്ങൾ.
ഇങ്ങിനെ കേട്ടു പിന്നെസ്സഞ്ജയനരചനോട്ടാ-
നങ്ങുചെയ്തപരാധംകൊണ്ടു കൌരവന്മാരിൽ
തുടങ്ങിനെ വന്നതെല്ലാം കേട്ടു ദുഃഖിക്കൊല്ലേതും
സംഗതി ദൈവവശ്യയാൽ ബുധന്മാർ ദുഃഖിക്കില്ല.
മന്നവ! പാർത്താൽ നരന്മാൎക്ക കാൎയ്യങ്ങൾ വരാ-
വുന്നതും പിന്നെ വരാതുള്ളതും രണ്ടുണ്ടല്ലോ.
എന്നതു വരേണ്ടതു വന്നാലും, വരാത്തതു
വന്നില്ലെങ്കിലും ബുധൻ ദുഃഖിക്കമാറില്ലല്ലോ.
എന്നതുകേട്ടു പറഞ്ഞീടിനാൻ ധൃതരാഷ്ട്ര-
നൊന്നുമില്ലതിയായിസ്സഞ്ജയാ! സങ്കടം മേ.
മുന്നമേ ദൈവയോഗമെന്നഞാനോൎത്തീടുന്നു
ചൊന്നാലുമെന്നോടെല്ലാമിച്ഛിക്കുന്നതുപോലെ.

ശ്രീമഹാഭാരതം കർണ്ണപർവ്വം
രണ്ടാമദ്ധ്യായം കഴിഞ്ഞു.

ചൊല്ലിനാനതുകേട്ടു സഞ്ജയൻതാനും പിന്നെ
വില്ലാളിവീരൻ ദ്രോണൻ മന്നിടം വേറിട്ടപ്പോൾ
മന്നവാ മഹാരഥന്മാരായ നിൻപുത്രന്മാർ
ഖിന്നരായുള്ളുഴന്നു മനസ്സുംകെട്ടു പാരം
ഒന്നൊഴിയാതേ ശസ്ത്രമേന്തി വക്ത്രവും താഴ്ത്തി
വന്നഴലോടും മിണ്ടാതന്യോന്യം നോക്കിനിന്നാർ.
ഭാരതമഹീപതേ! ദുഃഖിതാകാരന്മാരാ-
യോരവർകളെക്കണ്ടു താവകസേനയെല്ലാം
പാരിക്കും ഭയത്തോടും സങ്കടത്തോടുംകൂടി-
ട്ടോരോദിക്കിൽ മേല്പെട്ടും നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്പായി.
പോരിൽ ദ്രോണനേ ഹതനായിക്കണ്ടവരുടെ
ചോരകളണിഞ്ഞുള്ള ശസ്ത്രജാലങ്ങളെല്ലാം
പാരാതെ കയ്യിൽനിന്നു വീണുപോയ് മഹീപതേ!
പാരമീവിധം വന്നുകൂടുന്നോരരിഷ്ടങ്ങൾ

ഭാരതമഹാരാജ! മാനത്തുനിന്നു വീഴും
താരങ്ങളെന്നവണ്ണമനേരം കാണായ് വന്നു.
അങ്ങിനെ പകച്ചുള്ള ശൌര്യവും കെട്ടു നിൽക്കു-
മങ്ങളുള്ള സൈന്യത്തെക്കണ്ടവാറഴിപതേ!
ഭംഗിയിൽ ദുര്യോധനമന്നവൻ ചൊന്നാനേവം
ഞങ്ങൾക്കെല്ലാരു ബാഹുവീര്യമാശ്രയിച്ചല്ലേ
സംഗരത്തിന്നായ് പാണ്ഡുപുത്രരേ വിളിച്ചതും
ഇങ്ങിനെയുള്ള യുദ്ധം ഞാനിങ്ങു തുടർന്നതും
എന്നാലീബ്ഭവം ദ്രോണർ വീണതിൽ വിഷണ്ണമാ-
യെന്നു തോന്നുന്നു പോരിൽ വീരന്മാർ വീഴുമല്ലോ.
യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടുന്നോക്ക പോരിങ്കൽ ജയം താനോ
മൃത്യുതന്നെയോ പാരം ചിത്രമെന്നതിനുള്ളു.
സത്വരം യുദ്ധം ചെയ്തിനെല്ലാദിക്കിലും നോക്കി
സത്തമനായിബ്ബലയുക്തനായ് വില്ലാളിയായ്
ശസ്ത്രവുമേന്തിപ്പോരിൽ മത്തനായ് നടന്നീടും
മിത്രപുത്രനാകുന്ന കർണ്ണനെക്കണ്ടു കൊൾവിൻ
കർണ്ണനെപ്പോരിൽപ്പേടിച്ചാണല്ലോ കുന്തിയുള്ളോ-
രുണ്ണിയാം ധനഞ്ജയൻ മന്ദനായെല്ലായ്പോഴും
തിണ്ണം പിൻവലിക്കുന്നു സിംഹത്തെപ്പേടിച്ചേറം
ദണ്ഡപ്പെട്ടൊഴിച്ചീടും ക്ഷുദ്രമാം മൃഗം പോലെ.
ഉന്മദബലൻ പതിനായിരം കരീന്ദ്രന്മാർ
തമ്മുടെ ബലമാറ ഭീമസേനനെക്കണ്ടീൻ
മാനുഷയുദ്ധംതന്നിലവ്വണ്ണമെല്ലാമാക്കി
മാനിയാമവൻ പിന്നെസ്സംഗരമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ
ദിവ്യാസ്ത്രവിത്തായതിശൂരനായ് മായാബല-
ഗർവ്വിയാം ഘടോൽക്കചൻതന്നെയുമമോഘയായ്
ചണ്ഡയാംശക്തികൊണ്ടു ഭൈരവാരാവംചെയ്യും-
വണ്ണമായ്വീഴ്ത്തിക്കൊലചെയ്തൊരു വീരനല്ലോ.
സത്യസംഗരനായി ദുർവ്വാരവീര്യനായി
ബുദ്ധിമാനാകുന്നൊരു മിത്രനന്ദനൻ തന്റെ
ഹസ്തങ്ങൾക്കുള്ള നല്ലോരക്ഷയമാകുംവീര്യം
യുദ്ധത്തിലിതുനേരം നിങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടാലും
ഇന്ദ്രോപേന്ദ്രന്മാർ വീര്യമെന്നതിൻവണ്ണം ദ്രോണ-
നന്ദനകർണ്ണവീര്യം കൌന്തേയർ കണ്ടിടട്ടെ.

നിങ്ങളിന്നെല്ലാവരുമൊററയ്ക്കു ചെന്നാൽതന്നെ
സംഗരംതന്നിൽ പാണ്ഡുപുത്രരെസ്സൈന്യത്തോടേ
കൊല്ലുവാൻശക്തന്മാരാരാണെന്നായിട്ടിരിക്കുമ്പോ-
ളെല്ലാരുമൊത്തു ചെന്നാൽ പിന്നെച്ചൊല്ലുവാനുണ്ടോ
വീൎയ്യവാന്മാരായസ്ത്രവേദികളാകും നിങ്ങൾ
വീൎയ്യമെത്രതമ്മിൽതമ്മിൽകാട്ടുകിനിപ്പോൾതന്നെ.
ഇത്ഥംചൊല്ലിപ്പിന്നെസ്സോദരന്മാരൊടൊത്തി-
ട്ടെത്രയും വീൎയ്യമുള്ള താവകപുത്രനപ്പോൾ
മിത്രനന്ദനൻതന്നെസ്സേനാനായകനായി
പ്രത്യേകം നിയമിച്ചാനനഘക്ഷ്മാപതേ!
ധന്യനായ്മഹാരഥനായിട്ടന്നൊരു കൎണ്ണൻ
സൈന്യനായകപട്ടം പ്രാപിച്ചോരനന്തരം
യുദ്ധഗൎവ്വിതനായിസ്സിംഹനാദവും ചെയ്തു
യുദ്ധംചെയ്തിതു പിന്നെ സൃഞ്ജയന്മാർകളെയും
പാഞ്ചാലകേകയാഖ്യവിദേഹന്മാർകളെയു-
മഞ്ചാതെപാരമുപദ്രവിച്ചാൻ മഹീപതേ!
ആയവൻതന്റെ ചാപത്തിങ്കൽനിന്നസ്ത്രധാര-
യായതയായിട്ടുഗ്രപുംഖങ്ങൾ കൂട്ടിമുട്ടി
ഉണ്ടായിതോരോവരിവരിയായ് നേരെവരി-
വണ്ടിന്റെ നിരപോലെയസംഖ്യം വഴിയായി
ചീററം പൂണ്ടുള്ളപാണ്ഡുപാഞ്ചാലന്മാരെയെല്ലാ-
മേററം പീഡനംചെയ്തോരായവൻതന്നെപിന്നെ
ഭൂരിസാഹസ്രം ഭടന്മാർകളെക്കൊന്നശേഷം
വീരനാം സവ്യസാചി വധിച്ചാനെന്നേവേണ്ടു.

മഹാഭാരതം കൎണ്ണപൎവ്വം

മൂന്നാമദ്ധ്യായം കഴിഞ്ഞു.

പിന്നെയും ചൊന്നാൻ വൈശമ്പായനൻനരേന്ദ്ര! കേൾ
എന്നിവകേട്ടു ധൃതരാഷ്ട്രനംബികാപുത്രൻ
ഖിന്നതയ്ക്കവസാനമേതുമേ കാണാഞ്ഞിട്ടു
സന്നനായ് സുയോധനനെന്നുതാൻ നിരൂപിച്ചാൻ
ഭൂതലംതന്നിൽവീണു ചെഷ്ടയില്ലാതെ നഷ്ട-
ചേതനനായിക്കലയാനയെന്നതു പോലെ.

പാരിലാരാജശ്രേഷ്ഠൻ ഖിന്നനായ്ച്യുതിച്ചപ്പോൾ
നാരിമാരെററം മുറയിട്ടിതു മഹീപതേ!
പൂരിച്ച ലോകത്തിങ്കലൊക്കയൊശ്ശബ്ദം ശോക-
ഘോരവാരിധിമഗ്നമാരായ് ഭാരതസ്ത്രീകൾ
പാരംരോദനംചെയ്തു ദുസ്സഹ ശോകാർത്തരായ്
പാരാതെയുഴന്നീടും മാനസത്തോടും കൂടി
ഗാന്ധാരി രാജപാർശ്വം പുക്കുടൻ വീണു നില-
ത്തന്തരാ ബോധംകെട്ട സർവ്വസ്ത്രീകളും രാജൻ!
മന്നവ! ദുഃഖാലൊററം മോഹിച്ചു കരയുന്ന
മന്നവസ്ത്രീകളെസ്സഞ്ജയനാശ്വസിപ്പിച്ചാൻ.
ആശ്വസിച്ചോരാസ്ത്രീകൾ പിന്നെയും വിറപൂണ്ടി-
താശുഗൻചുഴന്നലച്ചീടും വാഴകൾപോലെ.
അപ്പോഴാവിദുരരുമപ്പാരിന്നധിപനാ-
യുൾപ്പൂവ്വിൽക്കണ്ണായിട്ടുമൂഴിപൻ കൌരവ്യനെ
അപ്പുകൾ കോരിത്തളിച്ചാശ്വസിപ്പിച്ചു നൃപ-
നൽപ്പനേരംകൊണ്ടൊരു വെളിവുണ്ടായശേഷം
അപ്പെണ്ണുങ്ങളെക്കണ്ടിട്ടുൽഭ്രാന്തനെന്നപോലേ-
യപ്പോളൊന്നുമേ മിണ്ടാതിരുന്നാനിളാപതേ!
പിന്നെയൊട്ടേറെനേരം ചിന്തിച്ചു ദീർഘശ്വാസം
പിന്നെയും പിന്നെയും വിട്ടാത്മജന്മാരെയെല്ലാം
നിന്ദനംചെയ്തു ബഹുമാനിച്ചു പരം പാണ്ഡു-
നന്ദനന്മാരെപ്പിന്നെത്തന്നുടെ ബുദ്ധിയെയും
സൌബലൻ ശകുനിതൻ ബുദ്ധികൌശലത്തെയും
കേവലം ധിക്കരിച്ചു ചിന്തിച്ചു ചിരകാലം
പിന്നെയും പിന്നെയും മെയ് വിറച്ചീടിലും ചിത്തം
പിന്നെയുമുറപ്പിച്ചു ധൈര്യവാൻ ധരാനാഥൻ
സൂതജൻഗാവൽഗ്ഗണിസഞ്ജയൻ തന്നോടായി
ച്ചോദിച്ചു ഭവാൻ ചൊന്നവാക്യംഞാൻ കേട്ടുവല്ലോ.
എപ്പോഴും ജയത്തിന്നായ്യോഹിക്കും ദുര്യ്യോധനൻ
മൽപ്പുത്രൻ ജയത്തിനുള്ളാശയില്ലാതെയായി
അന്തകൻതന്നുക്കായി സഞ്ജയ! പൊയില്ലല്ലോ
ഹന്ത വിസ്മരിച്ചാലുമിച്ചൊന്നകഥതന്നെ
രാജഭാഷിതമേവം കേട്ടു സഞ്ജയൻ ജന-
മേജയ! ചൊന്നാൻ മഹാരഥനാം സൂതപുത്രൻ

ഗാത്രം സന്ത്യജിച്ചീടും വില്ലാളിവീരൻ സൂത-
പുത്രന്മാരനുജന്മാർ മക്കളെന്നിവരോടും.
അക്കനെന്ദനൻ വീരനക്ക്ജപുരം പുക്കാൻ
ദിക്കൊക്കപ്പുകഴ്ന്നീടും പാണ്ഡവൻ മഹാവീരൻ.
ഉൾക്കടകോപം ദുശ്ശാസനനെക്കലചെയ്തു
പോക്കളംതന്നിൽ ചോരകുടിച്ചാൻ ഭീമസേനൻ.

മഹാഭാരതം കർണ്ണപർവ്വം
നാലാമദ്ധ്യായം കഴിഞ്ഞു

ശ്രീ.

പിന്നെയും ചൊന്നാൻ വൈശമ്പായനനിതുകെട്ടു
മന്നവമണേ! ധൃതരാഷ്ട്രനംബികാപുത്രൻ,
ഖിന്നചിത്തനായ് ചൊന്നാൻ സൂതനാം സംജയനോ-
ടെന്നുടെയല്പായുസ്സായീടുന്ന മകനുടെ
ദുർന്നയംകൊണ്ടു കർണ്ണൻ മൃതനായതുകൊണ്ടു
വന്നസങ്കടം മമ്മമൊക്കയും പിളക്കുന്നു.
സങ്കടക്കടൽ കടന്നീടുവാനായെന്നുടെ
ശങ്കതീക്ക നീ കുരുപാണ്ഡവസൈന്യങ്ങളിൽ
ആരെല്ലാംമരിച്ചുപോയാരെല്ലാമിരിപ്പവർ
നേരേചൊൽകെന്നു കെട്ടു സംജയനുരചെയ്താൻ.
പത്തുനാൾകൊണ്ടു പാണ്ഡുസൈന്യത്തിലർബ്ബുദംകൊ-
ന്നൊടുക്കി ദുരാധർഷൻ ദുസ്സഹപ്രതാപവാൻ
ഉത്തമൻ ഭീഷ്മൻ വീണു! ഭുവരധനുർദ്ധര-
സത്തമൻ ദ്രോണാചാര്യൻ താനുമഞ്ചിനെതന്നെ
പാഞ്ചാലരഥിക്കൂട്ടം കൊന്നതിദുരാധർഷൻ
താഞ്ചാല മരിച്ചിതു പിന്നീടു രുദ്രരഥൻ.
മാന്യരാംഭീഷ്മദ്രോണന്മാർകൾകൊന്നതു നീക്കി
പ്പിന്നെയും ശേഷിച്ചൊരു സൈന്യത്തിലർദ്ധഭാഗം
മുടിച്ചുവൈകർത്തനനായിട്ടും കർണ്ണൻ പിന്നെ
മുടിഞ്ഞു മഹാബലനായീടും രാജപുത്രൻ
മന്നവവിവിംശതിയാനത്തവീരന്മാരെ-
യന്നേരെക്കൊന്നുപോരിൽ പാരാതെ മരിച്ചുപോയ്
അപ്പണ്ണം ഭവൽപുത്രനായീടും വികർണ്ണനെ
ച്ചൊല്ലുഴം ക്ഷത്രധർമ്മം കേവലം കൈവിടാതെ

വാഹനായുധജാലം പോകിലും ശൌൎയ്യംവിട്ടി-
ട്ടാഹവേ ശത്രുക്കളോടെതൃത്തു നിൽക്കുന്നേരം.
ഘോരഘോരങ്ങളായ ദുഃഖങ്ങൾ ദുൎയ്യോധന-
നോരോന്നായ് പലതരം ചെയ്യുതുചിന്തിച്ചിട്ടു
നേരായ് താൻ ചെയ്യിട്ടുള്ള സത്യമോൎത്തിട്ടുംതന്നെ.
പാരാതെ ഭീമസേനൻ കൊന്നാനെന്നതേവണ്ടു.
വിന്ദാനുവിന്ദന്മാരാമവന്തിരാജാക്കന്മാർ
മന്നവകുമാരന്മാർ തേരാളിപ്രവരന്മാർ
അത്ഭുതകൎമ്മംചെയ്യിട്ടന്തകപുരിപുക്കാ-
രപ്രകാരമേ സിന്ധുരാജ്യാദി പത്തുരാജ്യം
പാട്ടിൽവെച്ചിട്ടും മഹാവീൎയ്യവാൻ ഭവാന്മാൎക്ക്
പാട്ടിൽനിന്നീടുന്നോരു പാൎത്ഥിവൻ ജയദ്രഥൻ
പതിനൊന്നക്ഷൌഹിണിപ്പടയും നിശിതാസ്ത്ര-
തതിയാൽവെന്നുപാൎത്ഥൻ കൊന്നുപോന്നിതു രാജൻ!
കെല്പെഴും സുയോധനനന്ദനൻ താതാജ്ഞയിൽ
നില്പവൻ പോരിലോന്നു ദപ്പിതനവൻതന്നെ.
അപ്രകാരമേ സുഭദ്രാത്മജൻ കൊന്നു പിന്നെ-
ക്കെല്പേലമുള്ള ശൂരൻ യുദ്ധത്തിലത്യുല്ക്കടൻ
വീരനാം ദുശ്ശാസനനന്ദനനവനേയും
പോരിലാദ്രൌപദേയൻ കാലനുക്കയെച്ചുതേ.
കടലിൻകരപ്പുറം വാണിട്ടും കാട്ടാളന്മാ-
ൎക്കടയോൻ ധൎമ്മശീലനിന്ദ്രനിഷ്ടനാം തോഴൻ
ക്ഷത്രിയധൎമ്മംനോക്കും പാൎത്ഥിവൻ ഭഗദത്തൻ
മൃത്യുലോകത്തെപ്പുക്കാൻ പാൎത്ഥവിക്രമത്താലേ.
കൌരവദായാദനാം കീൎത്തിമാൻ ശൌൎയ്യമുള്ള
ഭൂരിശ്രവസ്സിനേയുമായുധംവെച്ചിരിക്കെ
ഹേരാജ! നതിൻവണ്ണം സാത്യകി പോരിൽ കൊന്നു.
പാരാതേ ശ്രുതായുസ്സെന്നുള്ളൊരംബഷ്ഠരാജൻ,
ക്ഷത്രിയൎക്കൊരു ഭാരവാഹിയായ് ഭയംവിട്ടു
യുദ്ധത്തിൽ നടക്കുമ്പോളൎജ്ജുനൻ കലചെയ്യാൻ.
അസ്ത്രജ്ഞൻ നിത്യകോപി നിന്മകൻ ദുശ്ശാസനൻ
യുദ്ധദുൎമ്മദൻ ഭൂപ! ഭീമനാൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു.
പെരുത്തോരാനപ്പടയ്ക്കുടയോൻ സുദക്ഷിണൻ
ധരിത്രീപതേ! പോരിൽ പാൎത്ഥനാൽ ഹതനായി.

മാന്ന്യരാം ശത്രുക്കളെക്കൊന്ന കോസലശ്രേഷ്ഠൻ
തന്നെ വിക്രമംകാട്ടി സൌഭദ്രൻ കലഹംചെയ്യാൻ·
തേരാളി ഭീമനോടു പോരാടിപ്പലവട്ടം
പാരാതേ ചിത്രസേനനാകും താവകപുത്രൻ
മാരുതികയ്യാൽപിന്നെ മാരിതനായിവന്നു
ശൂരനായസിചർമ്മധാരിയായ് ഭയംപാരം
വൈരികൾക്കുളവാക്കും ശല്യനന്ദനൻശ്രീമാൻ
പാരിടം വേർപെട്ടുപോയ്യാർത്ഥനന്ദനൻകയ്യാൽ.

* * * * * * *

അക്രൂരഗോപാലം

(ഭാഷാനാടകം).

അക്രൂരത്വമകന്ന കംസവചനം
കേട്ടിട്ടു സന്തുഷ്ടനാ-
യക്രൂരൻ നിജമന്ദിരത്തിലണ്ണയും-
നേരത്തു പാരം മുദാ
സല്ക്കാരം വഴിപോലെ ചെയ്തു വിവരം
ചോദിച്ചു നന്നായറി-
ഞ്ഞിക്കാര്യ്യം തരമെന്നുറച്ചു ഭഗവാൻ
പാലിയ്ക്കണം നിങ്ങളെ. ൧

[നാന്ദിയുടെ അവസാനത്തിൽ സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിച്ചു സഭയെവന്ദിച്ചു സന്തോഷത്തോടുകൂടി]

സൂത്ര- അയ്യയ്യാ! സഭകണ്ടി-
ട്ടിയ്യുള്ളോനുള്ളുമാററമിളകുന്നു.
(എന്താണിവിടെ വേണ്ടത് ആലോചിച്ചിട്ട്).
കയ്യോടിനി നടനത്തിനു
തയ്യാറാകട്ടെ, വേണ്ടതുന്നെ. ൨
(അണിയറയിലേക്കുനോക്കി അത്ഭുതത്തോടെ)
നോക്കുന്ന വള്ളി വന്നെന്റെ കാക്കൽ ചുററുന്നു സാമ്പ്രതം
ഓൎക്കാതെ ക്ഷണമേവം മൽഭാഗ്യത്തിൻപരിണാമമോ? ൩

(അനന്തരം നടി പ്രവേശിക്കുന്നു).

നടി—ഇതാ ഭവാനെ അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു.

സൂത്ര—ഭവതിക്കു നല്ലതുവരട്ടെ. എന്താണു പരിഭ്രമിച്ചു പുറപ്പെട്ടത്.

നടി—ഈ സദസ്യന്മാരുടെ നിയോഗത്തെ വേഗത്തിൽ ഇവിടുത്തെ അറിയിക്കുവാൻ വേണ്ടിത്തന്നെ.

സൂത്ര—എന്താണതു പറയു. ഇതാ ഞാനേററവും സശ്രദ്ധനായിരിക്കുന്നു.

നടി—നാടൊക്കെപ്പുകൾ പൂണ്ടിടുന്ന നട്ടുവ-
ത്തച്ഛൻ ധരാനിർജ്ജരൻ
മാടോഴ്വീയുവരാജ്ഞിതന്റെയരുള-
പ്പാടോത്തു കൂട്ടും രസാൽ
ഈടേറുംപടി തീർത്ത നാടകമതാ-
'മക്രൂരഗോപാല'മി-
ന്നാടിക്കാണണമിത്രമാത്ര മറിവി-
ച്ചീടാനവക്കാഗ്രഹം. ൪

സൂത്ര—കൊള്ളാം. ഇതു വളരെ നന്നായി. എന്താണെന്നല്ലേ?

ശ്ലോ-പൊന്നുമാതിൻമണാളൻതിരുവടിചരിതം-
താനതോത്താരുമേറെ-
സ്സമ്പൃജിയ്ക്കാതിരിക്കില്ലതിനുടെ മഹിമാ-
വത്രയുണ്ടത്രയല്ല,
സൎവ്വജ്ഞാനന്ദസച്ചിന്മയപരമപുമാൻ-
തന്നിലത്യന്തമച്ഛൻ
നമ്പൂരിക്കുള്ള ഭക്തിപ്രചുരിമ പലരും
കണ്ടുകൊണ്ടാട്ടുമല്ലോ. ൫

എന്നാൽ ഭവതി ഈ വിവരം ആട്ടക്കാരെക്കൂടി അറിയിച്ചു വേണ്ടചട്ടംചെയ്യു പോരായിരുന്നില്ലേ?

നടി—ഞാനതറിയിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നല്ല, അവരൊക്കെ തയ്യാറാകയും ചെയ്യിരിക്കുന്നു. ഇവിടുത്തെ അനുവാദം കിട്ടേണ്ട താമസമേയുള്ളൂ.

സൂത്ര—ഭവതിയുടെ ഉചിതജ്ഞത കേമംതന്നെ. ആവട്ടെ ഈ സഭാവാസികളുടെ രസത്തിന്നായി ഭവതി ഒരു പാട്ടുകൂടിപാടീട്ടുപോയാൽമതി.

നടി—അങ്ങിനെതന്നെ. എന്നാൽ എന്തിനെക്കുറിച്ചാണു പാടേണ്ടത്?

സൂത്ര—സംശയിക്കാനുണ്ടോ? ഇതാ ആരംഭിച്ച് അധികമായിട്ടില്ലാത്ത ശരദൃതുവിനെകുറിച്ചുതന്നെ വേണം

നടി—ആൎയ്യൻ ആജ്ഞാപിച്ചതുപോലെ. (എന്നു പാടുന്നു)

ശരൽപ്രഭാവാൽ പ്രകൃതിതപമാർന്നു
സരസ്സിൽ നീർ നിർമ്മലമായിവന്നു;

സൂത്ര— മുരാന്തകാരാധനയാൽ മനസ്സി-
നരം പ്രസാദം കലരുന്നപോലെ. ൩
നടി— അമ്പോടു താരാവൃതനായ് ശശാങ്ക-
നമ്പോ വിളങ്ങുന്നു നഭസ്ഥലത്തിൽ;
സൂത്ര— ചമ്പാർന്ന ഗോപാലകരൊത്തു കൃഷ്ണ-
നമ്പാടിയിൽ സ്വൈരമെഴുന്നപോലെ. ൪
നടി— ശരത്തിലംഭോധിയനങ്ങിടാതെ
പരം വിളങ്ങുന്നിതു മൌനമോടും;
സൂത്ര— നിരസ്തകർമ്മാഗമനായ യോഗി-
വരൻ വസിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ. ൫
നടി— ചുററും ജലാശയനിവാസികളീശ്ശരത്തിൽ
വാറുന്നതുണ്ടു ജലമെന്നതറിയുന്നില്ല;
സൂത്ര— തെററന്നു മൂഢരനുവാരവുമായുരന്തം
പാററുന്ന കാര്യമറിയാത്തതുപോലെതന്നെ. ൬
(അണിയറയിൽ)

കൃഷ്ണ മുകുന്ദ മുരാന്തക ശൌരേ!
വൃഷ്ണികുലോത്തമ! ദൈത്യകുലാരേ!
ജിഷ്ണുനിഷേവിത! ജിതപാകാരേ!
തൃഷ്ണയൊടെന്നെപ്പരിപാഹി ഹരേ! ൭
(രണ്ടാളും കേൾക്കുന്നു)

നടി—എന്തൊരു ഘോഷമാണീ കേൾക്കുന്നത്?
സൂത്ര—മനസ്സിലായില്ല അല്ലേ? ഭവതിയുടെ സഹോദരൻ നാരദവേഷംധരിച്ചു പുറപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. അപ്പോഴത്തെ ഭഗവന്നാമോച്ചാരണമാണീ കേൾക്കുന്നത്. ഇനി ഗാനം മതിയാക്കാമെന്നല്ല, നമ്മൾക്കും യഥോചിതം സഹായിപ്പാൻ പോവുക.

(എന്നു രണ്ടാളും പോയി)

(പ്രസ്താവന കഴിഞ്ഞു)

(അനന്തരം നാരദൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

നാരദൻ—('കൃഷ്ണ മുകുന്ദ' എന്ന് ഒന്നുകൂടി ചൊല്ലുന്നു) നന്നായിട്ടൊരു കലഹംകണ്ടിട്ട് എത്ര കാലമായി! 'കലഹപ്രിയൻ' എന്ന എൻെറ പേർ കെടലാടിപ്പോ

ലെയായി. കംസന്റെ നേരെ ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ പുറപ്പെട്ടന്നില്ലല്ലൊ. കഷ്ടം! എന്നാൽ കുറച്ചുനേരമ്പോക്കുണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ മുറക്കം കണ്ടപ്പോൾ ഇത്ര താമസം വേണ്ടിവരുമെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. അങ്ങിനെയല്ല ഇപ്പോഴത്തെ പ്രകൃതം. എന്തെന്നാൽ,

ഭൂപാതാളമമർത്ത്യലോകമിവയെ
ദ്രോഹിച്ചുപോരുന്നൊരാ-
ഭൂപാലാധമനായ കംസനെ വധി-
ച്ചീടാനുറച്ചാദരാൽ
ഗോപാലാകൃതിപൂണ്ടുകൊണ്ടു ഭഗവാൻ
തൻകാര്യമോൎക്കാതെയീ
ഗോപീവീടുകളിൽ കിടന്നു കളിയാ-
ടീടുന്നതെന്തിങ്ങിനെ? ൧൧

അമ്മാമനെ കൊല്ലുന്നത് അത്ര ലൌകികമല്ലെന്നുവിചാരിച്ച് അമാന്തിക്കുന്നതായിരിക്കുമോ? അതാവില്ല. അഗ്രജന്മാരായി ജാതികാരന്മാരായിരുന്ന അഞ്ചാറു കുട്ടികളെ നിഗ്രഹിച്ചതും അച്ഛനേയും അമ്മയേയും മററനേകസാധുക്കളേയും ഉപദ്രവിക്കുന്നതും അറിഞ്ഞിരിക്കുമ്പോൾ അമ്മാമനായിരുന്നാലും അക്രമിയായിരിക്കുന്നവന്റെ നേരെ ആത്മാരാമനായിരിക്കുന്ന അവിടേക്കു് അനുഗ്രഹംതോന്നുമോ? അശേഷം സംശയിപ്പാനുള്ളതല്ല. അതിന്നു പുറപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞില്ല എന്നേ വിചാരിപ്പാൻ പാടുള്ളു. എന്നാൽ വല്ല സംഗതിവശാലും തമ്മിൽ കാണാൻ ഇടവന്നാൽ ഒരുസമയം അപ്പോൾതന്നെ കഴിച്ചുവെന്നും വന്നേക്കാം. അതുകൊണ്ടു നേരിട്ടുകാണുന്നതിന്നു വഴിയുണ്ടാക്കാനാണു നോക്കേണ്ടതു്. എന്നാലാഗ്രഹം സാധിക്കും. അതിനെന്താണു വേണ്ടതു്? ഉപായങ്ങളൊന്നും ഭഗവാന്റെ അടുക്കൽ പാടില്ലല്ലൊ. ആട്ടെ കംസനെക്കൊണ്ടുതന്നെ പററിക്കണം. സാക്ഷാൽ ജഗദീശ്വരന്മാരായിരിക്കുന്ന രാമകൃഷ്ണന്മാരെ നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനുപായം ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കംസന്റെ അടുക്കൽചെന്നു

സേവകക്കൂട്ടകതന്നെ.

(എന്നു ചുററിനടന്നു നോക്കീട്ട്)

പരന്ന മോദേന വലത്തു ചുററി-

പ്പറന്നിടുന്നുണ്ടു പരന്നു മേളിൽ

അത്രയല്ല,

വരുന്നു നേരിട്ടൊരു പക്ഷി, വണ്ടു

മരന്ദമുണ്ടുണ്ടു മുരണ്ടിടുന്നു ൭൩

നിമിത്തം നന്നായി- (പിന്നെയും ചുററിനടന്നു നേരെനോക്കിക്കൊണ്ട്)ഇതാ ഈ പറഞ്ഞ സ്ഥലം. ഇതാ കംസൻ മന്ത്രിയോടുകൂടി ഇരിക്കുന്നു.

അനന്തരം മന്ത്രിയോടുകൂടി കംസൻ ഇരുന്നു പ്രവേശിക്കുന്നു.

കംസൻ— പോയേടത്തോളം ആളുകളെ ഒക്കെയും കൃഷ്ണൻ നിഗ്രഹിച്ചുകഴിഞ്ഞുവല്ലോ.

മന്ത്രി— അവകാശിയെയാണ് കർമ്മം എന്നേ വിചാരിപ്പാനുള്ളൂ.

കംസൻ— അതു ശരി. വരുന്നതൊക്കെ കർമ്മം എന്നു വിചാരിച്ചാൽ കഴിഞ്ഞല്ലോ.

മന്ത്രി— അടിയൻ അങ്ങിനെ വിചാരിച്ച് അറിവിച്ചതല്ല. എന്നാൽ,

കഴിഞ്ഞ കാര്യം നിരുപിച്ചു കണ്ണീർ

പൊഴിക്കുമജ്ഞാനികൾക്കെന്തു സാദ്ധ്യം?

പിഴച്ചുപോകാതിനി മേലിൽ വേണ്ടും

വഴിക്കു നോക്കുന്നതുതന്നെ യുക്തം. ൭൪

നാരദൻ—(നോക്കീട്ടു) പ്രതാപം കേമംതന്നെ.

കംസൻ മന്ത്രിയൊടൊത്തിരുന്നു സഭയിൽ

കാര്യം പരം ഗൂഢമായ്

സംസാരിച്ചുവരുന്നനേരമധുനാ

നന്നല്ല ചെന്നീടുവാൻ

ഹിംസിപ്പാൻ മടിയില്ല തെല്ലുമിവനി-

ല്ലാലംഭേദമാർത്തിട്ടിനി-

ക്കിം സാദ്ധ്യം വരുവാനിരിപ്പതു വരും

ചെല്ലട്ടെ വല്ലെങ്കിലും. ൭൫

(എന്നു അടുത്തുചെല്ലുന്നു)

മന്ത്രി—ഇതാ നാരദമഹർഷി

കംസൻ—ഏഃ! (എന്നു എണീക്കാൻ ഭാവിക്കുന്നു)

നാരദൻ—മഹാരാജാവ് എഴുന്നീല്ക്കുകയോ? മഹാകഷ്ടം! ഇരിക്കു ഇരിക്കു.

കംസൻ—ഇതാ ഇരിക്കാം. (എന്നു പീഠം കാണിക്കുന്നു)

നാരദൻ—അങ്ങിനെതന്നെ (എന്നിരിക്കുന്നു)

കംസൻ—ഇയ്യിടെ കാണാറില്ല.

നാരദൻ—കുറച്ചുദിവസമായി. എന്നാൽ വേണ്ട എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടല്ല.

കംസൻ—അതിനിക്കു സംശയമില്ല.

നാരദൻ—ഇവിടെ വരുമ്പോൾ ഇവൻ സഞ്ചാരിയാകകൊണ്ടു വിശേഷാൽവൎത്തമാനം എന്തൊക്കയൊണെന്നു ചോദിക്കാതെ ഇരിക്കില്ല. അപ്പോൾ അറിവില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ അത്ര വിശ്വാസമാവില്ല. അതുകൊണ്ടു ആവുന്നതും അറിവാൻവേണ്ടി താമസിച്ചതാണ്.

കംസൻ—അതു വളരെ നന്നായിരിക്കുന്നു.

നാരദൻ—എന്നാലിപ്പോൾ,

ചൊല്ലേറുന്ന ഭവാനോടു ചൊല്ലുവാനോൎത്തുനോക്കിയാൽ
തെല്ലല്ല വിവരം ഞാനതെല്ലാം ഗ്രഢമുണൎത്തിടാം. ൧൭

മന്ത്രി—(വിചാരം)ഗ്രൂഢമായിട്ടു വേണം അല്ലേ? എന്തൊയാണാവോ വിദ്വാൻ പാറിച്ചേച്ചുപോണത്.

കംസൻ—(മന്ത്രിയെ നോക്കീട്ടു) എന്നാലിനി ഇപ്പോൾ പോയി വിശ്രമിക്കാം. ആവശ്യംപോലെ വിളിച്ചുകൊള്ളാം.

മന്ത്രി—കല്പനപോലെ (എന്നുപോയി)

കംസൻ—എന്നാൽ തുടങ്ങാം.

നാരദൻ— യാദവവിവരംചൊല്ലാ-
മാദിയിലുള്ള നരേന്ദ്രമകുടമണേ!

കംസൻ— മോദമിനിക്കതു കേൾപ്പാ-
നാദരവോടെ വസിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

നാരദൻ— ചൊല്ലാം ഞാൻ യാദവന്മാരഖിലരുമമര-
ന്മാർ, വിശേഷിച്ചു കൃഷ്ണൻ
ചൊല്ലേറും വിഷ്ണുതന്നേ, ബലനതിബലവാ-
നായിട്ടനോരനന്തൻ
ഉല്ലാസാൽ ദൈത്യസംഘത്തൊടു പട പൊരുതാ-
നൂഴിയിൽ ജാതരാം പോ-
ലെല്ലാരും സൂക്ഷ്മമോക്കംപൊഴുതയി സുമതേ!
ദാനവന്മാർ ഭവാന്മാർ. ൧൭

ഈ സ്വഭാവം നിശ്ചയമുള്ളതുകൊണ്ടാണിനിക്ക അധികം വ്യസനം.

കംസൻ—ആട്ടെ-യുദ്ധത്തിന്നു വരട്ടെ.

നാരദൻ—അത്രതന്നെയല്ല, ദേവകിയുടെ എട്ടാമത്തെ പ്രജ പെണ്ണാണെന്നുള്ള സംസാരംതന്നെ ഉപായമാണ്. ഏഴാമത്തെ ഗർഭവും അലസിപ്പോവുകയല്ലേ ഉണ്ടായത്?

കംസൻ—ആഹാ! എങ്ങിനെയൊക്കെയാണു? കേൾക്കട്ടെ.

നാരദൻ—ദേവകിയുടെ ഏഴാമത്തെ ഗർഭം നാലുമാസമായപ്പോഴെക്കും വിഷ്ണു, താൻ ദേവകളോടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ ദേവകീഗർഭഗതനായി ഭൂമിയിൽ ജനിക്കുന്നതിന്നിനി താമസിച്ചാൽ തരക്കേടുണ്ടെന്നു കണ്ടു തനിക്ക സ്വാധീനമുള്ള മായാഭഗവതിയെക്കൊണ്ട് ആ ഗർഭത്തെ ആകർഷിപ്പിച്ചു രോഹിണീഗർഭപാത്രത്തിലാക്കിയ്ക്കുകയും, ഉടനെ ദേവകിയുടെ എട്ടാമത്തെ ഗർഭമായി താൻതന്നെ പരിണമിക്കുകയും ചെയ്തു.

കംസൻ— അങ്ങിനെയാണല്ലേ? എന്നാലിവിടെയൊരു പെണ്ണിനെക്കണ്ടത് എന്തൊരുവകയാണ്?

നാരദൻ—അതൊക്കെപ്പറയാം. ആ മായ തന്നോടു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ നന്ദപത്നിയായ യശോദാഗർഭത്തിലും ചെന്നുവശായി.

കംസൻ— പിന്നെപ്പിന്നെ?

നാരദൻ— പിന്നെ ദേവകിയുടെ പ്രസവംകഴിഞ്ഞസമയം ആ കുട്ടിയാകുന്ന കൃഷ്ണന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം ആ രാത്രിയിൽതന്നെ വസുദേവര് കൃഷ്ണനെ തന്റെ സഖാ

വിൻെറ ഭാൎയ്യയായ യശോദയുടെ അടുക്കലൊക്കുകയും, യശോദ ആ സമയം പ്രസവിച്ചതായ കന്യകയെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു ദേവകീശയനത്തിങ്കൽ കിടത്തുകയും ചെയ്തു.

കംസൻ—(കോപത്തോടെ) വസുദേവര് ഇത്രയൊക്കെപ്പററിച്ചുവല്ലേ? ആട്ടേ. ഓൎമ്മവച്ചുകൊള്ളാം.

നാരദൻ—പിന്നെ ആ കന്യകയുടെ നിലവിളികേട്ടു ഭൃത്യന്മാർ വന്നു പറഞ്ഞതിൽപിന്നെയാണ് ഇയ്യിടുന്നറിഞ്ഞത്.

കംസൻ—പിന്നത്തെക്കഥയൊക്കെ എനിക്കു നിശ്ചയമുണ്ട്.

നാരദൻ—നോക്കീട്ടു (വിചാരം) പ്രകൃതം മാറിത്തുടങ്ങിയല്ലൊ.

കംസൻ—(ഉറക്കെ) ആരവിടെ?

(തവണക്കാരൻ പരിഭ്രമിച്ചു പ്രവേശിച്ചിട്ടു) "തിരുമേനി, അടിയൻ. വേണ്ടതിനെ കല്പിക്കാം."

കംസൻ—ആ വഷളനായിരിക്കുന്ന വസുദേവൻെറ കാരാഗൃഹത്തിലേക്കു വഴികാണിക്കു. ഇപ്പോഴുംതന്നെ കഴിച്ചുകളയാം (എന്നു വാളിളക്കുന്നു)

നാരദൻ—(വിചാരം) അല്ല കൈകടത്തിവച്ചല്ലൊ. ഇതിന്നു കാരണഭൂതൻ ഞാനല്ലേ? ഈ കഥ ഭഗവാൻ കേൾക്കില്ലേ? ഈശ്വരാ! എന്താണിനി വേണ്ടത്.

കംസൻ—(വാളിളക്കിക്കൊണ്ട്)

കഷ്ടം വേളികഴിഞ്ഞു പോണസമയം
 ശങ്കിച്ചു വാളൂരിഞാൻ
വെട്ടാനായി മുതൃന്നുചെന്നോരളവാ—
 ദുഷ്ടൻെറ വാക്യങ്ങളാൽ
കഷ്ടിച്ചങ്ങിനെ സമ്മതിച്ചവളെ വി—
 ട്ടിട്ടാണിനിയ്ക്കീവിധം
കഷ്ടപ്പാടു പിണഞ്ഞതാക്കുമതിയെ
 കൊല്ലുന്നു വല്ലെങ്കിലും. ൧൮

(എന്ന് എണീററ് പുറപ്പെടുന്നു.)

നാരദൻ—(വിചാരം) അയ്യോ കഥയിപ്പോഴൊക്കഴിയും. എന്തെങ്കിലും ഇങ്ങിനെ പറകതന്നെ (പരിഭ്രമിച്ച് എ

ണീറ്റ് അടുക്കൽചെന്നു) പ്രകാശം.

ഭോ! ഭോ! ഭൂപശിഖാമണേ! ബത ഭവാ-
നെന്തിന്നു രോഷാന്ധനാ-
യാഭാസത്തൊഴിലിന്നു പോവതു? ജനം
കേട്ടാൽ ചിരിക്കില്ലയോ?
ശ്രീഭാഗ്യാദിസമസ്തസൽഗുണഗണം
കൊണ്ടിന്നു കല്യോതരം
ശോഭിക്കുന്ന ഭവാന്റെ കീൎത്തിയിതിനാ-
ലാകല്പകാലം ഫലം. ൧൯

ആയി ആയി! ഈ പ്രവൃത്തി മഹാരാജാക്കന്മാൎക്കു ചേൎന്നതാകുന്നൊ? സ്വാധീനത്തിലിരിക്കുന്ന സാധുവിന്റെനേരെയാണോ കോപിക്കേണ്ടത്? തന്റെആൾക്കാരെ സംശയംകൂടാതെ നിഗ്രഹിക്കുകയും അമ്മാമനോടുള്ള ബഹുമാനം ലേശംകൂടാതെ ഇരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആ കൃഷ്ണന്റെനേരെയല്ലേ ഈ ദ്വേഷം വേണ്ടത്?

കംസൻ—(വിചാരം)ശരിയാണു പറഞ്ഞത്. ഇതെപ്പൊഴെങ്കിലുമാവാമല്ലൊ.
(തവണക്കാരനെ നോക്കീട്ടു) ആട്ടെ, നീ പുറത്തുപോയിനില്ക്കു.

നാരദൻ—(വിചാരം)എന്റെ മന്ത്രം ഒട്ടു ഫലിച്ചു. അവസാനംവരെ ഇങ്ങിനെനിന്നാൽകൊള്ളാം.

തവണക്കാരൻ—കല്പനപോലെ (എന്നുപോയി).

കംസൻ—(ഇരുന്നിട്ടു) അവിടെ ഇരിക്കു.

നാരദൻ—ഇരുന്നോളാം (എന്നിരിക്കുന്നു.)

കംസൻ—(കുറച്ച് ആലോചിച്ചിട്ട്)

വാമമായ വഴികൊണ്ടിനി നോക്കാം
രാമകൃഷ്ണനിധനത്തിനുപായം
മാമുനിപ്രവര! കേൾക്കണമേവം
മാമകം മനഃമതെങ്ങിനെവേണ്ടു? ൨൦

നാരദൻ—സംശയിപ്പാനില്ല. അതങ്ങിനെതന്നെയാണ് നല്ലത് വല്ലവിധത്തിലും ഇവിടെകൊണ്ടുവന്നു ചാടിക്കാൻനോക്കണം.

കംസൻ—അതിനു പ്രത്യേകം ഒരാളെ അയച്ചുകളയാം.

നാരദൻ—അവക്ക വിശ്വാസമുള്ളതിലൊരാളായിരിക്കണം.
കംസൻ—അതിനു പാകത്തിൽ കരുതീട്ടുണ്ട്.
നാരദൻ—എന്നാൽമതി. വന്നാൽ വളരെ താമസം വേണ്ടിവരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.
കംസൻ—ഇങ്ങിനെയുള്ളവരുടെ വാക്ക മിത്ഥ്യയാവില്ലല്ലൊ.
നാരദൻ—അധികം താമസിക്കേണമെന്നില്ല. എന്താണെന്നല്ലേ?

ശത്രുക്കളും രോഗവുമുത്ഭവിച്ചു-
മാത്രക്കു വേരോടു മുടിച്ചിടേണം;
വൎദ്ധിച്ചുവെന്നാലതിൽനിന്നനൎത്ഥം
സിദ്ധിക്കുമെന്നുള്ളതു സിദ്ധമല്ലേ? ൨൨

കംസൻ—ഇനിത്താമസം കൂടാതെതന്നെ തീരും.
നാരദൻ—ഞാൻ അടുത്തുവന്നു കണ്ടുകൊള്ളാം.
(എന്നുപോകുന്നു)
കംസൻ—(തലകുലുക്കി സമ്മതിച്ചു ആലോചിച്ചിട്ടു) ആരവിടെ?
തവണക്കാരൻ—അടിയൻ; കല്പിക്കാം.
കംസൻ—നീപോയി മന്ത്രിയോടും അക്രൂരനോടും ഇവിടെ വരാൻ ഞാൻ പറഞ്ഞതായി പറയണം.
തവണക്കാരൻ—കല്പനപോലെ.
(പോയി)

അനന്തരം മന്ത്രി പ്രവേശിച്ചു കംസനെ വന്ദിച്ചു ഇരിക്കുന്നു.

കംസൻ—ഇങ്ങിനെയൊക്കെയാണ് പരമാൎത്ഥം. അതുകൊണ്ടിവിധം നോക്കുകയല്ലേ?
മന്ത്രി—ഇത് അടിയനും ആലോചിച്ചു.
കംസൻ—എന്നാലതിന് ഈ ചതുൎദ്ദശി മുതല്ക്കുതന്നെ ഒരു ധനുൎയ്യാഗം ആരംഭിക്കുകയും, പൌരന്മാൎക്കും മററും യഥോചിതം ഇരുന്ന് കാണുന്നതിന്നു വേണ്ടുന്ന മഞ്ചങ്ങളും മററും കെട്ടി തെയ്യാറാക്കിക്കുകയും മുഷ്ടികൻ ചാണൂരൻ മുതലായ മല്ലന്മാരെയും ആനക്കാരെയും വരുത്തി പറഞ്ഞതുപോലെ ശട്ടംകെട്ടുകയും ചെയ്യണമെന്നു മാത്രമല്ല ഇതുകൂടാതെയും ഉചിതമായി തോന്നു

ന്നതൊക്കയും പ്രവൃത്തിച്ചുകൊള്ളണം.

മന്ത്രി—(എണീററുനിന്നിട്ടു)

എന്നാൽ കല്പനപോലെ ഞാനഖിലവും
തയ്യാറു ചെയ്യിച്ചിടാ-
മെന്നല്ലാ കാവെന്നിയേ സകലവും
സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടങ്ങിനെ
നിന്നീടാമിവിടെയ്യിവണ്ണമിവനിൽ
ക്കാരുണ്യമുള്ളന്നിനി-
യ്ക്കൊന്നും പാൎക്കിലസാദ്ധ്യമില്ലതുടനേ
ബോദ്ധ്യംവരും ഭൂപതേ! ൧൧

കംസൻ—എന്നാൽ താമസിയ്ക്കേണ്ട ചെല്ലു.

മന്ത്രി—കല്പനപോലെ (എന്നുപോയി)

(അണിയറയിൽ)

ഹേ! തവണക്കാരൻ? എന്താണവിടെ സമയം? വിശേഷിച്ചാരുമില്ല. അകത്തേക്കു ചെല്ലാം.

കംസൻ—(കേട്ടിട്ട്) അക്രൂരന്റെ ഒച്ചയാണിത്. വന്നുതുടങ്ങിയെന്നു തോന്നുന്നു. ആദരവ് ആവശ്യംതന്നെ. കാൎയ്യത്തിന്നു കഴുതക്കാലും പിടിക്കണമെന്നുണ്ടല്ലൊ.

(എന്ന് എണീററുനിൽക്കുന്നു)

അനന്തരം അക്രൂരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു

കംസൻ— സാരാക്രൂരസഖേ സമീപമതിൽ വ-
ന്നമ്പോടു സിംഹാസനാ-
ഗ്രാരൂഢോജ്ജ്വലനായി വാഴുക മുദാ
തെല്ലൊന്നു ചൊല്ലട്ടെ ഞാൻ

അക്രൂരൻ—(വിചാരം)ഇതെന്തൊരുപുറപ്പാടാണ്.(സ്പഷ്ടം) വേണ്ടാ, ഇവിടെ നിന്നാൽമതി.

കംസൻ—എയ്! (എന്നു കൈപിടിച്ചിരുത്തീട്ട്)

പാരാതിന്നൊരു ബന്ധുകൃത്യമിവനായ്-
ചെയ്യേണമിത്തവ്വിൽ മ-
ററാരാണുള്ളതു വിശ്വസിപ്പതിന്നു വി-
ശ്വത്തിൽ ഭവാനെന്നിയേ. ൧൨

എന്നാലിപ്പോൾ ദേവേന്ദ്രൻ എങ്ങിനെയാണു വിഷ്ണുവിനെ ആശ്രയിച്ചു തന്റെകാൎയ്യം സാധിക്കുന്നത്.

അതുപോലെ ഇവിടുത്തെ സഹായംകൊണ്ട് വലുതായ ഒരു കാൎയ്യം സാധിക്കണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

അക്രൂരൻ—(വിചാരം)ദുർബ്ബുദ്ധി എന്തിനൊക്കയാണാവോ വട്ടംക്കൂട്ടുന്നത്; അറിയാം.

കംസൻ—അമ്പാടിയിൽ നന്ദഗോപഭവനത്തിൽ വസുദേവപുത്രന്മാരായ രാമകൃഷ്ണന്മാർ താമസിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെ പോയി അവരെ ഉടനെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരണം. എന്റെ തേര് കൊണ്ടുപോവാം.

അക്രൂരൻ—(വിചാരം)നല്ല വഴിക്കാണു പുറപ്പാട്.

കംസൻ—അവരിൽനിന്നാണ് എന്റെ മരണമെന്നു വിഷ്ണുപക്ഷപാതികളായിരിക്കുന്ന ദേവകൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ ധനുൎയ്യാഗം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ ആയതും മധുരാപട്ടണമാഹാത്മ്യവും കാണാമെന്നോ മറ്റോ എന്തെങ്കിലും ഒരുപായംപറഞ്ഞു നന്ദഗോപൻതുടങ്ങിയുള്ള ഗോപന്മാരെയും ഒരുമിച്ചു കൊണ്ടുപോരണം. എന്നാൽ ഇവിടെ വരുമ്പോൾ അവരെ ഗോപുരദ്വാരത്തു നില്ക്കുന്ന കുവലയാപീഡം എന്ന ഗജത്തിനെക്കൊണ്ടു നിഗ്രഹിപ്പിക്കാം. അഥവാ അവിടംവിട്ട് അകത്തേക്കുകടന്നെങ്കിൽ മല്ലന്മാർ കഴിച്ചുകൊള്ളും. അവരെ ശട്ടംകെട്ടീട്ടുണ്ട്.

അക്രൂരൻ—(വിചാരം) നാരായണ! നാരായണ! ഇവൻ ഇത്ര മഹാപാപിയാണല്ലൊ. ശ്രീകൃഷ്ണ കൃഷ്ണ! ഇങ്ങിനെയുള്ള ദുർവ്വിചാരങ്ങൾ കേൾക്കുന്നവൎക്കുതന്നെ മഹാപാപമുണ്ട്. ഞാനെന്തുചെയ്യേണ്ടു? എനിക്കിതിന്നു സംഗതിവന്നുവല്ലോ. ഈശ്വരാ!

കംസൻ—അവരെ നിഗ്രഹിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതുനിമിത്തം ദുഃഖിക്കുന്നവരും ബന്ധുക്കളുമായ വസുദേവൻ തുടങ്ങിയുള്ള വൃഷ്ണിഭോജാദികളെ മുഴവനും, വൃദ്ധനായിയെങ്കിലും രാജ്യഭരണത്തിൽ കൊതിയോടുകൂടിയ ഉഗ്രസേനനായ എന്റെ അച്ഛനെത്തന്നെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുജനായ ദേവകനെയും എന്നുവേണ്ട, എന്റെ വിരോധികളെ ഒക്കെയും നിഗ്രഹിച്ചു

ജരാസന്ധൻ വിവിദൻ മുതലായ ബന്ധുക്കളോടുകൂടി വിഷ്ണുപക്ഷക്കാരായിരിക്കുന്ന മററു രാജാക്കന്മാരെയും നിഗ്രഹിച്ച ശത്രുരഹിതനായി ഏകച്ഛത്രാധിപതിയായിരുന്ന് ഭൂമിഭോഗങ്ങളെ അനുഭവിക്കേണമെന്നാണ വിചാരിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ട് ഈ കാൎയ്യം ശട്ടം ചെയ്യുതരണം. പുറപ്പെടുന്നതിനു താമസിക്കേണ്ട.

അക്രൂരൻ—(വിചാരിച്ച് വിഷാദിച്ചിട്ട്)

മതിയതിലിതു പാൎത്താൽ മാലെന്തിന്നേതിനയ്യോ
ഹിതമിതു ഭഗവാനെക്കണ്ടുപോരാൻ തരംതാൻ;
ചതിവഴി ലവലേശം പാപമോ ലോകസൃഷ്ടി-
സ്ഥിതിലയപതിയാകും കാരണാത്മാവിനോടായ്

അതുകൊണ്ടു വ്യസനിക്കാനില്ല. ഇങ്ങിനെ പറക തന്നെ.

(സ്പഷ്ടം)

അങ്ങേക്കുള്ളോരു ദോഷം സകലവുമകലാൻ
നല്ലതാണീവിചാരം
ഭംഗംകൂടാതെ സാധിക്കുകിലതിനപരം
വാക്കിലീശൻ പ്രമാണം
ഞാനിപ്പോൾതന്നെ പോവാം തവ ഹിതമതുപോ-
ലൊക്കയും ചെയ്തുകൊള്ളാ-
മൂനം മോഹത്തിനുണ്ടാം ചില സമയമിതെ-
ന്നുള്ളതിന്നുള്ളതല്ല.

കംസൻ—"ഉത്സാഹീ ലഭതേ കാൎയ്യം" എന്നല്ലേ? അതുകൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം പ്രയത്നംചെയ്യാൽ സാധിക്കാതെ വരില്ല. ഇനി പുറപ്പെടാൻ താമസിക്കേണ്ട. എന്റെ തേരുംകൂടി കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊള്ളൂ.

അക്രൂരൻ—എന്നാലങ്ങിനെയാകട്ടെ.

(എന്നു പോകുന്നു)

(അണിയറയിൽ)

അൎക്കൻ ക്രൂരകരങ്ങൾകൊണ്ടവനിയെ
വല്ലാതെ വാട്ടീട്ടുപോയ്
നില്ക്കുന്നൂ ജലരാശിതന്നിലണവാൻ
പോവുന്ന ഭാവത്തോടും

മുക്കഖ്ൻ ഭൂപതി തൻപ്രതാപമതിനാൽ
ദ്രോഹിച്ച ലോകങ്ങളെ-
ച്ചിക്കെന്നന്ധതമസ്സിലന്ത്യസമയേ
വീഴാനൊരുങ്ങുംവിധം.

കംസൻ—(കേട്ടിട്ട്) ഓ! നേരം അസ്തമനമായി. സന്ധ്യാവന്ദനത്തിന്നു പോവുകതന്നെ· എന്നെല്ലാവരും പോയി·

ഒന്നാമങ്കം കഴിഞ്ഞു.

രണ്ടാമങ്കം

അനന്തരം രഥാരൂഢനായി സന്തോഷപരവശനായിരിക്കുന്ന അക്രൂരനും സൂതനും പ്രവേശിക്കുന്നു.

അക്രൂരൻ—(തൊഴുതുംകൊണ്ട്) "ഹനൂമാനഞ്ജനാസൂനുർവ്വായുപുത്രോ മഹാബലഃ-രാമേഷ്ടഃ ഫല്ഗുനസഖഃ പിംഗാക്ഷോമിതവിക്രമഃ-ഉദധിക്രമണശ്ചൈവ സീതാശോകവിനാശനഃ-ലക്ഷ്മണപ്രാണദാതാച ദശഗ്രീവസ്യ ദർപ്പഹാ-ദ്വാദശൈതാനി നാമാനി കപീന്ദ്രസ്യ മഹാത്മനഃ-ഭക്ത്യായുക്തശ്ചയൈവമത്ത്യാഹനൂമന്തം കൃതാഞ്ജലിഃ-സ്വാപകാലേ പ്രബോധേച യാത്രാകാലേചയഃ പഠേൽ-തസ്യ സർവ്വഭയം നാസ്തി സർവ്വത്ര വിജയീഭവേൽ" എന്നു തെളിയ്ക്കാം·

സൂതൻ—(ആദരവോടുകൂടി) എവിടേക്കാണെന്നു കല്പിച്ചില്ല·

അക്രൂരൻ—ഓ! ശരിതന്നെ. മനോരാജ്യംകൊണ്ട് അതു മറന്നുപോയി· പറയാം. കേൾക്കൂ.

എന്നാൽ കാളിന്ദിയാമീനദിയുടെ കരയിൽ
കൂടിയോടിച്ചുപോയി-
ട്ടിന്നെഗ്ഗോവർദ്ധനാദ്രിപ്രവരവരതടേ
തന്നെയങ്ങോട്ടുചെന്നാൽ
വന്ദ്യശ്രീചേർന്ന വൃന്ദാവനമതിലണയാ-
മപ്പൊഴമ്പോടു കാണാം
മുന്നിൽ ശ്രീനന്ദഗോപാലയമതിലണവാ-
നാണു നാം പോണതല്ലോ·

സൂതൻ—മനസ്സിലായി· ഇതാ തെളിക്കുന്നു. (എന്ന് അ

ത്തുചെയ്യുന്നു)

അക്രൂരൻ—(വിചാരം) ഇന്നു സാക്ഷാൽ പരബ്രഹ്മമൂൎത്തിയായിരിക്കുന്ന ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയെ ചെന്നു കാണുവാൻ തക്കതായ തപസ്സുകളൊ സൽപാത്രദാനങ്ങളൊ മറ്റുവല്ല സുകൃതങ്ങളൊ എന്താണു ഞാൻ പൂൎവ്വജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്? ഒന്നും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. (വിഷാദത്തോടുകൂടി) വിഷയാദികളിൽ ഭ്രമിച്ചു കാലംകഴിക്കുന്ന ശൂദ്രനുണ്ടോ വേദോച്ചാരണത്തിനു സംഗതിവരുന്നു? അതുപോലെ അധമനായിരിക്കുന്ന എനിക്കു ഭഗവാനെ കാണുന്ന കാൎയ്യം അസാദ്ധ്യംതന്നെ. (ആലോചിച്ചിട്ടു്) അങ്ങിനെ വിചാരിപ്പാനില്ല.

വല്ലാത്തൊഴുക്കിലൊഴുകിക്ക്ഷിതിചെയ്തിടുന്ന
പുല്ലും കരയ്ക്കു ചിലനേരമടിഞ്ഞിടുന്നു
ഇല്ലെങ്കിലും സുകൃതമാവിധമിന്നിവന്നു
സല്ലോകസംഗമതിനും വഴി വന്നുകൂടാം. ൨

(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) സനകാദിമഹൎഷികളാൽ സദാകാലവും ധ്യാനിക്കപ്പെട്ടുംകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായ ഭഗവൽപാദാരവിന്ദങ്ങളെ ഇന്നിനിയ്ക്കു കണ്ടു വന്ദിപ്പാനിടയാകുമല്ലൊ. അതുകൊണ്ടു് എന്റെ ദുരിതംമുഴുവനും തീരും. എന്നല്ല, ജന്മസാഫല്യവും വരും. കംസന്റെ ദുഷ്പ്രയോഗം എനിക്കു വളരെ അനുഗ്രഹമായിരിക്കുന്നു.

സൂതൻ—കാളിന്ദീനദിയാണിക്കാണുന്നതു്.

അക്രൂ—ഇതിന്റെ മനോഹരതകൊണ്ടുതന്നെ മനസ്സിലാവുന്നതാണു്.

സൂത—(രഥവേഗം നടിച്ചിട്ടു്) തിരുമേനി തൃക്കൺപാൎക്കുന്നുണ്ടോ?

അക്രൂ—ഞാൻ നല്ലവണ്ണം കാണുന്നുണ്ടു്. ഇപ്പോഴം,

കാളിന്ദീനദിതന്നിൽ നമ്മൾ വെളിവായു്
കാണും പ്രവാഹത്തിനേ-
ക്കാളും തേരിനു നൂറിരട്ടിജവമു-
ണ്ടെന്നല്ല മന്മാനസം

കാളാംഭോദനിറം കലർന്ന ഭഗവാൻ
ശ്രീകൃഷ്ണനെക്കാണുവാൻ
കാളുംമോദമൊടാടിടുന്നതിനൊടൊ-
ട്ടൊക്കുന്നു നോക്കീടുകിൽ. ൩

അത്രതന്നെയല്ല, ഇതും ഒരാശ്ചര്യംതന്നെയാണ്.

മുന്നിൽ ദൂരത്തുനില്ക്കും ഗിരിതരുമുതലാ-
യുള്ള വസ്തുക്കളെല്ലാം
പിന്നിൽ കാണപ്പെടുന്നു പരമകലമതിൽ
തൽക്ഷണത്തിൽ തരത്തിൽ

സൂത— ഇന്നിക്കാളിന്ദിയാകും പുഴ പുനരൊരുവൻ
കൂടെയോടുന്ന മട്ടിൽ
തന്നേ കാണുന്നു നോക്കുമ്പൊഴുതിവനെവിടെ
പ്പോകിലും പാർശ്വഭാഗേ. ൪

അക്രൂ—അതു ശരിതന്നെ. ഈ നദിയുടെ ദീർഘവിസ്താരത്തിന്നവസാനമില്ല. എന്നല്ല വിസ്താരവും അഗാധതയും ശൈത്യവും നിർമ്മലതയും കാർഷ്ണ്യവും മററും ഗുണങ്ങളെ നോക്കുമ്പോൾ ഇതിനോടു ശരിയായി വേറെ ഒരുനദിയും ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയണം. അതാണല്ലോ ഈ കാളിന്ദിയെക്കുറിച്ച് സാക്ഷാൽ ജഗദീശ്വരനായിരിക്കുന്ന ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയുടെ തിരുമനസ്സിൽ പ്രത്യേകരാഗം ജനിച്ചിരിക്കുന്നത്.

സൂതൻ—രഥവേഗംകൊണ്ട് തേർത്തട്ടിലെഴുന്നെള്ളിയിരിക്കുന്നതിന്നു സൌകര്യമില്ലെന്നുണ്ടോ? കുറയ്ക്കണമെങ്കിൽ കല്പിക്കണം.

അക്രൂ—അയ്യോ കുറയ്ക്കേണ്ട. വേഗംതന്നെ പൊയ്ക്കോട്ടെ. അത്രയുംവേഗം ഭഗവാനെ കാണാമല്ലോ.

സൂതൻ—(വിചാരം) എന്തുപറഞ്ഞാലും അവസാനം ഇദ്ദേഹം കൃഷ്ണകഥയാക്കിത്തീർക്കും. ഭഗവാനിൽ ഭക്തി കേമംതന്നെ.

അക്രൂ—(വിചാരം)

ലോകൈകസുന്ദരനതായ് നിഗമാന്തവേദ്യ-
നാകും മുകുന്ദനെയെനിക്കൊരുനോക്കുകാണ്മാൻ
വൈകുന്നു പാരമതു സാദ്ധ്യമതായിടാതെ
പോകില്ല നൂനമിഹ! ഞാൻ കണികണ്ടതോർത്താൽ.

ഭഗവാനെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ലെങ്കിലും അവിടുത്തെ സകലാവയവങ്ങളും മനോഹരങ്ങളാണെന്ന പലരും പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൽവെച്ച് അത്യന്തമനോഹരമായിരിക്കുന്ന തിരുമുഖം എപ്പോഴും മനസ്സിൽ തോന്നുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ—

ഭ്രൂവിശ്രീകലരും കപോലവിലസ—
ന്നാസാപുടം സുസ്മിതം
കാരുണ്യാർദ്രവിലോചനങ്ങളുള്ളകം
തൊട്ടുള്ള വസ്തുക്കളാൽ
പാരം ഭംഗിയെഴും മുകുന്ദവദനം
കാണ്മാൻതരംവന്നിടും
(സൂക്ഷിച്ചുനോക്കീട്ട്)
പാരാതുണ്ടു മൃഗം പ്രദക്ഷിണതയാ
ചുററന്നു തെററില്ലമേ. ൩

സൂതൻ—അത്യുന്നതമായിട്ടൊരു കുന്ന് കാണ്മാനുണ്ട്. ഇതാണു ഗോവർദ്ധനപർവ്വതമെന്നു തോന്നുന്നു.

അക്രൂരൻ—(നോക്കീട്ട്)ശരിതന്നെ.

ചെക്കൻ കൂണുപറിച്ചിട്ടു പൊക്കിക്കാണിച്ചിടുംവിധം
ഇക്കുന്നാണരവിന്ദാക്ഷൻ തൃക്കയ്യിങ്കൽ ധരിച്ചതു്. ൧

സൂതൻ—(നാലുപുറവും നോക്കീട്ട്)

കല്ലും കാടും കുറച്ചല്ല ശല്യം തേരുനടത്തുവാൻ
തെല്ലു വേഗം കുറയ്ക്കട്ടെയല്ലാതെ തരമില്ലിനി. ൫

അക്രൂ—തരംപോലെ; അപജയമൊന്നും വന്നുപോകരുതു്. അങ്ങിനെ വരാനിടയില്ല. ഭഗവാനെ കാണാനല്ലേ പോണതു്?

സൂതൻ—ഇതാ ആകാട്ടിൽ,

കൊണ്ടാടിക്കളികംകലർന്നു ഗുഹയിൽ
കേറുന്നു പിന്നെ ക്ഷണം
കൊണ്ടാടുന്നു പുറത്തിറങ്ങിയകലെ—
ച്ചാടുന്നു കേടെന്നിയെ
ഉണ്ടോടോപമതേററമീവക മൃഗ—
ങ്ങൾക്കെന്നു കേൾപ്പുണ്ടു ഞാൻ
കണ്ടീടിൽ കുതുകംജനിയ്ക്കുമെവനും
'ശാർദ്ദൂലവിക്രീഡിതം.' ൬

അക്രൂ—ഇവിടെ പലവിധത്തിലുള്ള മൃഗങ്ങളെയും കാണും.
സൂതൻ—(മറേറപ്പുറത്തുനോക്കീട്ട്) ഇതത്യത്ഭുതംതന്നെ.
കീരിപാമ്പുമുതല്ക്കേറെ വൈരമുള്ളവയൊക്കയും
സൈ്വരം മേളിച്ചു വാഴുന്നു പാരം വിസ്മയമീവനം.
അക്രൂ—ഈ സ്ഥലത്തിനൊരു വിശേഷമല്ല. എന്താണെന്നല്ലേ?
ബ്രഹ്മാവും, ശിവനും, സുരാധിപതിയും,
ശ്രീദേവിയും, ഭൂമിയും,
ബ്രഹ്മാനന്ദമെഴുന്ന മാമുനികളും,
മററും മഹാന്മാർകളും
സമ്മോദേന ഭജിച്ചിടുന്ന ഭഗവ-
ത്പാദമേല്പിക്കയാൽ
തന്മാഹാത്മ്യവിശേഷമീവനമിതിൽ
കാണാം കണക്കെന്നിയേ. ൧൭
അത്രതന്നെയല്ല, ഈ വനത്തിൻെറ പേർതന്നെ യഥാർത്ഥമാണ്.
സൂതൻ—അതെങ്ങിനെയാണെന്നറിഞ്ഞില്ല.
അക്രൂ—പറയാം. കേൾക്ക.
വന്നീവനാന്തരമതിൽ ഭഗവാൻ മുദാ ഗോ-
വൃന്ദാവനം ദിനവുമിങ്ങിനെ ചെയ്കമൂലം
വൃന്ദാവനം പുനരിതെന്നൊരു നാമധേയ-
മിന്നേവരും പറയുവാനിടയായിവന്നു. ൧൮
സൂതൻ—അതു ശരിതന്നെ.
കേൾക്കുന്ന നന്മയതിൽവെച്ചൊരു നൂറിരട്ടി
നോക്കുമ്പൊഴുണ്ടു ഗുണമീവിപിനം വിശേഷം
ആകെങ്കിലും പുനരിതിൽ സുഖമായി വന്നു
പാക്കാൻ തരംവരികിലായവനാണു ധന്യൻ. ൧൯
അക്രൂരൻ—(വിചാരം) ഭഗവാനെക്കുറിച്ച് എനിക്കു വളരെ ഭക്തിയും വിശ്വാസവും തോന്നുന്നുണ്ട്. അതൊന്നും അവിടെ അറിവാനിടവന്നിട്ടില്ലെന്നല്ല, ഇപ്പോൾ കംസൻെറ ദൂതനായിട്ടല്ലേ പുറപ്പാട്. അതുകൊണ്ടു ചെല്ലുമ്പോൾ,
ഭോജേശ്വരപ്രഹിതനെന്നു നിനക്കയാലം-
ഭോജായതാക്ഷനിവനിൽ പ്രതികൂലഭാവം

ഭാവിക്കുമോ(വിചാരിച്ചിട്ടു)വരികയില്ലതു വിശ്വ-
ഭാവപ്രഭേദമറിയും ജഗദേകനാഥൻ. [ലോക-
(താഴത്തേയ്ക്കുനോക്കീട്ടു) ഈ പൊടിയിൽ മനോഹ
രങ്ങളായ ചില കാലടികൾ കാണ്മാനുണ്ട്. ഇതാരു
ടെയായിരിക്കും? (സൂക്ഷിച്ചുനോക്കീട്ട്) അല്ലാ പത്മാ
ങ്കുശാദിരേഖകളല്ലേ ഇതിൽ പതിഞ്ഞുകിടക്കുന്നതു്?
ഇനി സംശയിപ്പാനുണ്ടോ? ജഗദേകനാഥനായിരി
ക്കുന്ന സാക്ഷാൽ ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയുടെ പാദാരവിന്ദ
ങ്ങൾതന്നെയാണു പതിഞ്ഞുകാണുന്നതു്. ഈ പാ
ദരേണുക്കളെയല്ലേ നാരദാദിമഹർഷിമാർ സദാനേ
രവും ശിരസ്സിൽ ധരിക്കുന്നത്. ഈ പൊടിയിൽ കി
ടന്നുരുളുകതന്നെ. (എന്നു തേരിൽനിന്ന് എടുത്തു
ചാടുന്നു)

ഇതുതാൻ ദേഹിനാംപുണ്യമിതുതാൻ സർവ്വമംഗളം
ഇതുതാൻ ജന്മസാഫല്യമിതുതാൻ മോക്ഷസാധനം.
(എന്ന് ഉരുളുന്നു.)

സൂതൻ—(വിചാരം) ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥ കുറെ കലശ
ലായിയല്ലോ. ഇങ്ങിനെയുള്ള വകക്കാരെ കൊണ്ടു
പുറപ്പെട്ടാൽ ഇവൻകൂടി കുഴങ്ങും. ഇദ്ദേഹം കേറാ
തെ തേർ കൊണ്ടുപോയാലും ശരിയല്ലല്ലോ.

അക്രൂരൻ—

പരബ്രഹ്മപാദം പതിഞ്ഞുള്ളതാ മി-
പ്പരാഗം സരാഗം ശിരസ്സിങ്കലേവം
ധരിച്ചീടുവാനായ് തരംവന്നമൂലം
ധരാമണ്ഡലേ ഞാൻ പരം ധന്യനായി. എന്നു

(എന്നു പൊടിവാരി തലയിലിട്ടു രണ്ടാമതും തേ
രിൽകേറുന്നു)

സൂതൻ—(വിചാരം) ഇനി ചാടിപ്പോവാതെ ഇരുന്നാൽ
കൊള്ളാം. (എന്നു തേർനടത്തുന്നു)

അക്രൂ—(വിചാരം) ഇത്രയും സാധിച്ചുവല്ലോ! ഭാഗ്യംത
ന്നെ. ഇനി അമംഗളമൊന്നും വരാനിടയില്ല, നിശ്ച
യംതന്നെ. എന്നെ അകലെ കാണുമ്പോൾതന്നെ,

അക്രൂരനോ വരു സമീപമതിങ്കലെന്നു
സല്ക്കാരമോടു ഭഗവാനരുളുന്ന വാക്യം

ചിറക്കന്നു കേൾപ്പതിനു സംഗതിവന്നുവെന്നാ-
ലിക്കണ്ടവൻെറ സുകൃതം പറയേണ്ടതുണ്ടോ? ൧൭

അത്രതന്നെയല്ല,
തൃക്കാക്കൽവീണു വഴിപോലെ നമസ്കരിച്ചു
നിൽക്കുമ്പോളെൻെറ തലയിൽ സരസീരുഹാക്ഷൻ
തൃക്കയ്യു വച്ചുമതിലപ്പുറമോർത്തുകണ്ടാൽ
സൌഖ്യംജഗത്തിലിനിയൊന്നു വരേണ്ടതുണ്ടോ? ൧൮

(സൂക്ഷിച്ചുനോക്കീട്ടു്) ഇവിടെ ചില വേനങ്ങൾ കാഴ്മാനുണ്ടല്ലോ. അത്രതന്നെയല്ല, ചിലർ സംസാരിക്കുന്നതും കേൾപ്പാനുണ്ട്. ഒട്ടടുത്തു എന്നാണു് തോന്നുന്നതു്. (സൂക്ഷിച്ചുനോക്കീട്ടു് പ്രകാശം) ഈ കാണുന്നതാണു നന്ദഗോപരുടെ ഭവനം. ഇപ്പോൾ,

അഞ്ചാതെ ഗോപിമാരുണ്ടവിടമതിലിതാ
പൈകറക്കുന്നു പിന്നെ-
ത്തഞ്ചത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠനോടൊത്തുഴകൊടു ഭഗവാൻ
തത്ര വാഴുന്നു ഭാഗ്യം
ചെഞ്ചെമ്മേ കണ്ണുരണ്ടും പരമസുകൃതവാ-
രാശിയിൽച്ചാടിമുങ്ങി-
ത്തഞ്ചാരത്തെത്തുവാനായ് കുതുകമൊടു കുതി-
ക്കുന്നിതുക്കോട്ടകൂടേ. ൧൯

മതി-മതി- തേരിവിടെ നില്ക്കട്ടെ. ഞാനിറങ്ങട്ടെ. ഭഗവാനിതാ അവിടെ എഴുന്നെള്ളിനില്ക്കുന്നു. ഞാൻ രണ്ടു കണ്ണുകൊണ്ടും നല്ലവണ്ണം നോക്കിക്കണ്ടു.

സൂതൻ—(വിചാരം) ഇദ്ദേഹം ഇനി എന്തൊക്കയാണാവോ കാട്ടാൻപോകുന്നതു്. ഏതെങ്കിലും നിൽക്കട്ടെ. (പ്രകാശം) ഇതാ തേർ നിർത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇറങ്ങി എഴുന്നെള്ളാം. അക്രൂരൻ (ഇറങ്ങുന്നതായി നടിച്ചിട്ടു്) ഇനിതേർ അകലെ നീക്കിനിർത്തി കുതിരകളെ വിശ്രമിപ്പിക്കാം. ആവശ്യംപോലെ വിളിക്കാം.

സൂതൻ—(കല്പനപോലെ) എന്നു തേരോടുകൂടി പോകുന്നു.

അക്രൂരൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി ഇടനെഞ്ചു പൊട്ടിക്കൊണ്ടു്)

മുല്പാടു ഞാൻ ചെയ്യൊരു പുണ്യമെല്ലാ-
മിപ്പോൾ മുദാ രണ്ടു ശരീരമായി

കെല്പോടിതാ മുന്നിൽ വിളങ്ങിടുന്നു
കർപ്പൂരഃമാലപ്രഭയോടുകൂടി. ൫൦
മഹാഭാഗ്യം! മഹാഭാഗ്യം! ഇതിലധികം ഒരു കൃതാൎത്ഥത വരേണ്ടതില്ല. ഇതാ സാക്ഷാൽഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷമായിനിൽക്കുന്നു.

കണ്ണന്റെ കോമളതരം തിരുമേനിയെന്റെ
കണ്ണിന്നു കാഴ്ചതിനു സംഗതിവന്നമൂലം
വിണ്ണോർപ്പുരത്തിലുമിനില്ല സമാനനായി
പുണ്യം പെരുത്തജനമില്ലതിനില്ല വാദം. ൫൧

(തൊഴുതുംകൊണ്ട്.)

ശ്രീകൃഷ്ണകൃഷ്ണ! മധുസൂദന! വിശ്വമൂൎത്തേ!
ശ്രീവാസുദേവ! പുരുഷോത്തമ! പുണ്യകീൎത്തേ!
ശ്രീഭൂവര! ശ്രിതജനൌഘഹിതപ്രവൃത്തേ!
ശ്രീമൻ! മുകുന്ദ! പരിപാഹി കൃപാബ്ധിലാത്തേ. ൫൨

അനന്തരം ബലഭദ്രനും ഭഗവാനും പ്രവേശിക്കുന്നു.

ബലഭദ്രര് —

എന്നാലോ നമ്മളിനിയീവ്വനിയിലമരും
ദുഷ്ടരെത്തീരുമാനം
കൊന്നിടാനായ് ജനിച്ചിട്ടതിനൊരു വഴിനോ-
ക്കുന്നതില്ലിത്രയല്ല
നന്നേ ക്ലേശിച്ചുകൊണ്ടെജ്ജനകജനനിമാർ
തത്ര വാഴുന്നതും നാം
നന്നായോൎക്കേണ്ടതല്ലേ പുനരതു നിരുപി-
ച്ചുള്ളു പൊള്ളുന്നു പാരം. ൫൩
കാലം തെല്ലായി കാരാഗൃഹമതിലവർ കേ-
ഴുന്നു നാം പോററിടാഞ്ഞാ-
ലാലംബം മറെറാരാളില്ലതു മനസി വിശേ-
ഷിച്ചുമോൎക്കേണ്ടതല്ലേ?
ലീലാലോലതമാൎന്നിങ്ങിനെ പകലിരവും
പോക്കിയാൽ വേണ്ടതൊന്നും
മേലാലാലോചിയാതേ വരുമതു വളരെ-
കഷ്ടമായിട്ടു തീരും. ൫൪

മാതാപിതാക്കന്മാരെ രക്ഷിക്കുന്നതു പുത്രന്മാരുടെ ധൎമ്മമാണെന്നു സൎവ്വജനസമ്മതമായിട്ടുള്ളതാണു്. അ

തിനു വിരോധമാണിപ്പോൾ നമ്മുടെ നടവടി. എന്താണു കൃഷ്ണനൊന്നും മിണ്ടാത്തത്? ഞാൻ പറഞ്ഞത് അത്ര സമ്മതമായില്ലെന്നുണ്ടോ?

ഭഗവാൻ—ഇവിടുന്ന് അരുളിച്ചെയ്യുന്നതിനെ സമ്മതിക്കാതെ കണ്ടു് ഞാനല്ല, ആരും ഉണ്ടാവുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ കാൎയ്യംകൊണ്ട് ഇതിനുമുമ്പ് ഒന്നും അരുളിച്ചെയ്തുകേട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് അതിലേക്ക വുറപ്പെട്ടതും ഇല്ല.

ബല—അഹാ! ഒക്കെ ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുവേണം അല്ലേ?

ഭഗ—(വിചാരം). ഓ! പ്രകൃതം മാറിത്തുടങ്ങിയോ? സ്വഭാവം മുഴുവനും പറകതന്നെ. (സ്പഷ്ടം) അതു വേണമെന്നില്ല. ഇനിയ്ക്ക തിരുമനസ്സറിഞ്ഞിട്ടൊന്നും വിരോധമില്ല. അത്ര വിചാരിച്ചില്ലെന്നേ ഉള്ളു. എന്നാൽ അധികം താമസംകൂടാതെ നമ്മളുടെ മനോരാജ്യങ്ങളൊക്കെ സാധിക്കുമെന്നാണു തോന്നുന്നതു്. അതിനൊരു സംഗതിയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ബല—എന്താണതു? കേൾക്കട്ടെ.

ഭഗവാൻ—

ഇന്നുഷസ്സിലിവിടത്തിലെത്രയും
നന്ദിപൂണ്ടു മെഴുന്നെള്ളി നാരദൻ;
മന്ദമെന്നോടരുൾചെയ്തു തെല്ലു മേൽ—
വന്നിടുന്ന വിവരം മുനീശ്വരൻ. ൨൭

ബല—ആദരവോടുകൂടെ എന്തൊക്കെയാണു പറഞ്ഞതു്?

ഭഗവാൻ—മഹർഷിക്ക് എഴുന്നെള്ളിയാൽ ചിലതൊക്കെ പറവാനുണ്ടല്ലോ. അതൊക്കെ പറഞ്ഞ് എഴുന്നെള്ളാൻ കാലത്തു്,

മററന്നാൾ മധുരാപുരത്തിലണയും
രാമേണ സാകം ഭവാൻ
മാററിത്തം കലരുന്ന മുഷ്ടികനു,മാ—
ച്ചാണൂരനും, കംസനും,
മാരം മല്ലഗണത്തിനും, കുവലയാ—
പീഡത്തിനും നിങ്ങളാൽ
പാരം പ്രാണവിയോഗമെന്നരുളിനാൻ
വീണാനദൻ നാരദൻ. ൨൮

ബല—അതിനുള്ള വഴിയൊന്നും കാണ്മാനില്ല. മഹർഷിയുടെ വാക്ക മിഥ്യയാകുന്നതുമല്ല.

ഭഗവാൻ—വല്ലവഴിയും ഉണ്ടാവും.

അണിയറയിൽ

ശ്രീകൃഷ്ണകൃഷ്ണ! മധുസൂദന! വിശ്വമൂർത്തെ!
ശ്രീവാസുദേവ! പുരുഷോത്തമ! പുണ്യകീർത്തെ!
ശ്രീഭൂവര!ശ്രിതജനൌഘഹിതപ്രവൃത്തെ!
ശ്രീമൻ! മുകുന്ദ! പരിപാഹി! കൃപാബ്ധലാത്തേ

(രണ്ടാളും കേൾക്കുന്നു.)

ബലഭദ്രർ—ഒരു ഭക്തന്റെ പുറപ്പാടാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ഭഗവാൻ—(മുമ്പോട്ടുനോക്കീട്ടു)

മുത്തോടേന വരുന്നതാര-
പ്പിതൃവ്യനോ കാരണമില്ല കാണ്മാൻ

ബല— അതേ നമുക്കങ്ങെതിരിട്ടു ചെല്ലാം
ഹിതം പറഞ്ഞങ്ങിഹ കൊണ്ടുപോരാം. ഉപ

(എന്നു രണ്ടാളും അടുത്തുചെല്ലുന്നു.)

* * * * * * * * *

എഴുത്തുകൾ

1 കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്ക്

1066 മിഥുനം6-ാംനു-

ഗിരിജ്ജെഴും നന്ദിനിതന്നെ മുന്നം
വരിച്ചു ദേവൻ ദയിതാസമേതം
ചിരിച്ചുകൊണ്ടെൻമനതാരിടത്തിൽ
സ്ഫുരിച്ചു മാലുള്ളതകറ്റിടട്ടെ. ൧

ഈ വിശ്വത്തിലശേഷവും പുകളെഴും
പുണ്യാംബുരാശേ! ഭവൽ-
സേവന്മാരിലൊരുത്തനായ നടുവ-
ക്ഷ്മാദേവനാകുന്ന ഞാൻ
ആവില്ലൊന്നിനുമെന്നിരിക്കിലുമയ-
ച്ചീടുന്ന പദ്യങ്ങളെ
ശ്രീവഞ്ചീശ്വരി; ജീവനാകിയ ഭവാൻ
കണ്ടൊന്നു കൊണ്ടാടണം. ൨

മുപ്പത്തൊമ്പതിലങ്ങെഴും മുറജപ-
ത്തിന്നായി വന്നപ്പൊഴാ-
ണൾപ്പൂവിൽ കുതുകം കലർന്നായി ഭവാ-
നൊന്നിച്ചു നന്ദിച്ചു ഞാൻ
അല്പംനാളിലിരുന്നതോർമ്മയവിടെ-
യ്ക്കുണ്ടായിരിക്കാമിനി-
യ്ക്കിപ്പോൾതന്നെ കഴിഞ്ഞപോലെ കരളിൽ
തോന്നുന്നു മന്ദേതരം. ൩

പാരാതന്നു പിരിഞ്ഞുപോന്നതുമുതൽ-
ക്കൊന്നങ്ങു വന്നീടുവാൻ
പാരം മോഹമിനിക്കു ചിത്തതളിരിൽ
ചേർന്നാണിരുന്നെങ്കിലും
ഓരോ ജോലികൾകൊണ്ടതിന്നു കഴിവാ-
യ്വന്നീല വന്മോഹമാം
പാരാവാരമതിൽകിടന്നു പകലും
രാവും പതുങ്ങുന്നു ഞാൻ. ൪

തെല്ലോരു ദീനംകൊണ്ടി-
ങ്ങില്ലത്തിറപ്പോഴു ഞാനിരിപ്പാണ്;
ഇല്ലോരു സൌഖ്യമിവണ്ണം
കൊല്ലമതിങ്ങൊന്നരയ്ക്കടുത്തായി. ൬

വസ്തിയിലൊരു വേദനതാ-
ട്ടോത്താൽ പലതുണ്ടുപദ്രവമതിപ്പോൾ
വസ്തുത നിരൂപിക്കുമ്പോ-
ളിത്തിരി കുറവെന്നുതന്നെ പറയേണം. ൭

തിരുവനന്തപുരത്തു വരാനും കരളിലിന്നധികമാഗ്രഹമുണ്ട്.
ഖിരവിലാമയമൊന്നു ശമിച്ചാലരമഹംവരുമന്നവിടത്തിൽ.

ചിത്തരംഗമതിലോത്തു ഞാനൊരു സമസ്യ
തീൎത്തു വാഴിയ്ക്കിതിൽ
ചേൎത്തിടുന്ന കവിപുംഗവർകമിവിടുത്തു-
കാരു ചിലരാരാകയും
പൂൎത്തിചെയ്തിഹ കണ്ടു പൂരണമിനിമ്പഭ-
വാനുടെയതുംമുദാ
പാൎത്തിടേണമതിനിന്നൊരാൎത്തിയതു തീൎത്തി-
ടേണമവിടുന്നുതാൻ. ൮

എന്തൊക്കെയൊണവിടെയുള്ള വിശേഷമിന്നു-
തന്തർമ്മുദാ വിവരമായറിയേണമെന്നും
ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിഹ വസിച്ചിടുമെന്നിലോറം
സന്തോഷമോടുമറിവിച്ചുതരാനപേക്ഷ. ൯

---

൨. വെണ്മണി മഹൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്ക്

൬൫ മിഥുനം ൧൫-ാംനു-

കൈലാസശൈലശിഖരത്തിലമൎന്നിടുന്ന
കാലാരിതന്നുടയ കായമതിങ്കലദ്ധം
ചേൎച്ചാളിടുന്നപടിചേൎന്നു വിളങ്ങിടുന്ന
ശൈലേന്ദ്രപുത്രി കരളിൽ കളിയാടിടട്ടെ! ൧

മൂന്നാം നോന്തങ്ങളിൽ കാഴ്ചതിനൊരു കഴിവെ-
ന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു ചിത്തം
തന്നിൽ ഖിന്നതരമാൎന്നിങ്ങനെയി തവ വരവും
പാൎത്തു ഞാൻ പാൎത്തിടുമ്പോൾ

തന്നത്താനേ ഭവാൻ വന്നൊരുപകലൊരുമി-
ച്ചിങ്ങിരുന്നിട്ട പിന്നീ-
ട്ടിന്നാളങ്ങോട്ടുപോയിട്ടവിടെയെഴുമദ-
ന്തങ്ങളെന്തൊക്കെയാണ്?

ചൊല്ലേറീടും ഭവാനിയ്യിടയിലൊരുസുഖ-
ക്കേടുമില്ലാതിരിക്ക-
ന്നില്ലേ യെല്ലാക്ഷമില്ലത്തിലുമെപൊഴുതു സുഖം
തന്നെയല്ലേ സുകീർത്തേ!

അല്ലാ കാൎയ്യംമറന്നു തവ ജനകനെഴും
ദീനവൃത്താന്തമെന്ത-
ന്നല്ലേ മുമ്പിൽ ധരിക്കേണ്ടതു ധൃതിയതിനാ
ണായതോട്ടായമല്ലേ? ൨

ഇനിയ്ക്കുള്ളാദീനം ശമനമതിലാണെന്നു പറയാം
നിനയ്ക്കുമ്പോളിപ്പോളിനിയതഖിലം കാങ്കിലറിയാം
മനക്കാമ്പിൽ കാമം തവ ജനകനെക്കാണ്മതിനു-
ണ്ടിനിക്കുട്ടന്നന്നാണതിനൊരുതരം സല്ക്കവിമണേ!

എന്നുടെ സമസ്യയിതിലൊന്നെഴുതിടുന്നു-
ണ്ടിന്നയി സഖേ! മതികാച്ചരിനുവച്ച്
മന്ദതവരാതെയൊരു പൂരണമതിന്നീ-
വന്നിടുമവൻവശമയയ്ക്കുന്നിനിക്ക. ൪

കൊച്ചുണ്ണിക്കുമ്മാവരൻതൊട്ടിഹ സുകവിമണേ!
നൽകവിപ്രൌഢരെല്ലാം
മെച്ചത്തിൽ പൂരണംചെയ്യതു കുതുകമൊടും
കണ്ടുഞാനിങ്ങലെന്ന്യേ
ഒച്ചപ്പെട്ടീടുമങ്ങുന്നിനി മിനമിനസം
പൂരണംചെയ്തു കാൎയ്യ-
നിശ്ശിക്കന്നുണ്ടു പാരം ബുധവരമകുട-
പ്രോല്ലസൽകല്യബുദ്ധേ! ൩

ബ്രഹ്മശ്രീ കീൎത്തിമാനായ വെണ്മണിക്കുമ്മാസുരേന്ദ്രനു
ചെമ്മേ നടുവഭൂദേവൻ സമ്മോദമെഴുതുന്നത്. ൧

3. കിളിക്കോട്ടു പണിക്കർക്ക്

65 മിഥുനം 23-ാം നു-

ദീനത്തിൽ ചെന്നുചാടിപ്പകലിരവു പരം
ബുദ്ധിമുട്ടുന്നമൂലം
ഞാനിപ്പോൾ ചിത്തതാരിൽ കവിതകൾ നിരൂപി-
ക്കാറുമില്ലേറെയൊന്നും
മാനംചേരും ഭവാൻ തീർത്തെഴുതിയ തകൃതി-
പ്പദ്യജാലങ്ങൾ കണ്ടി-
ട്ടാനന്ദം വന്നുദിച്ചാരളവിതു സുമതേ!
തീർത്തതെന്നോർത്തിടേണം. ൧

കണ്ടിപ്പോൾ പല വർത്തമാനമുരചെ-
യ്യീടുന്നതിന്നായിരി-
പ്പുണ്ടിങ്ങായതുകൊണ്ടു താമസമണ-
ഞ്ഞീടാതെ പാടേ ഭവാൻ
ഉണ്ടാം ജോലികളെന്തിരിക്കിലുമതി-
ന്നെല്ലാമൊഴിച്ചാസ്ഥയാ
മണ്ടിത്തന്നെ വരേണമെന്നു കരുതി-
ക്കൊണ്ടുള്ളെഴുത്താണിത്. ൨

കല്യൻ കിളിക്കോട്ടുപണിക്കർ കാണ്മാ-
നുല്ലാസമാർന്നീ നടുവത്തു വിപ്രൻ
തെല്ലൊന്നു ചിന്തിച്ചു ചമച്ച പദ്യ-
മെല്ലാം മഹാമിശ്രമതായതാട്ടേ. ൩

---

4. കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

65 മിഥുനം 23-ാം നു-

തരുണേന്ദുധരൻ ദേവൻ കരുണാവരുണാലയൻ
ഹരിണാ വിധിനാ സാകം തരേണം താപമോചനം. ൧

പാരിൽ ഭൂരിഗുണങ്ങളാർന്ന കവിതാ-
ക്കാമിന്നശേഷം പദ-
ത്താരിൽ താണുവണങ്ങിടുന്ന സുകവി
പ്രൌഢപ്രദീപപ്രഭോ!

ക്കുറെനന്ന ഭവാൻ ചമച്ചവിടെനി-
ന്നെത്തിച്ച പദ്യങ്ങളി-
ന്നാറം കണ്ടു കുതിച്ചുചാടിയതിലെ-
ജ്ജാത്യങ്ങളോർത്തോർത്തു ഞാൻ. ൨

കുട്ടപ്പിള്ളിതാൻ തീർത്ത ഗദ്യങ്ങളും ഞാൻ
വെട്ടപ്പായി വായിച്ചു വേണ്ടില്ലാതെല്ലാം
ചൊട്ടക്കന്ന വിദ്യാപ്രധാനത്വമിപ്പോൾ
കൊട്ടത്തേങ്ങ രണ്ടെങ്കിലും വേണ്ട വാദം. ൩

കൊച്ചുണ്ണിക്ഷ്മാവരൻതന്നരിയൊരു കൃപയു-
ണ്ടാകകൊണ്ടൊട്ടിറക്കം-
വച്ചിട്ടെൻ ദീനമിപ്പോളറിയുക സുമതേ!
മിക്കതും വിട്ടുപോയി
പിച്ചല്ലല്ലും കിടപ്പുണ്ടിനിയതുമവിടു-
ന്നാശു മാറീടുമെന്നാ-
യുൾച്ചിന്നും മോദമോടും കവിവര വരവും
കാത്തു ഞാൻ പാർത്തിടുന്നു. ൪

അയ്യോ ഞാൻ തീർത്തപാട്ടെന്തവഷ്ടു സഖ
പാരമെന്നിഷ്ടരെന്നെ
പ്പൊയ്യല്ലേ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചൊരു പൊറുതി തരാ-
ഞ്ഞിട്ടതിൽ ചെയ്തതാണേ
വയ്യിപ്പോളാവകയ്ക്കൊന്നിനുമതിനിനിമേൽ
ഭാഗ്യമുണ്ടെങ്കിലാവാ-
മിയ്യുള്ളോർക്കിപ്പൊഴെന്തോകഥ? ശിവ ശിവനേ!
സന്തതം ചിന്ത തന്നേ. ൫

നേരംപോക്കൊട്ടു കൊള്ളാമിതു തവ സുകവേ
ദീനമെന്നുള്ളതങ്ങി-
ന്നേരം പാരം മറന്നോ മമ കളികളിലെ-
ന്താശയിന്നാശയത്തിൽ
ഏറം പ്രീതിക്കു കാണ്മാൻ പലരുമിഹ വരു-
ന്നുള്ളതല്ലാതെ ലീല
ക്കാരും പാർത്താൽ വരുന്നില്ലരികിൽ വരുമതെ-
ന്നാകിലും വേണ്ട താനും. ൬

സമസ്യ പൂരിപ്പതിനിപ്പൊഴേററ-
മമാന്തമെന്തച്ഛതമേനവന്ന്
അമന്ദമിങ്ങോട്ടതു തീൎത്തയപ്പാൻ
ശ്രമിച്ചുനോക്കീടണമൊക്കമെന്നാൽ. ൧

---

5 കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് 65 കൎക്കടകം 15-നു-

തിങ്ങും രസേന മലയാളമനോരമേതി
പൊങ്ങുന്ന പേരണിയുമാക്കടലാസ്സുമുള്ളിൽ
അങ്ങുന്നു തീൎത്തെഴുതിവച്ചതുമെത്തിനോക്കി
മുങ്ങിക്കളിച്ചു കുതുകാൎണ്ണവപൂൎണ്ണതോയേ. ൧

തെററന്നിന്നൊന്റെ പദ്യം സുകവിവര ഭവാ-
നച്ചടിപ്പിച്ചുവെന്നാൽ
തെററണ്ടോ മാപ്പുചോദിപ്പതിനൊരു വഴിയെ-
ന്തെന്തുമട്ടാണിതെല്ലാം
ഏററം ഞാനിഷ്ടനല്ലേ കനിവെഴമവിടു-
ന്നെന്തുചെയ്യാലുമുള്ളിൽ
പാററില്ലാ നീരസംമേ കരളിലതു പരം
പോഷമാം തോഷമല്ലേ. ൨

വിക്ടോറിയാചരിതതൎജ്ജമ ചെയ്യതിന്നാ-
യുൾക്കാമ്പിലുണ്ടു ചില സംശയമായതെല്ലാം
തീൎക്കുന്നതിന്നു വടിവോടുടനേ വിടാം ഞാൻ
ശങ്കുണ്ണിയെപ്പുകളെഴുന്ന ഭവൽസമീപേ. ൩

കുണ്ടൂരാനോടു വൃത്താന്തം കണ്ടോതിക്കൊണ്ടുപോരുവാൻ
മണ്ടിക്കാമാളെയാവിധം നുണ്ടാവില്ലൊരു താമസം. ൪

മനോരമയിലത്യന്തം മനതാരലിയുന്നു മേ
ഇനിയും കാണുവാനെന്നിൽ കനിവേകീടണം ഭവാൻ.

---

6 കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് 65 കൎക്കടകം 18-ാംതിയ്യതി.

ചിത്രമതായ മനോരമ പത്രം മൂന്നുരണ്ടുമിങ്ങു വന്നെത്തീ
ചീൎത്ത രസേന ഭവാനുടെ കത്തുംകൂടെക്കിടച്ചു കളിയല്ല.

അയ്യോ മുമ്പീപ്പത്രം പൊയ്യല്ലൊന്നിങ്ങു വന്നുകണ്ടപ്പോൾ
വയ്യാതെയായ് രസതരാലയ്യായിതിനാലെയുള്ളതെന്തോതാം

പത്രത്തിലച്ചടിപ്പിപ്പാൻ തീൎത്തു ഞാൻ ചിലതിക്ഷണം
ചേൎത്തയക്കുന്നു ചെല്ലട്ടേ പാൎത്തയച്ചേക്കണം ഭവാൻ. ൩

7 മനോരമാപത്രാധിപൎക്കു് ടി. തിയ്യതി

തുലയാ രഹിതേ രമ്യേ മലയാളമനോരമേ
പലയാളുകളും നിന്നിലലയാറായി വൈഭവാൽ. ൧

നിന്നിൽ പരം ഭ്രമികളാണു മനോരമേ കേ-
ളിന്നിപ്രപഞ്ചമതിലുള്ളവരാകമാനം
ഒന്നിപ്പൊഴോതുവനഹം ഭവതിക്കു തുല്യം
മുന്നിപ്പൊഴിന്നിയുമൊരുത്തി ജഗത്തിലില്ല. ൨

സമസ്യകൾക്കെല്ലാരു പൂരണങ്ങൾ
സമൎത്ഥബുധേ! വഴിയേ വിടാം ഞാൻ
അമാന്തമാകില്ലതിനിന്നു തന്നെ
ശ്രമിച്ചുകൊള്ളാം കവിരാജമൌലേ! ൩

8 കാഞ്ഞിക്കൂട്ടൎതമ്പുരാന് കൎക്കടകം 20-ാംനു-

എന്തൊരു കഥയാണോൎത്താൽ
ബന്ധുരമതിയാം ഭവാനുവഴിപിഴവോ
ഹന്തവരാനൊരുതടവിതു
ചിന്തിച്ചാലറിവതില്ല ലവലേശം. ൧

ഇന്നാളിലുണ്ടവിടെ ജോലികളേറെയെന്നു
വന്നാലുമായതഴകോടൊഴിവാക്കിവച്ചു്
വന്നീടണം വടിവിനോടു ഭവാൻ വിശേഷി-
ച്ചൊന്നല്ല കണ്ടുപറവാൻ പലതുണ്ടു കാൎയ്യം. ൨

9 കാഞ്ഞിക്കൂട്ടൻ തമ്പുരാന് കൎക്കടകം 29-ാംനു-

കത്തുംമുദാ കനിവു ചെയ്തു കൊടുത്തയച്ച
കത്തും മനോരമയതും മഹനീയകീൎത്തേ

കൈത്താരിലെത്തി കളിയല്ലതു നോക്കിഞാന-
കത്താരാക്കി വാൎത്തമഴവൻ വഴിപോലെ തന്നേ. ൧

ക്ലേശാദ്ദേഹന്ന സൂരിപ്രവര വരസഖേ!
താങ്കൾ പത്രം നമുക്കായ്
നേരിട്ടിങ്ങോട്ടയപ്പാനെഴുതിയതു നിന-
ച്ചുണ്ടൊരല്പം വികല്പം
വേറിട്ടൊന്നല്ല ചൊല്ലാമതുമിനി വില കി-
ട്ടീട്ടുവാനായൊരുക്കം
മാറിട്ടാൽ മല്ലടിക്കുന്നതു മമ ചിതമായ്-
ത്തീരുമോ ചാരുബുദ്ധേ! ൨

പാട്ടിയ്യിടെപ്പലരുമൊത്തു കൃതിച്ചതാണ-
മ്മട്ടിൽ പകൎത്തിയവിടെക്കു കൊടുത്തയയ്ക്കാം
കാട്ടിത്തരുന്നതിനു മുന്നമൊച്ചിരുന്നു
കിട്ടീലതിന്നിടയതിങ്ങൊരു തെററ തന്നേ. ൩

സമസ്യയും പൂരണവും ഭവാങ്കൽ
സമൎപ്പണം ചെയ്യുതെടുത്തു നോക്കി
അമൎന്നമോദത്തൊടവക്കയെച്ചോ
സമത്ഥബുദ്ധേ! തിരിവാക്കി വെച്ചോ ൪

---

10 മനോരമക്കു ചിങ്ങം ൨-൦ംനു-

ചൊല്ലാൎന്നിടുന്നൊരു മനോരമതന്നിലിപ്പോ-
ളുല്ലാസഭാവമൊടു ചേൎന്നു രസിച്ചുവാഴും
കല്യത്വമാൎന്ന കവിരാജരശേഷവും ഞാൻ
ചൊല്ലുന്നവാക്കു വഴിപോലെ ധരിച്ചിടേണം ൧

കില്ലില്ല നിങ്ങളുടെ സന്നിധിതോറമെത്തി-
സ്സല്ലാപമാൎന്നു മരുവുന്നതിനുണ്ടു മോഹം
ഇല്ലിയ്യിടെത്തരമിനിയ്ക്കിഹ രോഗിയായി-
ട്ടില്ലത്തിരിപ്പിനു വിധിച്ചു വിരിഞ്ചനിപ്പോൾ. ൨

എന്നാലും നിങ്ങളെല്ലാവരെയുമുടനുടൻ
കീൎത്തികേട്ടോരു പത്രം-
തന്നിൽകാണുന്നതിന്നെങ്കിലുമൊരു വഴിയു-
ണ്ടായതെൻ ഭാഗ്യമത്രേ

എന്നാത്താനന്ദമോടും പകലിരവു പരം
പോക്കമെന്നിൽ ഭവാന്മാർ
നന്ദിച്ചീടേണമെന്നല്ലതിനൊരു കുറവി-
ല്ലാതെയും വന്നിടേണം. ൩

11 കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് ൯൭ ചിങ്ങം 11-ാംനു-

വിക്ടോറിയാചരിതതർജ്ജമതീർത്തു പേർത്തു
തൽക്കാലമങ്ങെഴുതി ഞാനതിലല്പമിപ്പോൾ
ചേർക്കേണ്ടതുണ്ടു ചിലതുണ്ടു കുറച്ചുവാനും
ചിക്കന്നതിന്നു തിരിയെത്തരുവാനപേക്ഷ. ൧

മാററമില്ലതിലല്പാല്പം മാറേറണ്ടതു കഴിച്ചുടൻ
തെററന്നവിടെയെത്തിച്ചാം മുററമാവിശ്യമാണിത് ൨

പെററൊരുപുലയായെന്നാൽ
തെററന്നറിവിച്ചിടേണമവിടെയ്ക്കു്
തെററാതാളെയയച്ചേതി-
രേററിങ്ങോട്ടുള്ള കൊണ്ടുപോന്നീടാൻ. ൩

ഒന്നിച്ചു നാലുദിനമെങ്കിലുമിങ്ങിരിപ്പാൻ
കുന്നിച്ചിടുന്ന കുതുകം സഫലീകരിപ്പാൻ
മന്ദിച്ചിടാതെ വിലസുന്നൊരു കീർത്തി പാരിൽ
ചിന്നിച്ചിടുന്ന സുകവേ! കൃപ വേണമെന്നിൽ. ൪

12 കോപ്പിലകത്തുംപറമ്പിൽ കല്യാണിക്ക ൯൭ ചിങ്ങം 2-ാംനു-

ശൃംഗാരസാരനിലയേ വിളികൊണ്ട കോടി-
ലിംഗാധിനാഥദയിതേ തവ പൂർവ്വജന്മം
അംഗാരലോചന മനത്തളിരിട്ടിളക്കം
മംഗല്യദൈവതമതെന്നു ജഗൽപ്രസിദ്ധം. ൧

സൌന്ദര്യം സകലത്തിലും ദയ സദാ
സൽകീർത്തി സത്യം പരം
വന്ദ്യന്മാരിൽ വണക്കമീശ്വരസരിൽ
സാരജ്ഞതാമോദയം

എന്നിത്യാദിഗുണങ്ങളാസകലമി-
ന്നൊന്നിച്ചു കുന്നിച്ചിരി-
പ്പുന്ന്യസ്ത്രീകളിലില്ല തീർച്ചപറയാം
കല്യാണി കല്യാശയേ. ൨

ക്ഷോണീമന്നാളകരുണാംബുധിയിൽ കുളിച്ചു
വാണീടുമിന്ദുമുഖി താവകചാരുരൂപം
കാണുന്നതിന്നു കൊതിയുണ്ടു നമുക്കു പാര-
മേണാക്ഷി ദീനമതിനാൽ തരമില്ല താനും. ൩

പണ്ടേകവാരമയിതേ ഗദവത്തമാനം
കൊണ്ടാടിയെന്നൊടുരചെയ്യുതുമന്നു തന്നെ
വേണ്ടുംമരുന്നുകൾ വിധിച്ചതുമിപ്പൊഴൊക്കെ-
യുണ്ടാമനസ്സിലതു തീരെ മറന്നുപോയൊ? ൪

---

13 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് ൲൭ കന്നി 4൹

ഉള്ളനാടതിലശേഷവും പുക-
ഴ്ന്നുള്ളമാടയുവരാജനിന്നലെ
കള്ളമററവിലസുന്ന കാഞ്ഞിര-
പ്പിള്ളിയിൽ പുഴവഴിക്കണഞ്ഞിതു. ൧

ജവമോടെഴുനെള്ളുംവഴി-
യവിടെയ്ക്കുച്ചക്കെഴുന്നൊരമറേത്ത്
കവിവര ചാലക്കുടിയിൽ
കോവിലകത്തായിരുന്നു ഞാൻ കണ്ടു. ൨

നടന്നു ഞാൻ കോവിലകം വരക്കും
മടങ്ങിയിങ്ങോട്ടു മതിക്കൽവെച്ച്
കടുത്തതില്ലെന്നുടെ രോഗമിപ്പോൾ
പടുത്വമേറും കവിവര്യമൌലേ! ൩

വഴിയ്ക്കുകിട്ടുന്ന മനോരമയ്ക്കു
കുഴക്കു പററുന്നതിനെന്തു മൂലം
കഴിഞ്ഞൊരാഴ്ചയ്ക്കുതയയ്ക്കുവാനായ്
കഴിഞ്ഞതില്ലങ്ങു ഭവാനതെന്നോ. ൪

മറുപടിതരുവാൻ താമസം-
മരുതത്തുകാണ്മാനിനിക്കൊരുതിടുക്കം
തരമുണ്ടെങ്കിൽ മനോരമ
വിരവൊടതതൊന്നിച്ചുതന്നെ പോരേണം ൩

14 മനോരമക്കു നൂറു കന്നി 15-നു

മാന്യേകേൾക്ക മനോരമപ്രിയതമേ
മൽപ്പൂരണം ചേർത്തു ഞാൻ
തന്നീടുന്ന സമസ്യയൊന്നു ഭവതി
ക്കായിട്ടു മായംവിനാ
നിന്നിൽചേർന്നുരമിച്ചിടും കവികൾ പൂ-
രിച്ചുള്ളതെല്ലാം വഹി-
ച്ചൊന്നിങ്ങോട്ടു വരുന്നതാകിലിനിയും
സമ്മാനമുണ്ടായിടും. ൧

അല്ലേ കവിപ്രവരരേ! നടുവാട്ടിജൻ ഞാ-
നുല്ലാസമോടിതിനു കീഴെഴുതുന്ന പദ്യം
തെല്ലാമ്മവെച്ചതിനെഴുന്നൊരു വൃത്തമാദി-
ട്ടെല്ലാവരും ഝടിതി തജ്ജമചെയ്യിടേണം. ൨

15 വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ അവർകൾക്കു 66 കന്നി

വാമദേവൻ തനിക്കുള്ള വാമഭാഗമതിന്നെഴും
ഓമനക്കണ്മുനതെല്ലാണ്ണിമനുഷ്യന്നൊരാശ്രയം. ൧

അര ഞൊടിയിട് പോലും താമസംവന്നിടാതേ
മറുവടി വടിവോടേ തീർത്തുചേർത്താത്തമോദം
വിരവൊടു മടികൂടാതിങ്ങയച്ചുള്ളതെല്ലാ-
മൊരു തടവുപെടാതേ കിട്ടി ഞാൻ തുഷ്ടനായി. ൨

സത്തുക്കളോടുള്ളൊരു ചേർച്ച് കേലി-
ലുത്തുംഗതയ്ക്കായുതമെന്നിവണ്ണം
പ്രത്യേകമാം സജ്ജനവാക്കുപോരം
പ്രത്യക്ഷമായ്വന്നു നമുക്കിദാനീം. ൩

കേൾക്കേണം മമ പദ്യജാലമധികം
നിസ്സാരമാണെങ്കിലും
തൽക്കാലം ഭവദാശ്രയാലഖിലരും
വാഴ്ത്തുന്നിതത്യാദരം
നോക്കുമ്പോളതു യുക്തിയുക്തമിഹ നൽ-
പൂമാല ബന്ധിക്കുവാൻ
ചേക്കും വള്ളി ശിരസ്സിലങ്ങണിയുവാൻ
നാണിപ്പതില്ലാരുമേ. ൭

വിദ്യാവിനോദിനിയതിൽ പുനരച്ചടിപ്പി-
ച്ചുദ്യോഗമോടതു പരത്തി ജഗത്തിലെല്ലാം
വിദ്യാവിവേകനിധിയായ ഭവാനെടുക്കും
വിദ്യുജ്ജ ഞാൻ തടവൊഴിഞ്ഞു സലാംതരുന്നേൻ. ൮

പാരം ചാരുതയോടുകൂടി വിലസും
ശാകുന്തളം നാടകം
നേരെ കേരളഭാഷയായയി ഭവാൻ
തീർത്തോരു നൽപുസ്തകം
നേരിട്ടൊന്നവിടുന്നയച്ചുതരുവാ-
നുണ്ടോതരം കാണ്മതി-
ന്നേറെത്താന്നെ കൊതിച്ചിരിക്കുമിവനിൽ
കാരുണ്യമുണ്ടാകുമോ? ൯

ദീനം ക്രമത്തിൽ സുഖമാണു തീരു-
മാനം ശമിച്ചില്ലതു കാരണത്താൽ
ഞാനിപ്പൊഴും പത്ഥ്യമതിന്നൊരല്പ-
മൂനംവരാതിങ്ങിനെ വാണിടുന്നു. ൰

പൊന്നും പൂമാതിനോടൊത്തുരുതരകുതുകാൽ
പുണ്ഡരീകാക്ഷനും നൽ
കുന്നിൻ പുത്ര്യാസമേതം പൊലിമയൊടു പുരാ-
രാതിയാം പോററിതാനും
ഉന്നിദ്രാഭം വിളങ്ങുംപടി സുകവിമതേ!
ഭാഗ്യവാനാം ഭവാനും
ധന്യശ്രീവഞ്ചിരാജ്ഞീമണിയൊടു സഹിതം
വാഴ്ക മാഴ്കാതെ തന്നെ. ൰൧

16 കുഞ്ഞുകുട്ടൻതമ്പുരാന് കന്നി 19-ാം തിയ്യതി

അങ്ങുന്നയച്ച നൽക്കത്തും ഭാഗധേയമെന്ന പത്രവും
ഇങ്ങെത്തി കൗതുകാംഭോധൗ മുങ്ങി മുങ്ങി മടങ്ങി ഞാൻ.

"കോലും കയ്യോണ്ടു കോലും കൗതുകമൊടിതി" ഞാൻ
തീർത്തുവിട്ടസ്സമസ്യ-
യ്ക്കാലസ്യം ചെറ്റു പറ്റീലനവധി കവിത-
ക്കാരു ലാളിക്കമൂലം
മാലുണ്ടെന്നാലുമല്പം പുനരതു പറയാം
കൊച്ചു കൊച്ചുണ്ണിയാം ഭൂ-
പാലൻ പിന്നച്ചുതൻ താനിവരിതിലണയാ-
ഞ്ഞിട്ടിനിയ്ക്കിഷ്ടമില്ല. ൧

എന്നാലവരുമെന്നല്ല
പിന്നെയുള്ളോരശേഷവും
വന്നിതിൽ ചേരുവാനായി-
ട്ടൊന്നു നന്നായ് ശ്രമിക്കണം. ൨

നാരായണൻ കൌമുദി ചിന്തിയാതെ
തീരെക്കളഞ്ഞതഥധൈര്യമോർത്തിടുമ്പോൾ
നീറുന്നു ചിത്തം പരമിജ്ജനത്തിൽ
കൂറുള്ളൊരങ്ങുന്നിതറിഞ്ഞതില്ലേ? ൩

തെക്കും വടക്കും ഗതിചെയ്തു കാലം
പോക്കുന്നതല്ലാതെ പഠിപ്പിനിപ്പോൾ
നോക്കുന്നതുണ്ടോ പറയുന്നതെന്തി-
ന്നോക്കുമ്പൊഴെല്ലാം മമ ഭാഗ്യദോഷം. ൪

---

17 രാഘവൻനമ്പ്യാരവർകൾക്കു കന്നി 19-ാം തിയ്യതി

വില്ലിവട്ടം ഭവാനെന്നീ മല്ലടിക്കുന്നതിങ്ങിനെ
തെല്ലു വാക്പ്രമായിട്ടുമില്ലിപ്പോഴല്ല വിനയോദയം. ൫

കഷ്ടം കഷ്ടമിവണ്ണമെന്തിനൊരുവൻ-
തന്നോടെതൃക്കായ്കിലി-
ന്നൊട്ടും താനൊരു സൌഹൃദ്യമില്ലയി ഭവാ-
നെന്നായിവന്നോ സഖേ!

ഇഷ്ടംകൊണ്ടു പറഞ്ഞു ഞാനിതിനു കോ-
പിക്കൊല്ല കണ്ടോർ കരം
കൊട്ടിക്കൊണ്ടു ചിരിച്ചിടും ചിലരത-
ല്ലാത്തീടുമോത്തീടുകിൽ. ൨

18. നാരായണമേനവന്

മാററത്തിന്നിട വന്നതോർത്തു പരമു-
ണ്ടുൾത്താപമെന്നാകിലും
കേററംകൂടിയതിങ്കലുള്ളതു നിന-
ച്ചുമ്പോളിനിക്കും പ്രിയം
ഊററപ്പെട്ട ഭവാനൊടൊത്തു ചിലനാൾ
വാണീടുവാനെങ്കിലും
മാറവർക്കോന്നു വരില്ല സംഗതി മഹാ
ദുർഭാഗ്യവാനാകയാൽ. ൧

ഭവാനഭ്യുദയത്തിന്നായ് ഭവാനീ ചരണാംബുജം
നവാനന്ദമൊടെപ്പോഴും കവീന്ദ കരുതുന്നു ഞാൻ.

കോടിശ്രീ വിലസും സാക്ഷാൽ
കോടിലിംഗാലയേ ഭവാൻ
കേടകന്നധികം കാലം
പ്രൌഢിയോടു വസിക്കണം. ൩

19. കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് 66 കന്നി 30 –ന

വില്ലിവട്ടത്തെഴും വൃദ്ധൻ തെല്ലു നേത്തിരുത്തരം
നല്ലവണ്ണമയച്ചിട്ടുണ്ടെല്ലാം കാണാമടുത്തിനി. ൧

പെട്ടി കണക്കിവയെല്ലാം
കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ശങ്കുണ്ണി
എട്ടോ പത്തോ ദിനമായ്
പാട്ടും പിടിവിന്നു പോയി വന്നില്ല. ൨

പരീക്ഷിച്ചു തീർത്തോരു തന്നാടകത്തെ
തരത്തോടെനിക്കൊന്നയച്ചെങ്കിലിപ്പോൾ
പരം മോദമെന്നൊന്നു ചൊല്ലാമതല്ലാ-
തിരുന്നിങ്ങു ദൂരത്തു ഞാനെന്തു ചെയ്യാം. ൩

ഓർത്തു തർജ്ജമ ഞാനൊന്നു തീർത്തങ്ങോട്ടയച്ചിടാം
ഒത്തില്ലെങ്കിലയക്കൊല്ലേ കൊത്തന്നെത്തും ധീരാധികൾ.

ചൊവ്വായ് ചേർന്നൊരു വേദവാങ്മധുരസം
സേവിക്കുവാൻ പോലെയും
ദിവ്യസ്ത്രീ കുചചന്ദനപ്പൊടി തുട-
പ്പാൻ പോലെയും സാദരം
ആ വേണുധ്വനി കേട്ടലിഞ്ഞു കുതുകാൽ
ഗോവെത്തി നക്കുന്ന നൽ
ഗോവിന്ദന്റെ പദാംബുജം കരുണയാ
പാലിക്കണം നിങ്ങളേ. ൪

---

20 മനോരമക്കു 66 കന്നി 15-ന്നു

പ്രാചീനകവിയോ പാർത്താൽ
ശുചീന്ദ്രപുരവാസി താൻ
വചനത്തിന്റെ വൃത്തിക്കാ
രചനയ്ക്കും മഹാഗുണം. ൧

തങ്കയ്യിലുള്ളാ കവിതാപ്രയോഗം
തങ്കും മുദാ പത്രികതോറുമിപ്പോൾ
തങ്കച്ചി താൻ തീർത്തെഴുതിച്ചിടാതെ
ശങ്കിച്ചു വാഴുന്നതിനെന്തു മൂലം. ൨

പാർത്തിട്ടിൽ കണ്ടുകോലൊക്കെയുമുടനുടനേ
ചിന്തചെയ്യുന്നരംഗേ
പേർത്തോർത്തോരോന്നെടുത്തങ്ങിനെ വിവിധതരം
പൂരണം ചെയ്യുനേരം
ഓർത്തീലെന്നോ കവീന്ദ്രപ്രവരരിലൊരുവൻ
പോലുമിച്ചെല്ലുകുട്ടം
പൂത്താൻകോൽ വെണ്മണിക്ഷ്മാസുരവരമഹിമാ-
യത്തിൽ മാറിക്കളഞ്ഞോ? ൩

---

21 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ 66 തുലാം 1-ാം തിയ്യതി

ശ്രീവഞ്ചിരാജ്ഞീവരനിർജ്ജനത്തി-
ലാവിർഭവിച്ചുള്ള കൃപാവിലാസാൽ

തപാൽവഴിക്കിന്നലെവന്നണഞ്ഞു
ജവേനശാകുന്തളഭാഷ നാടകം. ൧

കുഞ്ഞൻതമ്പാന്റെ പദ്യത്തിനു കാവ്യ കറ-
ച്ചൊന്നു കല്പിച്ചുവല്ലോ
മഞ്ജുശ്രീവെണ്മനിക്ഷ്മാസുരവരനതുക-
ണ്ടിട്ടു തമ്പാൻ വികമ്പം
രഞ്ജിപ്പുണ്ടെങ്കിലും താനതിനെതിരു കൃതി
ച്ചുള്ളിലുള്ളോരു മോദം
മാഞ്ഞീടാതച്ചടിക്കുന്നതിനതിരഭസം
വിട്ടുപത്രാധിപക്ക്. ൨

മദ്ധ്യസ്ഥരായി സ്ഥിതി ചെയ്തുകൊണ്ടൊ-
യുദ്ധങ്ങൾ നമ്മൾക്കു രസിച്ചുകാണാം
ബുദ്ധിക്ഷയത്തിന്നിടയില്ല പാരം
വൃദ്ധിക്കുകിൽ സന്ധിയതിന്നു നോക്കാം. ൩

അച്യുതമേനവനേകാൻ.
നിശ്ചയമോട്ടു ഞാൻ കൃതിച്ച കവനങ്ങൾ
വെച്ചിതിലങ്ങു വിടുന്നതു
വാച്ചോരുമോദാൽ കൊടുത്തുകൊള്ളേണം. ൪

---

22 അച്യുതമേനവന്

തായത്തിലങ്ങിനെയൊരംഗനയാൽ ചമഞ്ഞ
കായത്തിനുള്ള കമനീയതകണ്ടനേരം
മായംവെടിഞ്ഞു മദനാരി കൊതിച്ച വിഷ്ണു
മായേ മദീയഹൃദയേ മരുവീടയേ നീ. ൧

കാന്താളിയിൽ, കവിതകൊണ്ടു ജഗത്തിലെല്ലാം
കീർത്തിപ്പെട്ടും സുകൃതിയച്യുതമേനവൻ താൻ
പ്രത്യേകമായഭിധവാൻ നടുവദ്വിജൻ തെ-
ല്ലോത്തിന്നു തീർത്തു ചില പദ്യമയച്ചിടുന്നു. ൨

നവാമൃതം തേനു തിളച്ചൊലിക്കും
നവാമലപ്പത്രിക കണ്ട നേരം
കവേ മനസ്സിൽ കവിഞ്ഞ പ്രമോദാൽ
ജവേന ഞാൻ ചെന്നതി[illegible]വാങ്ങി. ൩

നേരിട്ടേറെ പ്രശംസാസ്പദമിത്തു വിരവിൽ
ത്തി മന്നിച്ചതുട്ടിൽ
കുറൊട്ടുവം ഭവാൻ തീർത്തെഴുതിയ തകൃതി-
പ്പദ്യമദ്യൽസുബുദ്ധേ
ആറെട്ടെന്നല്ല മൂന്നുള്ളതുമതിമിനുസം
ഭംഗിവാക്കല്ല പാർത്താൽ
വേറിട്ടാരും കിടയ്ക്കില്ലയി തവ കവിത-
യ്ക്കെന്നുതോന്നിത്തുടങ്ങീ. ൪

ശ്രീവാസുദേവൻ തിരുമേനിതന്നിൽ
ശ്രീവാണിടുംപോലെ ഭവാനിലിപ്പോൾ
ആവാണി വഴുന്നവതെന്നു തോന്നു
മീവാസനയ്ക്കുള്ളൊരു ശക്തി കണ്ടാൽ. ൫

ജോലികളുള്ളതിലൊന്നെ-
ന്നാലോകനമെന്നതിന്നു കരുതാഞ്ഞാൽ
ചേലേഴുമിഷ്ടത്തിന്നൊരു
തോലിയതാണെന്നുതന്നെ തോന്നുന്നു. ൬

കൊച്ചു കൊച്ചുണ്ണിഭൂപാലൻ
വച്ച കാരുണ്യവൈഭവാൽ
വാച്ചതെല്ലാമൊഴിഞ്ഞിപ്പോൾ
തുച്ഛമായി മമാമയം. ൭

കുഞ്ഞൻതമ്പാനതെന്നുള്ള
മഞ്ജുശ്രീകവിപുംഗവൻ
അഞ്ജസാ കണ്ടു തേ പദ്യ-
പുഞ്ജം സഞ്ജാതകൗതുകം. ൮

വയ്യോതാൻ മഴ മുന്നൊഴിച്ചതുവശാ-
ലുള്ളൊരുദോഷം പരം
തിയ്യാളുന്നു മനസ്സിലെന്തിനെ കഴി-
ഞ്ഞീടുന്നു മേലാലിനി
ഇയ്യുള്ളോർക്കു വിശേഷമുണ്ടു കൃഷിയാ-
ണുണ്ണാനതെല്ലാം കരി-
ഞ്ഞയ്യയ്യോ പൊടിഭസ്മമായി കിടയാ
വക്കോലുപോലും സഖേ. ൯

സമൎത്ഥനാകുന്ന ഭവാൻ ധരിപ്പാൻ
സമസ്യ ഞാനൊന്നെഴുതുന്നു താഴെ
അമൎന്നു മോദത്തൊടു പൂരണം ചെ-
യ്യുമന്നാൾ മത്തിക്കുക വൃത്തിയോടും. ൧൦

23 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് 66 തുലാം 12-ാംതിയ്യതി.

ഇസ്ഥൂലമെന്തിങ്ങിനെ വാചകത്തി-
ലസ്ഥാ ഭവാൻ കത്തു കൊടുത്തയപ്പാൻ
പീയൂഷമോലും തവ പദ്യജാല-
മീയുള്ളവൎക്കൊക്കെയലോണമല്ലേ. ൧

ഇന്നലെ സംപ്രതീക്ഷയ്ക്കായ്യനുചേൎന്നീടുവാൻ ഭവാൻ
നന്ദിച്ചയച്ച കത്തിന്നു വന്നു വാസ്തവമിങ്ങിനെ. ൨

മൂന്നക്കുട്ടിയറിഞ്ഞാലുമെന്നാലായതസാദ്ധ്യമാം
ഒന്നാമതില്ല നൈപുണ്യം പിന്നീടാമയമല്ലയോ? ൩

കിട്ടാക്കൂറികളിൽ പിണഞ്ഞു കിടയാ-
തേകണ്ടു കണ്ണിച്ചിട്ടും
പാട്ടും പാടുകിടന്നുകൊണ്ടു പകുതി
പ്പാടെങ്കിലും വാങ്ങുവാൻ
പെട്ടീടും കൊതിപൂണ്ടുകൊണ്ടു വിരുതൻ
ശങ്കുണ്ണിയേ വിട്ടുനാ-
ളൊട്ടായ് പൂജയെടുപ്പിന്നെത്തിയതു തിർ-
ന്നന്നേ നടന്നാനവൻ. ൪

പത്രാധിപക്കെല്ലാമപേക്ഷ പോലെ
തീൎത്തായതന്നാളിലയച്ചുവല്ലോ.
കൈത്താരിലെത്തിട്ടതിനുത്തരം വ-
ന്നെത്തിക്കഴിഞ്ഞൂ കവിരാജമൌലേ. ൫

കുണ്ടൂരു നാരായണമേനവൻ താൻ
വേണ്ടുന്നകാൎയ്യങ്ങൾ മുറയ്ക്കു തന്നെ
കൊണ്ടാടി നോക്കിക്കുതുകം നിറഞ്ഞു
കൊണ്ടല്ലയോ തത്ര വസിപ്പതിപ്പോൾ. ൬

24 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് തുലാം 20-ാം നു-

കത്തെത്തി വായിച്ചളവിൽ പ്രഹർഷം
ചിത്തത്തിലേറീ പരമത്ര മല്ല
നേത്രത്തിൽ മോദാശ്രു നിറഞ്ഞു തൊട്ടു
ചാർത്താത്തു കൊണ്ടെങ്ങിനെ നിന്നുപോയീ. ൧

കവികുലവരമൌലേ പ്രോല്ലസദ്രത്നമെന്നീ
ബ്ഭുവി പുകൾ പെരുകീടും പുണ്യസമ്പൂർണ്ണമൂർത്തേ
തവ കൃതിമധുപാനം ചെയ്തിട്ടുന്നാമൊട്ടു-
ല്ലിവനൊരു പരിതോഷം ശ്ലാഘവാക്കല്ലശേഷം. ൨

രണ്ടാം തർജ്ജമ ഞാനയച്ചതവിടെ
കിട്ടീലയോ ചേച്ചുകേ-
ട്ടുണ്ടോ പാരമതിന്നതിന്റെ വിവരം
പിന്നെബ്ഭവാനൊന്നുമേ
മിണ്ടീലായതിനെന്തു സംഗതി സഖേ
പാരിൽ പ്രസിദ്ധം പരം
പൂണ്ടീടുന്ന കവിപ്രവീരമണിയും
മാണിക്യസദ്രത്നമേ. ൩

ചൊല്ലേറും വഞ്ചിരാജ്ഞീവരനതികൃപയാ
തീർത്തു നാരായണന്നാ-
യുല്ലാസത്തോടയച്ചുള്ളമിതഗുണമെഴും
പദ്യജാലങ്ങൾ കാണ്മാൻ
അല്ലേ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നിതു പരമതിനാൽ
നേർപകർപ്പൊന്നെടുപ്പി-
ച്ചെല്ലാമെത്തിച്ചു തന്നീടണമതിനു വിശേ-
ഷിച്ചപേക്ഷിച്ചിടുന്നു. ൪

സഖേ ഭവാനൊത്തൊരു നാലുനാളിൽ
സുഖേന വാഴുന്നതിനാശ പാരം
മുഖസ്തുതിക്കിട്ടിവയെന്നശേഷ-
മഖണ്ഡധീരത്ത കരുതൊല്ലതല്ല. ൫

---

25 കുഞ്ഞിരാമവർമ്മതമ്പുരാന് തുലാം 21-ാംതിയ്യതി

മുഴുത്ത മോദാലവിടുന്നയച്ചോ-
രെഴുത്തു തെറ്റാതെ യട്ടൂർവഴിക്ക്

കരത്തിലെത്തിക്കരളിൽപ്രമോദം
വരുത്തി വായിച്ചളവിൽ പ്രകാമം. ൧

നാരായണൻ പാഠമതിങ്കലിപ്പോൾ
പാരം പ്രയത്നിച്ചുവരുംപ്രകാരം
നേരെ ഭവാൻ ചൊന്നൊരു വാക്കുതന്നെ
പോരും നമുക്കുള്ളഴലാറ പോവാൻ. ൨

നാടകത്തു പുകൾ തിങ്ങിവിങ്ങിടും
കേടകന്ന സുകവേ! ഭവൽകൃതം
നാടകം പുനരെനിക്കയച്ചു ത-
ന്നിടുകാശു പരമുണ്ടു കൌതുകം. ൩

---

26 മ-മ പത്രാധിപക്ക വൃശ്ചികം 3-ാംതിയ്യതി

"പാലിച്ചുംകൊണ്ടു പാലാഴിയിലടിയരുളും
പോററി മാ"മെന്നിവണ്ണം
കാലം മുമ്പായി ഞാൻ വിട്ടൊരു കൃതി സുമതേ!
തത്ര വന്നീലതെന്നോ?
ചേലില്ലെന്നോത്താഴിച്ചോ വിവരമതറിവാൻ
തെല്ലൊരാവശ്യമാണെ-
ന്നാലാവൃത്താന്തമെല്ലാം മറുവടിയിലട-
ക്കിത്തയച്ചീടവേണം. ൧

ജോലിയ്ക്കോത്താലൊട്ടുക്കം പുനരൊരുസമയ-
ത്തിങ്കലും ചൊല്ലുവാനി-
ക്കാലത്തിങ്കൽ ഭവാനില്ലതിനിടയിലിവൻ
ചാടിവീണിപ്രകാരം
കോലിട്ടീടുന്നുവെന്നുള്ളൊരു നിനവു ജനി-
ക്കുന്നിതോ നല്ലതല്ലെ-
ന്നാലോചിക്കുന്നതുണ്ടെങ്കിലുമിതിനു പരം
പദ്യമാണിന്നു മൂലം. ൨

വിലസിതശുഭകീൎത്തേ താങ്കൾ പത്രം നമുക്കായ്
വിലയതിനു വിടുന്നോ ചൊൽക സമ്മാനമാണോ?
കലിതരസമതിപ്പോൾതന്നെ തീൎച്ചപ്പെടാഞ്ഞാൽ
കലശലിനിടയായിത്തീൎന്നിടും നമ്മൾ തമ്മിൽ. ൩

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് വൃശ്ചികം 11-ാംനു-

വിശേഷമായ്വാർത്തകളോർത്തിടുമ്പോൾ
വിശാലബുദ്ധേ! ചിലതുണ്ടുചൊൽവാൻ
അശേഷവും പദ്യഗണങ്ങളാക്കി
യശോനിധേ! ഞാനെഴുതുന്നു മോദാൽ. ൧

എട്ടാംതിയ്യതിയേകദേശമൊരുനാ-
ലഞ്ചായി രാവപ്പൊഴേ
കേട്ടാലും കവിരാജ! രാജകവിയും
കണ്ടൂർകവിശ്രേഷ്ഠനാം
പൊട്ടേലുള്ളൊരു രാമനോട്ടമൊരുമി-
ച്ചെത്തീ മദീയാലയേ
യിട്ടല്ലോ കവികൾക്കലങ്കരണമാം
തമ്പാനെ മുമ്പോതുവാൻ. ൨

പിന്നത്തതിൽ കേൾക്കുക ഞങ്ങളോരോ
മന്നത്തമോദി സ്ഥിതിചെയ്തിടുമ്പോൾ
ധന്യത്വമേറും ഗുരുവര്യരൊത്തു
വന്നെത്തി നാരായണനന്നതാത്മൻ. ൩

മഹാമതികളാകുന്ന
മഹീപതികളെത്തദാ
സഹാനന്ദം സഖേ! പൂജി-
ച്ചഹോ മാനിച്ചിരുന്നിതു ഞാൻ. ൪

വമ്പേറുന്ന ഭവാന്റെ കത്തു കുതുകാൽ
നാരായണൻ തന്നു ഞാ-
നമ്പോടായതു വാങ്ങിയാസ്സദസി വാ-
യിച്ചോരു നേരം സഖേ!
അമ്പമ്പാ! കൃതി കേമമെന്നഖിലരും
ഭാവിച്ചുവെന്നാകിലും
തമ്പാനൊന്നു പകർന്നു ഭാവമതിലേ-
ക്കത്തോർത്തു പൃഥ്വീപതേ! ൫

പിറന്നാൾ കവിതാപരിക്ഷ, യതിനായ്
തെറ്റാതെ കൃത്യങ്ങളും
കൊറവം പത്തുമണിയ്ക്കകത്തു ശരിയായ്
പഠിച്ചിതെല്ലാവരും
ഊറ്റപ്പെട്ടോരു കുഞ്ഞിരാമന്റവരൻ
മുറവം പരീക്ഷിക്കുവാ-
നേറ്റം പാണ്ഡവദാഹമാണു കഥ മ-
റ്റൊന്നല്ലയെന്നോതി ഞാൻ. ൬

ക്ഷിപ്രം തന്നെ തുടങ്ങിയൽഭുതമതി-
ന്നൊട്ടല്ല നന്നായുറ-
ച്ചുൾപ്പൂവ്വിങ്കലുറച്ചനേകമുരുവി-
ട്ടുള്ളോരു പദ്യങ്ങളെ
തപ്പീടാതുരചെയ്തിട്ടുന്നു പുനരെ-
ന്നല്ലാതെ കേൾക്കുന്നവ-
ർക്കപ്പോൾ തോന്നുകയില്ല വിസ്മയമഹോ
വാണീവിലാസോദയം. ൭

ഇരുന്നൂറിരിവതിൽ മൂന്നം
ചേരും പദ്യങ്ങളങ്കമേഴാണ്
നേരോടൊറവതുമണിയിട
നേരം കൊണ്ടാണു തീർത്തതോർക്കേണം. ൮

സാമോദമന്നു നിശി രാജമഹീസുരേന്ദ്രൻ
സീമന്തിനീപരിണയം പറവാൻ തുടങ്ങി
ഈമട്ടിലല്ല മലയാളവിധത്തിലാണാ-
ക്കമെൻതുടർന്നതൊട്ടുവിൽ തകരാറിലായി. ൯

അങ്കമൊന്നു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
ശങ്കയുള്ളിൽ മുഴുക്കയാൽ
തങ്കരശ്ശുലണഞ്ഞില
താങ്കളോക്കണമൊക്കവേ. ൧൦

മനോരമക്ക്

മാന്യൻ മന്നാടിയാർ ചൊന്നൊരുവഴി പലരും
തജ്ജ്ഞമക്കായ് മുതിർന്നു
പിന്നെപ്പദ്യങ്ങൾ തീൎത്തു പലതരമതിലി-
ല്ലൊന്നുമേ നന്നെ മോശം
എന്നാലും കോടിലിംഗക്ഷിതിപതിതിലകൻ
കൊച്ചുകൊച്ചുണ്ണി ഭൂപൻ
നന്ദ്യാ രണ്ടാമതായ്ത്തീൎത്തൊഴുകിയ തകൃതി-
പ്പദ്യമാ പദ്യമോൎത്താൽ. ൧

വാണ്മണി മുസ്സതിന്

വെള്ളാരപ്പിള്ളിലാവെണ്മണിയിതുവിധമായ്
നാലു പാദത്തിലും ചേ-
ൎത്തുള്ളാപ്പദ്യത്തിലുൾപ്പെട്ടൊരു പൊരുൾതിരിയാ-
ഞ്ഞിട്ടു ഞാൻ മുട്ടിടുന്നു
എള്ളോളംമാത്രമെന്നിൽ കനിവതിനു മുദാ
വശ്യവാക്ഷ്വാസുരേന്ദ്ര-
ന്നുള്ളിൽക്കൊള്ളുന്നതിന്നായ് സവിനയമധുനാ
പേൎത്തപേക്ഷിച്ചിടുന്നു. ൧

മനോരമക്ക് വൃശ്ചികം 18-ാംനു

ഇഷ്ടപ്പെട്ടമനോരമേ! ഇരുപതാം
പാദം കവിശ്രേഷ്ഠരാൽ
ഇഷ്ട്യാ പൂരണമാശുചെയ്തഖിലം
നന്നായിയെന്നാലതിൽ
കോട്ടം വിട്ട കവീന്ദ്രമൌലിമണിയാം
കോട്ടേത്തെഴും മന്നവൻ
കൂട്ടിക്കെട്ടിയമട്ടു പാദമതു വി-
ട്ടായോ നിനച്ചീലയോ. ൧

വമ്പനു വന്നൊരബദ്ധമി-
തമ്പൊടു പറവാനിനിക്കു മടിയുണ്ടു്
ഒമ്പതുമൊന്നും തെറ്റുകൾ
സമ്പ്രതി നോക്കുമ്പൊളുണ്ടു പദ്യത്തിൽ. ൨

മനോരമയോട്

മഞ്ജുതരത്തൊടു ഭക്ഷയാഗശതകം
സാക്ഷാൽ കവിശ്രേഷ്ഠനാം
കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ ദ്രുതതരം
നിർമ്മിച്ചതെന്നിങ്ങിനേ
സഞ്ജാതാത്ഭുതമിന്നു സൂരിനിവഹം
വാഴ്ത്തുന്നു കേട്ടാൽ പരം
രഞ്ജിക്കാതതിലാരുമില്ലവനിയിൽ
കില്ലില്ലതെല്ലെങ്കിലും. ൧

ചൂർണ്ണത്തിൽ നാണുപിള്ളക്കു
കർണ്ണത്തിലതിലെന്നതോ
കർണ്ണത്തിൽ കേട്ടതിൽ തെറ്റേറാ?
പൊണ്ണത്തത്തിൻ തികച്ചിലോ?

എൻ. വേലുപ്പിള്ള ശുചീന്ദ്രപുരം

മനോരമപ്പത്രികയിൽ ഭവാന്റെ
മനോവിലാസാദികൾ കാണ്കമൂലം
മനോജ്ഞമൂർത്തേ! ഒരു കണ്ണു കാണ്മാ-
നിനിക്കു നന്നേക്കൊതിയായിടുന്നു. ൧

തുംഗകീർത്തേ! ഭവാനെന്നും
മംഗളം വന്നുചേർന്നിടും
ഭംഗിവാക്കല്ലെ കക്കാമ്പി-
ലിങ്ങുള്ള നിനവാണിതു.

കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു

എന്നിൽപ്രീതിവശാൽ ഭവൽകൃതമതാം
ശാകുന്തളം നാടകം
മുന്നിൽ തന്നു നമുക്കു മാമകസുത-
ന്നായിട്ടു രണ്ടാമതായ്
ധന്യത്വം കലരും വിശാഖവിജയം
കാവ്യം തുലാഭാരമാ-
മെന്നുള്ളാശ്രുതകാവ്യചിതം കരുണയാ
നൽകീ സുകീർത്തേ! ഭവാൻ. ൧

പിന്നെക്കംസവധ പ്രബന്ധസഹിതം
വ്യാഘ്രാലയേശന്റെ നൽ
സാന്ദ്രശ്രീശതകം കൊടുത്തു മകനായ്
നന്ദിച്ച മൂന്നാമതും
എന്നാലിങ്ങിനെ ഞങ്ങളിൽ പെരുകുമീ-
ക്കാരുണ്യഭാരം ഭവാ-
നെന്നെന്നേക്കുമിരുന്നിടേണമതിനാ-
ണുൾത്താരിലത്യാഗ്രഹം. ൨

കുട്ടിക്കുഞ്ഞുതങ്കച്ചിക്കു

അയ്യയ്യോ! പാരുഷം നമുക്കു ലവലേ-
ശംപോലുമുൾക്കാമ്പതിൽ
പ്പൊയ്യല്ലോർക്കുകിലില്ലതിന്നു വെറുതേ
തങ്കച്ചി! ശങ്കിക്കൊല്ലാ
പീയൂഷംപൊഴിയും ത്വദീയകവനം
കണ്ടാനു കൊണ്ടാടുവാ-
നീയുമെല്ലാനൊരുപായമായ വഴി മുൻ
കാണിച്ചതേണേക്ഷണേ! ൧

പത്രത്തിൽക്കണ്ടതല്ലാതയിതവ വിവരം
സൂക്ഷ്മമായൊന്നുമേ മേ
ചിത്തത്തിൽച്ചേർന്നതില്ലെന്നറിയണമബലാ-
മൌലിമാണിക്യമേ! നീ
വർത്തിക്കും ദിക്കതൊട്ടിന്നഖിലവുമതിമോ-
ദേന സംക്ഷേപമായി
പ്രത്യേകം പദ്യരീത്യാ പറയുകിലറിവാ-
നേറ്റേ നന്നായിരുന്നു. ൨

കുഞ്ഞിരാമവർമ്മ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു

ബന്ധുക്കളിൽ പ്രഥമനായ ഭവാനെനിക്കു
സന്തോഷപൂർവ്വമവിടുന്നു തപാൽവഴിക്കു്
ചന്തംപെറുംപടിയയച്ച സുപദ്യജാലം
സ്വാന്തത്തിലിന്നു മുദമേറ്റവുമേറ്റിടുന്നു. ൧

ഉത്തമസംസ്കൃതഭാഷക-
ളോർത്താവർത്തിച്ചു ചേർത്ത പദ്യങ്ങൾ
മുത്തും പവിഴവുമായി-
ക്കോർത്തീടും മാല പോലെ തോന്നുന്നു. ൨

കുന്നത്തിനുള്ള കുലദൈവതമായ കാവിൽ
കുന്നിൻകുമാരിയുടെ കോവിലിലുള്ള ഘോഷം
കുന്നിച്ചമോദമൊടു കണ്ടുരസിച്ചു പാര-
മെന്നുള്ളതുള്ളവിധമിന്നറിയുന്നു ഞാനും. ൩

നിർമ്മലമതിയാം സാക്ഷാൽ
വെണ്മണിജനകൻമരിച്ചതോർക്കുമ്പോൾ
സന്മതകവികൾക്കഴകാം
കണ്മണിപോയെന്നുതന്നെ ചൊല്ലേണം.
തൽക്കാലമമ്മയ്ക്കു കടുത്തരോഗ-
മിക്കാലമല്പം കുറവാണു കണ്ടാൽ
ഉൾക്കാമ്പിൽ വിശ്വാസമെനിക്കശേഷ-
മൊക്കുന്നതില്ലിന്നിനി നിശ്ചയിക്കാം. ൪

കോടങ്ങല്ലൂരു നേരുതജ്ജനമൊടടു-
ത്തിട്ടുള്ളതായീടുമീ
..............മൂപ്പനാരുടെ വിശേ-
ഷം തെല്ലു ചൊല്ലാമിനി
ക്കൂട്ടംമോദമൊടിഷ്ടിടപ്പുതിയതായ്-
വച്ചുള്ള കാര്യസ്ഥനായ്
മോടിക്കാരനിടഞ്ഞു പാരമതിനാൽ
നോക്കുന്നു നീക്കീടുവാൻ. ൫

മൂപ്പനാനാലുഭാഗത്തു
മുൾപ്പെട്ടോരൊത്തു മാറവാൻ
ഒപ്പിട്ടയച്ച തീട്ടോത്താ
ലിപ്പോൾ ബ്രഹ്മാസ്ത്രമാണിതു്. ൬

അഴകില്ലെങ്കിലുമെന്നാൽ
കഴിയുംമട്ടുള്ള പദ്യജാലങ്ങൾ

എഴുതാമിനിയും വഴിയേ
പിഴയും ചിലതിങ്ങലൊക്കെ വന്നേക്കാം. ൭

കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ

ദിനത്തിൻ വിവരങ്ങളാസകലവും
നാരായണൻ തത്ര വ-
ന്നാനന്ദേന പറഞ്ഞറിഞ്ഞയി ഭവാൻ
വാഴുന്നമൂലം സഖേ!
ഞാനിപ്പോളുളുത്തുവിട്ടു ശേഷമുരചെ-
യ്തീടുന്നു നാട്ടിൽപരം
മാനംചേർന്ന കവിപ്രവീരരഖിലം
ചൂടുന്ന വൈദുഷ്യമേ! ൧

കയ്മുകളിൽ സോമയാജിയ്യോരു പശുവിനെയും
കുട്ടിയേയും മുദാ ഞാ-
നമ്മയ്ക്കുള്ളോരഘൌഘപ്രശമനമതിനാ-
യിട്ടു ദാനം കഴിച്ചു
കമ്മിതപം പിന്നെ നാനാഗുണഗണമതിനാൽ
പ്രോല്ലസത്താംമനസ്സും
ധർമ്മത്തെക്കാത്തിരിപ്പും ധരണിയിലിതുപോ-
ലോർക്കിലാർക്കാനുമുണ്ടോ? ൨

തജ്ജമയൊന്നു കഴിച്ചേ-
നിജ്ജനമോർക്കുമ്പോളില്ല ഗുണലേശം
സജ്ജനമണിയാമങ്ങിതു
സജ്ജിതകൗതുകത്തോടൊന്നു നോക്കേണം. ൩

നന്നെദ്ദോഷമതില്ലെന്നു തോന്നിയെങ്കിൽ മഹാമതേ!
മാന്യപത്രാധിപക്കായിട്ടിങ്ങതന്നയക്കണേ. ൪

ഉണ്ടായവിവരത്തിന്നു രണ്ടായാലും മഹാമതേ!
കണ്ടിനിയ്ക്കറിവാൻ പത്ര്യമുണ്ടാക്കിയെഴുതീടണം. ൫

കുഞ്ഞുകുട്ടൻതമ്പുരാന്

വമ്പേറും സുകവെ! കുറിച്ചുവിടെ നി-
ന്നെത്തിച്ചപദ്യം നമു-
ക്കമ്പേറുംപടി താപമിന്നു കരളിൽ
ചേക്കുന്നു ഭോഷ്കല്ല മേ
വമ്പോരേറുന്നമറഞ്ഞിടാതമരുമീ
തൽസേവനാമെന്നൊടി-
ന്നമ്പോ രൌദ്രമിതെന്തിനിങ്ങിനെ വൃഥാ
കാട്ടുന്നു കഷ്ടം! ഭവാൻ. ൧

തെറ്റാണു ഞാനിവിടെനിന്നെതുപദ്യജാലം
തെറ്റാതകണ്ടയി ഭവാനെഴുതാത്ത കാര്യം
മറ്റൊന്നുമല്ല പറയാം കൃതിയിൽപടുത്വം
മുറ്റും നമുക്കളവാണതു തന്നെ മൂലം. ൨

അയ്യോ! ഭവാൻ പദ്യമയച്ചിടാഞ്ഞതാ-
ലിയ്യുള്ളവക്കില്ലൊരു സൌഖ്യലേശം
വയ്യെങ്കിലും ഞാൻ കൃതി ചെയ്യുകയാം
പൊയ്യല്ല മേലാൽ വരികില്ലമാന്ദ്യം. ൩

പത്രാധിപർനമുക്കായി പ്രത്യേകിച്ച മനോരമാ [ഒ]പ്പണം.
എത്തിക്കുന്നുണ്ടതോക്കുമ്പോൾ നിത്യാം തൽപ്പത്രികാ ൪

പടുത്വമേറും കവിരാജമൌലേ!
മുടക്കി പത്രാധിപരെന്നുവന്നാൽ
ഉടൻ ഭവാനോടിതുപോലെതന്നെ
വിടുന്നതിന്നന്നറിവിച്ചുകൊള്ളാം. ൪

മനോരമക്ക്

ദീനംകൊണ്ടാർത്തനായെന്നുടെയുടലുടനേ
വിട്ടു ജീവൻഗമിപ്പാൻ
താനുത്സാഹിച്ചുനില്ക്കുന്നളവതിനെയുടൻ
വീണ്ടെടുത്തിണ്ടലെന്ന്യേ
ദാനംചെയ്യെന്നെ രക്ഷിച്ചൊരു സുകൃതിവരൻ
കൊച്ചു കൊച്ചുണ്ണിഭൂപ-
നൂനംകൂടാതനേകം സമകളമരണം
ഭൂമിയിൽ ക്ഷേമനായി. ൧

കോട്ടംവിനാ തൻകവിതാമൃതത്തെ
പ്പൊട്ടന്നൊഴുക്കാതെ ജഗത്തിലെല്ലാം
കഷ്ടം വസിക്കുന്നതിനെന്തു മൂലം
കട്ടുക്കയം തെല്ലു നികന്നുപോയോ? ൨

---

38 പെരിങ്ങര നമ്പൂതിരിക്ക

എന്താപെരിങ്ങര ഭവാനൊരുവാർത്തപോലും
സന്തോഷമോടെഴുതിടാത്തതു കഷ്ടമല്ലേ?
ചിന്തിച്ചിടുന്ന സമയത്തൊരു പൂർവ്വവൈരം
നോന്തമ്മിലുള്ള കഥ ഞാനറിയുന്നതില്ല. ൧

മനം രമിക്കുംപടിയുള്ള പദ്യം
മനോരഥങ്ങളെഴുതുന്നതെല്ലാം
ഇനീഷ്ടകാഴ്ചാനിടയാകുമെന്നു
നിനക്കിലും തൃപ്തി വരുന്നതില്ല. ൨

കേടററീടും കവീന്ദ്രപ്രവരരതിരസ-
ത്തോടലങ്കാരമായി-
ച്ചൂടും വൈഡൂര്യമെന്നിന്നൊരു പുകൾപെരുകും
പൂർണ്ണപുണ്യാംബുരാശേ!
കൂടക്കൂടേ ഭവാൻ തീർത്തതിമധുരതരം
പദ്യജാലം പ്രമോദം
കൂട്ടുംപാടിങ്ങയച്ചീടണമതിനു കൊതി-
ക്കുന്നു ഞാനുന്നതാത്മൻ! ൩

പണ്ടെന്നാണറിവില്ലൊരിക്കലിവിടെ-
ക്കണ്ടേതരം വന്നതും
മണ്ടിത്തന്നെ ഗമിച്ചതും കരളിലി-
ന്നുണ്ടോ മറന്നോ സഖേ!
കണ്ടീടണമതെന്നിനിക്കു കളിയ-
ല്ലുണ്ടാഗ്രഹം ഭംഗിയാ-
ണ്ടൊണ്ടോരോന്നരചെയ്തിടുന്നവകയിൽ
കണ്ടാൽ കണക്കില്ലിത്. ൪

ദീനംകൊണ്ടു പുറത്തൊരേടവുമിറ-
ങ്ങീടാതെ പത്ഥ്യം പരം
മാനിച്ചിങ്ങിനെ വാണിടുന്നകഥതൊ-
ട്ടെൻവൎത്തമാനങ്ങളെ
മാനം ചേൎന്നസഖേ! ഭവാനറിയുമാ-
റുണ്ടെന്നു കണ്ടായതൊ
ഞാനിപ്പോൾ പറയുന്നതില്ലിതിലിനി-
പ്പിന്നത്തെപിന്നാലയാം. ൭

39 കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാന്

അമ്മാറുള്ളൊന്നു കട്ടത്തരോഗമധുനാ
തെല്ലൊന്നിറക്കത്തിലാ-
യുമ്മാനും രുചിയുണ്ടതല്ല കുറവാ-
യുന്മാദവാദങ്ങളും
മുന്മട്ടിന്നു വരാൻ ഞെരുങ്ങുമിനിമേൽ
പെണ്മട്ടിലെന്നാകിലും
സമ്മോദത്തൊടിരുന്നിടേണമവനൌ
കമ്മാവസാനംവരെ. ൧

പ്രത്യേകിച്ചിനി മാമകാമയവിശേഷം
കേൾക്ക രുക്കുള്ളതും
മൂത്രത്തിന്റെ ചുമപ്പു നാറമിവയും
പാക്കിൽ കുറഞ്ഞു പരം
ഗാത്രത്തിന്നൊരു പുഷ്ടിയും സുഖവുമ-
ണ്ടോടീ വിളപ്പൊക്കയും
വ്യത്യാസം ലവലേശമില്ല നിയമ-
ങ്ങൾക്കൊന്നുമിന്നേവരെ. ൨

ചരിദ്രിച്ചിന്നണയുന്നൊരപ്പനിവരാ-
റില്ലാ രുചിക്കേറവും
ഭേദം ശോധനവസ്തികൊണ്ടു വരണം
നേരാണു വാരം പ്രതി
നിദ്രയ്ക്കും കുറവില്ല തേച്ചുകുളിയും
മുട്ടാതെയുണ്ടാറവും
രൌദ്രപ്രായരസങ്ങൾ തീരെയകല
ത്താണിപ്പൊളുണ്ണികളും. ൩

മനസ്സാത്ത ഭവാനോൎത്തിട്ടിനി ഞാൻ വേണ്ടതൊക്കെയും
കനിവോടെഴുതീടേണമനഘഗുണവാരിധേ!. ൪

മ-രാ-രാ-കൊച്ചുകൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാനെഴുന്നള്ളുവാൻ
കൊടുങ്ങല്ലൂൎക്കയക്കുന്ന നട്ടുവംവകയാണിത്. ൫

---

40 കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിക്കു

കേട്ടോരൊക്കയുമിന്നു തൻതല കുലു-
ക്കിക്കൊണ്ടു കൊണ്ടാടിടും
മട്ടാരോ കവിതാപ്രയോഗമതിനാൽ
നാട്ടിൽ പ്രസിദ്ധ്യാ പരം
കൊട്ടാരത്തിലതിപ്രമോദമമരും
ശങ്കുണ്ണി കണ്ടീടുവാ-
നിഷ്ടാൎത്ഥീ നട്ടുവത്തിലാസുരനയ-
ച്ചീടുന്നു പദ്യങ്ങളേ. ൧

എന്നാലെന്നുടെ പദ്യമത്ര ഗുണമു-
ണ്ടെന്നോൎത്തയക്കുന്നതാ-
ണെന്നാലോചന ചെയ്തിടേണ്ട സുമതേ!
പദ്യം ഭവിച്ചീടുവാൻ
എന്നാലായതുപോലെ തീൎത്തെഴുതിയെ-
ന്നോൎത്തീടവേണം ഭവാ-
നിന്നീലോകമതിൽ പ്രധാനകവിത-
ക്കാരെക്കൊരുത്തൻസമേ!. ൨

മഞ്ജുത്വം കലരും മനോരമയതിൽ ത്വൽപദ്യജാലങ്ങളെ
സ്സഞ്ജാതാത്ഭുതമോടു കണ്ടു മയി തേ കേട്ടും വിശേഷങ്ങളേ
കുഞ്ഞിക്കുട്ടധരാസുരേന്ദ്രനരചെയ്തിട്ടും ഭവാനിൽ പരം
രഞ്ജിപ്പിന്നു മദീയമാനസമതിൽ തോന്നുന്നു ഛന്ദേതരം. ൩

വൎത്തമാനമതിനെങ്കിലും ഭവാൻ
തീൎത്തു പദ്യമെഴുതാതിരിക്കുവാൻ
മാത്രമെന്തൊരപരാധമാണു ഞാ-
നോൎത്തിടുന്ന സമയത്തു ചെയ്തതും. ൪

ആട്ടേ മുൻകഥയൊക്കെ-
പ്പോട്ടേ ഞാനിന്നിവേണ്ടതുരചെയ്യാം

ഇഷ്ടമോടമരണമെന്നാൽ
കിട്ടും നമ്മൾക്കു വേണ്ടഗുണമെല്ലാം. ൭

വൃത്രാരാതിസുതൻ സുഭദ്രയെ മുദാ
വേട്ടോരുദന്തം ഭവാൻ
തീർത്തിട്ടുള്ള മണിപ്രവാളമധുനാ
കണ്ടൊന്നു കൊണ്ടാടുവാൻ
ആർത്തിപ്പെട്ടുവരുന്നു ഞാനതു തപാൽ
മാർഗ്ഗേണ വൈകാതെക-
ണ്ടെത്തിക്കേണമിനിക്കിതിന്റെ മറുക-
ത്തൊന്നിച്ചുമന്ദാരദം. ൮

കോട്ടയത്തേക്കു രാജശ്രീ കൊട്ടാരത്തിലമർന്നിട്ടും
ശങ്കുണ്ണിയവർകൾക്കായിക്കൊടുപ്പാൻ നടുവംവക. ൯

— —

41 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

നാരായണന്റെ കരതാരിലയച്ചതിന്നു
നേരായിവിട്ട മറുകത്തു കരത്തിലെത്തി
പാരാതെ ഞാനതിനു മുമ്പിലയച്ചതിന്റെ
സാരങ്ങളൊന്നുമിതിലും പറയുന്നതില്ല. ൧

അപ്പോൾ ശങ്കതുടങ്ങി
തപ്പിതുമഞ്ചൽസ്ഥലത്തിലാണെന്ന്
കെല്പിനൊടല്ലെന്നാകില-
തിപ്പോൾ കാട്ടാതിരിക്കുകില്ല ഭവാൻ. ൨

'കണ്ഡൂലദന്തിപഗന്ധ' തർജ്ജമയത-
ങ്ങൊന്നാമതെന്നമ്മതൻ
ബന്ധത്തിന്റെ വിശേഷമാണു സുമതേ!
രണ്ടാമതെന്നുള്ളതും
എണ്ണിക്കാണുകിലുണ്ടതിൽ പലതുമി-
ങ്ങോട്ടുക്കയപ്പാൻ ഭവാൻ
കണ്ണിൽ കണ്ടുവതെങ്കിലീമറുവടി-
ക്കുള്ളിൽപ്പെടുത്തും ദൃഢം. ൩

വല്ലന്തി മൂപ്പർ തുടരുന്നതിനിന്നുപായം
ചൊല്ലുന്നു ഞാൻ കവികുലോത്തമ സത്തു തന്നേ

ഇല്ലൂണിനിങ്ങു തരമെന്നവർ വൈകിടാതെ
കല്യാണിതന്നോടു കരഞ്ഞുപറഞ്ഞിടട്ടേ- ൪

42 വെണ്മണിനമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു.

താതൻ സ്വർഗ്ഗാധിവാസത്തിനു സുകവിമണേ!
പോയകാര്യം നിനച്ചാൽ
ചേതസ്സിൽ ഖേദമുണ്ടെങ്കിലുമതു വെളിയിൽ
കാട്ടിയാൽ ഗോഷ്ഠിയല്ലേ?
ഏതായാലും വരാതേ കഴിവതിനു തരം
ലേശമില്ലാത്തതിങ്കൽ
പ്രീതിയ്ക്കൂനം നടിച്ചാലൊരുഫലമതിനാൽ
കിട്ടുമോ ശിഷ്ടബന്ധോ! ൫

പിന്നെത്തത്ര നടന്നവാർത്തകൾ മുദാ
നാരായണൻ സാദരം
വന്നെന്നോടുരചെയ്കയാലഖിലവും
ബോധിച്ചിരിക്കുന്നു ഞാൻ
എന്നാൽ നിത്യത വേണ്ടതായ വിവരം
നിഷ്കർഷയായ്ചെയ്തുകൊ-
ണ്ടിന്നും സാന്ദ്രരസം കലർന്നു സുഖമായ്
വാഴുന്നതില്ലേ ഭവാൻ. ൬

ഒച്ചപ്പെട്ട കവീന്ദ്രമൌലിമണിയാം
കൊച്ചുണ്ണിഭൂപാലകൻ
വാച്ചുള്ളൊരു കൃപാവിലാസമതിനാൽ
വാച്ചുള്ളൊരെന്നാമയം
തുച്ഛപ്രായമതായിവന്നു സുകവേ!
തീർച്ചയ്ക്കുതെല്ലിന്നിയും
പിച്ചല്ലേ പറയുമ്പൊഴിങ്ങിഹ കിട-
പ്പിച്ചിന്നപുണ്യാംബുധേ! ൭
കീർത്തിക്കിന്നൊരുപാത്രമായി മരുവും
കൊച്ചുണ്ണിഭൂപാലനായ്
വൃത്താന്തത്തിനു മൂന്നുപദ്യമിവിട-
ന്നെത്തിച്ചു ഞാനിയ്ക്കിടേ

ചേൎത്തീടുന്ന മാല്യതൊക്കയുമതിൻ
　　പിന്നാലെ നോക്കീടുകിൽ
പ്രത്യേകിച്ചിനിയുള്ളവാൎത്താ മുഴുവൻ
　　ചിത്തത്തിലെത്തും സഖേ! ൪

(ആ വിവരിച്ചശ്ലോകങ്ങൾ)

ഒന്നിച്ചു പത്തുദിവസം സുഖമായിരിപ്പാൻ
കന്നിച്ചിടുന്ന കുതുകം; ഫലമെന്തു പാൎത്താൽ?
അന്നച്ഛനെപ്പുനരെനിക്കൊരുകണ്ണു കാണ്മാൻ
തന്നിച്ഛപോലെ കഴിയാഞ്ഞതുമെത്രകഷ്ടം. ൧

മന്ദം വന്നുദയാചലോപരി വിള-
　　ങ്ങീടും നിശാനായകൻ
തന്നെക്കൊണ്ടൊരു പദ്യമിന്നയി ഭവാൻ
　　തീൎത്തങ്ങയച്ചീടണം;
എന്നാലാവിഷയത്തിൽ ഞങ്ങളിലൊരാൾ
　　കല്പിച്ചു നിൎമ്മിച്ചതും
നന്നെന്നു് ഭംഗി കുറഞ്ഞതും ചിലതിതിൽ
　　ചേൎക്കുന്നു നോക്കാമതും. ൨

വഞ്ചിച്ചിടാതെ മരപത്രിക ശേഖരൻ തൻ
കയ്യാലെതന്നെ വിടണം, മടി വിട്ടിടേണം;
അച്ഛോ ഭവാനതിനു തെല്ലു ഞെരുക്കമുണ്ടോ
പെയ്യേണമെന്നിലതിനായ് കരുണാകദംബം. ൩

———

43 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

ഇന്നാളയച്ച മരകത്തിലകപ്പെടാതെ
വന്നുള്ളവാൎത്ത മുഴുവൻ വഴിപോലെതന്നെ
ഇന്നോതിടുന്ന കവിമാൎമുടിതന്നിൽ മിന്നും
പൊന്നുംകിരീടമണിയും ഗുണരത്നമേ! ഞാൻ. ൧

വളൎക്ഷരത്നക്ഷിതിദേവസാമ്യം
കളിച്ചമെന്നിൽ പറകൊല്ല ധീമൻ
വെളുത്ത ഹംസത്തൊടു തുല്യഭാവ-
മല്ലിക്കു ചേൎത്താലതു ചേൎച്ചയാമോ? ൨

ചിന്തിക്കിലെന്നിലത്യന്തം ചിന്തും കൂറനിമിത്തമോ
അസ്ഖലിതം ഭവാനോർത്താലെന്താണേവം ഭവിക്കുവാൻ.

എണ്ണംവിട്ടുള്ളമട്ടിൽ കൃതികൾ പൊടിപൊടി-
ച്ചിട്ടു തമ്പാനതെല്ലാം
കണ്ണിൽക്കണ്ടുള്ള പീതാതരുണികൾ കൃതിചെ-
യ്യുള്ളതായ്ച്ചേർത്തുവെച്ച്
ഗണ്യംകൂട്ടാതെ പത്രാധിപനുടനെഴുതി-
ച്ചേർത്തു ചിത്തത്തിലോരം
പൂർണ്ണാനന്ദം കലർന്നങ്ങിനെ സുകവിമണേ!
സാമ്പ്രതം വാണിടുന്നു. ൪

സീമാവിഹീനഗുണശാലിയതായ കുഞ്ഞു-
രാമാനശാലി കവിമാരണിമൌലിരത്നം
രാമാദിയാം കവികളൊത്തമരുന്നു മോദാൽ
സോമാഭിരാമയശസാ സഹ സാരബുദ്ധേ! ൫

എൻകാര്യമോരോന്നു നടത്തുവാനായ്
ശങ്കുണ്ണി രാവും പകലും മഹാത്മൻ
ശങ്കാവിഹീനം പണിചെയ്തുകൊണ്ടു
തങ്കംരസത്തോടിവിടത്തിലുണ്ട്. ൬

ഇനിയും വാർത്തകൾ വഴിയേ
ഘനമെഴുമാണ്ടേഴുതയച്ചു തന്നീടാൻ
മനമതിലോർക്കാം വാണീ
കനിവുലഭിച്ചെങ്കിലൊക്കെ നേർക്കാവും. ൭

---

44 കുഞ്ഞിരാമവർമ്മതമ്പുരാന്

കിട്ടീ പത്രിക, വിവരം
കഷ്ടിച്ചുണ്ടുള്ളതൊക്കെയറിവായി
കഷ്ടം മൂപ്പിലെ ഗോഷ്ഠികൾ
കേട്ടിട്ടോട്ടും നമുക്കു സുഖമില്ല. ൧

പിമ്പുപ്രവൃത്തികൾ ജഗത്തിലിതിൻപ്രകാര-
മൊച്ചപ്പെടുന്നതു നമുക്കവമാനമല്ലേ?
കൊച്ചുണ്ണിഭൂവരനിതിങ്കലൊരല്പമിപ്പോൾ
വെച്ചീലയെന്നിജ മനസ്സതിസേവനാല്ല. ൨

ഊണില്ലെന്നുരചെയ്യിടാൻ
കാണിച്ചാക്കാരണം ലഘു
ക്ഷോണീശൻ താനതെന്നുള്ളാ-
ത്രാണി കാണിച്ചതായ്വരാം. ൩

പുത്തൻവൃത്താന്തമോതീടാൻ മാത്രമില്ലൊന്നുമെങ്കിലും
അത്രമാത്രമുരച്ചുന്നെണ്ടുത്തുംഗഗുണവാരിധേ! ൪

ജനിത്രീഗദത്തിൻവിശേഷം നിനച്ചാൽ
ദിനംതോറമാശ്വാസമാണില്ല വാദം
ഇനിയ്ക്കും സുഖംതന്നെയാണിപ്പോഴേറ്റം
മനം ചേർന്നബന്ധോ!മഹാഭാഗ്യസിന്ധോ! ൫

അന്തർജ്ജനങ്ങളിവിടുത്തവരൊക്കയും പി-
ന്നന്തർമ്മദാലിവിടെ വന്നരോടു ചേർന്നു
സന്തോഷഭാരമൊടിടത്തറചേർന്നകാവിൽ
ചന്തത്തൊടിന്നലെ ഗമിച്ചു നമിച്ചുവന്നു. ൬

---

45 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

തകൃതിയൊടവിടുന്നങ്ങിപ്പൊഴെത്തിച്ചതാകും
സുകൃതികളഖിലം ഞാൻ കണ്ടുകൊണ്ടാടിപാരം
സുകൃതികളതിവേലം കൈവണങ്ങും ഭവാനിൽ
പകുതിയുമിതുകാലം വാസനക്കാർ ചുരുക്കം. ൧

വമ്പാർന്നിട്ടന്നൊരു ഭവാനെത്തുപദ്യജാല-
മമ്പോടുതീർത്തിടവിടാതെ കൊടുത്തയപ്പാൻ
എമ്പോന്തയാകുമിവനാലെളുതാകയില്ല
കമ്പത്തിൽവച്ചു വകഭേദമതീശ്രമം മേ. ൨

ഭവാനുണ്ടു പണ്ടേ പടുത്വം വിശേഷാൽ
ഭവാനീപദത്താർ ഭജിയ്ക്കുന്നു പിന്നെ
ദിവാനക്തമോരോന്നു പേർത്തോർത്തിരുന്നാ-
ലിവന്നില്ല സാദ്ധ്യം വരുന്നില്ല ജാത്യം. ൩

കെല്പില്ലിനിയ്ക്കെന്നുരചെയ്തു പോയാ-
ലല്പ്പൊളെളുക്കം തവ വിശ്വരൂപം

ഒപ്പം കൃതിപ്പാൻ വളരെ പ്രയാസ-
മിപ്പോളിതല്പം കഷണിപ്പിലായി· ൪

വാണീവിലാസമതുപോലെ ഭവിച്ചിടട്ടെ
വാണീവിശേഷമിഹ ഞാൻ കൃതിചെയ്യുടാതെ
വാണീടുകില്ല പുനരിയ്യിടെയോർത്തിടുമ്പോൾ
വാണിജ്യമാണിതതുകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞുകൂടും. ൫

വന്നില്ലേ സവിധത്തിലായി സുമതേ!
താലപ്പൊലിശ്രീമഹം
മുന്നെല്ലാമുരചെയ്യിടാമയി ഭവാൻ
വേണ്ടുന്നകാര്യങ്ങളെ
ഇന്നില്ലാ സുഖമോക്കിലങ്ങു വരുവാൻ
മാത്രം നമുക്കായതി-
ന്നെല്ലാസരസേന വാർത്തകൾ ഭവാ-
നന്നന്നയച്ചീടണം· ൬

ചാലേ ഭരണിയുമിപ്പോൾ
താലപ്പൊലിയോടുകൂടി വന്നെന്നായ്
ആലോചിക്കണമങ്ങി
ക്കാലം തീർത്തിങ്ങയച്ച പദ്യത്താൽ· ൧

കുറച്ചു പാട്ടം പിരിയേണ്ടതെല്ലാം
പിരിച്ചു ശങ്കുണ്ണി നടന്നിടുന്നു
ഉറച്ചിരിക്കേണ്ട വരുന്നകാര്യം
മറച്ചു തോന്നേണ്ട വരും മിടുക്കൻ. ൨

———

46 കുഞ്ഞിരാമവർമ്മ തമ്പുരാനവർകൾക്ക

കണ്ടു പദ്യഗണം ഞാ-
നാണ്ടു ചിത്തത്തിലിന്നു സന്തോഷം
വേണ്ടവിശേഷം കൃതികളി-
ലുണ്ടിന്നോക്കുമ്പോളൊക്കെ മിന്നമിന്നസം. ൧

പഴക്കവും പാരമതല്ല നല്ലോ-
രൊഴുക്കമുണ്ടിന്നതു മാത്രമല്ല,

കൊഴുത്തപൂന്തേനിടവിട്ടിടാതെ
പൊഴിഞ്ഞൊലിക്കുന്ന പദങ്ങൾതോറും. ൨

അങ്ങുന്നു ഭാഷാകവിതാപ്രയോഗ-
മംഗീകരിക്കാതെയിതേവരെക്കും
മങ്ങും പ്രതീപാകൃതി വാണതോൎത്താൽ
ചെങ്ങാതിവാക്കല്ല കടുപ്പമായീ. ൩

പാരിൽ പാരം പ്രസിദ്ധം പരിചിനൊടു നട-
ന്നീടുവാൻ പദ്യജാലം
ചേരും ചേതോരമക്കായ് ചിതമൊടെഴുതിവി-
ട്ടീടണം ചാരുബുദ്ധേ!
നേരോടാരെങ്കിലും തീൎത്തതിലെഴുതിവിടും
നൽസമസ്യാദിയെല്ലാം
പൂരിപ്പിക്കേണമെന്നല്ലവ ചിലതു ഭവാൻ
തീൎത്തുമെത്തിച്ചിടേണം. ൪

കേരളമിത്രമതിങ്കൽ
ചേരും വൃത്താന്തമൊക്കെയൊരുവട്ടം
നേരൊടു നോക്കീട്ടുടനേ
നേരാംപോക്കല്ലയച്ചു തന്നീടാം. ൫

---

47 സി. ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാൎക്കു

മുന്നം ചൊന്നതുപോലെ തൎജ്ജമകളിൽ
പാരം ഗുണം ചേൎന്നതായ്
തോന്നും പദ്യമെടുത്തു നാടകമതിൽ
ചേൎക്കുന്നതാവശ്യകം
എന്നാലാക്കഥമാററിവച്ചു സുകവേ
മന്നാടിയാരേ! ഭവാൻ
പിന്നീടും ചില തൎജ്ജമക്കെഴുതിടു-
ന്നെന്താണിതെന്തോ കഥ. ൧

---

48 പെരിങ്ങര നമ്പൂതിരിക്കു

ഇഷ്ടത്തിന്നു കുറച്ചിലില്ല ലിഖിതംകിട്ടാതെയും വന്നതി-
ല്ലൊട്ടും വിപ്രിയമല്ലിനിക്കയി ഭവാൻവിട്ടുള്ള പദ്യങ്ങളിൽ

പൊട്ടപ്പുല്ലു ഭവാനതെന്നു ഹൃദയേ കഷ്ടം നിനച്ചാവതോ
കെട്ടിത്തീരത്തെഴുതുന്നതിന്നവസരംകിട്ടീലതാണേ സഖേ. ൧

ദീനംനിമിത്തമൊരുനേരവുമോർത്തിടുമ്പോ-
ളാനന്ദമില്ല മനതാരിലതല്ല പിന്നെ
ഊനം പെരുത്ത ഗൃഹഭാരസമുദ്രമദ്ധ്യേ
താനേ കിടന്നു മുഴകിക്കഴിയുന്നു കാലം. ൨

എന്നാലതിന്നിടയിലീവക വേലകൾക്കു
ചേർന്നാലതത്ര ഗുണമായി വരുന്നതല്ല;
എന്നുള്ളിലോർത്തു മടിയുന്നു കൃതിച്ചയപ്പാ-
നിന്നുള്ളതാകെവഴിപോലെ പറഞ്ഞിടാം ഞാൻ. ൩

കാവിൽകാന്തി കലർന്നുകൊണ്ടരുളുമ-
ദ്ദേവീപദാംഭോരുഹം
സേവിച്ചിങ്ങിനെ ഭക്തിയോടു സഹിതം
മേവും ഗുണാംഭോനിധേ!
ഭാവം ചേർന്ന ഭവാനശേഷമഹിതം
ഭാവിച്ചിടൊല്ലെന്നത-
ല്ലീവേഴ്ചക്കുറച്ചിലൊട്ടുമരുതേ
ജീവാവസാനം വരേ. ൪

---

49 കുഞ്ഞിരാമവർമ്മ തമ്പുരാനവർകൾ ക്ക

ഇന്നലെയസ്തമനാദ്ദൌ
ചേർന്നാദിത്യൻ ലയിച്ചുനില്ക്കുമ്പോൾ
വന്നു ഭവാനുടെ പത്രം
നന്ദ്യാ വായിച്ചറിഞ്ഞു വൃത്താന്തം. ൧

ഓരോ ഗുണം മുന്നുമുരച്ചതിങ്കൽ
ധാരാളമെന്നുള്ളൊരു വാചകം ഞാൻ
തീരെപ്പറഞ്ഞില്ലതുതന്നെയാണോ
കോരിച്ചൊരിഞ്ഞിങ്ങിനെ വിട്ടതിപ്പോൾ. ൨

കയ്യും കണക്കുമില്ലാതെ പെയ്യും മാരികണക്കിനേ
പൊയ്യല്ലേവം കൃതിച്ചീടാനിയ്യുള്ളോനെളുതാകുമോ?

ക്ഷോണിക്കൊരാഭരണവും കവിരാജമൌലി
മാണിക്യരത്നവുമതായ്മരുവും മഹാത്മൻ!
കാണിക്കപോലുമയിതേ കവിതയ്ക്കു ദോഷം
കാണിക്കുവാൻ കവികുലോത്തമ! കണ്ടതില്ലേ. ൪

ഇല്ലാത്തദോഷമുരചെയ്യണമെന്നുവെച്ചാൽ
വല്ലാത്തബന്ധമതിനെന്നു ഞെരുക്കിടൊല്ലേ!
ചൊല്ലേറ്റ സൽകവിമണേ! തവ സേവചൊൽക-
യല്ലോർത്തുനോക്കിലവിടേക്കിതു ബോദ്ധ്യമാവും. ൫

കേളിപ്പെട്ടും കേരളമിത്രപത്രം
കേളൊക്കെനോക്കിത്തിരിയേ മടക്കി
കാളുംപ്രമോദത്തൊടയച്ചിടുന്നു
കാളീകൃപാവാരിധിശീതളാംഗ! ൬

ഇപ്പൊളിവണ്ണം ചിന്തി-
ച്ചോപ്പിച്ചങ്ങോട്ടയച്ചു കഷ്ടിച്ച്
കൽപ്പമോടൊപ്പമയപ്പാ-
നപ്പപ്പോൾ മേലിലോർക്കിലെളുതല്ല. ൭

കളത്തിൽനിന്നിങ്ങു കുറച്ചു ധാന്യം
കളിച്ചുചൊൽകല്ല കവച്ചുപോയി
വിളിച്ചുചൊൽവാൻ മടിയുണ്ടു പാര-
മിളിച്ചുവാണീടുകയാണു ഞങ്ങൾ. ൮

രാത്രി കാത്തുകിടന്നീടും മർത്ത്യന്മാർക്കൊരു ദോഷവും
പ്രത്യേകം വന്നതില്ലെന്നുമാത്രം പാർത്താൽ പരം ഗുണം. ൯

---

൬൦ കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

ഇയ്യുഴിതലമാകവേവകുകളെഴുംപുണ്യാംബുരാശേ ഭവാ-
നിയ്യുഴത്തിലയച്ച കത്തിനിവിടുന്നെത്തിയ്ക്കുവാനന്തരം
വയ്യിപ്പോഴായതിനുണ്ടു സംഗതിസഖേ!വേഗം കൃതിച്ചീടുവാൻ
വയ്യിപ്പോളതുതന്നെ ദുഃഘടമിനിയ്ക്കല്ലാതെയില്ലൊന്നുമേ. ൰

അങ്ങയ്ക്കില്ലോർത്തുകണ്ടാലിതിനൊരുവിഷമം
വേണ്ടപദ്യങ്ങളെല്ലാം
ഭംഗംവിട്ടുൽഭവിക്കും പ്രതിദിനമധികം
ചിന്തകൂടാതെതന്നെ

ഭംഗിക്കോതുന്ന വാക്കല്ലിതു മനസി വിചാ-
രിച്ചു ഞാൻ ചാടിവീണാൽ
ചങ്ങാതീ ചെണ്ടകൊട്ടാനിടവരുമെജമാ-
നക്കു സാദൃശ്യമാമോ. ൨

കണ്ടൂർ മജിസ്ത്രേട്ടതിവേഴ്ചയുള്ളിൽ
കൊണ്ടുള്ള രാജാദികളോടുകൂടി
ഉണ്ടങ്ങു താലപ്പൊലി കാഴ്മതിന്നായ്
കൊണ്ടെന്നു കേട്ടു കവിരാജമൌലേ! ൩

മിടുക്കനൊകും കവി വിഷ്ണുവും വ-
ന്നടുക്കലില്ലേ? കൃതി ചൊൽവതില്ലേ?
അടക്കമെററമുള്ള കുടുപ്പിളിയ്ക്കു
കുടുക്കുകൂടാതെ കഴിഞ്ഞിടുന്നോ? ൪

——— ——.

5 1 കുഞ്ഞുണ്ണിതമ്പുരാന്

പെരുത്തമോദത്തൊടയച്ച പത്രം
കരത്തിലെത്തിക്കളിയല്ല നോക്കി
തരത്തിലങ്ങുന്നു വരിച്ചു താഴെ
വരച്ചതും കണ്ടു ധരിച്ചുസാരം. ൧

അയ്യയ്യോ സിതരത്നഭൂസുരവരസ്ഥാനത്തു കേറീടുവാ-
നിച്ചുള്ളോരെളുതാകുമോ കളിവചസ്സായാലുമേവം ഭവാൻ
വയ്യാതുള്ളൊരുവാക്കുചൊന്നതുനിനച്ചേറെച്ചിരിക്കുന്നു ഞാ-
നിയ്യാംപാററ പറക്കിലും പതഗരാജാവായീവാണിടുമോ? ൨

മനംതെളിഞ്ഞങ്ങു കൃതിച്ചപദ്യ-
മിന്നിച്ചയച്ചുള്ളതതീവ രമ്യം
നിനയ്ക്കുകിൽ ചാരമണിഞ്ഞിരിക്കും
കനല്ക്കു തുല്യം ഭവദീയവൃത്തം. ൩

കാളീകടാക്ഷത്തിരമാലതന്നിൽ
കാളുംമുദാ വാണരുളും ഭവാന്
കേളുണ്ടു പാരം കൃതിയിൽപടുത്വ-
മാളല്ല ഞാനിങ്ങിനെ തീർത്തയപ്പാൻ.

പട്ടത്താമേറം സിതരത്നാബ്ധീജാൽ
പടച്ചുവിട്ടുള്ളവനാകമൂലം
കുടപ്പാറമ്പിൽ കൃതി കൃഷ്ണനപ്പോൾ
കിടച്ച സൽഭാഗ്യമതിപ്രകാരം. ൬

വിശേഷമിട്ടിക്കിൽ നിനച്ചിടുമ്പോ-
ളശേഷമില്ലെന്നരചെയ്യുകൂടാ
വിശാലബുദ്ധേ! വിവരിച്ചുചൊൽവാ-
നശക്തനെന്നാകിലു മല്പമോതാം. ൭

ഇവിടെക്കൂടപ്പുഴയിൽ
കവിവരപേപ്പട്ടിയൊന്നു വന്നിട്ട്
ശിവശിവ! പലരെച്ചാടി-
ക്കുവമൊട്ടു കടികുട്ടി കഷ്ടമൊട്ടല്ല. ൮

അര മണിയിടനേരംകൊണ്ടു പേപ്പട്ടിയോടീ-
ട്ടൊരുകര മുഴവൻ താനെന്നതിയെന്നല്ല പിന്നെ
ഇരുപതിലകമാളെട്ടുഫ്ലടത്തിൽ പെട്ടത്തീ
പറയുകിലഴൽതീർന്നീലിന്നിയും മന്നവേന്ദ്ര! ൯

കുട്ടികൾ പട്ടികൾ നൽപ്പൈ-
ക്കുട്ടികളെന്നിവകൾക്കു കടിപറ്റി
ഒട്ടല്ലവിടവിടത്തിൽ
കഷ്ടം കഷ്ടം കിടന്നു കരയുന്നു. ൧൦

പെട്ടന്നതിനുടെ മുമ്പിൽ
പെട്ടു ശങ്കുണ്ണി താനുമന്നേരം
പെട്ടന്നോടിയുടൻ കടി
കിട്ടീടാതേ കരേറിയൊരുവീട്ടിൽ. ൧൧

ഇങ്ങിനെയോരൊ ലഹളക-
ളങ്ങു കഴിഞ്ഞപ്പൊഴക്കമൊരുവിദ്വാൻ
മംഗലകീർത്തേ! പട്ടിയെ-
യങ്ങു മറിച്ചുധരിക്ക വെടിവെച്ച്. ൧൨

താലപ്പൊലിക്കുള്ള വിശേഷമോർത്തി-
ക്കാലം ഭവാൻ പദ്യഗണങ്ങളാക്കി

ചേലോറിട്ടുംമാറെഴുതീടണം ഞാ-
നാലോകനം ചെയ്തു രസിച്ചിടട്ടെ. ൧൧

52 തങ്കച്ചിക്ക

പൈങ്കിളമണിയും തങ്കത്തങ്കച്ചിയ്ക്കിന്നു ചിത്തതാരിങ്കൽ
എങ്കലുള്ള കേൾപ്പാൻമോഹംതങ്കുന്നെങ്കിൽ പറഞ്ഞുതന്നീടാം
ചാലേ മാടമഹീപതിപാലിച്ചീടുന്ന കൊച്ചിരാജ്യത്തിൽ
ചാലക്കുടിയാണില്ലംനീലാംഭോജാക്ഷി! കേട്ടുകൊണ്ടാലും. ൧

കൊല്ലംകേളായിരത്തിൽ പരമൊരു പതിനാ-
റാകുമാമീനമാസേ
കല്യേ! സഞ്ജാതനാണെന്നറിയണമതുമ-
ല്ലമ്മയുണ്ടിപ്പൊഴും മേ
അല്ലേ ഞാനൊന്നു വേട്ടു പുനരതിലുളവായ്
പുത്രരായ് രണ്ടുപേരും
കല്യാണം ചെയ്തയച്ചുള്ളൊരു സുതയുമിനി-
ഷ്ഠിതമെൻ വർത്തമാനം. ൨

ദിവാകരൻ താനിതി നാമധേയം
ദിവാനിശം താവകവർത്തമാനം
ഇവന്നു പാരായണമാണു താനും
ഭവിച്ച ജന്മത്തിലെ വാർത്തയാവാം. ൩

എല്ലാമുപായം നിരൂപിച്ചിടുമ്പോ-
ളില്ലാ നമുക്കിന്നൊരു യോഗ്യതാംശം
വല്ലാതെ തെറ്റിദ്ധരിയായ്കവേണം
കല്യേ! കലാനായകചാരുവക്ത്രേ! ൪

53 കുഞ്ഞിരാമവർമ്മ തമ്പുരാൻ

ഈമാസമാറു ശരിയാം ദിനമങ്ങയച്ച
സീമാവിഹീനഗുണപദ്യഗണങ്ങളെല്ലാം
ഹേ മാനവേന്ദ്ര! കളിയല്ലിവിടത്തിലെത്തി
പ്രേമാനുകൂലമതു നോക്കി രസിച്ചു ഞാനും. ൧

പാരം ഗുണംകലരുമിക്കവിതാവിശേഷ-
മോരോന്നുപേർത്തു വിരവോടുരചെയ്തുകൊണ്ട്

നേരംകളഞ്ഞിടുകയല്ലതു പിന്നെയാവാം
കാൎയ്യത്തിലല്പമുടനിപ്പൊളുരച്ചിടട്ടേ. ൨

കാരുണ്യഭാവമവിടുന്നു കൊടുത്തമൂലം
നാരായണന്നു വിരവോടു ലഭിച്ചകാൎയ്യം
നേരേ നടത്തിയൊരു കീൎത്തി വരുത്തിടാഞ്ഞാൽ
പോരായ്മ പാരമവിടെയ്ക്കുമയാൾക്കുമുണ്ടാം. ൩

എന്നാലീഗ്ഗുണദോഷമ-
തെന്നാലോതിത്തരേണമെന്നില്ല;
നന്ദ്യാ നമ്മുടെ പഥ്യമ-
തൊന്നോൎത്തേവം കടന്നുപറയുന്നു. ൪

ഒന്നിങ്കൽവെച്ചൊരു മിടുക്കു ലഭിച്ചുകൊൾവാൻ
നന്നെ പ്രയാസമതു ഞാൻ പറയേണ്ടതുണ്ടോ?
പിന്നിൽ ഭവാനിടവിടാതെ സഹായിയായി
നിന്നാൽ ഗ്ഗുണങ്ങളിനിയും വരുമില്ലവാദം. ൫

ദേവനെ വന്ദിപ്പാനാ-
യാവട്ടത്തുക്കു പോയിവന്നു ഞാൻ
പോവുക വണ്ടിയതിൽതാ-
നാവുകയാലില്ല ദോഷമൊന്നും മേ. ൬

അവിടെത്തൊഴുതൊരുനേരം
കവിവര! പദ്യം ചമച്ചു ഞാനൊന്ന്
ജവകൃതമെന്നും പിന്നെ-
ശ്ശിവപരമാനന്ദമുണ്ടു കണ്ടാലും. ൭

"പാവപ്പെട്ടുള്ള ഞാനിങ്ങിനെ പകലിരവും
ബുദ്ധിമുട്ടുന്നതായോ-
രീവട്ടം തീരെമാററിപ്പുനരൊരുസുഖമേ-
കീടുവാനാൎത്തുകണ്ടാൽ
ഭൂവൊട്ടുക്കാടൽകൂടാതഴകൊടു പരിപാ-
ലിച്ചുകൊള്ളുന്നതിന്നാ-
യാവട്ടത്തുരിരിക്കും പുരഹര! ഭഗവൻ!
കാലമായീലതെന്നോ".

അല്ലാ ഞങ്ങടെ ഭാരമി-
തെല്ലാം പാക്കിൽ ഭവാനിലാണെന്ന്
അല്ലേ ഞാനുരചെയ്യാ-
റില്ലേ താങ്കൾക്കതൊക്കയറിവില്ലേ? ൯

---

54 കുഞ്ഞിരാമവർമ്മ തമ്പുരാൻ

ചിത്തം തെളിഞ്ഞവിടെ നിന്നു കൊടുത്തയച്ച
കത്തെത്തി നോക്കി വിവരം മുഴുവൻ ധരിച്ചു
പ്രത്യേകമിപ്പോളറിയിപ്പതിനായ് വിശേഷ-
വൃത്താന്തമില്ല പുനരെങ്കിലുമല്പമോതാം. ൧

പറയാം പതിനേഴാളും
പോരൊന്നുമേറൊക്കിൽ രൂപയിരുന്നൂറും
ഒരുകുറിയിങ്ങിനെ കുന്നം
വിരവിനൊടിക്കാലമുണ്ടു വള്ളുന്നു. ൨

കുന്നിച്ചിട്ടും വേഷ്ട നിനച്ചു ഞാനും
ചെന്നായതിൽ പാതി നറക്കക്കൂടി
എന്നാൽ വഹിയ്ക്കാത്തതു ചതുർത്ഥഭാഗം
പിന്നീടു കുട്ടന്റെ കഴുത്തിലാക്കി. ൩

ശേഷമുള്ളതു നടത്തുവതിന്നും
ശേഷിയില്ല പുനരിജ്ജനമിപ്പോൾ
ഈഷൽ നീക്കിയിതിൽ വന്നതാനയേണം
തോഷമാർന്നിനി മദീയതനൂജൻ. ൪

ഒന്നോനറക്കുള്ളു കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ
നന്നെപ്രയാസം കുറയും നിനച്ചാൽ
എന്നല്ല നാനൂറതിലുണ്ടു രൂപാ
നന്നായ് പഴക്കാൻ പലിശാർത്ഥമായി. ൫

അതുകൊണ്ടു കുറിയ്ക്കു വേറെയൊന്നിൽ
പതിയേണ്ടാ പുനരിന്നു ശങ്കവേണ്ടാ
ഹിതമാണ്ടിതിൽ വന്നുചേർന്നിടട്ടേ
മതികൊണ്ടിങ്ങിനെ ഒന്നെ ഞാനുറച്ചു. ൬

നെഞ്ചിലോൎത്തു കൃതിചെയ്കിലും ജവാ-
ലഞ്ചലല്പമകലത്തിലാകയാൽ
തഞ്ചമില്ല പുനരങ്ങയയ്ക്കുവാൻ
വഞ്ചനം പറകയില്ലിതൊന്നുമേ. ൭

---

55 കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

ചങ്ങാതിയാകിയ ഭവാനുടെ മട്ടിലേവം
ഭംഗ്യാ വദിപ്പതിനു വാസനയില്ലിനിയ്ക്കു്
അങ്ങുന്നുരച്ച ഗുണദോഷമശേഷവും ഞാ-
നംഗീകരിച്ചു നൃപതേ! മതിയോ മഹാത്മൻ.! ൧

ശൎവ്വൻ പദാദി തരുവാൻ വിധിയോടു മുന്നം
ഗൎവ്വോടു ചൊന്നപടി കേൾക്ക ഭവാനൊടിപ്പോൾ
സൎവ്വാജ്ഞമിന്നൊരുവൾ കേറിയുരച്ചിടുന്നു
ചൊവ്വുവിടൊല്ല; തലതാഴ്ത്തണമുത്തരത്താൽ. ൨

ചാത്തനാത്തമരുന്നൊരു ധൂൎത്തൻ * * * തന്മദം
തീൎത്തുതൻതല തെല്ലൊന്നു നീൎത്തീടാതാക്കിവയ്ക്കണം.

തല്ക്കാലമങ്ങുന്നൊരു രണ്ടുകെട്ടു
ലക്കോട്ടുവാങ്ങിച്ചു തപാൽവഴിയ്ക്കു
ചിക്കന്നയക്കു വിലതന്നിടാം ഞാൻ
ഭോഷ്ക്കല്ല വാങ്ങിച്ചതു തീൎന്നുപോയി. ൪

---

56 കാത്തിരാമവൎമ്മതമ്പുരാന്

വിട്ട പത്രമൊരു താമസം വിനാ
കിട്ടി മാമകകരത്തിലായതിൽ
പെട്ട സാരമഖിലം ധരിച്ചു ഞാൻ
തുഷ്ടനായി മരുവുന്നു സാമ്പ്രതം. ൧

നന്നെന്നുള്ളിലുറച്ചുകൊണ്ടതിജവാൽ
ചെയ്തിച്ചകാൎയ്യത്തിൽ വ-
ച്ചിന്നെന്താണു വികല്പമല്പമകതാ-
രിങ്കൽ ജനിച്ചീടുവാൻ

എന്നാടാദ്യമുരച്ചതില്ലതു നിന-
ച്ചില്ലിന്നിന്ദ്യപ്രിയം
പിന്നീടിങ്ങിനെ വേണമെന്നു വരുവാ-
നെന്താണു ബന്ധം പ്രഭോ! ൨

വിവേകധാരാന്നിധിയായിടുന്ന
ഭവാനുറച്ചങ്ങിനെ ചെയ്യുതിങ്കൽ
ഇവന്നു വേറിട്ടൊരു പക്ഷമിപ്പോൾ
കവീന്ദ്ര! ചൊല്ലുന്നതിനില്ല തെല്ലും. ൩

എല്ലാം കഴിച്ചു കുറിയിൽ കുറയാതെ വയ്യാൻ
കൊല്ലത്തിലോർക്കിലുറപ്പിക യെത്രയെന്നും
ചൊല്ലിത്തരേണമതുകേട്ടിവിടത്തിലിപ്പോൾ
തെല്ലൊക്കയുണ്ടു വക മാററി മറിച്ചുവയ്ക്കാൻ. ൪

ആവട്ടത്തുറക്കൊന്നുകൂടിഗ്ഗമിപ്പാൻ
ഭാവിക്കുന്നു കാര്യമോതാം മഹാത്മൻ!
ദേവസ്വത്തിൽ ദോഷമിന്നുള്ളതെല്ലാ-
മാവുന്നോളം തീർക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണ്. ൫

ഊരാളരെല്ലാമൊരുമിച്ചു പിന്നെ
കാരാര്യയാകും സമുദായമൊത്ത്
നേരേ കരാറൊന്നെഴുതേണമെന്നാ-
ണാരംഭമിപ്പോൾ പറയാം കഴിഞ്ഞാൽ. ൬

ദൈവകാര്യമതെന്നുള്ളിൽ കേവലം നിരുപിക്കയാൽ
ആവതില്ലെന്നിരുന്നാലും പോവതിന്നായുറച്ചു ഞാൻ.

വസ്ത്രാദിതൊട്ടു ദിനചര്യയതിങ്കലല്പം
വ്യത്യാസമോർക്കിലറിയാതവിടത്തിൽവച്ച്
നിത്യം നടത്തുവതിനുള്ള പദാർത്ഥമെല്ലാം
പ്രത്യേകമായ് കരുതിയാണിവിടുന്നു യാത്ര. ൭

എന്നാൽനാളെപ്പോകണ-
മെന്നാണിപ്പൊളുറച്ചതാര്യാത്മൻ!
വന്നു വണ്ടി,യിളക്കം
വന്നീടില്ലാക്കിലിതിനു വില്ലുണ്ട്. ൮

മനംതെളിഞ്ഞേറിയവാറു നാലു
ദിനം മുദാ തത്ര വസിച്ചുകൊണ്ടു്
അനന്തകീൎത്തേ! പുനരിങ്ങു പോരു-
മനന്തരം കത്തുമയച്ചുകൊള്ളാം. ൧൦

കൂറാർന്ന കൊച്ചുണ്ണിനൃപാലഃ നാട്ടു
നാരായണൻ താനുടനീ വിശേഷം
നേരെപറഞ്ഞീടണമായതിന്നു
വേറിട്ടു ഞാനിന്നെഴുതുന്നതില്ല. ൧൧

---

57 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാനു്.

ചൊൽക്കൊള്ളുമങ്ങുന്നവിടുന്നയച്ച
നൽക്കത്തു ലക്കോട്ടിവ മൽക്കരത്തിൽ
ചിക്കന്നു കിട്ടീട്ടതുകണ്ടനേര-
ത്തുൾക്കാമ്പിലാനന്ദമുൽഭവിച്ചു. ൧

ദക്ഷയാഗം മിടുക്കന്നു തൽക്ഷണംതന്നെ നൽകി ഞാൻ
ലക്ഷണംതെററി മൽക്കയ്യിൽ സൂക്ഷ്മം രണ്ടില്ല പുസ്തകം. ൨

എന്നാലതിന്റെ മറുകത്തവിടുന്നയപ്പാൻ
വന്നീലസംഗതി നമുക്കതിനുള്ള മൂലം
നന്നായ് ഭവാനറിയുവാൻ വിവരം വിശേഷി-
ച്ചിന്നോതിടുന്നു വിരവോടതു കേട്ടിടേണം. ൩

ആവട്ടത്തുരമ്പിടും തമ്പുരാൻ തൻ
ദേവസ്വത്തിൻ കാൎയ്യമോരോന്നിനായി
പോവും മാലും മാറുമോർത്തിപ്പോഴും ഞാൻ
മേവീടുന്നു സാവകാശം ചുരുക്കം. ൪

ആക്കം നിനച്ചാൽ തകരാറിലൊന്നു-
മാകാൻതരത്തിൽ കഴിയാത്തവണ്ണം
ആക്കാൻ കരാറൊന്നു റജിസ്ത്രുതന്നി-
ലാക്കേണമെന്നാണു വിചാരമിപ്പോൾ. ൫

ആയതിന്നായി ഞാൻ വന്നു പോയ നാളത്ര ഭൂപതേ!
കായക്ലേശമൊഴിഞ്ഞൊന്നുമായിട്ടില്ലുരചെയ്യുവാൻ. ൬

രണ്ടുനാലുദിനമത്ര താമസം
വേണ്ടതായിവരുമെന്നു കണ്ടുഞാൻ
വണ്ടികേറിയവിട്ടുന്നു സൎവ്വവും
കൊണ്ടുപോന്നു മരുവുന്നു പൂൎവ്വവൽ. ൧

വസ്തിചെയ്യുന്നതിന്നായിട്ടൊത്തുപോന്നു മിടുക്കനും
അത്രൈവ താമസിക്കുന്നു നിത്യശ്ശേ പിന്നെയാമിനി. ൨

58 കുഞ്ഞിരാമവൎമ്മ തമ്പുരാൻ

തത്രനിന്നു ഭവാൻ വിട്ട പത്രത്തോടൊത്തു ചിത്രവും
അത്രവന്നു വിശേഷങ്ങളത്രയും നോക്കി ഭൂപതേ! ൧

ദേവസ്വത്തിൻകാൎയ്യമോരോന്നിനായി-
ട്ടാവട്ടത്തുരിപ്പൊഴും വാണിടുന്നു
ആമൂന്നിലോൎത്തിടുകിൽ കാൎയ്യമൊന്നും
ദൈവാധീനംപോലെ മേലാലിരിക്കും. ൨

എന്നാലിതിൽപെട്ട മനസ്സിരുത്തി
നന്നെക്കുഴഞ്ഞുന്നതുകൊണ്ടിദാനീം
എന്നാമയത്തിന്നു കവിച്ചിലൊന്നു-
മിന്നോളമില്ലിന്ദുധരപ്രസാദാൽ. ൩

അമ്മക്ഷമാനായികതന്നിലിപ്പോൾ
കൎമ്മം നിമിത്തം പിടിപെട്ട രോഗം
അമ്മട്ടിലോ തെല്ലു കുറഞ്ഞിടുന്നോ-
ശിമ്മൽക്കൊരാശ്വാസമതോ മഹാത്മൻ! ൪

വടിവോടിനിയും പത്ഥ്യമുടനേ തീൎത്തയച്ചിടാം
എടയില്ലെഴുതാനിപ്പോളിടയല്ലേ മഹാമതേ! ൫

59 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

വിഷമനയനപുത്രീപൂൎണ്ണകാരുണ്യമൂലം
വിഷഭയമതു നന്നെത്തുച്ഛമായ്ത്തീൎന്നു ഭാഗ്യം
വിഷമമിതു വരാതേകണ്ടു സൂക്ഷിച്ചുകൊൾവാൻ
കഷണമധികമെന്നല്ലാൎക്കുമാവുന്നതല്ല. ൧

ഏറ്റപ്പോന്നവനായിടുന്ന സമുദാ-
യത്തിൻ മതത്തോടു ചേർ-
ന്നോരോന്നൊക്കെ നിനച്ചുറച്ചൊരുവിധം
മേലാൽ നടന്നീടുവാൻ
തീരേണ്ടുന്ന കരാറിനുള്ളൊരു പക-
ർപ്പെന്നല്ല സർവ്വത്തിനും
നേരായൊരു പകർപ്പതിന്നു വളരെ
ബ്ഭിന്നിച്ചു കണ്ടീലതിൽ. ൫

ഇതിന്നിനിയെല്ലാവരുമൊത്തുനോക്കി
ഹിതം പറഞ്ഞാലുടനസ്സലാക്കും
അതിന്നുറപ്പിച്ചിവിടുന്നു ഞാനു-
മിതാ ഗമിക്കുന്നു കവീന്ദ്രമൌലേ! ൬

ചേരാതിരിപ്പാൻ സമുദായമെന്ന-
ള്ളോരാളരിൽത്തന്നെ നിനച്ചിടുമ്പോൾ
പാരം മിടുക്കുള്ളവരുണ്ടു കാര്യം
തീരുന്നനേരത്തിലിടഞ്ഞുകേറാൻ. ൭

ഇല്ലത്തുചെന്നിട്ടിനി വർത്തമാന-
മെല്ലാം ഭവാനോടറിയിച്ചുകൊള്ളാം
ഇല്ലിപ്പോളോർത്താലിട താമസിപ്പാൻ
തെല്ലും മഹാത്മൻ! മണിരണ്ടുമുട്ടി. ൮

---

60 കുഞ്ഞുകുട്ടൻതമ്പുരാന്

പഥ്യം പരം പെരുകുമങ്ങവിടുന്നയച്ച
പത്രം ലഭിച്ചു പുനരത്രയുമല്പ ധീമൻ!
മുത്തശ്ശിതന്നുടയ മോക്ഷപദപ്രയാണ-
വൃത്താന്തമോർത്തു പരമത്ഭുതമുത്ഭവിച്ചു. ൧

എണ്ണാക്കൂടാതെ നാമം പകലിരവു ജപി-
ക്കുന്നവർക്കോർത്തുകണ്ടാൽ
ദണ്ഡിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗം വരുവതിനിടയി-
ല്ലില്ലതിൽ കില്ലശേഷം

പുണ്യത്തിന്നും നിനച്ചാലിതിലധികമതാ-
യൊന്നു ചെയ്യേണ്ടതിന്നി-
ല്ലൂർണ്ണോജാക്ഷന്റെ നാമത്രയമഹിമ വിശേ-
ഷിച്ചു ചൊല്ലേണ്ടതുണ്ടോ? ൨

തിരുനാമജപത്തിനുണ്ടു മുഖ്യം
പരമെന്നുള്ളതിനില്ലവാദമേതും
ഒരുനാമജപേന കിട്ടിയല്ലോ
ധരണീദേവനജാമിളന്നു മോക്ഷം. ൩

ഏവക്കുമുണ്ടു മരണം പുനരായതുള്ളിൽ
ഭാവിച്ചിടാതെ ചിലരുണ്ടു നടന്നിടുന്നു
ത്രൈവിശ്യമുള്ളതറിയാതെ കളിച്ചിടുന്നോൻ
ചാവുന്നനേരമറിയും മറിമായമെല്ലാം. ൪

വിശ്വൈകസാക്ഷിഭഗവാന്റെ പദാരവിന്ദം
വിശ്വാസമോടു മനതാരിൽ നിനച്ചിടാതെ
വിശ്വംഭരാതലമതിങ്കൽ ജനിച്ചു ജന്മം
പശ്വാദിപോലെ കളയുന്നിതു കശ്മലന്മാർ. ൫

ചതിച്ചു മററുള്ളവരെക്കെടുക്കാൻ
കൊതിച്ചുകാലം കളയാതെകണ്ട്
അതിപ്രമോദത്തൊടു സാരമാം സൽ-
ഗതിക്കു നോക്കുന്നവനാണു വമ്പൻ. ൬

അല്പമീപ്രകൃതത്തിങ്കലിപ്രകാരമുരച്ചു ഞാൻ
ചില്പുമാൻതൻ പദാംഭോജതൽപ്പരന്നുള്ളസൽഗുണം. ൭

'വിദ്യാവിനോദിനി'യിലേറ്റൊരു മംഗളശ്രീ-
പദ്യം ചമച്ചതിതിൽ ഞാനെഴുതുന്നു താഴേ
ഉദ്യോഗമോടയി ഭവാൻ മമ പേരുവെച്ചു
വിദ്യാനിധേ! വിടണമായതു മായമെന്യേ. ൮

———

61 ഭാരതൻഭാഗവതക്ക്.

മുഴുത്ത ശങ്കാകുലനായയച്ചോ-
രെഴുത്തുകെട്ടാറിയറിഞ്ഞു സാരം

വഴക്ക വല്ലോരുമുരച്ചുവെന്നാൽ
കുഴക്കിനുണ്ടോ വഴി ശുദ്ധബുദ്ധേ! ൨

ജനങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നതിനൊക്കയും താൻ
മനസ്സുവെച്ചാലവസാനമുണ്ടോ?
തനിക്ക മൽപദ്യമതിന്റെ സാരം
നിനച്ചിടുമ്പോളറിയാവതല്ലേ? ൩

താങ്കൾക്കകിടയല്ലോർത്താൽ പങ്കുവെന്നുള്ള മേനവൻ
എങ്കലേവമഭിപ്രായം ശങ്കയില്ലതിനേതുമേ. ൪

ശരീരസൌഖ്യം പരമില്ലിനിയ്ക്കെ-
ന്നറിഞ്ഞിരിക്കുന്നൊരു കാൎയ്യമല്ലേ?
പറഞ്ഞിടുന്നില്ലതുകൊണ്ടതൊന്നും
വരുമ്പൊളാവാമിനിയുള്ളതെല്ലാം. ൫

താനിനി വേണ്ടും കാൎയ്യം
ഞാനുരചെയ്യണമെങ്കിലോതീടാം
മാനിനിമാരെപ്പാടി-
ച്ചാനന്ദത്തോടു വാഴ്ക മാഴ്കാതേ. ൬

ഭരതമ്പ് ഭഗവതക്കട-
നറിവാനായ്ക്കൊണ്ടു പദ്യമീവണ്ണം
വിരവൊടു നടുവത്തച്ഛൻ
ധരണിസുരൻ തീൎത്തയക്കുന്നു. ൭

കണ്ടോരിതിനും ദോഷം
കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടു ചൊല്ലുമെന്നാലും
വേണ്ടാ കണ്ഠിതമിളകി-
പ്പോണ്ടാ താൻ ധൈൎയ്യമോടു വാണാലും. ൮

'പെട്ടെന്നു പെൺകുട്ടികളെക്കരെങ്ങൾ
കൊട്ടിക്കളിപ്പിച്ചു കണക്കിലാക്കാൻ
പിട്ടല്ല പാരിൽ ഭരതന്നു തുല്യം
കിട്ടില്ലൊരാളെക്കിഴമേൽമറിഞ്ഞാൽ.' ൯

62 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

ഉദ്യോഗമോടയി ഭവാനവിടുന്നയച്ച
പദ്യങ്ങൾ രണ്ടുവകയും കരതാരിലെത്തി
അദ്യാപി ഞാനതിനെഴുന്ന ഗുണങ്ങളോൎത്തു
വിദ്യാനിധേ പരമിരുന്നു രസിച്ചിടുന്നു. ൧

എണ്ണത്തിലൊന്നാണു കുറപ്പിനോൎത്താൽ
മണ്ണാത്തികെട്ടീടുകയെന്നിവണ്ണം
വൎണ്ണിച്ചുപോരുന്നൊരു കിംവദന്തി
കൎണ്ണത്തിലായീലവിടത്തിലെന്നോ? ൨

പണ്ടാപ്പൂൎണ്ണത്രയീശാലയമതിലമരും
നാളിലാവേഷവും ഞാൻ
കണ്ടിട്ടുണ്ടായതേറ്റം മമ മനസി മുദം
സന്തതം സന്തനോതി
വേണ്ടാതെന്തിന്നിവണ്ണം ശഠതകളുരചെ-
യ്യുന്നു കമ്പംപിടിച്ചി-
ട്ടുണ്ടോ താനെന്നിവണ്ണം ചില പുതുമ നടി-
പ്പെത്രയാ ചിത്രമോൎത്താൽ. ൩

വിദ്യാപൂൎവ്വവിനോദിനിയ്ക്കുയിഭവാ-
നെത്തിച്ചിരിക്കുന്നിതോ
പദ്യം മാമകമായതിന്റെ വിവരം
കാണിച്ചതില്ലൊന്നുമേ
പുത്ര്യാത്വം പരമുണ്ടതിന്നു പുനരെ-
ന്നോൎത്തല്ല ചൊല്ലുന്നതും
വിദ്വാന്മാരറിയുന്നതിന്നു വഴിയായ്-
തീൎന്നീടുമെന്നെന്മതം. ൪

അമ്മാമന്മാരിദാനീം നിരവധിസുഖമുൾ-
ക്കൊണ്ടു വാഴുന്നതില്ലേ
സമ്മോദാൽ നിത്യശാസ്ത്രാദ്ധ്യയനനിയമവും
ഭംഗിയിൽത്തന്നെയല്ലേ

നിൎമ്മായം തത്രവന്നീവിവരമറിയുവാൻ
മോഹമുണ്ടെന്തുചെയ്യാ-
മെന്മേനിക്കില്ല സൌഖ്യം ബുധജനമകുട-
പ്രോല്ലസൽക്കല്യബുദ്ധേ. ൬

---

63 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

ഒച്ചപ്പെട്ടന്നൊരു ഭവാനുദിതപ്രമോദാൽ
പച്ചത്തെറിപ്പദഗണങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത്
നിശ്ശൃംഖലത്തൊടു കൃതിച്ചതു മംഗളത്തിൽ
വച്ചിങ്ങയച്ചതു നിനച്ചു രസിച്ചു പാരം. ൧

സൂക്ഷ്മഗ്രാഹിയതെന്നു പേരു കബളി-
ച്ചൊപ്പിച്ച പത്രത്തിലീ
ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയൊടേറ്റതിത്തു ഭവാ-
നല്ലെങ്കിൽ നാരായണൻ
സൂക്ഷിച്ചപ്പൊളറിഞ്ഞു ഞാനിതി പറ-
ഞ്ഞുംകൊണ്ടു തമ്പാൻ കട-
ന്നുൾക്ഷോഭത്തൊടു പെരുമാറിയെഴുതാൻ
പോകുന്നു കാണാമതും. ൨

രീതികൊണ്ടോൎത്തുനോക്കുമ്പോളേതും ചേരുന്നതില്ല മേ
ചെയ്യുകയ്യുരയല്ലെന്നുമോതിഞ്ഞേനില്ല സമ്മതം. ൩

അമ്മക്കു ബാധിച്ചൊരു ദീനമാദ്യം
ശിമ്മൽക്കൊരാശ്വാസമതായിയല്ലോ
അമ്മട്ടു താനിപ്പൊഴുതും മഹാത്മൻ
കൎമ്മത്തിനിച്ശുള്ളവരെന്തുചെയ്യും. ൪

ഗംഗാസ്നാനമതിങ്കലാഗ്രഹമിനി-
ക്കുൾത്താരിലോൎത്തീടുകിൽ
തിങ്ങുന്നു പരമെങ്കിലും ചിലതര-
ക്കേടുണ്ടു നോക്കീടുകിൽ
അങ്ങുന്നോക്കണമമ്മതന്നുടെ കിട-
പ്പെന്നല്ല രണ്ടാമതെ-
ന്നംഗത്തിനതിസൌഖ്യമില്ലതു വിശേ-
ഷിച്ചും വിഷാദപ്രദം. ൫

കഷ്ടകാലമിനിയുള്ളതൊട്ടു തീർന്നെങ്കിലൊക്കയും
ഇഷ്ടംപോലെ നടന്നീടുമൊട്ടുമില്ലിന്നുസംശയം. ൩

കന്നിപ്പൂവു നശിച്ചുതീരെയതിലും
ഭേദം പരം ചൊല്ലുവാൻ
വന്നിട്ടുണ്ടിഹ മുണ്ടകൻ വിരവിൽ ഞാൻ
ചൊല്ലാമതെല്ലാം സഖേ!
പിന്നെപ്പുഞ്ചയതിന്നു ദോഷമൊരുലേ-
ശംപോലുമോതീടുവാ-
നിന്നോക്കംപൊഴുതില്ല തീച്ചപറയാ-
മഷ്ടിക്കു മുട്ടില്ലിനി. ൧

മേടത്തിലങ്ങുന്നിവിടത്തിൽവന്നു
ചാടീടുമെന്നോർത്തുക കൗതുകത്താൽ
കൂടുന്നു മോദം മനതാരിലൊന്നു
കൂടിക്കഥിയ്ക്കാം കബളിച്ചിടൊല്ലേ. ൨

---

64 കഞ്ഞിരാമവർമ്മ തമ്പുരാന്

കാണാഞ്ഞു ത്വാവകമനോഹരപദ്യജാലം
കേണിങ്ങുവാഴുമളവിൽ കവിരാജമൌലേ!
ചേണാർന്ന പത്രികയണഞ്ഞതുകൊണ്ടു മോദ-
മോണത്തിനുള്ളതിലൊരമ്പതിരട്ടിയായി. ൧

വയ്യിന്നു പാരമിവനെങ്കിലുമൊന്നുകാണ്മാൻ
വയ്യുന്നു നിങ്ങളെയതോർത്തുദിതപ്രമോദം
പയ്യന്നു ഞാനവിടെയൊന്നുവരാം കടുത്ത
തിയ്യൊത്ത വേനലവസാനമതായിടട്ടേ. ൨

കാവിൽപരം കുതുകമോടമരുന്ന സാക്ഷാൽ
ദേവീപ്രണാമമതുമൊന്നു കഴിച്ചുപോരാം
ആവാമതെങ്കിലൊരു പന്തിരുനാഴി ഭജിക്കാം
ദൈവേച്ഛപോലെയഖിലം വഴി വന്നിടട്ടേ. ൩

ചൊല്ലാർന്നിട്ടന്നൊരു മനോരമയിൽ ഭവാന്റെ
നല്ലോരു മാതുമരണാദിവിശേഷമെല്ലാം
ചൊല്ലുന്നതിന്നു ദിനമൊട്ടു കഴിഞ്ഞതോർത്താ-
ലില്ലത്ര നന്മ പുനരെന്മതമിപ്രകാരം. ൪

വാരാണസിയ്ക്കയിഭവാനൊരുമിച്ചുതന്നെ
പോരേണമെന്നു കൊതിയുണ്ടതിനോർത്തിടുമ്പോൾ
നേരാണു ഗാത്രസുഖമില്ലതുപോട്ടെയമ്മ-
യ്ക്കാരാണൊരാശ്രയമതാണതിലും വിരോധം. ൫

ആണ്ടൊന്നു കാശിയതിൽ വാഴണമെന്നു മോഹം
പൂണ്ടുള്ളതത്ര സുഖമായി വരുന്നതാണോ
വേണ്ടുന്ന കാര്യമഖിലം വിധിവൽകഴിച്ചു
കൊണ്ടിങ്ങു കൂട്ടരൊരുമിച്ചു ഗമിയ്ക്കയല്ലേ. ൬

രണ്ടുണ്ടോ കളി രാവിലെക്കവിമണേ!
കാലത്തു കാവിൽത്തൊഴാ-
നുണ്ടാമോ തരമുണ്ണിനേത്രമണിയാ-
മെന്തൊക്കെയാണിയ്ക്കിടെ
പണ്ടത്തേപ്പദവിയ്ക്കു ഭേദമുളവാ-
യിട്ടുള്ളതെല്ലാമിനി-
യ്ക്കുണ്ടിപ്പോളറിയുന്നതിന്നു സുമതേ!
ചിത്തത്തിലത്യാഗ്രഹം. ൭

നാരായണൻ പാഠകശാലതന്നിൽ
നേരായമട്ടിൽ പതറാതെനിന്ന്
വാരങ്ങൾതോറും നിജജോലിനോക്കി
പ്പോരുന്നതില്ലേ ഭവദാജ്ഞയില്ലേ. ൮

ഭവാൻ ദൃഷ്ടിവെയ്ക്കാതിരുന്നാലശേഷം
കവിപ്രൌഢമൌലേ കണക്കാകയില്ലേ.
ദിവാനകതമോർത്താലഹങ്കാരമായു-
ള്ളവർക്കേതുകാര്യത്തിലാസക്തിയുണ്ടോ. ൯

---

65 കാഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

ഭവാൻ തീർത്തയക്കുന്ന പദ്യങ്ങളെല്ലാം
തപാൽതന്നിലെത്തും തടസ്ഥംവരാതെ
ജവാൽ വന്നുചേരുന്നു ചേതസ്സിലപ്പോൾ
കവിപ്രൌഢസന്തോഷമേന്തുന്നു പാരം. ൧

ഭരണിദിനത്തിൽ സുമതേ!
പരിചൊടു വന്നെത്തുമെന്നു കണ്ടപ്പോൾ

പരമൊരു പരമാനന്ദം
കരളതിലുളവായിവന്നു കല്യാത്മൻ! ൨

ഇങ്ങോട്ടുപോരുന്നതിനായ്തിട്ടുക്ക-
ന്നങ്ങോട്ടുവന്നീടണമെന്നുവെച്ചാൽ
ഭംഗംവെടിഞ്ഞശ്വതിനാളയസ്ത്രാ-
മങ്ങുമൊന്നോട്ടക്കം കബളിച്ചിടൊല്ലേ. ൩

നാടകമൊന്നു കൃതിപ്പാൻ
കൂട്ടുന്നുണ്ടെൻ മനസ്സിലുന്മേഷം
കേടറമങ്ങതിനുള്ളോ-
ത്രുടോതിത്തന്നുവെങ്കിലൊപ്പിക്കാം. ൪

കുഞ്ഞൻതമ്പാൻ വന്നിരുന്നു വിശേഷം
രഞ്ജിപ്പോടും തമ്മിലോതിപ്പിരിഞ്ഞു.
കഞ്ജാക്ഷിസ്ലായ്ക്കുള്ളമായ് വിട്ടപാത്രം
മഞ്ജുശ്രീമൻ താങ്കൾതാനെന്നുറച്ചു. ൫

പൂരത്തിൽവച്ചു പലരും പലതും പറഞ്ഞ
നേരത്തു ചിത്തമിളകിത്തകരാറിലായി
നേരോർത്തിടുമ്പൊളിതു നമ്മുടെ കോടിലിംഗ-
ക്കാരൊത്തുചെയ്യുപണിയെന്നൊരു തീർപ്പുചെയ്യൂ. ൬

---

66. കുഞ്ഞിരാമവർമ്മതമ്പുരാൻ

മിത്രത്വമേറുന്ന ഭവാനയച്ച
ചിത്രങ്ങളെന്നല്ലിതരങ്ങളും മേ
കയ്ത്താരിലെത്തീട്ടതിനാൽ പ്രമോദം
തത്തിക്കളിയ്ക്കുന്നു മനക്കരുന്നിൽ. ൧

സായംസമയം പുഴയിൽ
പോയിപ്പോരുന്നതുണ്ടു നിത്യം ഞാൻ
ആയതിനുണ്ടൊരു സുഖമി-
ന്നായാസംകൊണ്ടുമില്ല തേരോരും. ൨

മോടികലർന്നൊരു കവിവര!
നാടകമോരത്താന്നിനിക്കു കൃതിചെയ്യാൻ

കൂട്ടം കൌതുകമുണ്ടത്ര
കൂടെക്കൂട്ടുന്നിതാജ്ഞതന്നീടാൻ.

സുകവേ! കഥയോക്കമ്പോൾ വകധാരാളമെങ്കിലും
ഭഗവദ്ഗീതിലാണിപ്പോളുകതാരലിയുന്നതു്. ൪

ഈ വിവരങ്ങളശേഷം
ഭൂവര! കൊച്ചുണ്ണിരാജരാജനും
ആ വേഗത്തൊടു മതിയതി-
ലാവുന്നതിനോതിടട്ടെ മൽതനയൻ. ൫

കാവിൽ മരുത്താമ്പിള്ളിയ-
താം വസുധാദേവനിപ്പൊളിദ്ദിക്കിൽ
ഭൂവര! വന്നിട്ടുണ്ടറി-
കാവിലമെന്ന്യേ കുളിച്ചുപാർത്തീടാൻ. ൬

സത്തോർത്തിടുന്ന ചില സൽകഥവായനയ്ക്കായ്
പൃഥ്വീശ! നിത്യമൊരു ശാസ്ത്രികളോടുകൂടി।
പുത്തൻമഠത്തിലെഴമ്മൂട്ടുപുരയ്ക്കകത്തു-
ണ്ടത്യന്തമോദമൊടയാളമരുന്നതിപ്പോൾ. ൭

67. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാനു്

അങ്കം ഞാനൊന്നുകൂടിസ്സുകവികുലമണേ!
തീൎത്തു കഷ്ടിച്ചുതിങ്കൽ
തങ്കുംദോഷങ്ങളെല്ലാം കളയണമുടനേ
ചേക്കണം പുസ്തകത്തിൽ
ശങ്കിയ്ക്കാതായതിന്നായണയണമവിടു-
ന്നത്രയല്ലോർത്തിടുമ്പോൾ
വൻകാരുണ്യാമൃതത്തെ പ്രതിദിനമിവനിൽ
പേൎത്തു വർഷിച്ചിടേണം.

68 പെരിങ്ങരെ നമ്പൂതിരിക്ക

പാരംഗുണത്തോടമരുന്നസാക്ഷാൽ
ഒ[illegible] ...റിദേവീം

പെരുങ്ങലുണ്ടെങ്കിലുമല്പമോതാ-
നൊരുങ്ങിടുന്നേനതു കേട്ടിടേണം. ൧

അയ്യോ ഭവാനിലൊരു വിപ്രിയമോൎത്തുകണ്ടാ-
ലിയ്യുള്ളവന്നു വരുവാനിടയില്ലതല്ല
പെയ്യുന്ന മോദമതിയായ് മറുകത്തയപ്പാൻ
വയ്കിച്ചതിന്റെ വഴിഞാൻ വഴിപോലെ ചൊല്ലാം. ൨

അങ്ങുന്നു കോപിച്ചെഴുതുന്നപദ്യ-
മിങ്ങെത്തിനോക്കാൻ കൊതിപൂണ്ടമൂലം.
ചെങ്ങാതി ഞാനല്പമമാന്തഭാവ-
മംഗീകരിച്ചിങ്ങിനെ വാണതാണ്. ൩

---

68 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

വിട്ട പത്രമൊരുനാമമസ്സം വിനാ
കിട്ടി മാമകകരത്തിലായത്
പുഷ്ടമോദമുളവാക്കിടുന്നു മേ
പെട്ടു ചൊല്ലിടുകയല്ലിതേതുമേ. ൧

കാവിൽഭജിക്കുന്നതിനിന്നിദാഘം
പോവട്ടെയെന്നാലുടനേ വരാം ഞാൻ
വേവുന്നമട്ടൊന്നു വെടിഞ്ഞു ശീതാ-
മാവട്ടെ ഭൂപൃഷ്ഠമതിങ്കലെല്ലാം. ൨

ചേലില്ലകേട്ടാൽ പരമെങ്കിലും ഞാൻ
നാലങ്കമിപ്പോൾ കൃതിചെയ്തു ധീമൻ!
ചാലേ ഭവാനായതു കാഴ്മതിന്നു
ചാലക്കുടിയ്ക്കൊന്നുടനേ വരേണം. ൩

അങ്ങുന്നുകണ്ടായതു കേട്ടു തീൎത്താൽ
തുംഗപ്രഭാവം പരമുൽഭവിക്കും.
ഭംഗിയ്ക്കുചൊല്ലും മൊഴിയല്ലിതൊന്നും
മംഗല്യമൂൎത്തേ! മഹനീയകീൎത്തേ! ൪

കാന്താരവാസത്തിനു പാണ്ഡവന്മാ-
രാധൎമ്മജമുൾക്കൊണ്ടു ഗമിച്ചകാലം

കുന്തിസ്ഥിരിപ്പാൻ സ്ഥലമേതു പാർത്താ-
ലെന്തൊക്കയൊണില്ലൊരു നിശ്ചയംമേ· ൩

---

69 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

കുന്തി പണ്ടു വിദുരാലയത്തിൽവെ-
ച്ചെന്തുചൊല്ലി മധുവൈരിയോടതും
ബന്ധുരാംഗനകൾചെയ്യുതും നമു-
ക്കന്തരായമണയാതെ കേൾക്കണം. ൧

മൂലംപ്രമാണിച്ചു വരേണമെന്നാൽ
ചേലേറെയുണ്ടാമതിനില്ല വാദം
നാലഞ്ചുനാളിന്നകമേ ഭവാനെ-
യാലോകനത്തിന്നിടയും വരേണം·

---

70 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

വൃത്താന്തത്തിനിടയ്ക്കിടയ്ക്കയി ഭവാൻ
പദ്യങ്ങളുദ്യന്മുദാ
തീർത്തത്തിച്ചു വരുന്നൊരാപ്പതിവിനെ-
ത്തെറ്റന്നു തെറ്റിയ്ക്കുവാൻ
പ്രത്യേകിച്ചൊരു കാരണംകരുതുവാൻ
കാണുന്നതില്ലിന്നു ഞാ-
നോർത്താലെന്നുടെ കാലദോഷ മതുകൂ-
ടാതെന്തു ചൊല്ലേണ്ടതും· ൧

ശൃംഗാരസാരമൊഴുകുന്നൊരു നാടകത്തെ
ഭംഗ്യാ ഭവാനെഴുതിടുന്നവതെന്നിവണ്ണം
അങ്ങാടിവാർത്തയിവിടത്തിൽ നടന്നിടുന്നു
നിങ്ങൾക്കതിന്റെ ധൃതികൊണ്ടിതു വിട്ടുപോയോ? ൨

നാടകം മുഴുവൻതീർന്നു നാടകം വുകഴുംകവേ! [ണം
കേട്ടുനോക്കാൻ ഭവാനൊന്നുംകൂടെ വന്നീടണം ൩

ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കിങ്ങിനെ ബുദ്ധിമുട്ടി-
ച്ചിടുന്നവെന്നോർത്തു വരുന്നതിന്നു

മടിച്ചുവെന്നാകിൽ വരുംവരശ്ശും
കിടക്കമീമട്ടിനിതും മഹാത്മൻ! ൪

71. കൊച്ചുണ്ണിതമ്പുരാന്

ഇഷ്ടന്മാരിൽ മികച്ചിടുന്ന നടുവ-
ക്കാട്ടാദേവനായോരു ഞാൻ
കെട്ടിത്തീൎത്തോരു നാടകത്തെയവിടെ-
ക്കാണിപ്പുവാനാദരാൽ
പൃഷ്ടാമോദമയച്ചിടുന്നു സുകവേ!
കല്യാറിയാലായതിൽ
പാറീടുന്നൊരു ദോഷമാസകലവും
പോക്കിത്തരാറാകണം. ൧

ഗദ്യം പദ്യമതെന്നുവേണ്ട പുനരീ
യങ്കങ്ങളെത്തന്നെയും
വിദ്യാസാഗരമേ! വിശേഷവിധിയായ്
ഭേദപ്പെടുത്തീടുവാൻ
പ്രത്യേകിച്ചു ഭവാനു ഭാരമിനി മേ-
ലെന്നായ് സമൎപ്പിച്ചു ഞാ-
നോൎത്താലെന്നുടെ ജോലിയാസകലവും
തീൎത്താണയക്കുന്നത്. ൨

എന്നല്ലഭിപ്രായവുമിന്നിതിങ്കൽ
നന്നായ് ഭവാനൊന്നെഴുതിത്തരേണം
എന്നിട്ടതിൻ സാരമറിഞ്ഞു വേണം
മന്നിൽപ്പരക്കും പടിയച്ചടിപ്പാൻ. ൩

അയമഹമിഹ ഖല്വ്ദിനസരി-
നിയമത്തിൽ തെററു ചെററു പററാതെ
നയമൊടു മരുവീടുന്നാ-
മയമെല്ലാം വിട്ടു നല്ലസുഖമാവാൻ. ൪

72 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

കൂറേറുന്നഭവാനയച്ചകുറിമാനം വന്നുചേൎന്നോരുവാ-
റേററെക്കൌതുകമോടുവാങ്ങി മുഴുവൻമോദിച്ചു വായിച്ചുഞാൻ

നേരംപോക്കരചെയ്കയല്ല പരമാനന്ദം മനക്കാമ്പില-
ന്നേരം പാരമുദിച്ചു പാരുമുഴവൻകീൎത്തിപ്പെട്ടും സൽകവേ·൧

എന്നാടകത്തിൻ ഗുണദോഷഭേദ-
മൊന്നും ധരിപ്പാനിടയായതില്ല
എന്നാലഭിപ്രായമതിന്നവണ്ണ-
മെന്നൊന്നുകാണിച്ചെഴുതായിരുന്നു. ൨

ചാലേ നടപ്പുര വെടിപ്പൊടു തേപ്പതിന്നി-
ക്കാലത്തുറച്ചതു തുടങ്ങുക കാരണത്താൽ
മാലോടുചേൎന്നു പകലൊക്കയുമിങ്ങു തെക്കേ
ക്കോലാപ്പുറത്തു കഷണിച്ചു കഴിച്ചിടുന്നു. ൩

തിരുമാസത്തിനു കുട്ടൻ
വിരവൊടുപോയീ മിടുക്കനൊന്നിച്ചു
തരമൊടു പൂജതുടങ്ങീ-
ട്ടിരിയൊരുകൃത്യങ്ങളൊക്ക ഞാൻ തന്നെ. ൪

നാടിക നോക്കിരസിപ്പാൻകൂടീടുന്നു മനസ്സിലുത്സാഹം
പാടവമുള്ള ഭവാൻ വൈകീടാതെത്തേണമിങ്ങതുംകൊണ്ടു്·
കിട്ടുമെന്നെഴുതിത്തീൎത്തു കിട്ടുവാൻ മമ നാടകം
ഒട്ടല്ല വെമ്പലെന്നോൎത്തുമുട്ടിച്ചാൻ കഷ്ടമല്ലയോ? ൫

---

73 മുരിങ്ങൂർ പോററിക്കു്

അററീടാത്തഗുണംകലൎന്ന മതിമാന്മാൎക്കുള്ളമൂൎദ്ധാവതിൽ
തെററീടാതെ വിളങ്ങിടുന്നൊരുമുരിങ്ങൂർപോററികേട്ടീടുവാൻ
ഏററീടുംപ്രിയമോടിതാ നടുവമോതീടുന്ന തെല്ലൊന്നു കൈ
പ്പററീ താങ്കളയച്ചൊരാകഥകളിമ്പുക്കിന്നുനൽകൌതുകം.൧

എന്നല്ല നോക്കിയൊരുവട്ടമതൊക്കയും ഞാൻ
വന്നില്ല തൃപ്തിയതുകൊണ്ടനുവാരമിപ്പോൾ
എന്നിച്ഛപോലെയതുചൊല്ലി രസിടുന്നു
കുന്നിച്ചകീൎത്തി കലരും കവിരാജമൌലെ! ൨

74 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

ബന്ധുത്വത്തിനൊട്ടൂനമില്ല കവിതാമാർഗ്ഗം മറന്നീലഞാ-
നന്ധാളിത്വവുമില്ലിനിക്കു മറുകത്തേകേണ്ടകാര്യങ്ങളിൽ
ചിന്തിച്ചാലവിടുന്നു തീക്ഷ്ണമതുപോലത്യന്തവേഗത്തൊടി-
ങ്ങെന്തോ പദ്യമുദിപ്പതില്ലതുവശാൽ പറകന്നതെററാണിത്

കുണ്ടാമണ്ടികുറച്ചല്ല രണ്ടാം സർഗ്ഗത്തിലോർക്കുകിൽ
ഉണ്ടാകില്ലർത്ഥമെന്നിട്ടു വേണ്ടേ തർജ്ജമ ചെയ്യുവാൻ ൧

ഇനിക്കഴിഞ്ഞിട്ടൊരു ഭാഗമേററം
കനത്ത ദിക്കാണതിനെന്തുചെയ്യാം
അനർത്ഥമായ്ത്തീർന്നു ഭവാനുമല്പം
മനസ്സുവെക്കേണമിതിങ്കലും മേ. ൨

തീർത്ത നാടകമതിൻ ഗുണാഗുണം
പേർത്തു സജ്ജനമുരച്ചുകേൾക്കുവാൻ
ആർത്തി പാരമതു കേട്ടതിന്നു മേ-
ലോർത്തു നാടകമിനിക്കൃതിച്ചിടാം. ൩

---

75. മൂത്തേടത്തു കുഞ്ചുപോററിയ്ക്കു്

അങ്ങന്നൊന്നെക്കുറിച്ചിട്ടഖിലകവിമണേ!
പത്രമദ്ധ്യത്തിലിപ്പോൾ
തിങ്ങുംമോദേന ചേർത്തുള്ളൊരു കൃതിയതു ഞാൻ
കണ്ടു കൊണ്ടാടി പാരം
തുംഗശ്രീമൻ ഭവദ്ദർശനമതിനൊരു പെരു-
ത്താശയുണ്ടാശയത്തിൽ
ഭംഗിക്കോതുന്നവാക്കല്ലറിയുകസുമഹൽ-
ഭാഗ്യസൌഭാഗ്യരാശേ! ൧

എന്നല്ലിനിക്കയി ഭവച്ചരിതങ്ങളെല്ലാം
നന്നായ്ദ്ധരിപ്പതിനുമാഗ്രഹമുണ്ടു പാരം
ഒന്നിച്ചു പദ്യഗണമാക്കി ജവേന കാട്ടി-
ത്തന്നീടണം തരമൊടായതു മായമെന്യേ. ൨

76. ഇക്കുത്തമ്പുരാന്

എന്നിൽക്കുറ്റൊടയച്ച ചാരുതയെഴും
സൌഭദ്രഭദ്രസ്തവം
തന്നിൽചേർന്നൊരുസാരമൊത്തു കരളിൽ-
സന്തോഷമേന്തുന്നു മേ
മന്നിൽകീർത്തിപെരുത്ത മാടധരണീ-
പാലാലയാലംകൃതേ!
ധന്യേ! നിൽക്കണമെന്നിലെന്നുമയി തേ
കാരുണ്യഭാരം പരം. ൧

നാരായണൻതന്നവതാരമെല്ലാം
പാരാതെ വർണ്ണിച്ചൊരു കാരണത്താൽ
പാരം ഗുണംചേർന്നിടുമീസ്തവം ഞാൻ
പാരായണം ചെയ്യണമെന്നുറച്ചു. ൨

ദീനത്തിന്നായമാണിപ്പൊഴുളു വിരുതെഴും
കൊച്ചു കൊച്ചുണ്ണിഭൂപ-
ന്നൂനംകൂടാതുയർന്നീടുന്ന കരുണമറ-
ഞ്ഞെന്നിലുണ്ടാകമൂലം
ഞാനൊട്ടും താമസിക്കാതുടനിതു മുഴുവൻ
മാറ്റിയാൽപ്പേറിടുന്നോ-
രാനന്ദത്തോടു കാണ്മാൻ വരുമവിടെയതി-
ന്നാർത്തിയായ്പ്പാർത്തിടുന്നു. ൩

---

77 കുഞ്ഞിരാമവർമ്മതമ്പുരാന്

ആയുഷ്യാസിതരത്നതാതസദൃശൻഞാനെന്നഭിപ്രായമോ-
ടിയ്ക്കുഴത്തിലയച്ച പദ്യമതുകണ്ടൊട്ടല്ലിനിസ്തുത്യതം [യാൽ
ഇയ്യാമ്പാററ പാറക്കിലും ഗരുഡനോടൊത്തീടുമെന്നോതി
പൊയ്യാണെന്നവരും ഭവാനതു വിശേഷിച്ചും വിചാരിക്ക

ക്കുറമൂലം ഭവാനേവം ചേരാതോതിത്തുടങ്ങിയാൽ [ണം.
പാരം ലോകർചിരിച്ചീടും പാർത്തായതുമോർക്കണം. ൧

മേനികേററകിലെൻവാസം മാനത്താകും മഹാമതേ!
നൂനം പിന്നെപ്പതിച്ചീടുമൂനമപ്പോൾ വരും ദൃഢം. ൨

നാടകമമ്പോടച്ചിൽ
പോടണമെന്നങ്ങിനിയ്ക്കുമഭിലാഷം
പാടവമാർന്നഭവാനും-
കൂടിച്ചൊല്ലീടിലില്ല സന്ദേഹം. ൪

ചിലവിനുവേണ്ടപണത്തെ
ച്ചിലരെന്നിൽ പ്രീതിയോടു തന്നീടും
അലയാതുടനേ കാൎയ്യം
കലിതാനന്ദം നമുക്കു സാധിക്കാം. ൫

77. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

ഒട്ടുപുസ്തകവും ജാത്യപ്പെട്ട പത്ര്യവുമത്ര മേ
കിട്ടി വായിച്ചു സന്തോഷമെട്ടിരട്ടിച്ചു മാനസേ

ചങ്ങാതിയാകിയ ഭവാനൊടുവേർപിരിഞ്ഞി-
ട്ടിങ്ങാശയത്തിലൊരു ലേശവുമില്ല സൌഖ്യം
ഭംഗികളേവണ്ടിയുരചെയ്യുകയല്ലിതൊന്നും
തുംഗപ്രഭാവമിയലും കവിരാജമൌലേ! ൧

കുണ്ഠാമണ്ടിവലിച്ചുകെട്ടി വെറുതേ
ശങ്കുണ്ണിതന്മൌലിയിൽ
കൊണ്ടേററിച്ചിലദുൎജ്ജനങ്ങളതിനാൽ
നന്ദിച്ചുവെന്നാകിലും
ഉണ്ടായീലൊരുസാദ്ധ്യവും തെളിവെട്ടു-
ത്തീടുന്നതിന്നൊന്നുമേ
കണ്ടീടാഞ്ഞതികുണ്ഠിതത്തൊടധുനാ
വാഴുന്നു വൈരിവ്രജം. ൩

സന്മാൎഗ്ഗസക്തികലരുന്നൊരു കുഞ്ഞിരാമ-
വൎമ്മാഭിധാനനൃവരൻ കഷണിച്ചിടാതെ
അമ്മെട്ടനോടു വിവരം മുഴവൻപറഞ്ഞു
ശിമ്മാതെപോരണമതാണിനിവേണ്ടകാൎയ്യം. ൪

ഒന്നിച്ചു പത്തുദിവസം സുഖമായിരിപ്പാ-
നെന്നിങ്ങുവന്നണയുമെന്നതു വൈകിടാതേ

നന്ദിച്ചിനിയ്ക്കെഴുതിടും മകൻ കത്തുതന്നി-
ലൊന്നോർമ്മവെച്ചെഴുതുവാൻ മതിവെച്ചിടേണം. ൫

കൂടന്നുഞാൻ രുഗ്മിണിതൻ വിവാഹം
തുടങ്ങി വല്ലെങ്കിലുമായതായി
ഇടയ്ക്കുവീണാലവിടങ്ങുതന്നേ
പിടിച്ചുകേറുവന്നതിനുള്ള ഭാരം. ൬

പാരാതിതൊന്നിച്ചു വിടുന്ന പദ്യം
നേരേ ഭവാൻ തർജ്ജമചെയ്തുവേഗം
കാരുണ്യഭാരത്തൊടയച്ചുതന്നാ-
ലേറെപ്രസാദം കരുണാപയോധേ! ൭

ചാലേ മരുത്തന്നുളവായ ദീന-
ത്താലേറെ ഞാനും ക്ഷണിച്ചിടുന്നു.
ആളൊന്നരണ്ടായി വരുന്നു ചെല്ലാൻ
നാളെഗ്ഗമിക്കേണമതെന്നുറച്ചു. ൮

78. മനോരമക്ക

കോട്ടംവിട്ടസുഭദ്രതൻ പരിണയം മുന്നൂറുപദ്യങ്ങളായ്
കൊട്ടാരത്തിലമർന്നിടും കവിവരൻ ശങ്കുണ്ണി തങ്കംമുദാ
തുഷ്ട്യാ തീർത്ത മണിപ്രവാളമതു ഞാൻ വായിച്ചു കേങ്കേമമാ
യൊട്ടുംദോഷമതിങ്കലില്ലൊരുവരും ചൊല്ലില്ല കില്ലില്ല മേ! ൧

ചൊല്ലേറുംരവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ കല്പിച്ചുതീർത്തോരുഷാ-
കല്യാണം മിനുസംനിനയ്ക്കിലതിലും കേങ്കേമമായ്ത്താശതം
നല്ലോരർത്ഥവുമത്രയല്ലഴകെഴും ശബ്ദങ്ങളും മറ്റൊരാൾ
ക്കില്ലേവംവിധമെന്നു തീർച്ചപറവാനായിട്ടൊരുങ്ങുന്നു ഞാൻ

ആവൻപനായ കവിതന്നൊടിനിയ്ക്കുവേഴ്ച-
യാവുന്നതിന്നു കൊതിയുണ്ടതിമാത്രമിപ്പോൾ
ഈ വർത്തമാനമവിടെസ്സമയങ്ങൾ നോക്കി-
ട്ടാവോളമേകണമയേ സുമനോരമേ! നീ. ൨

79 മനോരമയ്ക്കു

മാനംവിക്രമമത്രയല്ല നിതരാം ജ്യേഷ്ഠത്വവും നോക്കിയാൽ
മാനംവിട്ടു ഭവാനിലുണ്ടതുവശാൽ മാലോകരെല്ലാവരും

മാനിച്ചാവകകൊണ്ടുതന്നെയൊരു പേരാക്കിബ്ഭാനെപ്പൂരം
മൌനംവിട്ടുവൃകളൂിട്ടുന്നു പുരുപുണ്യാംബോനിധേ! നിത്യവും.
എത്രെതാന്നെകൊതിച്ചിട്ടുന്നിതു ഭവ-
ദ്വീക്ഷോത്സവത്തിങ്കൽ ഞാൻ
ദുർത്തായത്താകൊണ്ടിനിയ്ക്കു കഴിവായ്
വന്നീലതിന്നേവരെ
നേരോർത്താലിതുതന്നെയല്ല ചിലരോ-
ഗംവന്നു ബാധിച്ചു സ-
ഞ്ചാരത്തിന്നൊരു സൌഖ്യമില്ല നൃപതേ!
സാധിയ്ക്കുമോ വാഞ്ഛിതം. ൨

൮൦. ചെങ്ങനാശ്ശേരി രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന

നന്ദ്യാ മനോരമമുഖേന ഭവാനയച്ച
തന്നോരു ചാരുകൃതികണ്ടു കൃതാർത്ഥനായി
എന്നാലുമുണ്ടുകൊതി കാൺമതിനിന്നിയും മേ
വന്നീല തൃപ്തിലവലേശവുമാശയത്തിൽ. ൧

സാരസ്യകല്പലതപൂത്തൊരു പൂവിൽനിന്നു
ചോരുന്നനന്മധു മുഖ്യൊഴുകും വിധത്തിൽ
ആരുള്ളതിങ്ങിനെ കൃതിപ്പതിനിന്നു പാർത്താൽ
പാരുള്ളതിൽ പറക താങ്കളൊഴിഞ്ഞിടാനീം. ൨

പീയൂഷസാരമൊഴുകുംപടിയുള്ള പദ്യം
വയ്യാതെകണ്ടവിടെനിന്നു വരുന്നകാൺമാൻ
ഇയ്യുള്ളവന്നു കൊതിയുള്ളതുകൊണ്ടശേഷം
വയ്യെങ്കിലും ചിലതുതീർത്തെഴുതുന്നു ധീമൻ! ൩

പ്രത്യേകംവഞ്ചിരാജ്ഞീമണിയുടെ സുകൃതം
മൂർത്തിമത്തായ് ജഗത്തിൽ
പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നൊരു കവിവരനെ
ക്കാണുവാൻ വൈകിടാതെ
ഓർത്തീടുന്നുണ്ടു പോകുന്നതിനതുസമയം
തൽസമീപത്തിലും ഞാ-
നെത്തീടും തീർച്ചയായിസ്സുകവികളണിയും
പൂർണ്ണപുണ്യാംബുരാശേ! ൪

൪൦, കുഞ്ഞിരാമവർമ്മതമ്പുരാന്

വിദ്വജ്ജനങ്ങളുഴകോടണിയും ഭവാന്റെ
പദ്യങ്ങൾ കണ്ടുപരമാണ്ടു കുതൂഹലം മേ
മാത്തായതിന്റെമറുകത്തുടനങ്ങയപ്പാ
നൊത്തീലിനിയ്ക്കു ചിലജോലികൾ വന്നമൂലം· ൧

കോട്ടുക്കാവിലകം വെടിഞ്ഞയി ഭവാൻ
പോയോരു കാൎയ്യത്തിനാൽ
കോട്ടംതെല്ലുവിടെയ്ക്കു നോക്കിൽ വരുവാ-
നില്ലെന്നിരുന്നീടിലും
ഇഷ്ടന്മാരൊരുമിച്ചുകൊണ്ടു പരമാ-
നന്ദേന വാണീടുവാ-
നൊട്ടും താമസിയാതെ മാളിക പണി-
ഞ്ഞീടാൻ ശ്രമിച്ചീടണം. ൨

കുന്നത്തിന്റെ കുറിയ്ക്കു നാലിലൊരു ഭാ-
ഗത്തിന്നിറങ്ങേണ്ടതും
പിന്നെത്തത്ര നടന്നിടും കുറിയിൽ മൂ-
ന്നുഴത്തിൽവെക്കേണ്ടതും
ഒന്നിച്ചാത്മജനേകമന്നയി ഭവാൻ
ചൊന്നോരു വാക്യത്തെ ഞാ-
നിന്നും വേഴ്ചയൊടോൎത്തിടുന്നു നൃപതേ!
തെറ്റാതെ പാറിക്കണം. ൩

കൊല്ലം തികയുന്നേരത്തെല്ലാമെത്തിയ്ക്കിലപ്പോളതിൽനിന്ന്
അല്ലേ ഭാരതപുസ്തകമൂല്യം നല്കേണമെങ്കിലതുമാവാം· ൪

നാരായണന്റെ ചിലവിന്നൊരു കൊല്ലമാകെ
നേരോട്ടു നോക്കകിലുറപ്പികയെത്രവേണം
സാരം നമുക്കറിയുവാൻ കൊതിയുണ്ടു ചിത്ത-
താരിങ്കലായതു ഭവാനറിയിച്ചിടേണം· ൫

ചൊല്ലാമീമാസമെട്ടാം ദിനമതിൽ മണിമൂ-
ന്നായി നില്ക്കുന്നനേരം
നെല്ലായിൽപൊറപ്പെണ്ണാണതുമവിടെയറി-
ഞ്ഞീടുവാനുള്ളതല്ലേ

തെല്ലും പാറ്റിലരിഷ്ടം പ്രസവമതിജവാൽ
തന്നെസാധിച്ച ഭാഗ്യം-
ലല്ലാതോൎക്കുന്നനേരത്തിതിലൊരുഗുണവും
ചൊല്ലുവാനില്ല താനും. ൩

---

81. മനോരമക്ക്

അല്ലേൎകൾക്ക മനോരമേഭവതി ചെ-
ന്നോരോരുളിക്കിൽ പരം
കല്യതപത്തൊടിരുന്നിട്ടും കവികളെ
പ്പാരം ഭ്രമിപ്പിക്കയാൽ
എല്ലാരുംതവ സന്നിധാനമതിൽ വ-
ന്നെത്തീടുവാൻ നിശ്ചയി-
ച്ചല്ലോഭാഗ്യമി പണ്ണ മോക്കിലുലകിൽ
പറ്റില്ല മറ്റാൎക്കമേ. ൧

---

82. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്

അയ്യോ ഭവാനിവിടെനിന്നു ഗമിച്ചശേഷ
മിയ്യുള്ളവന്റെ കഥ യീരെ മറന്നുപോയൊ!
കയ്യാലെയച്ചടിനടപ്പിനു വേണ്ടതെല്ലാം
തെയ്യാറചെയ്യുതിനമാന്തമതെന്തിവണ്ണം. ൧

ഒരുപുറമെഴുതിയയച്ചുക്കിത്തു
തരമൊടയയ്ക്കേണ്ടസംഗതിയ്ക്കായി
സുരുചിരകീൎത്തേ സീ. പി.
യ്യൊരു കുറിവിടുവാൻ മറന്നുപോയെന്നോ? ൨

വല്ലെന്നാകിലുമച്ചടിച്ചിലവിലെ-
ക്കായിപ്പണംവേണ്ടതൊ-
ട്ടെല്ലാം മേ വഴിയായിവൈകി ചിലവി-
ട്ടെല്ലാം കളഞ്ഞീടുവാൻ
ചൊല്ലീടേണമതെത്രയാണെവിടെയാ-
ണെത്തേണ്ടതെന്നുള്ളതും
കല്യതപം കലരും കവീന്ദ്രരണിയും
മാണിക്യസദ്രത്നമേ! ൩

തങ്കംമദാത്രപ കൊട്ടപ്പുറിന്നു
ശങ്കുണ്ണിപോയീടണമെന്നിവണ്ണം
താങ്കൾക്കഭിപ്രായമതെങ്കിലോ നി-
ശ്ശങ്കംസഖേ ചൊല്ലിയയച്ചിടാം ഞാൻ.

---

83. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

സൌന്ദര്യസാരനിലയേ! മദനാന്തകന്നും
കന്ദർപ്പതാപമുളവാക്കിയ വിഷ്ണുമായേ!
നന്ദ്യാമദീയഹൃദയേ പിരിയാതെകണ്ടു
നിന്നിഷ്ടമേകണമയേ ഭുവനൈകമായേ. ൧

ചൊല്ലേറും കവിമാരെടുത്തണിയുമാ
പ്പൊന്നും കിരീടോജ്വലൽ
ക്കല്ലായോരു ഭവാനിനിയ്ക്കു കൃതിയി-
ങ്ങേകാത്ത മൂലംസഖേ!
വല്ലാതുള്ളൊരു നീരസം വരികയാ
ലല്പംമടിച്ചു വെടി-
പ്പില്ലാതൽക്കഥപോട്ടെയാട്ടെയുരചെ-
യ്തീടാം വിശേഷങ്ങളെ. ൨

അച്യുതമേനവനെക്കണ്ടെച്ചുടിയതിനുള്ള ത്രപനൽകീടാൻ
തൃശ്ശിവപേരൂക്കിന്നു പുലച്ചയ്ക്കുമ്പോട്ടുപോയി ശങ്കുണ്ണി. ൩

വലിയകവിസമാജം കോട്ടയത്തുള്ളതിന്നാ-
യലിയുമധികമോദത്തോടു പോയീടുവാൻ മേ
ചിലതടവുകളുണ്ടിങ്ങത്രയല്ലങ്ങുചെന്നാ-
ക്കലശലിലിവനേററാൽ തോററിടാനാണെളുപ്പം. ൪

മഞ്ജുശ്രീമൻ! മഹാസൽകവിവര സുമതേ!
കോട്ടയത്തേയ്ക്കുപോവാൻ
കുഞ്ഞൻതമ്പാനു മോഹം മതിയതിലതിയാ-
യുണ്ടുപാക്കിങ്ങലെല്ലാം.
രഞ്ജിപ്പേറും ഭവാനൊത്തവിടെയണയുവാ-
നാണു താല്പര്യമെന്നും
പഞ്ചംപാടുന്നതുണ്ടിങ്ങിനെ പലവിധവും
ചെന്നുനോക്കട്ടെയല്ലേ? ൫

എന്നാണൊ വൺമണിമഹിസുരമാസമെന്നു
മെന്നാശയത്തിലറിവാനിടവന്നതില്ല
എന്നാൽഭവാനവിടെനിന്നറിയിച്ചതന്നാൽ
നന്നായിരുന്നു സുമതേ മമതൎക്കു പോവാം. ൩

---

84. കണ്ഡൎനാമയണമേനോനം

പാകാരാതിസുതൻ സുയോധനനൃപൻ
തൊട്ടുള്ള യോദ്ധാക്കൾ പ-
ണ്ടാകെച്ചെന്നുതുടൎന്ന ഭാരതമഹാ-
യുദ്ധത്തിൽ ബദ്ധാദരം
പാകംപോലെ രഥംതെളിച്ച വിജയ-
ത്വം സാൎത്ഥമാക്കിച്ചൊരാ
ശ്രീകൃഷ്ണൻ കരളിൽകനിഞ്ഞു കളിയാ
ടേണം തരേണം ഗുണം. ൧

ധന്യന്മാരുടെ മൌലിതന്നിലനിശം
മിന്നും ഭവാൻ തത്ര നി-
ന്നെന്നിൽ പ്രീതിവശാലയച്ച കൃതിയെ
ച്ചികന്നു കൈകൊണ്ടു ഞാൻ
എന്നല്ലായതിലുള്ള ജാത്യമഖിലം
പേൎത്തോൎത്തു നോക്കുമ്പോഴീ
മന്നിൽതാവകതുല്യനില്ല കവിത-
യ്ക്കെന്നൊന്നു തോന്നുന്നു മേ. ൨

ദൂരത്താവുകയാൽ ഭവാനൊടൊരുമി-
ച്ചുള്ളോരു വാസത്തിനി-
ങ്ങേറെത്താമസമായിവന്നതുവശാൽ
സന്താപമേറുന്നു മേ.
ചാരത്തായിവരുന്നതിന്നൊരുതരം
വൈകാതെ കിട്ടീടുവാൻ
നീരത്താൎശരവൈരിപാദകമലം
നിത്യം നിനയ്ക്കുന്നു ഞാൻ. ൩

പാടവം തെല്ലുമില്ലോൎത്താൽ നാടകത്തിങ്കലെങ്കിലും
പാട്ടുപെട്ടു ഞാൻതീൎത്തു നാടകം പുകഴും കവേ ।൪

അച്ചടിച്ചീട്ടുവാൻമാത്രം മെച്ചമില്ലെന്നിരിക്കിലും
നിശ്ചയിച്ചതിനായാരംഭിച്ചു വൈകാതെതീർന്നിട്ടും·൫

അടിച്ചുതീർന്നാലൊരുപുസ്തകംഞാൻ
മടിച്ചിടാതങ്ങു കൊടുത്തയക്കാം.
തിടുക്കമുണ്ടെങ്കിലുമച്ചടിപ്പാൻ
കൊടുത്തുപോയ് മാതൃകയെന്തുചെയ്യാം. ൬

ഇജ്ജനമേററെങ്ങിനെതിരികെ തർജ്ജമയൊപ്പിച്ചുവച്ചു കഷ്ടിച്ച്
സജ്ജിതകൌതുകമായതു സജ്ജനമൌലേ യയച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കയ്യിൽകിടച്ചാലുടനൊക്കനോക്കി
ട്ടിസ്ഥുള്ളവന്നായ് തിരിയെത്തരേണം
പൊയ്യല്ല പത്രാധിപനായയപ്പാൻ
വയ്യുന്നകാര്യം പറയേണ്ടതുണ്ടോ. ൭

അംബോപദേശംമമ ബുക്കിരിപ്പു
നെന്മാറെയോതാനതട്ടുരിലുണ്ടോ?
ശിമ്മൽക്കൊരാവശ്യമിനിക്കതിന്നു
സമ്മാന്യബുദ്ധേ!തരമാക്കിടാമോ·? ൯

സുരുചിരകീർത്തേ!പദ്യം
തെരുതെരെയെഴുതി ക്കൊടുത്തയക്കേണം
വരുമൊരു മറുവടികാൺമാ-
നുരുതരകുതുകം നമുക്കു ചിത്തത്തിൽ ൧൦

85. മഞ്ഞപ്പിള്ള ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടു അയച്ചുകൊടുത്തതു

വാടീടാനിടവന്നിടാതെ നിജരാജ്യത്തെ ബ്ഭരിച്ചും ഗുണം
കൂടീടുന്നതിലേയ്ക്കുവേണ്ടൊരുപരിഷ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തും സദാ
പാടേപാർത്തുലവാസികൾക്കു പരമാനന്ദം ജനിപ്പിച്ചുമീ
കേടററീടിന മാടഭൂപതി ജയിക്കട്ടേ ജഗത്തിൽപരം. ൧

എന്നാലിദ്ദിക്കിലിപ്പോൾ കുതുകമൊടെഴുനെ
ള്ളീടുവാനായി യോഗം
വന്നിട്ടുള്ളോരുകാര്യം മനമതിൽനിരുപി-
ച്ചിന്നു മാലോകരെല്ലാം

ഒന്നിച്ചാനന്ദമുൾക്കൊണ്ടയി തവ തിരുമൈ
കണ്ടു കൊണ്ടിണ്ടലെന്ന്യേ
നിന്നീടുന്നു ജനങ്ങൾക്കിനിയിതിലധികം
ഭാഗ്യമെന്തൊന്നു വേണ്ടു. ൨

ഇക്കണ്ടോളുകൾ പണ്ടുപണ്ടു വളരെ
പ്പുണ്യങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടതിൻ
നിൽക്കപ്പെട്ട ഫലങ്ങളാസകലവും
കൂടീട്ടിളാമണ്ഡലേ
ചൊൽക്കൊള്ളുന്ന ഭവൽസ്വരൂപമൊടു വ-
ന്നിപ്പോളഭീഷ്ടങ്ങളെ
ത്തർക്കംപോലെ തരുന്നതെന്നതുമറി-
ഞ്ഞിടുന്നു ധാത്രീപതേ! ൩

അത്യുഗ്രാതപമേററു കൊണ്ടണയുമീ-
ധാത്രീസുരന്മാർക്കെഴും
ക്ഷുത്തും തൃഷ്ണയുമാശു പോക്കണമതെ
ന്നുൾത്താരിലോർത്താദരാൽ
പ്രത്യേകിച്ചൊരു കണ്ടതിയത്ര വിധിയാം
വണ്ണം നടത്തുന്നതും
പാർത്താൽപുണ്യമിതിങ്കൽനിന്നു പരമായ്
ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടോ ഭവാൻ. ൪

മജിസ്ത്രേട്ടുകോർട്ടഞ്ചലാപ്പീസ്സുമിങ്ങീ
റജിസ്ത്രേഷനും സ്റ്റേഷനും വെച്ചപോലെ
നിജപ്പെട്ടൊരീ സ്കൂളുമാസ്പത്രിയുംതൻ
പ്രജാപാലനത്തിന്നു ചെപ്പാനപേക്ഷ. ൫

86. കരുമ്പയിൽ നാരായണയ്യന്

വിജയീഭവ സൽബുദ്ധേ! വിജയീഭവസന്തതം
വിജയപ്രിയമത്യൎത്ഥം വിജയം പ്രാൎത്ഥയേ തവ. ൧

മന്നിൽക്കേളിപെരുത്തിട്ടും കവിജനം
മാപാച്ചമൂട്ടും ഭവാ-
നെന്നിൽപ്രീതി പരാലയച്ച കൃതിയെ-
ക്കൈക്കൊണ്ടു വാത്സല്യംമുദാ

എന്നപ്രായത്തിലുള്ള ജാത്യമഖിലം
പോഴത്താൎത്തുകൊണ്ടിപ്പൊഴും
നന്ദിക്കുന്ന മുഖസ്തുതികൾ പറയും
ഗീരല്ല നേരാണിതു്. ൨

പണ്ടുതന്നെഭവാനിലുണ്ടുവളരെപ്പ്രാഗല്ഭ്യം നാമൊക്കെന്നു ഞാൻ വീണ്ടിപ്പൊൾപറയുന്നതെന്തിനറിവുണ്ടല്ലോ മററക്കൊൎക്കയും കണ്ടിടാൻകഴിയാതെതുകണ്ണിതവുമുണ്ടെന്താവതോ ദീനമായ് കൊണ്ടല്ലേ മമവാസമിപ്പിടെയത്രം കേൾക്കുന്നതില്ലേ സഖേ!

നാടകം തീൎക്കുവാൻമാത്രം പ്രൌഢനല്ലിവനെങ്കിലും
പാട്ടുപെട്ടതു കഷ്ടിച്ചീപ്പാട്ടു തീൎത്തു പതുക്കെലായ് ൩

എന്നാൽഭവാനായതു കാൺമതിന്നു
വന്നോരു മോഹം നിരുപിച്ചിടുമ്പോൾ
എന്നുള്ളിലുണ്ടൽഭുതമിന്നുവെള്ള-
യെന്നായിരിക്കാമിതിനുള്ള മൂലം. ൪

പൊൽപ്പൂമകൾക്കുടയ നൽകൃപവായ്പതിന്നു
സൽപ്പാത്രമാകിയഭവാനിനി വൈകിടാതെ
എഫ്.ഏ.പരീക്ഷയതിൽവച്ചു ജയിച്ചുവെന്നു
കേൾപ്പാനിനിക്കു വളരെക്കൊതിയായിടുന്നു. ൫

---

87. എളയതമ്പുരാൻ

കല്പിച്ചതൊക്ക ശരിയാണതു തീരെ മാററി-
യൊപ്പിച്ചുമാറിടുക ദുൎഘടമെന്നുകണ്ട്
അപ്പച്ചനാടകമതങ്ങിനെതന്നെയച്ച-
ടിപ്പിച്ചു കാഴ്ചയവിടെക്കിതവെച്ചിടുന്നു. ൧

ഓരായിരം പുതിയ കോപ്പിയടിപ്പതിന്നു
നൂറായി രൂപചിലവിങ്ങിനെയാണുദന്തം
നേരായി വിററവിലകിട്ടുകവൃജ്യമെന്നിൽ
ക്കൂറായി വാങ്ങി ചിലരെങ്കിലതെൻറ ഭാഗ്യം. ൨

൮൮. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ

തത്രനിന്നു കൃപവച്ചയച്ചൊരാ
പത്രമൊത്തു പടവും കിടച്ചു മേ
മിത്രമെന്നായി ഭവാൻ വിളിക്കയാ
ലെത്ര തന്നെ കൃതകൃത്യനായി ഞാൻ. ൧

ഒരുമയൊന്നിച്ചു വസിച്ചിരുന്ന സമയം
കണ്ണാലെ ഞാൻ കണ്ടതും
പിന്നെച്ചിത്തമതിങ്കൽ വെച്ചചിതമായ്
ചിന്തിച്ചു പോരുന്നതും
ഇന്നിച്ചിത്രമെടുത്തയച്ച കടലാ-
സ്സിൽ കണ്ടതും നോക്കിയാ-
ലൊന്നാണെന്നൊരു പക്ഷഭേദമെതുക്കു-
ടാതൊന്നു തോന്നുന്നു മേ. ൨

ചൊൽക്കൊണ്ടീടുന്നൊരു ഭവൽ കരുണാകടംബ-
മിക്കണ്ട ഞങ്ങളിലിതുംപടി മേലിലൊക്കെ
നിൽക്കേണ്ടതിന്നു നിതരാം നിരുപിച്ചിടുമ്പോ-
ളുൾക്കാമ്പു നിന്നു കരളിൽ കളിയാടിടുന്നു. ൩

---

൮൯ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

രാവൊക്കെ ഗോപവനിതാവിടുവേല ചെയ്യും
പോതും വെളുപ്പിനു വനത്തിനു കാലിമേപ്പാൻ
ഈവണ്ണമേറെദിവസം രസമായ് കഴിച്ച
കാർവർണ്ണനെക്കരളിലോർത്തിത കൈതൊഴുന്നേൻ

തെറ്റന്നു പദ്യമിവിടുന്നെഴുതാത്തതേറ്റം
തെറ്റെന്നു തന്നെ പറയാമതിനില്ല വാദം
മറ്റൊന്നുമല്ല പറയാം നൃപതേ! നിമിത്തം
മാറല്ലവന്നു കൃതിയിൽ കുറവും പടുത്വം. ൨

അതുമാത്രവുമല്ല പാർത്തിടുമ്പോ-
ളതിമാത്രം ഭവദീയപുത്രനാശാൻ
മതിതാപമിയന്നു വാണിരുന്നു
മതി ഞാനെന്തിനതിന്നിയോതിടുന്നു ൩

ഇഷ്ടന്മാൎക്കുള്ളദുഃഖങ്ങളൊട്ടു ഭാഗിച്ചെടുത്തിടും
ശിഷ്ടന്മാരെന്നുലോകത്തിൽ കേട്ടുകേളിയതില്ലയോ? ൪

ആട്ടേ നമ്മുടെവിധിയതു പോകട്ടേ ദൈവം തരുന്നതാവട്ടേ
ഇഷ്ട്യാ നിജദൈവത്തെ ചട്ടംസേവിച്ചുകോൾകനോക്കല്ലേ?

രാജൻ! ഭവാനിവിടെനിന്നു ഗമിച്ചശേഷം
രാജാവുകാഴ്മതിനു നന്നെ തെരുങ്ങിവന്നു
രാജീവലോചനയിലുള്ളതിസക്തിമൂല-
മാജാതിയാന തവ ദൎശനമൂൎദ്ധ്വമായി. ൩

എന്നല്ല താലപ്പൊലി കാഴ്മതിന്നും
വന്നില്ല രാജാവവിടത്തിലല്ലേ
നന്നല്ലമട്ടാദയിതാശ്രയം വി-
ട്ടൊന്നില്ല വിദ്വാനു വിചാരമിപ്പോൾ! ൪

കോടശ്ശേരിയിലന്നണഞ്ഞയിഭവാന്മാരൊത്തു തത്തിത്തക-
ത്തീടുമ്പോൾ ചിലദുൎഘടാകൃതികളിരിഞ്ഞാലക്കടെക്കാരൊ
[ടായ്
ചാടിച്ചൊല്ലുകകൊണ്ടിടഞ്ഞവരിതാ നേരിട്ടുപോരിന്നുവ-
ന്നീടാനായ് തുനിയുന്നതുണ്ടു സുമതേസൂക്ഷിച്ചിരുന്നീടണം

൧൦. ചെറുതലമഠത്തിൽ സുബ്രഹ്മണ്യൻപോററിക്കു.

ഭാസുരപത്ര്യയുഗം തേ ഭൂസുര! വൈകാതെകണ്ടു വന്നെത്തി
കുസലിനിക്കണ്ടിയാ ഭാസകൃതിയങ്ങയച്ചുതന്നീടാൻ. ൧

എന്നാലുമൊന്നയി ഭവാനിതു കാണുവാനാ-
യിന്നാശയുള്ളിലുളവായതു കാരണത്താൽ
നന്ദ്യാ മദീയനവനാടകമാദ്യൊരാബ്ദ-
ക്കൊന്നാശു തന്നിടണമെന്നുറച്ചു ധീമൻ! ൨

പുസ്തകമെന്നാലിത ഞാൻ വിസ്തുലകീൎത്തെ! ഭവാനയക്കുന്നു
സത്തമ! സകലംനോക്കിസ്സത്വരമോൎത്തണമങ്ങഭിപ്രായം

ചേതസ്സിലങ്ങുള്ളു വരും മതത്തെ-
ച്ചേതോരമമായെഴുതുന്നതായാൽ
ചാതുൎയ്യമേറുന്നവർ കാണുമെന്നാൽ
ചേതം വിധുകാവ്യമിതില്ലതാനും. ൪

91 കെ. സി. കേശവപിള്ളക്ക്

ധന്യന്മാരുടെമൌലിതന്നിലനിശം
മിന്നും ഭവാൻ തന്നി-
ന്നെന്നിൽപ്രീതിവശാലയച്ച കൃതിയെ-
ച്ചിന്നു കണ്ടോണ്ടു ഞാൻ
എന്നല്ലായതിലുള്ള ജാഡ്യമഖിലം
പോരത്താത്തു നോക്കുമ്പൊളീ
മന്നിൽതാവകതുല്യനില്ല കവിത-
യ്ക്കെന്നൊന്നു തോന്നുന്നുമേ. ൧

ഭാഷാസൽകവിസത്തമോത്തമ! സഖേ!
ചൊൽക്കൊണ്ടിട്ടും താങ്കളാ-
ബ്ഭാഷാപോഷിണിയിൽ പ്രധാനവിജയം
പ്രാപിച്ചവെന്നിങ്ങിനെ
ഘോഷിക്കുന്ന മഹാജനങ്ങളതുകേ-
ട്ടീടുന്ന നേരം പരം
തോഷം മന്മനതാരിലുണ്ടതു വിശേ-
ഷിച്ചിന്നു ചൊല്ലേണമോ? ൨

ഇന്നാടകത്തിലധികം പുകഴും ഭവാൻതാ-
നെന്നാടകത്തെ മുഴുവൻ പ്രതിപത്തിയോടേ
ഒന്നായിനോക്കിയതുകാരണമെന്മനസ്സിൽ
കുന്നായിവന്നു കുതുകം കവിവീരമൌലേ! ൩

ചേതോരമപ്പത്രികയിൽ ഭവാന്റെ
ചാതുര്യമേറും കൃതി കാൺകമൂലം
ഹേ താങ്കളായ്വേഴ്ചവരേണമെന്നു
ചേതസ്സിൽ മോഹിച്ചു വസിച്ചിരുന്നു. ൪

ഭേഷായിട്ടും നവസുധാരസസാരപൂര-
നിഷ്യന്ദിയാകിയ പദങ്ങളെടുത്തുചേർത്ത്
ശിഷ്യൻചമച്ചകൃതിയും കരതാരണഞ്ഞു
പുഷ്യൽപ്രമോദഭരമോറവുമേകിടുന്നു. ൫

എന്തോനാടകമൊന്നു തീർത്തെഴുതുവാൻ
മോഹിക്കയോലേ മുഴു-
ഭ്രാന്തോരോന്നരചെയ്തുവെന്നു പറയാ-
മല്ലാതെ നോക്കും ജനം

സന്തോഷിപ്പതിനുള്ള സംഗതിയതി-
ല്ലെന്നാകിലും മാധവോ-
ദന്തോൽകൃഷ്ടതയോൎത്തു സജ്ജനമൊഴി-
ക്കില്ലെന്നുറയ്ക്കുന്നു ഞാൻ. ൩

പുസ്തകമൊന്നിവിടുന്നും
നിസ്തുലകീൎത്തയയച്ചുകൊള്ളുന്നു
ഹസ്തതലത്തിലണഞ്ഞൊരു
വസ്തുതയറിവാൻ കൊതിച്ചിരിക്കുന്നു. ൪

എന്നാൽഭവാനുടെ മറ്റെത്ത മനോരമകളായ്
വന്ദിച്ചയക്കിലത്തു നാട്ടുപരക്കുമല്ലോ.
എന്നല്പനിന്ദയുരചെയ്യുവർ തൻമുഖത്തു
നന്നായ്ക്കുഴച്ചു കരിതേക്കുകയും കഴിഞ്ഞു. ൫

ഓരായിരം പുസ്തകമുണ്ടതെല്ലാം
പാരിൽപരക്കാനുമതിന്റെ മൂല്യം
നേരേ ലഭിക്കുന്നതിനും ഭവാനെൻ
നേരെസഹായിക്കുകിൽ ഞാൻ കൃതാൎത്ഥൻ. ൬

---

92. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

പാലുംനെയ്യും കവൎന്നങ്ങിനെ പകലിരവും
നിന്മകൻ കഷ്ടമേറ്റം
മാലുണ്ടാക്കുന്നു ഞങ്ങൾക്കിതി വിവിധതരം
ഗോപിമാർ ചൊൽകമൂലം
കോലുംകൊണ്ടമ്മ താഡിപ്പതിന്നധികരുഷാ
ചെന്നു ചേരുന്നനേരം
കോല്പും മന്ദസ്മിതത്തോടരുളിയ പശുപ-
പ്പൈതലെ കൈതൊഴുന്നേൻ. ൧

അടക്കമോട്ടാ ഭവദീയപദ്യ-
മട്ടക്കവെന്നായതു കാൺകമൂലം
ഒട്ടുക്കമറവള്ള മഹാപ്രമോദ-
ക്കടൽക്കകത്തായി നമുക്കു വാസം. ൨

ഹേസഖേ! പദ്യമഞ്ചെട്ടാദാനുമാണെന്നിരിക്കിലും
കേ: സി. കേശവപിള്ളക്കായ് കൂസൽകൂടാതയച്ചുഞാൻ

മാസത്തിനങ്ങൊട്ടു വരുന്നതിങ്ക-
ലാസക്തിയുണ്ടെങ്കിലുമെന്തു ചെയ്യാം?
ഹേ സത്തമോത്തംസ! നമുക്കു രണ്ടു
മാസത്തിനിങ്ങോട്ടൊരു സൌഖ്യമില്ല. ൪

ദിനത്തൊടൊത്തബ്ദ്ധഹളത്തിൽ വന്നു
ഞാനും വശായാലതിനെന്തു സൌഖ്യം
ആനന്ദമില്ലെന്നതുമല്ല പത്ഥ്യ-
മൂനത്തിലായാൽ തകരാറുതന്നെ. ൫

93 രാമക്കുറുപ്പിനു്

എന്തീ താങ്കളയച്ചൊരു
കത്തെൻകയ്ത്താരിലത്രയല്ലല്ലോ.
മുത്തത്തുമൂപ്പം മാമക-
ചിത്തത്തിങ്കൽ ജനിച്ചു നിസ്തുല്യം. ൧

മിത്രമായിവരണം ഭവാനതെ-
ന്നത്രമാത്രമൊരു കാംക്ഷയുള്ളതു്,
പത്രമെത്തിയതു കണ്ടതിങ്കൽവെ-
ച്ചത്രയും സുബഹു തൃപ്തിയായി മേ. ൨

തീരാതെ ജോലിനോക്കുന്നതിനിടയിലിവൻ
പാടിവീണിപ്രകാരം
പാരാതെ ബുദ്ധിമുട്ടിന്നൊരുവഴിയുളവാ-
ക്കുന്നതോർക്കുന്നനേരം
പോരാതെയുള്ളതാണെങ്കിലുമമിതഗുണാം-
ഭോനിധേ! തെല്ലുമെന്നിൽ
ചേരാതെ വിപ്രിയം ഞാനിതി മനസി സമാ-
ധാനമെന്നോർത്തിടുന്നു. ൩

പാഠശാലകളിലൊന്റെ നാടകം
പ്രൌഢനാകിയ ഭവാൻ മുഖാന്തരം
പാഠപുസ്തകനിലയ്ക്കെട്ടുകളിൽ
പാട്ടപെട്ടു ഫലമൊട്ടു കിട്ടി മേ. ൪

94. സുജനാനന്ദിനിക്കു

അല്ലേ സുജനാനന്ദിനി! കല്യേ നിന്നോടു തുല്യതയേല്ക്കുന്നാൽ
ചൊല്ലേറീടും പത്രികയില്ലേ മറ്റൊന്നുമിപ്പോഴിപ്പാരിൽ. ൧
നന്ദിവളൎന്നാസ്സുജനാനന്ദിനി! നിന്നെജ്ജനങ്ങളെല്ലേവരും
വന്ദിച്ചാശു വരിച്ചാനന്ദിച്ചീടും ഗുണങ്ങളോൎക്കുമ്പോൾ. ൨

കല്ലം വിട്ടിപ്രകാരം സുഖമൊടു സുജനാ-
നന്ദിനി! നീ ജനങ്ങൾ
ക്കുള്ളം മോദിച്ചിടുമ്മാറവനിയിലഖിലം
സന്തതം സഞ്ചരിപ്പാൻ
വെള്ളം ചൂടും മഹേശൻ തിരുവടി വടിവിൽ
പണ്ടു തൃത്താലിചാൎത്തീ-
ട്ടുള്ളമ്മയ്ക്കുള്ളിലൂറും കരുണയൊടു കടാ-
ക്ഷിച്ചു രക്ഷിച്ചിടട്ടേ. ൩

---

95 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

കാലിക്കൂട്ടങ്ങളോടൊത്തടവിയിലടനം
ചെയ്തു സായാഹ്നമാകും
കാലത്തമ്പാടിയാകും പുരമതിലമിതാ-
നന്ദമെത്തുന്നനേരം
പാലഞ്ചും വാണിമാരാം പശുപവനിതമാർ
വന്നമന്ദാദരത്താൽ
താലോലിക്കുന്ന താരിൻമകളുടെ സുകൃത-
ക്കാതലെക്കൈതൊഴുന്നേൻ. ൧

കുട്ടൻറെ കയ്യിലവിടുന്നു ചമച്ചു മോദ-
പ്പെട്ടിങ്ങയച്ച കൃതിയന്നൊരമാന്തമെന്യേ
എട്ടാമതുമിച്ചു മണിമുട്ടിയ നേരമിങ്ങു
പെട്ടെന്നു കിട്ടിയതു കണ്ടതി തുഷ്ടനായി. ൨

നന്നായ് കഴിഞ്ഞു തിരുമാസമതെന്നിവണ്ണ-
മൊന്നായ് ജനങ്ങളുരചെയ്തതു കേൾക്കമൂലം
എന്നാശയത്തിലുളവായൊരു തോഷമോൎത്താ-
ലിന്നാശു ചൊല്ലിയറിയിപ്പതിനും പ്രയാസം. ൩

ഗുരുപ്രസാദത്തിനു ബുദ്ധിമുട്ടി
മുഴുക്കുനാരായണനെന്നിവണ്ണം

അറിഞ്ഞനേരത്തകതാരതിങ്കൽ
നിറഞ്ഞസന്തോഷമതെന്തുചൊല്ലാം: ൪

വന്നുനമുക്കാസ്സുജനാനന്ദിനിയെന്നുള്ള പത്രമൊന്നിപ്പോൾ
നന്നുവിലകൂടാതെ തന്നിടുമെങ്കിൽ തരക്കേടില്ലൊട്ടും. ൫

രാമക്കുറുപ്പനുടെ നാടകം കെ-
ങ്കേമം നിനച്ചാൽ പുനരെന്നിവണ്ണം
പ്രേമത്തൊടെത്തിച്ചു മറയ്ക്കൂ പദ്യാ
ധീമൻ! ഭവാനും രസമുള്ളതല്ലേ? ൬

എന്നല്ല സാഹായ്യമതെന്തുവേണ-
മെന്നാലതും ചെയ്യുവനെന്നിവണ്ണം
നന്ദിച്ചെഴുത്തിൽ പറയുന്നതുണ്ട-
ധന്യൻ! ഭവാനായതുമോർത്തിടേണം. ൭

---

96 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

ചിത്തതാരിലതിരാഗമോടു പൂ-
മെത്തകേറി മലർബാണസംഗരേ
സത്യഭാമയുടെ കോമളാനനം
മുത്തിയോരു മുകിൽവർണ്ണനെത്തൊഴാം. ൧

പുതുസുമമധുതോൽക്കും തേ
കൃതി മമ കരതാരിലെത്തിയെന്നല്ല
അതുലിതപരമാനന്ദവു-
മതിനാലുളവായിവന്നു ചിത്തത്തിൽ. ൨

എന്നാലതിന്നുത്തരമന്നയപ്പാ-
നെന്നാൽ കഴിഞ്ഞീലതമാന്തമായി
വന്നോരുതെറ്റിന്നൊരു മാപ്പുതാങ്കൾ
തന്നീടണം സേവകനാമിനിക്കു. ൩

വിശേഷമായിച്ചിലതുള്ളതെല്ലാം
വിശാലബുദ്ധേ! പറയാം പതുക്കെ
അശേഷമോതുന്നതിനോർത്തിടുമ്പോ-
ളശക്തനാണെങ്കിലുമായതായി. ൪

വസ്തിനാലഞ്ചുനാളായി നിൎത്തി ഞാനറിവാൻ ഫലം
വ്യത്യാസമതിനാലൊന്നും പ്രത്യേകിച്ചില്ല ചൊല്ലുവാൻ. ൫

മസൂരി ചാലക്കുടിതന്നിലിപ്പോൾ
വിസാരിയായ് വന്നതു കാരണത്താൽ
അസാരമല്ലേ വലയുന്നു ലോകം
സുസാധുബുദ്ധേ! സുകവീന്ദ്രമുത്തേ! ൬

ചൊല്ലേറ്റുള്ളംപാടിവട്ടത്തതികഠിനമതി-
ദ്ദീനമന്തൎജ്ജനത്തി-
നിക്കാലം വന്നുവെന്നല്ലറിയുക പറയാ-
മൊമ്പതാംമാസമായി
കേൾക്കുന്നേരത്തസഹ്യം സുകവിവരമണേ!
പാൎവ്വതീപ്രാണനാഥൻ
തൃക്കണ്ണിൽജ്ജാതയാമമ്മ്ഭഗവതി കൃപയാ
കാത്തു രക്ഷിച്ചിടട്ടേ. ൭

മാൎത്താണ്ഡഃനാവലൊരുവട്ടമിനിയ്ക്കുനോക്കാ-
നോൎത്തീടിലാൎത്തി മനതാരിൽ വളൎന്നിടുന്നു.
കീൎത്തിപ്പെട്ടുന്നൊരു ഭവാനതുതാൻ തപാലിൽ
ചേൎത്തിങ്ങയയ്ക്കുക സഖേ! തിരിയെത്തരാം ഞാൻ. ൮

---

97. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

ഒട്ടങ്ങരിഷ്ടിച്ചുകഴിഞ്ഞരാവിൽപെട്ടന്നുപൊറർഭകനോടുകൂടി
കഷ്ടം കഴിഞ്ഞൂകവിവൎയ്യ!പാടിവട്ടകത്തുള്ളവരെന്നുകേട്ടേൻ

കണ്ടൂർ നാരായണമേനോന്

കൃതിയായ ഭവാനയച്ചോരോമൽ
കൃതിയും പുസ്തകവും കിടച്ചനേരം
അതിയായരസം മനക്കുരുന്നിൽ
സ്ഥിതിയല്ലേ കവിവൎയ്യ!വന്നുചേർന്നു. ൧

മൽപ്രിയമതിനത്യന്തം തല്പരനാകും ഭവാൻെറച്ചുമതലയിൽ
വില്പാൻനാല്പതുപുസ്തകമിപ്പോളങ്ങോട്ടയച്ചിരിക്കുന്നു. ൨

പാരാതറിവാനുള്ളൊരു
കാൎയ്യംകൂടിക്കഥിച്ചിടുന്നേൻ ഞാൻ

ആറണ പുസ്തകമൊന്നിന
തീരായ്ക്കില്ലേണ്ടതായ വിലയാണ്. ൩

തീരാതേ ജോലിനോക്കുന്നതിനിടയിലിവൻ
ചാടിവീണിപ്രകാരം
പാരാതേ ബുദ്ധിമുട്ടിന്നൊരു വഴിയുളവാ-
ക്കുന്നതോക്കുന്നനേരം
പോരാതേയുള്ളതാണെങ്കിലുമമിതഗുണാം-
ഭോനിധേ! തെല്ലുമെന്നിൽ
ചേരാതേ വിപ്രിയം ഞാനിതി മനസി സമാ-
ധാനമൊന്നോർത്തിടുന്നു. ൪

99. മുരിങ്ങൂർപോററിക്ക്

കവീന്ദ്രഭോ മാമകനാടകത്തെ
ബ്‌ഭവാനയപ്പാൻ കരുതായ്കയില്ല
തപാലിലെത്തേണ്ടൊരുദിക്കിനുള്ള
വിവേകമില്ലാഞ്ഞു മിഴിച്ചിരുന്നേൻ. ൧

100. ....കട്ടിപ്പാറഅമ്മക്ക

കട്ടിപ്പാറ പറഞ്ഞയച്ച വിവരം
നമ്പ്യാരനൽപ്പാദരാ-
ലൊട്ടുക്കിങ്ങുരചെയ്യുനേരമധികം
സന്തോഷമുണ്ടായി മേ
പിട്ടല്ലേ പറയാം പയോജനയനേ!
നോംതമ്മിൽ മുന്നംകഴി-
ഞ്ഞിട്ടുള്ളൊരു വിശേഷവാർത്തകൾ വിശേ-
ഷിച്ചും വിചാരിച്ചു ഞാൻ. ൧

പണ്ടാപ്പൂർണ്ണത്രയീശാലയമതിലൊരുമി-
ച്ചങ്ങിനേ വാണതെല്ലാ-
മുണ്ടോ ചിത്തത്തിലിപ്പോൾ കുവലയനയനേ!
കേവലം വിട്ടുപോയോ?
കണ്ടീടാഞ്ഞാൽ മറക്കും ശശധരമുഖിമാർ
പൂർവ്വവൃത്താന്തമെന്നായ്
കൊണ്ടോരും വാക്കു കൊണ്ടർക്കുഴൽമണി! ശരിയ-
ല്ലെന്നുതോന്നിത്തുടങ്ങി. ൨

കന്ദർപ്പന്റെ ജയാങ്കമാം കൊടിമര-
ത്തിന്നുള്ളലങ്കാരമായ്
നിന്നേററത്തിറമാർന്നുകൊണ്ടു വിലസും
പൊന്നുംപതാകേ! ശുഭേ!
നന്നായ് ത്താവകവർത്തമാനമഖിലം
ചോദിച്ചറിഞ്ഞെങ്കിലും
ധന്യേ! കാൺമതിനുണ്ടിനിയ്ക്കു വളരെ-
ക്കൌതുഹലം കാമിനി! ൩

എന്നാൽതെല്ലൊരു ദീനമായതുവശാ-
ലില്ലത്തിരിപ്പാണു ഞാൻ
നന്നായ് പത്ഥ്യവുമാചരിച്ചു മറിമാൻ-
നേർകണ്ണിമാർമൌലികേ!
എന്നാലും ഭവദീയദർശനമതി-
ന്നായിട്ടു വൈകാതെ ക-
ണ്ടൊന്നങ്ങോട്ടുവരേണമെന്നു കരുതി-
ട്ടുണ്ടു കരിങ്കാർകുഴച! ൪

ഭാഷാനാടകമൊന്നുതീർത്തു വഷളാ-
ണെന്നാകിലും പുസ്തകം
യോഷാഭൂഷണരത്നമേ! ഭവതിക-
ണ്ടീടാനയക്കുന്നു ഞാൻ
ദോഷാനോക്കിലനേകമുണ്ടതിലതെ-
ന്നാലുംമുരാരാതിതൻ
തോഷത്തിന്നൊരു മുഖ്യകാരണമതായ്
വന്നീടുമെന്നെൻമതം. ൫

മറുപടിയതു കാൺമാൻ കാത്തിരിക്കുന്നു പാരം
മറിമൃഗമിഴിയാളേ! മത്തമാതംഗയാനേ!
കായരുതയി പത്ഥ്യം വർത്തമാനങ്ങളെല്ലാ-
മറിയുകിലൊരുതോഷം വേറെയൊന്നേറെയുണ്ട്. ൬

---

101. മ. മനോരമാപത്രാധിപക്ക്

എന്നാടകത്തിനെഴമാഗ്ഗുണമാരുതന്നെ
ചൊന്നാലുമുണ്ടയി ഭവാനു വിരോധമേവം

ഇന്നോതിടുന്നു പലരും പുനരെന്തിവണ്ണം
വന്നീടുവാനതു നമുക്കറിവില്ലശേഷം. ൧

പത്രത്തിലാദ്യാ ഭവദീയപക്ഷം
പ്രത്യക്ഷമായ് ചേൎത്തുമോൎത്തിടുമ്പോൾ
ചിത്തത്തിലെന്തോ വലുതായിടുന്ന
സിദ്ധാന്തമുണ്ടെന്നു വെളിപ്പെടുന്നു. ൨

പത്രത്തിൽചേൎത്തയപ്പാൻ പല കവിവരരെൻ
നാടകോദ്ദേശ്യമായി-
ത്തീൎത്തിട്ടാപ്പദ്യജാലം തവ കരമതിലെ-
ത്തിച്ചിരിക്കുന്നതെല്ലാം
ചേൎത്തീടാതിപ്രകാരം ശിവശിവ മറവാ-
ക്കുന്നതത്യന്തകഷ്ടം
സത്യത്തെസ്സത്തമന്മാരൊരുപൊഴുതുമൊഴി-
ക്കാരിരിക്കേണ്ടതല്ലേ? ൩

പത്രാധിപക്കെഴുതിവിട്ടതു ചേൎത്തതില്ല
പത്രത്തിലെന്നു പലരും കുറിമാനമിപ്പോൾ
എത്തിച്ചസംഗതിവശാലുടനിത്രമാത്രം
വൃത്താന്തമോതി; യതിനാലരുതപ്രിയം തേ. ൪

---

102. ചണ്ഡത്തിൽ നാണുപിള്ളക്ക

കിട്ടീ കത്തതിലുള്ളപോലെ ഭഗവദ്ദൂതാഖ്യമാം നാടകം
കെട്ടിപ്പുസ്തകബാങ്കിയായിത ഭവാനായിട്ടയക്കുന്നു ഞാൻ
പെട്ടന്നീവഷളായൊരെൻകൃതിയതിന്നാശപ്പെടാൻമൂലമെ-
ന്നിഷ്ടപ്പെട്ടകവീന്ദ്രനാകിയ മുരിങ്ങൂർപോററിതാൻനിശ്ചയം.

ആടാൻ നന്നല്ലിതെൻ നാടകമിതിനെ വലി
ച്ചിട്ടരങ്ങേററവാനായ്
കൂടാൻ നിങ്ങൾക്കുതോന്നുന്നതു ദ്ധമിവനിൽ
കൂടിടും കൂറതന്നെ
വാടാതെ വന്നു നിങ്ങൾക്കുടയ നടനരം-
ഗത്തിലെത്തിത്തരത്തിൽ
കൂടാൻ കൂടുന്നകൌതുഹലമിഹ ഫലവ-
ത്താകുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടോ? ൧

കുഞ്ഞിക്കുട്ടക്ഷിതീശദ്രുതകൃതിലതികാ-
ശാഖയാം ദക്ഷയാഗം
ഭഞ്ജിപ്പാനായ് ഭവാൻ ചെയ്യൊരു പണിയൊരുപ-
ക്ഷത്തിൽ നന്നായിവന്നു.
മഞ്ജുശ്രീ പൊന്നരച്ചിട്ടതിനു പെരുകിടും
മാററു നോക്കേണമെന്നേ
രഞ്ജിക്കുംമട്ടതിൽ പൊട്ടൊരു മഹിമ പരി-
സ്പഷ്ടമായിട്ടു കിട്ടും. ൩

പോററംപ്രമോദമൊടു മൽസഖനാം മുരിങ്ങൂർ
പോററിദ്വിജേന്ദ്രനെഴുതീടിന ചാരുപത്രം
തെററന്നു വേണ്ട വഴിയഞ്ചൽവഴിക്കു വന്നു
തെററന്നിയേ മമ കരത്തിലണഞ്ഞു പണ്ടേ. ൪

103. ഇക്കുത്തമ്പുരാന്

ദിനംതെല്ലാശ്വസിച്ചെങ്കിലുമനുദിവസം
പഥ്യമായ് വാഴ്കമൂലം
ഞാനില്ലാവിട്ടു ദൂരംവഴിയതിലടനം
ചെയ്യിടാതിപ്രകാരം
ഊനംകൂടാതെ നാരായണനുടെ തിരുനാ-
മങ്ങളാവോളമോതി-
സ്സാനന്ദം വാണിടുന്നീക്ഷണ തിരുമനതാ-
രിങ്കലുണ്ടോ മറേറാ? ൧

ബുക്കും കായിതമത്തുമാത്തുക്കരതാരിൽ കിടച്ചതറിവാനായ്
വെക്കം മറുപടിപത്രമിനിക്കായിങ്ങോട്ടയച്ചീടിക്കേണം. ൨

104. മാവേലിക്കര ഉദയവർമ്മതമ്പുരാന്

മാവേലിക്കര മാനവേന്ദ്ര! മഹിമാ-
വേറും ഭവാനോടുതാ-
നാവോളം വിനയം കലർന്നു ചിലതോ-
തീടുന്നു കേട്ടീടണം

ഭൂവാനോരിലൊരുത്തനായ നട്ടുവം
യുഷ്മൽപിതൃവ്യാശ്രിതൻ
സേവാർത്ഥം പറകല്ല കാണുവതിനായ്
കാംക്ഷിച്ചിട്ടുന്നു പരം. ൧

ദീനം കൊണ്ടു കലത്തിലെങ്ങുമധികം
പോകാതെകണ്ടെപ്പൊഴും
ഞാനില്ലത്തു വസിച്ചിടുന്നു സുകവേ!
പത്ഥ്യത്തൊടൊത്തെങ്കിലും
മാനംചേർന്ന ഭവദ്വിലോകനമതി-
ന്നേതൊട്ടു തിങ്ങുംരസാ-
ലൂനം വിട്ടുണയും മുരാരി കൃപയു-
ണ്ടെന്നാകിലെന്നാകിലും. ൨

105. ഭാഷാപോഷിണിസഭക്ക്

ഭാഷാപോഷിണിയാം വിശേഷസഭയിൽ
ചേർന്നുള്ള സത്തുക്കളെ-
ശ്ശീർഷംതാഴ്ത്തി നമസ്കരിച്ചു നട്ടുവം
ചൊല്ലുന്നു തെല്ലൊന്നിനി
തോഷം പാരമതുണ്ടെനിക്കു സഭയിൽ
ചേരുന്നതിന്നോക്കിലു-
ന്മേഷം തെല്ലു കുറഞ്ഞുവന്നു ജനനി-
ക്കുൾപ്പെട്ട രോഗത്തിനാൽ ൧

വന്നിട്ടുവാൻ തരമശേഷവുമില്ല നിങ്ങ-
ളൊന്നാണുവേണ്ടതതുഞാനുരചെയ്തിടുന്നേൻ
നന്നായ് വരേണമിവനെന്നൊരനുഗ്രഹത്തെ
ത്തന്നീടണം സകലരും സദയം സദസ്സിൽ. ൨

106. മാവേലിക്കര ഉദയവർമ്മ തമ്പുരാന്

കൈതവം കരുതിച്ചെന്ന പൂതനയ്ക്കുള്ള ജീവനെ
പ്രേതരാജപുരേചേർത്ത പൈതലെക്കൈതൊഴുന്നു ഞാൻ ൧
കവീന്ദ്രമൌലേ! കവിയും പ്രമോദാൽ
തപാലുമാർഗ്ഗേണ ഭവാനിനിക്കായ്

ജവാലയച്ചുള്ള നവീനപദ്യ-
മിവൻ നിരീക്ഷിച്ചഥ വിസ്മയിച്ചു. ൨

എന്നിൽപ്രീതിഭവാനുള്ളിൽവന്നുദിച്ചതു കാരണാൽ
നന്നുനാടകമെന്നൊന്നു തോന്നിയെന്നായി വന്നിടാം. ൩

എന്തോ നാടകമൊന്നു തീൎത്തെഴുതുവാൻ
മോഹിക്കയാലേ മുഴ-
ഭ്രാന്തോരോന്നുരചെയ്യുവെന്നു പറയാ-
മല്ലാതെ കേൾക്കും ജനം
സന്തോഷിപ്പതിനുള്ള സംഗതിയതി-
ല്ലെന്നാകിലും മാധവോ-
ദന്തോൽകൃഷ്ടതകൊണ്ടു സജ്ജനമൊഴി-
ക്കില്ലെന്നുറയ്ക്കുന്നു ഞാൻ ൪

പണ്ടേതന്നെ ഭവാനിലുണ്ടധികമായ്
പഥ്യം നമുക്കെന്നു ഞാൻ
കൊണ്ടാടിപ്പറയുന്നതല്ലിതവിടെ-
യ്ക്കും ബോദ്ധ്യമുണ്ടാകയാൽ
കണ്ടീടാൻ തരമിയ്യിടെക്കവിമണേ!
കാണുന്നതില്ലോർക്കുകിൽ
കുണ്ടാമണ്ടി നമുക്കതെപ്പട്ടതു പറ-
ഞ്ഞീടാമറിഞ്ഞീടണം. ൫

ഇക്കഴിഞ്ഞൊരുമേടത്തിൽ ചൊല്ലേറ്റാളും മുപ്പതാം ദിനം
സല്ലവേ! മമ മാതാവു പുക്കു ഗീൎവ്വാണമന്ദിരെ. ൬

ഇല്ലംവെടിഞ്ഞൊരിടവും ഗമനാ നമുക്കു
കൊല്ലംവരെയ്ക്കുമെളുതല്ലിനി ദീക്ഷയല്ലേ?
തെല്ലല്ല താവകവിലോകനമായതിങ്ക-
ലുള്ളോരുമോഹമകതാരതിലെന്തുചെയ്യാം? ൭

വമ്പേറും സുകവേ! കൊച്ചിസ്റ്റാമ്പുമുദ്രയതൊന്നിതിൽ
ഇമ്പമായ് ചേൎത്തയക്കുന്നു സാമ്പ്രതം കാണുക ഭൂപതേ!

---

107. രവിവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്

ഓടക്കുഴൽ കളരവം തെളിവോടുകേട്ടി-
ട്ടോടിക്കുഴഞ്ഞരികിൽ വന്നവരാംഗിമാരെ

കൂടുന്നമോദമൊടു ലക്ഷ്മി വസിച്ചിടും മാ-
റോടൊത്തു ചേർന്നമധുസൂദനനെത്തൊഴുന്നേൻ. ൧

കുറച്ചുനാളായി വിശേഷമൊന്നും
കുറിച്ചയപ്പാൻ കഴിവന്നതില്ല
സ്മരിച്ചുതന്നേ കഴിയുന്നു കാലം
മറിച്ചുതോന്നീടരുതേ മനസ്സിൽ. ൨

(പണ്ടേതന്നെ എന്നു മുതലായി മാ— ഉദയവർമ്മ
തമ്പുരാനയച്ച മൂന്നുശ്ലോകങ്ങൾ)

കോട്ടയമതിലുണ്ടായൊരു
കോട്ടം കൈവിട്ട നല്ല സഭ വിവരം
കെട്ടിയനാടകമതിലിവ-
നൊട്ടല്ലേ മോഹമൊന്നു കണ്ടീടാൻ. ൩

108 എളേടത്തു തക്കാട്ടുമൂസ്സിന്നു

പിണ്ഡത്തിന്നു വരേണമെന്നെഴുതി ഞാൻ
വിട്ടോരു പത്രം പരം
പുണ്യം ചേർന്നു വിളങ്ങിടുന്നൊരു ഭവാൻ
കയ്ക്കാരിലെത്താഞ്ഞയൊ,
എണ്ണംവിട്ടൊരു ജോലിയോ കവിമണേ!
കുറ്റെന്നിലില്ലാഞ്ഞയൊ
ബന്ധം വല്ലതുമാകയൊ വരുവതി-
ന്നെന്താണമാന്തിക്കുവാൻ. ൧

109 തങ്കച്ചിക്കു

തന്വംഗീമണി! പുസ്തകത്തിനകമേ
കത്തൊന്നുചേർത്താരോരാൽ
മുന്നം ഞാനിവിടുന്നയച്ചതചിടെ
കയ്യ്ത്താരിലെത്താഞ്ഞയോ?
വന്നിട്ടായതു കണ്ടനേരമധികം
പുച്ഛം ജനിച്ചെന്നതോ
തന്നില്ലായതിനുത്തരം വളരെയായ്
നാളെന്തമാന്തം വരാൻ. ൧

കണ്ടാമണ്ടി നമുക്കൊന്നു
കൊണ്ടൽവേണിശിരോമണേ!
ഉണ്ടായതു പറഞ്ഞീടാം
കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടു കേൾക്കണേ. ൨

(ഇക്കഴിഞ്ഞൊരു മേടത്തിൽ-എന്നുതുടങ്ങി രണ്ടുശ്ലോകം ഉദയവർമ്മതമ്പുരാനയച്ചതു്.)

---

110 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

പരമശ്ലോകമൊന്നോർത്തു തരമോടു ചമയ്ക്കുവാൻ
പരമാദരപൂർവ്വം ഞാൻ ഭരമേറുന്നു സാമ്പ്രതം. ൧
ഭദ്രമായ്ത്തീർത്തു വൈകാതെ ഹൃദ്രമസ്ത്രായയയ്ക്കണം.
മുദ്ര മാമകമായാലും ഛിദ്രമില്ല മഹാമതേ! ൨

---

111 വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ

സ്വാഹാജാരസമാനചാരുമുഖിയാം
വഞ്ചീശപത്നീമഹം
മോഹിപ്പാനൊരു ദിവ്യവിഗ്രഹമതായ്
ഭംഗ്യാ വിളങ്ങുംവിഭോ!
മാഹാത്മ്യം കവിയും ഭവാനവിടെനി-
ന്നെന്നിൽ പ്രകാശിച്ചിടും
സ്നേഹാധിക്യവശാലയച്ച കുറി മാ-
നം കണ്ടു കൊണ്ടാടി ഞാൻ. ൧

കൂറേറ്റേറ്റവും സുകവിവര്യ! ഭവാനെയൊന്നു
നേരിട്ടുകാണ്മതിനൊരാണ്ടുവരും വരെയ്ക്കും
നേരിട്ടു ദീക്ഷയതിനാൽ തരമായിടാത്തൂ-
ത്താരെട്ടു മട്ടു മരുവീടണമെന്നു വന്നു. ൨

നിത്യം കാല്യേ കുളിക്കും നിയമവിധിയനു-
ഷ്ഠിച്ചു വൈകാതെ പിന്നെ
പ്രത്യേകം ഗീത പരായണമതു വിധിയിൽ
ചെയ്തിടും പ്രീതിപൂർവ്വം

ഒത്തീടും നിത്യചാത്തത്തിന്നമത്ത്യസമയ-
ത്തായതും മായഹീനം
കൃത്യതയാൽ ചെയ്തുകൊണ്ടിങ്ങിനെയിവിടെയിരി-
ക്കുന്നു ഞാൻ പുണ്യരാശേ! ൩

---

112 തച്ചോട്ടു നാരായണൻമൂസ്സിന

തായാടിടുന്ന സമയത്തു ഭുജിച്ചു മണ്ണീ-
ക്കായാമ്പുവൎണ്ണനിതി വാദമുദിച്ചമൂലം
വായ്ക്കകത്തു ഭുവനങ്ങളശേഷമമ്മ-
യ്ക്കായിട്ടു കാട്ടിയ മുരാന്തകനെത്തൊഴുന്നേൻ ൧

എത്തീ തവകത്തിന്നെൻ
കയ്ത്താരിങ്കൽ കവീന്ദ്രമകുടമണേ!
പ്രത്യേകിച്ചതു മുഴുവൻ
മുദത്തോടു ഞാൻതന്നെ നോക്കി വായിച്ചു. ൨

വിദ്വജ്ജനങ്ങളണിയുന്ന ഭവാന്റെ ചാരു-
പദ്യങ്ങൾ കണ്ടു മതിയിൽ കൊതിതീൎന്നതില്ല
ഹൃദ്യത്വമിങ്ങിനെ തികച്ചു കൃതിച്ചുകൊൾവാ-
നിദ്ദിക്കിലല്ല പരദിക്കിലുമാരുമില്ല. ൩

അത്യാദരാലവിടെനിന്നു കൊടുത്തയച്ചു
കത്തെത്തിടുന്നതിനുമമ്പു പരിഭ്രമിച്ച്
പ്രത്യേകമൊന്നെഴുതിവിട്ടതു വന്നു കണ്ടു
വൃത്താന്തമൊക്ക വിവരിച്ചു ധരിച്ചതില്ലേ? ൪

പണ്ടുള്ളദീനമതിയായതലട്ടിടാതെ
കണ്ടുള്ളമട്ടിലധുനാ മരുവുന്നമൂലം
ഉണ്ടുള്ളിൽ മുത്തു പരമിന്നു നമുക്ക കീൎത്തി-
കൊണ്ടുള്ള സൽകവിമണേ! പുരുപുണ്യരാശേ! ൫

അമ്മയ്ക്കു ഗൎഭമായാലും ഉണ്മനാണെന്നിരിക്കിലും
നമ്മൾ ദുഃഖിപ്പതെന്തിന്നു ചിന്മയൻ നന്മയേ തരും.

കുന്നിച്ചിടുന്ന കുതുകത്തൊടു നാലുനാളി-
ലൊന്നിച്ചിരിക്കണമൊരിക്കലതിന്നുവേണ്ടി

വന്നേച്ചുപോകണമതെന്നു നമുക്കു പാര-
മിന്നിച്ഛയുള്ളതിതിനാലറിവിച്ചിടുന്നു. ൯

---

113 എൻ. വേലുപ്പിള്ളക്കു

വാചകചിന്താമണിയാം
വാചകപദ്യങ്ങൾ ചേർന്ന തവ കൃതിയേ
യാചനചെയ്യാഞ്ഞിട്ടോ
ഹേ! ചേക്കാഞ്ഞു നമുക്കു സരസമതേ! ൧

കണ്ടാലതിന്റെ ഗുണദോഷവിവേചനത്തി-
നുണ്ടാകയില്ല മതിവൈഭവമെങ്കിലും മേ
കൊണ്ടാടിനോക്കുവതിനൊന്നു കൊടുത്തയച്ചു
കൊണ്ടാലതിന്നു വിലയുള്ളതുടൻ തരാം ഞാൻ. ൨

ഇത്തവ്വിൽ പലരും കൃതിച്ചു കൃതിയു
ണ്ടെണ്ണംവെടിഞ്ഞെങ്കിലും
ചിത്തത്തിങ്കലതിങ്കലൊന്നിലുമിനി-
ക്കുണ്ടായതില്ലാഗ്രഹം
പത്ഥ്യത്തിന്നൊരു പാത്രമെന്നയി ഭവാൻ
ഭാവിച്ചുമൂലം നമു-
ക്കത്യന്തം രുചികൊണ്ടതാണിതു വിശേ-
ഷിച്ചും വിചാരിക്കണം. ൩

---

114 കുഞ്ഞുശങ്കരപണിക്കർക്കു

കിട്ടീ ഭവാനുടെയകത്തതുകണ്ടുടൻ ഞാൻ
കെട്ടിത്തപാലുവഴി നാടകമേകിടുന്നേൻ
പിട്ടല്ലിതിന്നുവില നൽകുവതിന്നു ബുദ്ധി-
മുട്ടേണ്ടശേഷവുമതിന്നിനിയൊരിക്കലാവാം. ൧

ഒന്നാണുവേണ്ടതതു നോക്കിയറിഞ്ഞു ചിത്തം
തന്നിൽജ്ജനിക്കുമൊരു പക്ഷമുപേക്ഷയെന്ന്യേ
നന്നായ് മനോരമയതിൽ പലരും ധരിപ്പാൻ
നന്ദിച്ചു നിങ്ങളെഴുതീടണമത്രമാത്രം. ൨

---

115 എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകൾക്ക

കൊണ്ടാടിപ്പലരും ത്വദീയചരിതം
വാഴ്ത്തുന്നുകേട്ടെപ്പൊഴും
കണ്ടീടുന്നതിനാഗ്രഹിച്ചു മരുവീ-
ട്ടുന്നുണ്ടതെന്നാകിലും
ഉണ്ടാകില്ലതിനിപ്പൊഴിടക്കവിമണേ!
ലാക്കോർത്തു നോക്കീടുകിൽ
കണ്ടാമണ്ടി നമുക്ക പെട്ടതു പറ
ഞ്ഞീടാമറിഞ്ഞീടണം. ൧

ഇക്കൊല്ലം മേടമാസത്തിൽ ചൊല്ലേറുള്ളൊരു മുപ്പതാം ദിനം
സൽക്കവേ! മമ മാതാവു പുക്ക ഗീർവ്വാണമന്ദിരം, ൨

ഇല്ലാവെടിഞ്ഞൊരിടവും-എന്നാദിയായത് ൩

ഏഷ ഞാൻ ഭഗവദ്ഭൂതു ഭാഷയായൊരു നാടകം
ശേഷിയല്ലെങ്കിലും തീർത്തു ശേഷശായികൃപാബലാൽ.
അച്ചടിച്ചീടുവാൻമാത്രം മെച്ചമില്ലതിനെങ്കിലും
വച്ചതാണ്ടി മുരാരാതിസച്ചരിത്രമതാകയാൽ. ൪

നന്നായി നോക്കിഗ്ഗുണദോഷമെല്ലാം
നന്ദ്യാ കഥിക്കേണമതിന്നുവേണ്ടി
നന്ദിച്ചു ബുക്കൊന്നു ഭവാനെഴുത്തൊ-
ടൊന്നിച്ചയയ്ക്കുന്നു വിശാലബുദ്ധേ! ൫

മോക്ഷത്തിൻമാർഗ്ഗമായിട്ടഖിലരുമൊരുപോ-
ലാദരാലാദരിക്കും
സാക്ഷാൽ ശ്രീഗീത മൂഢപ്പരിഷയുമറിയും
ഭാഷയിൽ ഭാഷയായി
ആക്ഷേപം വിട്ടു നിർമ്മിച്ചൊരുകവിത ഭവാ-
നച്ചടിപ്പിച്ചതൊന്നി-
ങ്ങീക്ഷിപ്പാൻ കിട്ടിടേണം വിമലതരമതേ!
പുസ്തകം മുക്തകമ്പം. ൬

---

116 സി. ആർ. വേലുപ്പിള്ളക്ക്

കുറെനാൾ ഭവാനയച്ച കുറിമാ-
നം വന്നനേരം പരം
പാരിക്കും പരിതോഷമോടൊരു സലാം
ചെയ്തേറ്റു വാങ്ങിച്ചു ഞാൻ
പോരാ കണ്ണടവെച്ചു മുദ്രയുടനേ
പൊട്ടിച്ചു വായിച്ചുതൽ-
സാരം സർവ്വമറിഞ്ഞു സൽകവികളിൽ
ചൊല്ലേറുന്നമുക്താമണേ! ൧

രാമക്കുറുപ്പിന്നൊരു പുസ്തകമെന്നിലേറെ
പ്രേമക്കുറിപ്പിനു കൊടുത്തു കഴിഞ്ഞു പണ്ടേ
ഹേമൽക്കുറിപ്പുമതിനോടൊരുമിച്ചയച്ചു
നാമാക്കുറുപ്പു നിരസിച്ചു നിശേശകീർത്തേ! ൨

രേമിത്തു ശട്ടംകെട്ടാം പരമെന്നായാളയച്ചു മറുവടിയും
തരമായ്‌വാങ്കളുമിടയിൽ ചരടുപിടിച്ചാൽ കഴിഞ്ഞുകൂടീടും. ൩

ഞെരുക്കം നമുക്കീവക കാര്യമിന്നി,
ബ്ഭരിക്കുന്നതിന്നങ്ങു ഭാഗ്യാംബുരാശേ!
സ്ഫുരിക്കുന്ന മോദാൽ ഭവാങ്കൽ സമർപ്പി-
ച്ചിരിക്കുന്നു ചുമ്മാതിരിക്കുന്നു ഞാനും. ൪

തടവിഹ കൂടാതുള്ളിൽ
ഝടഝിന കുതുകാൽ പടുതയുമുടയ ഭവാൻ
വടിവിലിതിന്നൊരു മറുവടി
ഖിടണം വിവരങ്ങളൊക്കയെതിൽവേണം. ൫

117 ഇക്കാവമ്മക്ക്

വണ്ടു താമരസുമങ്ങളിൽ പ്രിയം
കൊണ്ടു ചേർന്നു കളിയാടിടുംപടി
കണ്ട ഗോപവനിതാകരങ്ങളിൽ
പണ്ടു വാണ പരദൈവമാശ്രയം. ൧

പരഭൃതഭാഷിണി! തമ്മിൽ
പരിചയമില്ലേറെയെന്നിരുന്നാലും

പരിചൊട്ടു താവകവസ്തുത
പരമാത്ഥം ഞാനറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.   ൧

വൈകുന്നതേ വദനപങ്കജമൊന്നുകാണ്മാ-
നാകുന്നതില്ലതിനു മാഗ്ഗമുദാരശീലേ!
മാഴ്കുന്നിതെന്മനമതോത്തധികം കഴിഞ്ഞു
പോകുന്നതെന്മൊഴി! ദിനങ്ങളതുംപ്രകാരം.   ൨

കുണ്ടാമണ്ടി നമുക്കിപ്പോ-
ളുണ്ടോത്താലായതൊക്കയും
കൊണ്ടാടിപ്പറയാം കേട്ടു
കൊണ്ടാലുംകൊണ്ടൽവേണി! നീ.   ൩

ഇപ്പോയിടീന മേടമാസമവസാ-
നിക്കുന്ന നാളെത്രയും.
നല്ലേറം മമ ജന്മഭൂമി പരലോ-
കത്തെ പ്രവേശിക്കയാൽ
ഇപ്പോൾ വത്സരദീക്ഷയാണു വനിതാ
ലങ്കാരമേ! കേൾക്ക പി-
ന്നല്പം ദിനവുമുണ്ടിനിയ്ക്കിവകളാ-
ലില്ലത്തിരിപ്പാണു ഞാൻ.   ൪

ഭാഷാനാടകമൊന്നുതീത്തു വഷളാ-
ണെന്നാകിലും പുസ്തകം
യോഷാഭൂഷണരത്നമേ! ഭവതി ക-
ണ്ടീടാനയക്കുന്നു ഞാൻ
ദോഷംനോക്കിലനേകമുണ്ടതിലതെ-
ന്നാലും മുതാരാതിതൻ
തോഷത്തിന്നൊരു മുഖ്യകാരണമതാ-
യ്ക്കുന്നീടുമെന്നെന്മതം.   ൫

സാരള്യംതിരളും തദീയകൃതിയാം
ഭദ്രാൎജ്ജുനം പിന്നെ മ-
റ്റൊരോ സൂരികൾ തീത്ത നൽകൃതികളും
ധാരാളമുണ്ടെങ്കിലും

നേരംപോക്കിനു ഭീരു ചെന്നു കരകേ-
    റീടുന്നപോലെന്റെയീ-
പ്പീറപ്പുസ്തകവും ജനങ്ങളെ രസി-
    പ്പിക്കട്ടെ രംഗങ്ങളിൽ. ൧

കരിവരഗാമിനി! കേളിതു
കരതലമതിലെത്തിനോക്കിവായിച്ചാൽ
മറുപടിവിടുവാനൊട്ടും
മറിമൃഗനയനേ! മടിച്ചിരിക്കൊല്ലേ. ൨

---

118 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്.

സത്താമബ്ദുതടിന്മിഥു-
നത്തിൻവൻ ഭ്രാന്തി ചേർത്തു ലക്ഷ്മിയൊടും
ഒത്തരുളും ഹരിതന്നിരു-
പത്താർ നാൾതാരമിങ്ങൊരവലംബം. ൧

ധന്യശ്രീധവളോപലദ്വിജവരൻ
    തന്നോടൊരാഭാസനാ-
മൊന്നുകൂട്ടിനു ചേർത്തതെന്തു കഥയാ-
    ണിക്കൂത്തു കൊള്ളാം സഖേ!
മിന്നീടും ചെറുതെങ്കിലും മിനുസമീ
    മിന്നാമിനുങ്ങേറ്റവും
ഛിന്നംഗോക്കളെഴും രവിക്കൊരുതുണ-
    യ്ക്കാളായി വന്നീടുമോ? ൨

മിണ്ടാതിരിപ്പു ശരിയല്ലിനി വല്ലതും നോ-
ക്കുണ്ടാക്കിടേണമുടനെന്നിടവിട്ടിടാതെ
കൊണ്ടാടി ഞാൻ പറയുമായതുകൊണ്ടു സാദ്ധ്യ
മുണ്ടായതില്ലിതുവരെക്കുമൊരിത്തിരിക്കും. ൩

പുതുതായ് നാടകമെഴുതാ-
നതിയായ് നിർബ്ബന്ധമിങ്ങു ചെയ്യുമ്പോൾ
കഥയില്ലെന്നോതുന്നു
കഥയില്ലാഞ്ഞല്ല തെല്ലുമവനിപതേ! ൪

നിലയായിങ്ങിനെ നിത്യം
തലതല്ലുന്നുണ്ടു ഞങ്ങളെന്നാലും
ഫലിതം ചൊൽവതൊഴിഞ്ഞൊരു
ഫലമില്ലിന്നോളമിന്നിയെങ്ങിനെയോ? ൭

പോവുന്നതിന്നു പരമുണ്ടു തിടുക്കമെന്നു
ഭാവിപ്പതുണ്ടു ചിലനേരമുടൻ മറക്കും
ഈവണ്ണമിങ്ങു ദിവസങ്ങൾ കഴിച്ചുകൊണ്ടു
മേവുന്ന ഭാവമറിയുന്നതിനും പ്രയാസം. ൮

താന്തോന്നിയായിത്തറവാട്ടുകാരെ-
ത്താന്തോന്നിട്ടുമ്മാറു വുലഭ്യമോതി
ഭ്രാന്തൊട്ടു പാരിച്ചു പകച്ചു മണ്ടും
കോന്തക്കരപ്പിന്റെ കുറമ്പു കൊള്ളാം. ൯

---

119 കേശവപ്പണിക്കർക്ക്

ഇഷ്ടനായ ഭവാൻ തീർത്തുവിട്ട പദ്യങ്ങളൊക്കയും
കിട്ടി വായിച്ചു സന്തോഷമെട്ടിരട്ടിച്ചു മാനസേ. ൧

മന്നാടിയാർക്കു മുഷിയുന്നതുകൊണ്ടു ദോഷം
വന്നീടുകില്ല ലവലേശമതെങ്കിലും ഞാൻ
ഇന്നാടകത്തിലൊരു കക്ഷിയതായിരിക്കെ
പ്പിന്നീടിവണ്ണമെഴുതുന്നതു യുക്തമല്ല. ൨

പിള്ളരുകളിയായിട്ടും
കൊള്ളിക്കാം താങ്കൾ തട്ടിവിട്ടീടിൽ
കൊള്ളാമങ്ങിനെയെഴുതി-
ക്കൊള്ളു പോവട്ടെ ചെന്നുകേറട്ടെ. ൩

മല്ലിന്നു മന്നാടി വരുന്നതായാൽ
തെല്ലൊന്നു നമ്മൾക്കു പയററിനോക്കാം
തല്ലുന്നതായാൽ തടവും വരാവു-
മല്ലാതെ മററന്തിതിനുള്ളതോർത്താൽ. ൪

ശങ്കുണ്ണിക്കു പിടിച്ചോരാതങ്കം വേർപെട്ടുവെങ്കിലും
വൻകവേ! വന്നുചേർന്നീല തങ്കം തൻ ക്ഷീണവൈഭവാൽ.

വെള്ളംകേറുകയാലേ നെല്ലുള്ളതൊക്കെ നശിച്ചുപോയ്
ഉള്ളം കത്തുന്നു തിന്നീടാൻ കള്ളി കാണുന്നതില്ല ഞാൻ. ൯

തമ്പാനു ബാധിച്ച വസൂരിരോഗം
താമ്പോറി രക്ഷിച്ചതു കാരണത്താൽ
തമ്പായി താനും തകരാറിലായി-
യമ്പാകുഴങ്ങുന്നു പനിച്ചുതുള്ളി. ൧

'എഴുത്തുതീർന്നോ തരു' എന്നിവണ്ണം
കെഴിക്കിനേടം ധൃതികൂട്ടിടുന്നു
കഴിച്ചു ഞാനായതിനാൽ ചുരുക്കി
വഴിയ്ക്കയക്കാമിനി വർത്തമാനം. ൨

I20 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്

ശോകാ ദിനംതോറുമകന്നു ദൂരെ-
പ്പോകേണമീ "കർക്കടകാബ്ദ" കാന്തിയേ
വൃകം മുകുന്ദൻ മുദ "മാണ്ടസത്താ"-
ന്നാകേ നിവാസം മമ തന്നിടേണമേ. ൩

കവിയെന്ന ജഗൽകീർത്തി കവിയുന്ന മഹാമതേ!
ഭവദീയമുഖാംഭോജഭവപദ്യങ്ങൾ കണ്ടു ഞാൻ. ൧൦

എന്നാലുംവേഴ്ചയോർത്തുംകൊണ്ടെന്നാലായതുപോലെഞാൻ
ഇന്നാലോചിച്ചയക്കുന്നു ധന്യാലംകൃതരത്നമേ! ൧൧

സത്വരം ഞാനിതിന്നേവണ്ണമുത്തരം തീർത്തയക്കുവാൻ
കുത്തിരുന്നമുഷിഞ്ഞാലുമിത്തിരിയ്ക്കാത്തിരിക്കുമോ? ൧൨

കുട്ടിയ്ക്കുള്ളൊരു ദീനവും കവിമണേ!
ശങ്കുണ്ണിതൻ ദണ്ഡവും
കഷ്ടിച്ചൊട്ടു ശമിച്ചുവെങ്കിലുമിനി-
ച്ചൊല്ലുന്നു തെല്ലൊന്നു ഞാൻ
പെട്ടന്നെൻചെവിയിൽ കുരുത്തു കുരുവൊ-
ന്നിത്തവ്വു രണ്ടാമതും
പൊട്ടീ വേദന തെല്ലടങ്ങി ശിവനേ!
കഷ്ണിച്ചതൊട്ടല്ല ഞാൻ. ൧൩

ചൊല്ലേണ്ടതു മുഴവൻ തീർ-
ന്നില്ലാ സുകവേ! മറന്നു മലവെള്ളം

വല്ലാതെ വന്നു വട്ടൻ
നെല്ലെല്ലാം മുക്കി പൊക്കി സാപ്പാട്ടും. ൧൪

ഒന്നാംതിയ്യതി വെണ്മണിദ്വിജവരൻ
തൻനാട്ടിനായ് ശേഖരൻ
തന്നോടൊത്തു തിരിച്ചു ഞാനതിനകം
ചെയ്യുള്ള യത്നങ്ങളാൽ
വന്നീലാ ഫലമേതുമേ കൃതി കഴി-
പ്പിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞില്ലത-
ല്ലെന്നാലാവുകയില്ലതെന്നോടുവിൽ ഞാ-
നൊത്തിങ്ങു പാർത്തീടിനേൻ. ൧൫

വഞ്ചീശപ്രീതമെണ്ണനിപ്പൊഴുതിൽ സമസ്യാ-
യഞ്ചാതെയിട്ടതു ഭവാൻ പരിപൂർത്തിചെയ്യ്
തഞ്ചത്തൊടിങ്ങെഴുതിടേണമതിന്റെ വൃത്ത-
മെഞ്ചിത്തതാരിലറിയാതലയുന്നു പാരം. ൧൬

---

121 മനോരമക്ക്

അല്ലേ കേൾക്ക മനോരമേ! വിദുഷിയാം
തങ്കച്ചി രണ്ടാമതും
തെല്ലേറെത്തെളിവോടയച്ച കൃതിയെ-
ച്ചിക്കുന്നു കയ്യോണ്ടുഞാൻ
ചൊല്ലേണം പുനരീവിശേഷമവിടെ-
യ്പ്പോകുന്ന നേരത്തു നീ
യല്ലേ വാർത്തകളാദ്യമാസകലവും
പ്രത്യേകമെത്തിച്ചതും. ൧

പോരാ തൽകൃതിപുസ്തകങ്ങളുടനെ-
ത്തിക്കാമതെന്നായതിൽ
പാരാതങ്ങിനെ കണ്ടതിങ്ങിതുവരേ
കിട്ടീല പിട്ടല്ല മേ
നേരോടായതിനുള്ള കാരണമതും
കാണുന്നതില്ലിന്നു ഞാൻ
നേരിട്ടീവിവരങ്ങളും വിവരമായ്
തെല്ലൊന്നു ചൊല്ലീടണം. ൨

സമുദായത്തിന്നു

നന്നായ് താങ്കൾ കൊടുത്തയച്ച കുറിയിൽ
കാണും പ്രകാരത്തിൽ ഞാ-
നൊന്നായ് സമ്പ്രതി മൂന്നുപുസ്തകമയ-
ച്ചീടുന്നു കൂട്ടംമുദാ
വന്നാലാവിവരത്തിനും പുനരിനി-
ത്താൽക്കാലമായിബ്ഭവാ-
നെന്നാൽചെയ്യുതരേണ്ടതിന്നുമെഴുതി-
പ്രത്യേകമെത്തിക്കണം. ൧

പാരം വിഡ്ഢിത്വമായിട്ടിവനിഹ കൃതിചെ-
യ്യുള്ളൊരീപ്പുസ്തകത്തെ
ദൂരംദിക്കിന്നയക്കുന്നതിനയി സുമതേ!
ശങ്കയുണ്ടെങ്കിലും ഞാൻ
കാരുണ്യക്കാതലാകും മുരരിപുകഥയെ-
ന്നുള്ള മാഹാത്മ്യമോർത്തി-
ട്ടാരും ദൂഷ്യംകഥിക്കില്ലിതി കരുതിയയ-
ക്കുന്നു വാക്കുന്നമോദാൽ. ൨

122 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

കുടന്നുളച്ചിട്ടതിൽനിന്നു ദുഗ്ദ്ധ-
മെടുത്തുചാടുന്നതു വേണ്ടുവോളം
കുടിച്ചു ശേഷിച്ചതു വൃദ്ധകൾക്കും
കൊടുത്ത ഗോപാലകനെത്തൊഴുന്നേൻ. ൧

രണ്ടുഴം താങ്കൾതീർത്തിട്ടെഴുതിയകുറിയിൽ
പ്പെട്ട പദ്യങ്ങളെല്ലാം
കണ്ടു കാര്യസ്വഭാവങ്ങളുമതിൽ വിവരി-
ച്ചുള്ളതെന്നുള്ളിലായി
പണ്ടുഴംപോലെ ഞാനും മറുവടിയെഴുതി-
ത്തട്ടുമാറുണ്ടിദാനീം
കണ്ടൂരാൻ മട്ടെടുത്തു സുഖമിവനു ശരീ-
രത്തിനില്ലാസ്ഥമൂലം. ൨

കണ്ടിട്ടും കവിതകൾക്കു കണ്ഠീരവനതാംഭവാൻ
കണ്ടാലും മറകത്തിന്നു രണ്ടിനും കൂടിയുള്ളത്. ൩

പാരാവാരത്തിനൊത്തങ്ങിനെ,ബഹുതരവി-
സ്താരമേറുന്ന സാക്ഷാൽ
ചാരുശ്രീഭാരതത്തെശ്ശിവശിവ യിവനാ-
ലാകുമോ പാട്ടിലാക്കാൻ
സാരംചേരും ഭവാനെന്നരികിലുടനിരു-
ന്നർത്ഥമിങ്ങോതിയെന്നാ-
ലാരംഭിക്കാം കഴിക്കാമതിനവിടെ മടി-
പ്പാകിലിങ്ങാകയില്ലാ. ൪

മുന്നംഭവാനുവേണ്ടി-
പ്പുന്നിയതിൻ നെയ്യു കാച്ചിവെച്ചേൻ ഞാൻ
പിന്നെക്കള്ളൻ കേറിയൊ-
രന്നിതുമയ്യോ! കവീന്ദ്ര പോയ്പ്പോയി. ൫

നെയ്യിന്നിനിയും നോക്കാം
കയ്യിൽ കിട്ടുമ്പൊഴങ്ങയച്ചീടാം
വയ്യാ താമസമെന്നാ-
ലിയ്യുള്ളോനെന്തു ചെയ്യിടാമിവിടെ. ൬

എന്നായ് നമ്പർ വിധിച്ചു
തനതീമണിയാൾക്കു ദോഷമായിപ്പോൾ
തന്നാൽ പുനരിലെടുക്കാ-
മെന്നാലപ്പോൾ ജയിക്കിലായല്ലോ. ൭

ഓണത്തിനിങ്ങോട്ടു വരാതിരുന്നാ-
ലാണോ ഗുണം താങ്കൾ നിനച്ചവണ്ണം
ക്ഷീണം വരാനായ്മധുരാശിയാത്ര
വേണോ ഭവാൻതന്നെ നിനച്ചുനോക്കു. ൮

124 ദാമോദരൻനമ്പ്യാക്ക്

താരിൻനന്ദിനി മാറിലും തരമെഴും
ചക്രാദിതൃക്കയ്യിലും
കാറിൻകാന്തി വപുസ്സിലും കരുണയ-
ത്യന്തം കരൾക്കാമ്പിലും

പാരിരേഴുദരത്തിലും പരമിര്-
പ്പോത്താൽ സമുദ്രത്തിലും
ചേരും ദേവനിവഹങ്ങളുൾക്കരുണവെ-
ള്ളത്തേ കുറച്ചെങ്കിലും. ൫

മുന്നാം സുജനാനന്ദിനി
തന്നിലുമല്ലാതെ മുമ്പുമിപ്പൊഴുതും
തന്നൊരു പത്രങ്ങളിലും
ചൊന്നവിശേഷം ധരിച്ചുനിശ്ശേഷം. ൬

എന്നാലോ മറ്റകത്തയപ്പതിനിനി-
ക്കുള്ളോരമാന്തത്തിനാൽ
വന്നീലാ തരമെന്നതന്നെ പറയാ-
മല്ലാതെയല്ലൊന്നുമേ
ചൊന്നാലുത്തരമോതിടായ്കിലവനോ-
ടെന്തിന്നു മിണ്ടുന്നു ഞാ-
നെന്നാലോചന ചെയ്യിടേണ്ടയിനിമേൽ
തെററാതെപാറിച്ചിടാം. ൭

നന്നല്ലെങ്കിലുമെൻെറ നാടകമര-
ങ്ങേറുന്നതിന്നായ് ഭവാ-
നിന്നേററം പണിചെയ്തിട്ടുന്നവിവരം
ചിത്തത്തിലോർത്തത്രയും
നന്ദിയ്ക്കുന്നു മഹാമതേ! ഗുണമെഴും
ബന്ധുക്കളെക്കിട്ടിയാൽ
വന്നെത്തും വലുതായകാൎയ്യമവനെ-
ന്നെല്ലോ സതാം സമ്മതം. ൮

ആററണ വിലയാകുമി-
തോരോബുക്കിന്നു നീക്കമില്ലേതും
സാരമതേ! പുസ്തകമ-
ഞ്ചാറിനിമേൽ വേണമെങ്കിലെത്തിക്കാം. ൯

എന്നാലിതിൻെറ വിലയങ്ങു മനോരമേതി
മന്നിൽപരന്നവരപത്രികതൻ വരിയ്ക്കായ്
ഒന്നായ്കൊടുക്കുകിലിനിക്കു ലഭിക്കുവാനാ-
യൊന്നുണ്ടുപായമതുതാൻ മതി മഞ്ജുകീൎത്തേ! ൰

എത്രവേണമതെന്നായിക്കത്തയച്ചാലതിൻ പടി
പുസ്തകം ഞാനയച്ചീടാം വ്യത്യാസം വരികില്ലിനി. ൯

---

125 കുഞ്ഞിരാമവർമ്മൻതമ്പുരാന് (മദനാരമ)

ആശാപാശങ്ങൾ നീങ്ങിസ്സുകൃതമനുഭവി-
    ച്ചീടുവാൻ കാശിയിൽ പോ-
യാശു സ്നാനം കഴിച്ചീടണമിതി നിതരാം
    നിങ്ങളോർക്കുന്നപക്ഷം
ക്ലേശംകൂടാതെ പോയിട്ടഭിമതമതു സാ-
    ധിച്ചുടൻ വന്നുചേരാൻ
കാശി ശ്രീവിശ്വനാഥൻ കരുണയൊടു ഭവാ-
    ന്മാർക്കു ഭാഗ്യം തരട്ടെ. ൧

---

126 തങ്കച്ചിക്ക്

ഒന്നായഞ്ചലിൽ മൂന്നു് പുസ്തകമിനി-
    സ്സ്വായിട്ടയച്ചുള്ളതും
നന്നായായതിനുള്ളിൽവെച്ച കുറിയും
    വന്നെത്തി മന്ദേതരം
കുന്നിക്കും കുതുകേന ഞാനഖിലവും
    വായിച്ചു ചൊല്ലീടുവാൻ
കുന്നിക്കും കുറവില്ല മല്ലമിഴിമാർ
    ഗോത്രത്തിലുത്തംസമേ! ൧

എന്നാലിപ്പുതുമാതിരിക്കൃതികളോ
    ടൊപ്പിച്ചു നോക്കീടുകിൽ
ധന്യേ! കിഞ്ചന ഭേദമുണ്ടതു മഹാ-
    നിസ്സാരമാണോർക്കുകിൽ
എന്നല്ലാതൊരു ദോഷമിക്കൃതികളിൽ
    കാണിച്ചു ചൊല്ലീടുവാ-
നിന്നില്ലെന്നു തികച്ചുതന്നെ പറയാം
    കില്ലില്ല തെല്ലെങ്കിലും. ൨

---

127 അമ്മുണ്ണികുഞ്ഞാവിന്ന്

വേനൽക്കാലം കളിച്ചിപ്പുഴയുടെ നികടേ
താമസിച്ചീടുവാനായ്
സാനന്ദം കാന്തയോടും സരസവര ഭവാ-
നെത്തുമെന്നിപ്രകാരം.
ഞാനാദ്യം കേട്ടു പാരം രസമൊടു സുമതേ!
വന്നുകാണാഞ്ഞുപിന്നെ
ത്താനേ ദുഃഖിച്ചു കഷ്ടം ശിവശിവ ശിവനേ
കണ്ടുകാലം മറന്നു. ൧

വന്നീടുവാനിട ഭവാനു കിടച്ചതില്ല
പിന്നീടു ജോലികൾ മുഴുക്കുക കാരണത്താൽ
എന്നല്ലകാരണമതുണ്ടിനിയും കഥിപ്പാ
മിന്നാട്ടുകാൎക്കിതിനു ഭാഗ്യവുമില്ലതെല്ലും. ൨

എൻമാതാ പോയ മേടത്രിദശദിനമിതിൽ
സ്വൎല്ലോകത്തിനായി-
സ്സമ്മോദാൽ പോയിയെന്നുള്ളൊരു വിവരമതിൻ
മുന്നമേ കേട്ടിരിക്കാം
നിൎമ്മായം ദീക്ഷയായിട്ടിവിടമതിലിരി-
ക്കുന്നു ഞാനോൎത്തുകണ്ടാ-
ലമ്മൂനം സൌഖ്യമല്ലേ പറയുക പരമാ-
നന്ദമല്ലേ ഭവാനും. ൩

---

128 ഗൌരിക്കുട്ടിഅമ്മക്ക്

യോഷാഭൂഷണരത്നമേ! ഭവതിയ
സ്സന്താനഗോപാലകം
ഭാഷാചമ്പു ചമച്ചുതച്ചടികഴി-
പ്പിച്ചോരു നൽപുസ്തകം
തോഷോപേത മയച്ചതന്നതഖിലം
വായിച്ചു കേളല്പവും
ദോഷാവേശമതില്ല നന്നരസമു-
ണ്ടുൾക്കൊണ്ടു കൊണ്ടാടി ഞാൻ. ൧

വസ്തുതയാണായി കേൾക്ക മു-
ഖസ്തുതിയല്ലിപ്പറഞ്ഞതൊന്നും ഞാൻ
നിസ്തുലഗുണഗണമെഴുമീ
പ്പുസ്തകമധികം പ്രസിദ്ധമായീടും. ൩

ഞാനിപ്പോൾ കൃതിചെയ്തതായ ഭഗവ-
ദ്ദൂതാകുമന്നാടകം
മാനഞ്ചും മിഴിമാർമണേ! ഭവതിക-
ണ്ടീടുന്നതിന്നായിതാ
ഊനം പെററണയാതെയഞ്ചലിലയ-
ച്ചീടുന്നു വന്നെത്തിയാ-
ലാനന്ദത്തൊടു നോക്കിടേണമഖിലം
നന്നല്ലതെന്നാകിലും. ൪

മുരരിപുചരിതമിതെന്നു-
ള്ളൊരു രുചിയിന്നുള്ളിലുള്ളതല്ലാതേ
പരഭൃതഭാഷിണി! പാർത്താൽ
പരമിതു നന്നെന്നതില്ല ലവലേശം. ൫

പികമൊഴി! നീ തന്നതിനിതു
പകരം നൽകുന്നതെന്നു കരുതരുതേ
മാഴ്കാതിപ്പുതുകൊന്നു-
ണ്ടേകിടുവാനോർത്തിരുന്നു ഞാൻ മുമ്പേ. ൬

പൊല്പ്പൊങ്ങും തരുണീമണേ! ഭവതിയി-
ക്കാലത്തിരിക്കുന്നൊരാ
നല്ലാർന്നീടിന നല്ലനാടെവിടെയാ-
ണെന്നുള്ളതെന്നുള്ളതിൽ
തല്പ്പുണ്ടാവുകമൂലമായിതുവരേ
ബുക്കങ്ങയച്ചീലതി-
ന്നിപ്പോൾ കൌശലമൊന്നു തോന്നിയതുപോ-
ലൊപ്പിച്ചു മാറുന്നു ഞാൻ. ൭

കത്തും പുസ്തകവും വന്നു കൈതലത്തിങ്കലെത്തിയാൽ
സത്വരം മറുകത്തിങ്ങോട്ടെത്തിച്ചീടണമുത്തമേ! ൮

---

129 ഗൌരിക്കുട്ടിഅമ്മക്ക്

ഗോപീജനങ്ങൾ വിപിനത്തിലന്നഞ്ഞു കാമ-
താപാതിരേകമുരചെയ്തതു കേട്ടനേരം
ആപാദചൂഡമവരെത്തരസാ പുണർന്ന
ഗോപാലപാദകമലം കലയേ കലിഘ്നം. ൧

കത്തെത്തിയതിലുൾപ്പെട്ട വർത്തമാനങ്ങളൊക്കയും
ചിത്തത്തിങ്കൽ ധരിച്ചേൻ ഞാനുത്തമസ്ത്രീശിരോമണേ! ൨

ചെമ്മേ ചിന്തിച്ചു ചെന്താമരദളനയനേ!
വാണുകൊള്ളുന്നതെന്യേ
തമ്മിൽ കാണ്മാൻ കഴിഞ്ഞില്ലിതുവരെയുമിനി-
ല്ലെന്നിരുന്നാലുമിപ്പോൾ
നിർമ്മായസ്നേഹമേവം കിളിമൊഴിയുളവാ-
യ്വന്നതെന്നോർത്തുപാരം
സമ്മോദംപൂണ്ടിരിക്കുന്നിതു പകലിരവും
പെൺകുലത്തങ്കമേ! ഞാൻ. ൩

ഇപ്പോയീടിന മേടമാസം—എന്നാദിയായത്. ൪

എന്നിൽ കാരുണ്യസാരം പ്രതിദിനമളവി-
ല്ലാതെ വർഷിച്ചുപോരും
ധന്യശ്രീവഞ്ചിരാജ്ഞീശ്വരസവിധമതിൽ
പോകുമിദ്ദീക്ഷതീർന്നാൽ
അന്നോറാ നന്ദിയേറം ഭവതിയെ വഴിയേ
കാണുവാൻ ദൈവയോഗം
വന്നീടും വാരിജാക്ഷീജനമുകിൽമുടിയിൽ
ചേർന്ന മാലേ! സുശീലേ! ൫

ബന്ധൂകാധരിമാർമണേ! തവ കൃതി-
ക്കാവശ്യമായിപ്പൊഴ-
ത്യന്തം നമ്മൊടലട്ടിടുന്നു വളരെ
പ്പേരിപ്രദേശങ്ങളിൽ
സന്തോഷാലുടനൊന്നുരണ്ടു പ്രതിയും
കൂടെത്തരേണം പരം
ചന്തംചേർന്നൊരു ചമ്പുകാവ്യമയി തേ
സന്താനഗോപാലകം. ൬

മട്ടുത്തന്തൂറീടും മധുരമിഴിമാരാസകലമി-
ന്നെട്ടുത്താനന്ദത്താൽ മുടിയിലണിയും മാനിനിമണേ!
മടിയ്ക്കാതല്ലേ തെല്ലും വിവരമഖിലം വീണ്ടുമറിവാ-
നിടയ്ക്കെല്ലാമിങ്ങോട്ടെഴുതണമിതിന്മട്ടിലിനിയും. ൧

---

130 മാവേലിക്കര ഉദയവർമ്മതമ്പുരാന്

കണ്ണഞ്ചിരട്ട കരതാരിലെടുത്ത കത്തു
മണ്ണിട്ടുകൊണ്ടു മടിയാതതുയർത്തിയപ്പോൾ
തിണ്ണന്നുചോർന്ന മണൽകണ്ടു രസിച്ചുനിന്നു
കണ്ണൻ കനിഞ്ഞു കരളിൽ കളിയാടിടട്ടെ. ൨

പെണ്ണും കൃപയാലഞ്ചോ-
ന്തിസ്തുതിയൊരു കത്തയച്ചതിന്നിവിടെ
പയ്യന്നെത്തിയ സമയം
കയ്യിലെടുത്താദരിച്ചു ഞാൻ നോക്കി. ൩

മാന്യനായി മരുവും ഭവാൻ പതി-
മ്മൂന്നു മുദ്രയതിൽ വെച്ചയച്ചതും
സാന്ദ്രമോദമോടെടുത്തു പാരതി
മൂന്നിലും പുകളെഴുന്ന സൽകവേ! ൪

മൂപ്പാരിൽ കീർത്തിതേടും സുകവിവര! ഭവാ-
നെന്തുചെയ്യുകിലും താ-
നല്പംപോലും പ്രിയക്കേടകതളമതിലോ-
ർക്കാത്താരിസ്സേവനോട്
ഉൾപ്പൂവിങ്കൽ കലർന്നീടിന കനിവു പരം
ഗൂഢമായ് മൂടിവെച്ചി-
ട്ടിപ്പോൾ മാപ്പേകുവാനായെഴുതിയ കഥയോ-
ർത്തൽഭുതപ്പെട്ടിടുന്നു. ൫

നന്നാല്ലെങ്കിലുമെന്റെ നാടകമതൊ-
ന്നാടേണമെന്നായ് ചില-
ർക്കിന്നുണ്ടായൊരു ബുദ്ധി പാരമിവനിൽ
ചേരുന്ന കൂറായ്വരാം

ഒന്നല്ലെങ്കിൽ മുകുന്ദചാരുചരിത-
ത്തിന്നുള്ള മാഹാത്മ്യമാ-
യ്പുന്നീടാമിതു രണ്ടിലേകവഴിയാ-
ലാണെന്നു കാണുന്നു ഞാൻ. ൨

നന്നായിട്ടവിടുന്നയച്ച കുറിയിൽ
കാണുംപ്രകാരം ഭവാ-
നൊന്നായഞ്ചലിൽ മൂന്നുപുസ്തകമയ-
ച്ചീടുന്നു കൂടുംമുദാ
എന്നാലായതിലൊന്നു മുദ്രകളയ-
ച്ചിട്ടുള്ളതിന്നുള്ളതും
പിന്നത്തേതു സഭയ്ക്കുമാണു വിബുധാ-
ചാര്യപ്രഭാവ! പ്രഭോ! ൩

ബുക്കെത്രവേണമവിടയ്ക്കിനിയെന്നുവച്ചാ-
ലൊക്കത്തരുന്നതിനു കാത്തുവസിച്ചിടുന്നു
ഇക്കണ്ട ഞാൻ ഭവദധീനനതെന്നു തന്നെ
വയ്ക്കാതിരിക്കരുതൊരിക്കലുമുൾക്കരുന്നിൽ. ൪

സേവനായൊരുവൻ ദൂരത്തെവമുണ്ടെന്നതെപ്പൊഴും
കേവലം ചിത്തതാരിങ്കലാവിലം വിട്ടിരിക്കണം. ൫

---

131 മനോരമയ്ക്ക്

ധന്യന്മാർ നാസ്തിയായി ധരണിയിൽ വിളവി-
ല്ലാതെകണ്ടും വശായി
മന്നന്മാരേറെയായി മഴയതു സമയം
പോലെ പെയ്യാതെയായി
അന്യായം നീളെയായീയരചനെയെവനും
പേടിയില്ലാതെയായി
നന്നായിപ്പോൾനിനച്ചാൽ കലിയുടെ ഫലിതം
മൂത്തമൂൎത്തവമായി. ൧

പാരെല്ലാമൊരുപോലെ കീൎത്തികലിയാ-
ടീടും ഭവാനിപ്പിടെ
ദൂരെപ്പോയി വസിച്ചിടുന്നതുവശാ-
ലിപ്പുള്ള ബന്ധുക്കളെ

തീരത്തന്നെ മറന്നിതോ തരമെഴും
കത്തൊന്നു കത്തും മുദാ
നേരേ വിട്ടതരുന്നതിങ്കലധികം
നഷ്ടത്തിനുണ്ടോ വഴി. ൨

---

132 ആനന്ദദായിനി സഭക്കു്

നേരംപോക്കിനു നാടകങ്ങൾ സഭയിൽ
സക്ത്യാ നടിച്ചീടുമ-
ന്നേരം ദോഷമതിങ്കലൊന്നുമുളവാ-
യീടാതിരുന്നീടുവാൻ
സാരാസാരമറിഞ്ഞിടുന്നതിനു നൽ
സാമർത്ഥ്യമാർന്നെപ്പൊഴും
ഭൂരിശ്രീ വിലസുന്ന സജ്ജനസഭ-
യ്ക്കായിട്ടിതാ വന്ദനം. ൧

---

133 ആർ. വേലുപ്പിള്ള ക്കു്

ആനന്ദമാർന്നിവിടെനിന്നു ഭവാൻ ധരിപ്പാൻ
ഞാനിക്കഴിഞ്ഞമിഥുനത്തിലയച്ച പത്രം
ഊനം വെടിഞ്ഞവിടെ വന്നണയാഞ്ഞുകൊണ്ടോ
മൌനവ്രതത്തിനിടവന്നതുദാരകീർത്തേ! ൧

മല്ലവൈരികരുണാബലാൽ ഭവാ-
നല്ലലെന്നതറിയാതഹർന്നിശം
നല്ലസൌഖ്യമൊടുതന്നെ വാണിടു-
ന്നില്ലയോ പുകളെഴുന്ന സൽക്കവേ! ൨

ഭരമായ്പ്പോങ്കളെയേല്പി-
ച്ചോരുകാര്യം വിട്ടുപോയിയെന്നുണ്ടോ?
തരമാവില്ലെന്നാണോ
തരസാ സാധിപ്പാൻ പ്രയാസമാണെന്നോ? ൩

ഗോവിന്ദപ്പിള്ള ഗീതാമൃതമതു മലയാം
ഭാഷയായ് തീർത്ത ബുക്കൊ-
ന്നാവിർമ്മോദേന നോക്കാൻ കരുതിയെഴുതിഞാ-
നൊന്നുരണ്ടുഴമിപ്പോൾ

ആ വിദ്വാൻ തന്നതില്ലായതിനൊരു മറുക-
ത്തെങ്കിലും പോരട്ടെ വേറി-
ട്ടീവേളയ്ക്കൊന്നു വാങ്ങിത്തരികിൽ വില വഴി-
ക്കുണ്ടയയ്ക്കായിരുന്നു. ൮

സുരുചിരകീർത്തേ! പദ്യം
തെരുതെരെയെഴുതിക്കൊടുത്തയയ്ക്കേണം
വരുമൊരു മറുപടി കാണ്മാ-
നുരുതരകുതുകം നമുക്കു ചിത്തത്തിൽ. ൯

134 കോമത്തു കുഞ്ഞുപണിക്കർക്ക്

കുന്നിക്കും കുതുകേന നോക്കി മുഴുവൻ
നാലൂഴമീ നാടകം
കുന്നിക്കും കുറവില്ല ചൊൽവതിനിതിൽ
കില്ലില്ല കേൾക്കും ജനം
നന്ദിക്കും പുനരത്രയല്ലിതു ജഗ-
ത്തിങ്കൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടും
വന്ദിക്കും വഴിപോലെ നൽകവികൾ; കൊ-
ണ്ടാടും നടന്മാർ പരം. ൧

മാനവിക്രമഏട്ടൻ [ഇപ്പോഴത്തെ സാമൂതിരിപ്പാട്] തമ്പുരാന്

ധന്യന്മാരുടെ മൌലിതന്നിലനിശം
മിന്നും ഭവാൻ തന്റെനി-
ന്നെന്നിൽ പ്രീതിവശാലയച്ച കുറിമാ-
നം കണ്ടു കൊണ്ടാടി ഞാൻ
എന്നല്ലാദ്യമയച്ച പുസ്തകഗണം
കണ്ടപ്പൊഴുണ്ടായൊരാ-
നന്ദത്തിന്നവസാനമില്ല കുറവും
വന്നീലതിന്നേവരെ. ൧

പൊയ്യല്ലാശ്രിതരായിടുന്നൊരു ജന-
ങ്ങൾക്കുള്ള കല്പദ്രുമ-
ത്തയ്യാണെന്നൊരുപോലെ ലോകരധുനാ
വാഴ്ത്തുന്ന ധാത്രീപതേ!

ഇയ്യുള്ളോനിലിവണ്ണമിന്നു. കരുണാം-
പീയൂഷവർഷം ഭവാൻ
പെയ്യിപ്പാനിടയാകയാലഹമഹോ
ധന്യൻ ധരിത്രീതലേ. ൨

ധന്യനാകുമവിടെയ്ക്കു ഞാനെഴുതി
വിട്ടിരുന്നതിനു തുഷ്ടിയോ
ടിന്നയച്ച മറുപത്രമെങ്കിലതി-
നിത്രമാത്രമൊരു താമസം
വന്നുപോയതു പൊറുത്തിടേണമിവ-
നെന്നുമുണ്ടിതി വിഭോ! ഭവാൻ
ചൊന്നതെന്തിതു കടപ്പമോർക്കിലിവ-
നാശ്രയിയ്ക്കുമവനല്ലയോ? ൩

എന്മാതാവു മരിച്ചദീക്ഷയതിലാ-
ണെന്നാലിനിത്തദ്വ്രതം
നിർമ്മായം നൃപവര! കഴിഞ്ഞഥ ഭവാ-
നെക്കണ്ടുകൊണ്ടാടുവാൻ
സമ്മോദാലവിടെക്കു വന്നണയുവാൻ
ഭാവിച്ചിരിക്കുന്നു ഞാ-
നിമ്മാറുള്ളഭിലാഷമാസകലവും
ദൈവം നടത്തീടണം. ൪

136 അഴകത്തു പത്മനാഭക്കുറുപ്പിനു്

അദ്വൈതാനന്ദമാകുന്നൊരു പുതിയ കിളി-
പ്പാട്ടു ബുക്കൊന്നിനിക്കാ-
യുദ്യോഗത്തോടയച്ചുള്ളതു സുകൃതിമണേ!
കണ്ടു കൊണ്ടാടി പാരം
വിദ്വാനെന്നുള്ള പേരിക്കവിവരനു പുരാ
മന്നവൻ നൽകിയെന്നാ-
ലിദ്ദേഹത്തിന്നവസ്ഥയ്ക്കതിശയമതിലെ-
ന്തുള്ളു ചിന്തിച്ചുകണ്ടാൽ. ൧

ബുദ്ധിയ്ക്കുള്ളൊരു ശക്തി വാക്പടുത കാ-
വ്യത്തെക്കൃതിച്ചീടുവാ-
നത്യന്തം വിരുതേറെ നല്ല രചനാ-
സാരള്യസന്ദോഹവും
തത്വജ്ഞാനവിവേകസക്തി മുതലാ-
യ്യേണ്ടും ഗുണം സർവ്വമി-
ന്നൊത്തിട്ടീവിധമുള്ള സൽകവികളി-
പ്പാരിൽ പരം ദുർല്ലഭം. ൨

---

137 രാമപുരം തളിയിൽ കൊച്ചുപിള്ളക്ക്

മുന്നം പദ്യമിനിയ്ക്കയച്ചതവിടെ-
ക്കിട്ടീട്ടതിന്നുത്തരം
നന്ദിച്ചൊന്നുമയച്ചിടാത്ത വിവരം
കാണിച്ചു രണ്ടാമതും
മന്ദിയ്ക്കാതെ കൊടുത്തയച്ച കൃതിയും
കയ്യററിനോക്കിപ്പരം
ധന്യത്വം കലരും കവേ! തലകുലു-
ക്കിക്കൊണ്ടു കൊണ്ടാടി ഞാൻ. ൧

അമാന്തം പററിപ്പോയ് മറുപടിവിടാ-
തെന്നതൊഴിയേ
സമാധാനം മററില്ലിതിനു പറവാൻ
സൽകവിമണേ!
പ്രമാദം വന്നീടാതുടനുടനിനി-
പ്പദ്യനികരം
പ്രമോദാലെത്തിയ്ക്കാം കുറയരുതു കൂ-
റേതുമിവനിൽ. ൨

രണ്ടാമത്തെയെഴുത്തിൽ
കണ്ടവിധം ദുരുതു മൂന്നു ബുക്കു ലഭിപ്പാൻ
കൊണ്ടാടിക്കാഴ്ചനായ്
കൊണ്ടിത ഞാനഞ്ചലായയക്കുന്നു. ൩

(എന്തോനാടകം—എന്ന ശ്ലോകം) ൪

കത്തുപുസ്തകമിതൊക്കെയങ്ങുവ-
ന്നെത്തിയാലിനിയെഴുത്തതിന്നുടൻ
സത്തമോത്തമ! ഭവാൻ വിടേണമി
ങ്ങെത്ര കൌതുകമതൊന്നു കാണുവാൻ. ൬

138 കോടശ്ശേരി കുഞ്ഞൻതമ്പാന്

എന്നന്തർഗ്ഗതമോർത്തിടാതെ വിട്ടുവാ-
ക്കോതുന്നതെന്തീവിധം
ധന്യശ്രീ വിലസും മനോരമയെ ഞാ-
നല്ലന്നൊഴിച്ചീടുമോ?
പിന്നെ പ്രാപ്തിയെഴും പുമാൻ തരുണിമാർ
വർഗ്ഗത്തിൽ മേളിക്കിലും
ഭിന്നം തമ്മിൽ വരുന്നതല്ലതു വിശേ-
ഷിച്ചും ധരിച്ചീടണം. ൧

അന്യസ്ത്രീകളൊടല്പമായിടവിടാൻ
പോയാൽ ചൊടിക്കും ഭവ-
ത്തന്വംഗീമണി താങ്കളോടതു നിന-
ച്ചോതുന്നതാണോ? സഖേ!
എന്നാൽ കേൾക്കുക മററപത്രമതിൽ ഞാൻ
ചേർന്നീടിലും നീരസം
വന്നീടില്ല മനോരമക്കു സുകവേ!
ചാപല്യമില്ലായ്കയാൽ? ൨

പലപത്രങ്ങളിൽചേർന്നാലുലകിൽകീർത്തിപൂർത്തിയാം
ഫലമീവിധമെന്നല്ലേ പലരും പറയുന്നത്. ൩

139 മറിയപ്പള്ളി വലിയ തമ്പുരാന്

സന്തോഷാലൊരു ബുക്കു ഞാനിവിടെനി-
ന്നത്യാദരം പൂണ്ടുകൊ-
ണ്ടെൻതോഴക്കുകൊടുത്തയച്ചതവിടെ-
ക്കയ്ക്കു പററിയോ തെററിയോ?

24 *

എന്തോ വസ്തുതയൊന്നുമിങ്ങറിയുവാൻ
കൂട്ടികഴിഞ്ഞീല സൽ-
ബന്ധോ! സന്തതമന്തരംഗമതു ചി-
ന്തിച്ചേറെ നീറുന്നു മേ. ൧

കെ. സീ. കേശവപിള്ളയെന്നവനിയിൽ
പാരം പ്രസിദ്ധരൎത്താട്ടും
കൂസാതെവിലസും കവീന്ദ്രകൃതമാ
മീനാടകം നോക്കി ഞാൻ
പ്രാസം ഭംഗി പഴക്കമെന്നു മുതലാ-
യുള്ളോരു നന്മയ്ക്കൊരാ-
ഭാസത്വം ലവലേശമില്ല പറവാ-
നെന്നല്ല നന്നൊക്കയും. ൨

---

140 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനും

എന്നാലക്രൂരഗോപാലകമിതി പുത്തതാം
നാടകം തീൎത്തിടുന്നു-
ണ്ടെന്നോതാമത്രയല്ലാതതിലൊരു പൊളികേ-
റന്നതില്ലെന്തു ചെയ്യും
ഏന്നോ തീരുന്നിതെന്തോ കഥയിനിയറിയാം
തീൎന്നിടുംനേരമല്ലാ-
തിന്നീഞ്ഞാനെന്തു ചൊല്ലും ദ്രുതകവിമകുട
പ്രോല്ലസൽ പ്രൗഢകീൎത്തേ! ൧

അങ്ങുന്നഞ്ഞൂറുപദ്യാഞ്ഞൊടിയിടയതിലു-
ണ്ടാക്കുമവ്വണ്ണമോൎത്താ
ലട്ടാക്കാനും ചമക്കുന്നതിനു കഴിവു വ
ന്നീടുമോ ചാടുബുദ്ധേ!
ഭംഗം കൂടാതെകണ്ടങ്ങിനെ പകലിരവും
കുത്തിരുന്നോൎത്തുവെന്നാ-
ലെങ്ങാനും തെല്ലുതീൎക്കാം ഗുണമതിനുവരു
ത്തീടുവാനും പ്രയാസം. ൨

ദൂതാദി ഞാൻ തൎജ്ജമചെയ്തുവെച്ചു
പാതിജ്ജലോളം പുനരപ്പൊഴേകൻ

ഓതുന്നു ഞാൻ തീൎത്തുവതെന്നു നേരി-
ട്ടേതെങ്കിലും ഞാനതിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു. ൩

141 കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്

മതിധരന്മുടിതന്നിലനാരതം
മതിതെളിഞ്ഞമരും പരദൈവമേ!
മതി വിളംബമയേ! വലയുന്നു ഞാൻ
വിതര മേ തരമേറിന നീ കൃപാം. ൧

മന്നിൽതികഞ്ഞ കവിമാർമുടിതന്നിലേറെ
മിന്നിത്തെളിഞ്ഞു വിലസും മഹനീയകീൎത്തെ!
എന്നുത്തമപ്രിയസഖേ! ഭവദീയകത്തു
വന്നെത്തിനോക്കി വിവരം വിവരിച്ചറിഞ്ഞു. ൨

നന്നാമഹാനുടയമാതിരിയെന്നു തോന്നീ-
ട്ടിന്നാവിധം ചിലതു ഞാൻ കൃതിചെയ്തുനോക്കി
എന്നാലതിൽ പരിഭവത്തിനു മാൎഗ്ഗമുണ്ടെ-
ന്നെന്നാശയത്തിലൊരു ലേശവുമോൎത്തതില്ല. ൩

ഇപ്പോൾ ഭവാനുടെ മതം വഴിപോലെ വായി-
ച്ചപ്പോളറിഞ്ഞു ശരിയാണതു തെററ താനേ
കെല്പേറുമാക്കവിവരന്നു മനക്കരുന്നി
ലാല്പതരാപ്രിയമുദിക്കുകിലുണ്ടു ദോഷം. ൪

ആൎക്കുംവരും മതിമറിച്ചിലരികൽനിന്നു-
റീക്കുന്നതുത്തമസുഹൃത്തുകൾ വേണ്ടതത്രേ;
നോക്കുമ്പൊഴിന്നിതു ഭവാൻ പറയുന്നതിന്നു
നോക്കുണ്ടു പഥ്യമതു ഞാൻ പറയേണ്ടതുണ്ടോ? ൫

കണ്ടാൽകൊള്ളാമതെന്നായ് പലകുറിയവിട്ടു-
ത്തോടപേക്ഷിച്ചുവെന്നി-
ട്ടുണ്ടായില്ലല്പവും തൽകരുണയിതു വിചാ-
രിക്കിലെൻഭാഗ്യദോഷം
പണ്ടാവിശ്യപ്പെട്ടപ്പോളതിനൊരു തടവി-
ല്ലാതെ സാധിച്ചുപോരാ-
റുണ്ടാവേഴ്ചക്കു പാൎത്താലൊരു കുറവു വരാൻ
കാരണം കണ്ടതില്ല. ൬

142 കിട്ടൻഭാഗവതർക്ക്

കണ്ടകാലത്തിനിക്കേറ്റമിണ്ടലുണ്ടായിരിക്കയാൽ
മിണ്ടി നോക്കുമ്മിലെന്നല്ലാതുണ്ടായില്ലൊന്നുമട്ടിനം. ൧

മഹനായിട്ടു പദ്യങ്ങൾ മഹനീയഗുണാംബുധേ!
സഹസാ കണ്ടു ഞാനേറെ ബഹുമാനിച്ചു നിങ്ങളെ. ൨

അപ്പീൽനമ്പ്ര് വിചാരണ
യിപ്പോഴും വച്ചുവെന്ന വൃത്താന്തം
അപ്പനയച്ചോരെഴുത്തിൻ
താല്പര്യത്താലറിഞ്ഞു ഗുണരാശേ! ൩

വരണം നമ്പിന്നെന്നാശ്ശരുതിക്കൊണ്ടിരുന്നഞാൻ
തരമില്ലിപ്പോഴും വന്നീജ്വരമന്നോടെതിക്കയാൽ. ൪

പനിയ്ക്കുയും മററുഗദങ്ങളാലു-
മിനിയ്ക്കശേഷം സുഖമില്ല ദൈവം
നിനക്കിലല്ലാതെ നിവൃത്തിയുണ്ടോ
തനിക്കതാൻപോന്ന മഹത്തുകൾക്കും. ൫

അങ്ങുന്നുമാദ്ദസ്സോദരനും വിശേഷാൽ
ചെങ്ങാതിയായപ്പനുമുൾക്കരുന്നിൽ
തിങ്ങുംമുദാതന്നെ വസിപ്പതില്ലേ
മംഗല്യകീർത്തേ! കൊതി കേൾക്കുവാൻ മേ. ൬

കണ്ടൂരു നാരായണമേനവനു
രണ്ടാമതുണ്ടായൊരു ദീനമെല്ലാം
തണ്ടാരിൽമാതിൻകൃപകൊണ്ടു മാറി-
പ്പണ്ടേപ്രകാരം മരുവുന്നതില്ലേ? ൭

കോട്ടംവിനാ വേണ്ടൊരു കാര്യമെല്ലാം
കോർട്ടിൽ പ്രസംഗിച്ചു ജയം ലഭിച്ച്
നാട്ടിൽ പരംകീർത്തി കലർന്നുകൊണ്ടാ-
ജ്യേഷ്ഠൻ മുദാ തത്ര വസിപ്പതില്ലേ? ൮

എന്നിൽ കരുണാസാരം
ചിന്നീടും പത്മനാഭമേനവനും

ഖിന്നത കണികണ്ടീടാ-
തുന്നതകീൎത്ത്യാ സുഖിച്ചമരുവുന്നോ? ൯

അവരുടെ കയ്യശമോൎത്താ-
ലിവരുടെ കാൎയ്യങ്ങളൊക്കയിക്കാലം
വിവരമിതവരെക്കൂടി
കവിവര! കാലേ മനസ്സിലാക്കേണം. ൧൦

---

143 തയ്യാട്ടു നാരായണൻമൂസ്സിന്

അപ്പൻ വിധിച്ചൊരു ചികിത്സകളാകമാന-
മപ്പോൾ ഭവാൻ ലളിതപദ്യഗണങ്ങളാക്കി
സൽപ്രീതിപൂൎവ്വമിവനായിയയച്ച കത്തു
കയ്യാറി ഞാൻ തലകുലുക്കി രസിച്ചപാരം. ൧

ആരും രസിക്കുമയിതേ കൃതി കണ്ടിടുമ്പോൾ
തീരും മദം കവിജനങ്ങളിലുള്ളതെല്ലാം
നീരും പയസ്സുമിടചേൎന്ന വിധത്തിലായി
ത്തീരും ത്വദീയരചനാഗുണമാൎക്കുകിട്ടും. ൨

പ്രാണങ്ങളോടു സമനായ ഭവാനെയൊന്നു
കാണുന്നതിന്നു വളരെക്കൊതിയായിടുന്നു
കാണിക്കുമില്ല സുഖമിയ്യിവനെന്നുപിന്നെ
ക്കാണിക്കുമീശ്വരനറിഞ്ഞു തരം തരട്ടേ. ൩

ഒന്നിച്ചുനാലുദിവസം സുഖമായിരിപ്പാൻ
വന്നേച്ചുപോണമവിടുന്നിവിടെഗ്ഗുണാബ്ധേ!
എന്നിച്ശയെന്നു തരമെന്നറിവിച്ചുതന്നാൽ
നന്ദിച്ചു വണ്ടി വരുവാനിവിടുന്നയക്കാം. ൪

ആപത്തനേകവിധമുണ്ടു ജഗത്തിലെന്നാൽ
സ്വാപത്തിലും പുനരതിൻപടി മററൊരാളിൽ
പ്രാപിച്ചതായിയറിവില്ലതു പൂൎവ്വപുണ്യ-
ലോപപ്രഭാവഫലമെന്നു നിനച്ചിടുന്നു. ൫

തീവണ്ടിമൂലം ഭവനം പൊളിച്ചു
പോമവണ്ടദിക്കാണു നമുക്കിദാനീം
ദൈവം വരുത്തുന്നതിനെത്തടുപ്പാ-
നേവൎക്കുമോൎത്താലെളുതാവതാമോ? ൬

അച്ഛന്നകീൎത്തിനിധിയായിവസിച്ചിടുന്നോ
രച്ഛന്നു കണ്ണിനസുഖം ചെറുതുള്ളതിപ്പോൾ
തുച്ഛീഭവിച്ചസുഖമായൊരു വാൎത്തകേൾപ്പാ
നിച്ഛിച്ചിടുന്ന ദിവസംപ്രതി ഞാൻഗുണാഢ്യേ. ൩

---

144 കറിയേടത്തു കഞ്ഞുനമ്പൂതിരിക്ക്

പാരിൽ പാരംപ്രസിദ്ധം തടിവിന പരിയാ-
രത്തു ഭംഗ്യാവിളങ്ങും
പാറക്കുട്ടിയ്യനേകം ഗുണ മുടയനെടു-
മ്പള്ളി വിപ്രേന്ദ്രരത്നം
ഊറും കൌതൂഹലത്താലുടുപുടവ കൊടു-
ത്തെന്നുഞാൻ കേട്ടു; കൊള്ളാം
സ്വൈരം വാഴട്ടെ മോദാലവരിനിയൊരുനൂ-
റാണ്ടു കൂറാണ്ടുകൊണ്ട്. ൧

---

145 വെള്ളാക്കൽ താനിക്കുട്ടിക്ക്

വൈകുന്നു തേ വദനപങ്കജമൊന്നുകാണ്മാ-
നാകുന്നതില്ലതിനുമാൎഗ്ഗമുദാരശീലേ!
മാഴ്കുന്നിതെൻമനമതോൎത്തധികം കഴിഞ്ഞു-
പോകുന്നതേന്മൊഴി! ദിനങ്ങളിതിൻപ്രകാരം ൧

ഞാനങ്ങോട്ടുവരേണമെന്നു നിരൂപി-
ച്ചീടുന്നതുണ്ടെങ്കിലും
ദീനംകൊണ്ടു നിനച്ചപോലെ കഴിവാ-
നീടുന്നതില്ലൊന്നുമേ
മാനഞ്ചുംമിഴി! വൈകിടാതെ വരുമാ-
ത്തീവണ്ടിയെന്നാലതിൽ
ത്താനേ കേറിവരാനുമന്നു തിരിയേ-
പ്പോരാനുമുണ്ടാം തരം. ൨

---

146 കണ്ടൂർ നാരായണമേനോന്

എന്തോ വിശേഷം വിവരങ്ങളിങ്ങോ-
ട്ടെന്തോഴരെന്താണെഴുതാത്തതിപ്പോൾ?

സന്തോഷമെന്നിൽ കുറവായിയോ ഹാ-
ഹന്തോത്തിൽ കാരണമില്ല തെല്ലും. ൧

കാലാവസ്ഥവശാൽ ഭവാനൊട്ടു കട-
ന്നെന്നൊക്കയോ രാജഗോ-
പാലാചാരി ദിവാൻ തുടർന്നതു കുറ
ച്ചൊക്കക്കുറച്ചില്ലയോ?
ചേലോലുന്നിരണ്ടാകുളക്ഷിതിയിൽനി-
ന്നുണ്ടായ മാററത്തിനി-
ന്നാലോചിക്കുകിലെന്തുമൂലമവിടെ
സ്സന്താപമോ? സൌഖ്യമോ? ൨

പണ്ടന്നാനാടെ വാണിരുന്നസമയം
രാജാവു രാമൻമുതൽ-
ക്കണ്ടന്നങ്ങു രസിപ്പതിന്നു രസിക-
ന്മാരെന്നിരുന്നീടിലും
കണ്ടൊന്നിച്ചു വസിപ്പതിന്നവരുമാ
യില്ലത്തുവന്നെത്തുമാ-
റണ്ടന്നത്ര ഭവാനതെന്നിലൊഴുകും
പ്രേമക്കൊഴുപ്പല്ലയോ! ൩

ഒരിടത്തെന്നെദ്ദൂരത്തൊരിടത്തയ്യോ ഭവാനെയും ദൈവം
ഇരിയെന്നിങ്ങിനെമാനസമെരിയുംവണ്ണം കുടുക്കിലിട്ടല്ലോ.
ചിത്തംചേർന്നൊരു തോഴനെന്റനട്ടുവ-
ത്തച്ഛന്റെ ചാരത്തുചെ-
ന്നുൾത്തൂർന്നുറിയ മോദമാർന്നുസുഖമായ്
നാലഞ്ചുനാൾപാർക്കുവാൻ
ബദ്ധപ്പാടുകൾ കൊണ്ടിനിയ്ക്കു തരമാ-
കുന്നില്ലയെന്നെങ്കിലും
ബദ്ധസ്നേഹപുരസ്സരം കരുതുമാ-
റണ്ടോ കരൾക്കാമ്പതിൽ. ൪

ഒന്നിന്നൊന്നാലുമല്പം കരുണ കരളിലി-
ല്ലാതെ സിദ്ധാന്തമോടും
നിന്നന്നെക്കോടിലിംഗക്ഷിതിപതികളെതി-
ത്തൊന്നു മർദ്ദിച്ചതില്ലേ?

അന്നന്നെക്കാലമോരോ വ്യസനമൊടു ഭവാൻ
ചെയ്ത സാഹായ്യമന്തം
വന്നെന്നാലും മനസ്സിൽ കവിതിലക! മറ-
ക്കില്ല കില്ലില്ല തെല്ലും. ൩

മാന്ന ദീനസ്ഥിതി മുമ്പിലോതാ-
യിരുന്ന തെറ്റീ പറയാമത്രം ഞാൻ
മരുന്നു ശീലിച്ചതിപഥ്യമായി
ട്ടിരുന്നുവെന്നാൽ ദിവസംകഴിച്ചാം. ൪

ഇത്തരം പത്ഥ്യമായ് ത്താന്ന സതതരം തീൎത്തയക്കണം
ചിത്തരംഗത്തിലേവക്കും ക്ഷുത്തരങ്ങളൊത്തിരിക്കണം.

---

147 മനോരമക്ക്

ധാതാവു ചെയ്ത കഠിനക്രിയമൂലമിന്നും
ചേതസ്സു കത്തിയെരിയുന്നവതെങ്കിലും ഞാൻ
ചേതോരമേ! ഭവതിയോടത്രതന്നെയല്ല-
മോതുന്നതുണ്ടഴൽ തൊഴികളിലൊഴിക്കമല്ലോ. ൧

തഞ്ചത്തിലിപ്പടവമാസമതിൽകലൎന്നു-
ള്ളഞ്ചാംദിനത്തിലമലൻ തനയൻ ദ്വിതീയൻ
പഞ്ചതപമെന്റെ ശിവനേ! പറവാൻപ്രയാസം
നെഞ്ചിപ്പോഴും കിടുകിടെന്ന വിറച്ചിടുന്നു. ൨

എപ്പോഴുമെന്നരികിലിങ്ങിനെ വാണു വേണ്ട-
തെപ്പേരുമാസ്ഥയൊടു ചെയ്തുവരും കുമാരൻ
പോയ്പ്പോയതോൎക്കിലിതിലപ്പുറമായ ഖണ്ഡ-
മിപ്പോളിനിയ്ക്കുവരുവാനിനിയൊന്നുമില്ല. ൩

സത്യം, ദമം, സമത, സാത്വികവൃത്തിതന്നി-
ലത്യന്തസക്തിയലിവാൎത്തരിലാത്മബോധം
ഇത്യാദിവേണ്ട ഗുണമാസകലം തികഞ്ഞ
പുത്രന്റെയീവിരഹമെങ്ങിനെ ഞാൻ സഹിക്കും? ൪

കൃത്യങ്ങൾവേണ്ടതനുവാസരമോൎത്തുവാനായ്
പ്രത്യേകമോൎത്തരികിലുണ്ണിയെ ഞാൻ വിളിച്ചാൽ
അത്തല്ലിലോൎത്ത പരിതീൎത്ത തെളിഞ്ഞുചാര-
ത്തെത്തുന്നൊരെൻമകനെന്നെ വെടിഞ്ഞുവല്ലോ.

ഇന്നിന്നതൊക്കെയിവിടെടശ്ശരിയാക്കി നാളെ-
ഴിന്നിന്നതാണു പണിയങ്ങിനെതന്നെയല്ലേ!
എന്നെന്നൊടോതിയരികത്തു വിനീതനായി
നിന്നീടുമുണ്ണി ശിവനേ ശിവരാമരാമ! ൬

ദീനത്തിൽ ഞാനിവിടെ വാണമുതല്ക്കു കാർന്നോ-
സ്ഥാനംവഹിച്ചു വലുതായ കുടുംബഭാരം
താനേററനോക്കി വളരെഗ്ഗുണമാക്കിയിപ്പോ-
ളം നന്ദിചെയ്യു മകനിങ്ങിനെ വന്നുവല്ലോ. ൭

വയ്യാതെകണ്ടു വലയുമ്പൊഴുതെൻെറ കാലും
കയ്യും തിരുമ്മിയഴലാററിവരും കുമാരൻ
ചെയ്യേണ്ടതായൊരുദകക്രിയ ഹന്ത! ഞാൻതാൻ
ചെയ്യേണ്ടിവന്നു ശിവനേ! തകരുന്നു ചിത്തം. ൮

ദീനത്തിലായി ജനകൻ പരിരക്ഷചെയ്യാൻ
താനാണുവേണ്ടതിനിയെന്നു തനിച്ചുറച്ച്
വാണോരു മത്തനയനുഴി വെടിഞ്ഞശേഷം
ഞാനെന്തിനിങ്ങിനെ ചടഞ്ഞു കിടന്നിടുന്നു. ൯

നേരായ് നിനക്കിലിതുപോലെ ഹിതംനടത്തി-
പ്പോരാനൊരാളവരുവാൻ വളരെ പ്രയാസം
'നാരായണൻ' തുണയിനിക്കിനി മേലിലല്ലാ-
താരാണൊരാളു പറവാനറിയുന്നതില്ല? ൰

---

148 മനോരമക്ക് (രണ്ടാമതു)

ഇന്നാളിവനെൻെറ സുകൃതംകൊണ്ടി വെന്തവൃത്താ-
മന്നാളിലല്പമുരചെയ്തറിവിച്ചുവല്ലോ
ഇന്നോളമാക്കദനവഹ്നി ശമിച്ചിടാതെ
നിന്നാളിടുന്നു ശിവനെയിവനെന്തുചെയ്യും. ൧

കഷ്ടം മദീയമകനേററ വിശിഷ്ടനാക്ക-
മിഷ്ടം പെരുത്ത പുരുഷൻ പുരുപുണ്യശാലി
ഇട്ടേച്ചുപോയിയിവനെപ്പുനരായതോർത്തു
പൊട്ടുന്നു മന്മനമിനിക്കിനിയാരു പാരിൽ? ൨

മുന്നം മുദാ ജനനവേളയിൽ ജാതകർമ്മം
നന്ദിച്ചുചെയ്തു മമ കയ്യുകൾകൊണ്ടുതന്നെ
ഇന്നാക്കുമാരനുദകക്രിയ ചെയ്യുവാനാ-
യ്യുന്നോരു സംഗതിയോർക്കിലുമോർത്തുകൂടാ. ൩

ഉള്ളംതെളിഞ്ഞിവനെയും തറവാട്ടിലിപ്പോ-
ളുള്ളോരു വസ്തുവിനെയും പരിരക്ഷ ചെയ്വാൻ
കൊള്ളാം കുമാരനിവനെന്നു നിനച്ചിരുന്നു-
വല്ലോ ചതിച്ചു വിധിസംഗതിയാർക്കുനീക്കാം. ൪

കാണാതെ കാൽക്ഷണമിരിക്കുകിലപ്പോഴേറെ
ക്കേണീടുമങ്ങിനെയിരുന്ന കുമാരനിപ്പോൾ
പ്രാണൻവെടിഞ്ഞു പരലോകമണഞ്ഞു ഞാനോ
ഞാണററ വില്ലിനു കിടക്ക കിടന്നിടുന്നു. ൫

പുത്രാർത്തിമൂലമധികം കൃശയായലഞ്ഞു
കുത്രാപി വാണു ശിവരാമഹരേ മുരാരേ!
ഇത്യാദിനാമജപമോടമരുന്ന ജായാ-
വൃത്താന്തമങ്ങിനെ പറഞ്ഞറിയിച്ചിടുന്നു? ൬

എന്നല്ല ഭൃത്യരഖിലം നയനം നിറച്ചു
നിന്നീടുമെന്നരികിലായതു കണ്ടിടുമ്പോൾ
ഒന്നോർക്കുമുണ്ണിചരിതം മനതാരതിങ്കൽ
പിന്നേത്ത വാർത്തയിനി ഞാൻ പറയേണ്ടതുണ്ടോ? ൭

തത്തമ്മ പഞ്ജരമതിൽ പരിചോടിരുന്നു
പുത്രന്റെ നാമമധുനാപി വിളിച്ചിടുന്നു
അത്തല്ലിലഗ്നിയതിലാജ്യമൊഴിച്ചുവീശി
ക്കത്തിച്ചിടുന്നവിധമെൻ മനമാളിടുന്നു. ൮

എന്നെക്കുറിച്ചധികമായൊരു സക്തിയുള്ളി-
ലെന്നല്ല ഭക്തി വിനയം ഭയമെന്നിതെല്ലാം
കുന്നിച്ചിരുന്ന തനയൻ ശിവ! ശേഷമോതാ-
നെന്നാൽ പ്രയാസമിനിയെന്തിനു ജീവിതം മേ. ൯

ഈവന്ന വൻപനി ശമിക്കുകയില്ല ജീവൻ
പോവാനടുത്തു ജനകൻ വ്യസനിച്ചിടൊല്ലേ

ആവൻപനായ മകനെന്നെ വിളിച്ചിരുത്തി-
ട്ടേവം കഥിച്ചകഥയെങ്ങിനെ ഞാൻ മറക്കും. ൧൦

---

149 ഒരു അനുതാപം (മനോരമ)

ആനന്ദമില്ലതനയന്റെ വിയോഗദുഃഖ-
ക്കുന്നിന്മേൽ മൂന്നു മുഖമാം കുരു വന്നമൂലം
മൌനം വഹിച്ചിനിയുമിങ്ങിനെ വാണിടാതെ
ഞാനും കടന്നു ചിലസങ്കടമോതിടട്ടെ. ൧

ശ്രീരാജരാജകുലശേഖരവംശരക്ഷാ-
ഭാരം വഹിപ്പതിനനന്തസുതല്പമദ്ധ്യേ
ഭൂരിപ്രമോദമരുളുന്നൊരു പത്മനാഭ!
കാരുണ്യമായവരിലെന്തു പുലമ്പിടാഞ്ഞു? ൨

ചൊല്പാർന്നശതിനാളിൽ വന്നവതരി-
ച്ചുള്ളോരു ഭൂപാലനെ-
ന്നല്ലിപ്പോൾ ചതയർക്ഷജാതയുവരാ-
ജാവും മഹാരാജ്ഞിയും
നല്ലോരിങ്ങിനെ മൂന്നു പേരുടനുടൻ
തീപ്പെട്ടുപോയേകനാ-
യല്ലോ മൂലനൃപാലനെന്നതു വിചാ-
രിച്ചാൽ സഹിക്കാവതോ? ൩

ആറബ്ദങ്ങൾ മൂത്തതിരുമേനി മനോഹരാങ്ക-
മോറികളിപ്പുതുമ കണ്ടുരസിച്ചജസ്രം
പോറേറണ്ടരാം ചെറിയ രാജകുമാരിമാരെ-
യേററൊരു പോററമവർ കൊച്ചുകിടാങ്ങളല്ലോ. ൪

പൊയ്യല്ല ഞങ്ങളുടെയമ്മയിതായി മേലി
ലയ്യോ രസം രസമിതെന്നരും കിടാങ്ങൾ
വയ്യാതണച്ച നയനാംബു പുരണ്ട കുഞ്ഞി
ക്കയ്യാൽ ചുടുന്ന നെടുവീർപ്പൊടു മാറിലയ്യോ. ൫

കണ്ടിട്ടില്ലെങ്കിലും കേട്ടറിയുമവരുമാ-
രാജ്ഞിതൻ ഭൂവിയോഗം
കൊണ്ടല്ലൽപ്പെട്ടിടുന്നുണ്ടധികമിതു നിന-
ക്കമ്പോഴിത്തമ്പുരാനെ

പണ്ടേതൻപ്രാണനെക്കാൾ പ്രിയമധികമിയ-
ന്നോരു കോയിക്ഷിതീശ-
നുണ്ടായീടും മഹാദുസ്സഹതരമഴലാ-
ക്കാനുമൊക്കാവതാണോ? ൬

ചാരുവാം തിരുമെയ്വെള്ളച്ചാരമായ് പോയസങ്കടം
തീരുമോ ധരണീവാസം തീരുവോളമൊരുത്തനും. ൭

സി. എസ്. ഐ. വിരുതാർന്നിട്ടും വലിയ കോ-
യിത്തമ്പുരാനിപ്രിയ-
ത്തയ്യാം രാജ്ഞിപിരിഞ്ഞുപോയ വിരഹം-
കൊണ്ടുള്ളരിഷ്ടങ്ങളാൽ
അയ്യോ വെന്തുരുകുന്നൊരാത്തിരുമനം
മെല്ലത്തണുപ്പാൻ കൃപാ-
പീയൂഷദ്രവധാരചെയ്തു പരിപാ-
ലിക്കേണമേ! ദൈവമേ! ൮

സന്താനശാഖി ഭഗവാന്റെ കൃപാകടാക്ഷ
സന്താനമാർന്നിട്ടുമനന്തപുരം സമസ്തം
സന്താപസിന്ധുവതിൽ മുങ്ങിയതോർത്തു ചിത്തം
വെന്താളിടുന്നു പരരാജ്യനിവാസികൾക്കും. ൯

ദാനങ്ങളാരണവരൊത്തുമല്ല പട്ട-
ത്താനം വിശേഷവരിഷാശനമന്നദാനം
ദീനക്കനന്തസുഖമിങ്ങിനെയൊക്കെയുള്ളോ-
രീനാട്ടിലിപ്പൊഴുതിലിങ്ങിനെ വന്നുവല്ലോ ൧൦

ക്ഷാത്രധർമ്മവിധി തെറ്റിടാതെ സൽ-
പാത്രദാനമതു മാത്രമോ പരം
ഗോത്രവൃദ്ധിയതിനിദ്ധരിത്രിയിൽ
ക്ഷേത്രമെത്ര പണിയിച്ചു തമ്പുരാൻ. ൧൧

ശ്രീയാളിയുന്ന കുലശേഖരഭൂപനാലു-
വായിൽ പുരാ ധരണിദേവഗൃഹങ്ങൾ തീർത്ത്
മായം വിനാ വളരെ വസ്തുവൊടൊത്തു ദാന-
മായിക്കൊടുത്തു പുനരിങ്ങിനെയാരു ചെയ്യും? ൧൨

ഭാഗം പറഞ്ഞിട്ടുകയല്ലവിടത്തിൽ വെച്ചു
യാഗങ്ങളെത്ര വിധിപോലെ നടത്തി ഭൂപൻ;
ഹാ കഷ്ടമിങ്ങിനെ പുകഴ്ന്നകുലം കുഴങ്ങി-
പ്പോകാതെ കാക്കുക കൃപാലയ പത്മനാഭ! ൧൩

ഓടിക്കളിച്ചു ചിലകൊച്ചുമഹീശർ ബുക്ക-
വാടാതെനോക്കിയമരും ചില മന്നവന്മാർ
പ്രൌഢത്വമാർന്ന ചിലഭൂപതിമാരിവണ്ണ-
മീടാർന്ന വഞ്ചികുലമെന്നിനി യൊന്നു കാണും. ൧൪

ധർമ്മരാജ്യമതിലിപ്പൊഴീവിധം
ശർമ്മഹാനിയുളവായതെന്തുവാൻ?
നൊമ്മളോർക്കിലറിയില്ല കാരണം
ചിന്മയന്റെ കളിയാണിതൊക്കയും. ൧൫

ഘോരാദൃഷ്ടങ്ങളാകും കടുദവദഹനൻ
വന്നു വല്ലാതെ വാടാ-
നാരംഭിക്കുന്ന വഞ്ചീശ്വരകുലതരുവിൽ
ചൂടുതട്ടാതിരിപ്പാൻ
കാരുണ്യം തെല്ലിടാതീമരുളുക കരുണാ-
കാളജീമൂത!രക്ഷാ-
ഭാരം ചിന്തിച്ചിടുമ്പോളഖിലവുമവിടെ
ക്കല്ലയോ പത്മനാഭ! ൧൬

I50 ആയത്തിൽ കഞ്ചുശങ്കാന്ഘ

കുറിച്ചയച്ചീടിന കത്തു നോക്കി-
ധരിച്ചുവൃത്താന്തമശേഷവും തേ
ഉരച്ചു ഞാൻ ത്വദ്ദേശനെന്നു നമ്മെ-
ക്കുറിച്ചുകാണിച്ചൊരു കത്തുമൂലം. ൧

എന്താണനുഷ്ഠേയമതെന്നിവണ്ണ-
മെന്തോഴ! ചോദിച്ചതു ഭംഗിയായി
ഹന്തായതോർത്തിട്ടുകതാരിലേറ്റം
സന്തോഷമോതാമിനി വേണ്ടകാര്യം. ൨

നോക്കുമ്പോൾ പശു, പക്ഷിതൊട്ടു വളരെ
ജ്ജന്മം കഴിഞ്ഞിട്ടിതാ
നോക്കിപ്പോൾ നരജന്മമായി; ഭഗവൽ-
സേവക്കു നാം യോഗ്യരായ്;
ചാകുന്നാറണൊരു രൂപമില്ലിനിയുമീ
സ്സംസാരബന്ധം വരാ-
താകാനോക്കുക "ചിൽസ്വരൂപ" മിതുതാൻ
ചെയ്യേണ്ടതെല്ലായ്പ്പൊഴും. ൩

ഒന്നുമില്ലവിടെ നിന്നയക്കുവാ-
നെന്നതന്നെ മതമെന്നിരിക്കിലും
നന്ദിപൂർവ്വമുരചെയ്തതോർത്തു ഞാ-
നിന്നു മൽപ്രകൃതമോതിടുന്നതേ. ൪

പട്ടു മാലകളതല്ല ഭസ്മവും
കിട്ടിയാലതു മഹോത്സവം മമ
ശിഷ്ടമൊന്നുമവനീശനേകിലും
തുഷ്ടിയില്ല മന്താരിലേതുമേ. ൫

---

151 അയത്തിൽകുഞ്ഞുശങ്കരന്

തഞ്ചത്തെ നോക്കിത്തരസാ രസേന
മഞ്ചത്തിലേറീട്ടു മടിച്ചിടാതെ
പഞ്ചാപമമ്മാമനുചേർത്ത കൃഷ്ണ-
നെഞ്ചിത്തതാരിൽ കളിയാടിടേണം. ൧

ഇന്നെൻപ്രിയജനമതിൽവെ-
ച്ചുന്നതപദവിക്കു പാത്രമായ ഭവാൻ
പിന്നെയുമെന്നൊടുരച്ചതു
നന്നായുപകാരമായിതെല്ലാർക്കും. ൨

നാട്ടിൽകേളികലർന്നനേകമറിയ-
പ്പോന്നോരിരിക്കുമ്പൊഴി-
ക്കൂട്ടക്കാരെ വരിച്ചിടാതെയുപദേ-
ശത്തിന്നു ഞാനോ ഗുണം

ആട്ടേ ഞാൻപറയാം ഗതിക്കുമതിയാ
യൊന്നാമ്പുരാണങ്ങളിൽ
മ്പാട്ടിൽ ഭാഗവതം ഭവാൻ പ്രതിദിനം
പാരായണം ചെയ്യണം. ൩

കേട്ടീടാൻ പ്രിയമുള്ളവക്കതു മുദാ-
കേൾപ്പിക്കണം പാമര-
ക്കൂട്ടക്കാക്കതിനൊത്തിട്ടും പൊരുൾ പറ-
ഞ്ഞൊക്കെ ഗ്രഹിപ്പിക്കണം
കേട്ടാലും പരിശിഷ്ടമുള്ള സമയം
നാമം ജപിച്ചീടണം
സാഷ്ടാംഗം മുചുകുന്ദമോക്ഷദപദം
ഭക്ത്യാ നമിച്ചീടണം. ൪

നേരായ സൽഗതി ലഭിക്കുവതിന്നു നാമ
പാരായണത്തിനധികം തിരയേണ്ടതുണ്ടോ!
നാരായണേതി തിരുനാമജപം ഗതിക്കു
ധാരാളമിക്കലിയുഗത്തിലതെത്ര മുഖ്യം? ൫

എന്തിങ്കലാണധികഭീതി വിപത്തുകൾക്കി-
ന്നെന്താണജാമിളനു മുക്തിവരാൻനിമിത്തം
എന്തോഴ! ശങ്കര! ഭവാനതുകൊണ്ടു മായാ-
ബന്ധം വിടത്തുക കിടന്നുപിടച്ചിടാതെ. ൬

മുന്നം പട്ടത്തരാൻ പറഞ്ഞിട്ടുകയ-
ല്ലിഷ്ടംപരം പട്ടിലാ-
ണെന്നായ് ചൊല്ലിയതിന്നയച്ചിടണമെ-
ന്നില്ലത്ഥമെല്ലോളവും
നന്ദ്യാ നഃപ്രിയമാർന്നിട്ടും വലിയകോ-
യിത്തമ്പുരാൻ തൊട്ടൊരാ-
ഢ്യന്മാരിവനായയച്ചതുമയ-
ക്കാതുണ്ടിരിപ്പിപ്പൊഴും. ൭

---

152 കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിക്കു

എന്തോഴ! ശങ്കുണ്ണി! ഭവാന്റെ വാക്കു
സന്തോഷ;മെന്നിൽപരമുണ്ടമാന്തം

വെന്തോക്കിൽനീറന്നു മനം മദീയ-
മെന്തോ ഞെരുക്കം കവിതാപ്രയോഗം. ൧

പുത്രൻ മരിച്ചതുമുതൽക്കു സഖേ! നമുക്കു
പത്രത്തിലേറെയെഴുതാൻ കഴിയുന്നതില്ല
ചിത്രംകണക്കിലിളകാതമരുന്നു ഹന്ത
ചിത്രം നിനച്ചിടുകിലീമമതാപ്രതാപം. ൨

എന്നല്ല പാർത്താലിഹലോകവാസം
നന്നല്ല പാരം പുനരെന്നിവണ്ണം
എന്നുള്ളിലോർക്കുന്നു ചിലപ്പൊഴീഞാൻ
വന്നുള്ളസന്താനവിനാശമൂലം. ൩

കണ്ടാലെന്നല്ലകാര്യത്തിനുമമലമതേ!
നന്മ മെന്മേലിണങ്ങി-
ക്കൊണ്ടാനന്ദിച്ചിരുന്നിടിന മകനുടെ വേ-
ർപ്പാടതിൻ കൂട്ടമൂലം
ഉണ്ടാകുന്നില്ലൊരുത്സാഹമതൊരുസമയ-
ത്തിങ്കലും ഞാനതാണീ
മിണ്ടാതേകണ്ടിരിപ്പാനതിനുടെ പുറമേ
തീരെ വിട്ടില്ല ദീനം. ൪

രാവോർത്താൽമണിമൂന്നടിച്ചുമളവിൽ
സ്നാനം പുലർന്നുണ്ടിടാ-
റാവോളം നിജദൈവകാര്യ, മശനം
ചെയ്തിട്ടതിന്നപ്പുറം
താവും ഭക്തിയൊടൊത്തു ഭാഗവതസൽ-
പാരായണം സൽഗതി-
ക്കേവം കൃത്യമെടുത്തു നിത്യത കഴി-
ച്ചീടുന്നു ഞാൻ തോഴരേ! ൫

അല്ലാത്തതൊന്നുമകതാരതിലൊട്ടുമിഷ്ട-
മല്ലാതെയായി തനയന്റെ വിയോഗമൂലം
അല്ലേസഖേ! വ്യഥയൊടിങ്ങിനെ നാൾകഴിപ്പാ
നല്ലേ നിനച്ചിടുകിലീശ്വരകല്പിതം മേ. ൬

പാരംമൂത്തതു വിത്തിനു തീരെക്കൊള്ളില്ലാതെന്ന വൃദ്ധമൊഴി
ഓരാതെൻകൃതിവിത്തിനുസാരള്യം ചേർത്തതത്രശരിയായോ

നോക്കുമ്പോളെൻകൃതികളാകിയ വിത്തു നന്നെ-
ന്നോക്കുന്നതെന്തതുകൾ മൂത്തുമുരണ്ടുപോന്ന
ഭൂക്കത്തിനില്ല വഴിയാത്മജവിപ്രയോഗ-
ത്തീക്കാളലേററിയകാമ്പു കരിഞ്ഞതല്ലേ? ൮

ഞാനാദ്യംതൊട്ടു പദ്യക്കൃഷി പലവകയായ്
ചെയ്തു കണ്ടും തെളിച്ചും
ഞാനന്ദത്തോടു നിങ്ങൾക്കനുഭവമതിനായ്
തന്നു കാർന്നോർനിലയ്ക്കു്
മാനത്തോടൊത്തിരിപ്പാണനുദിനമിനിമേൽ
നിങ്ങളാക്ഷേപമൊന്നും
കാണിയ്ക്കാതേ പ്രയത്നിക്കണമിവനതുക-
ണ്ടിടണം ചാകുവോളം. ൯

ആനന്ദമെത്രപേർക്കാണനൃൂനം നൽകുന്നതാകയാൽ
നൂനം മനോരമയ്ക്കുന്നമൂനം പററില്ല ചൊററമേ. ൧൦

153 വറുവീർ ശാമുമേനോന്

വാദംതീരാതെ വിദ്വജ്ജനവുമുഴലുമീ
ജ്ഞാനവാസിഷ്ഠമാകും
വേദാന്തഗ്രന്ഥമാക്കും പൊരുളതിരിയുമാ-
റീവിധത്തിൽ തരത്തിൽ
ഖേദംകൈവിട്ടുപാട്ടായ് പരിചിനൊടു ഭവാൻ
തീർത്തതോർന്നോർത്തിടുമ്പോൾ
മോദിച്ചീടാത്തതാരാണിതിലുമധികമെ-
ന്തുള്ളൂ ലോകോപകാരം. ൧

മൂലത്തോടൊത്തുനോക്കി പലടവുമൊരിട-
ത്തെങ്കിലും തെല്ലു തെററെ-
ന്നാലോചിച്ചീടുവാനായൊരുവഴിയിവനു-
ണ്ടായതില്ലത്രയല്ല
ലാളിത്യം, രീതി, പാകം, സുഗമത, സുതരാം
പ്രാസമെന്നല്ല കത്തി,
ക്കാളീടുംഭക്തിതൊട്ടീഗ്ഗുണഗണമിതിലു-
ണ്ടേവമാണെന്റെപക്ഷം ൨

154 ഒരു പ്രഭു നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു

യോഗ്യന്മാരുടെ മൌലിതന്നിലണിയും
മാണിക്യമാകും ഭവാൻ
ഭാഗ്യത്താൽ മമ മന്ദിരത്തിലൊരുനാൾ
വന്നെത്തിയെന്നുള്ളത്
ഓൎക്കുമ്പോൾ മമ പൂൎവ്വപുണ്യഫലമെ-
ന്നല്ലാതെ മറ്റെന്തു ഞാ-
നോക്കാനുള്ളതു ഭംഗിവാക്കു പറവാൻ
പണ്ടേ പഠിപ്പില്ല മേ.

കണ്ടെത്തിപ്പലരും ക്ഷണിച്ച വഴിയിൽ
താല്പൎയ്യമോടെങ്കിലും
കൊണ്ടാടില്ല ഭവാനതോൎക്കിലുചിതം
താനെന്നു കാണുന്നു ഞാൻ
പണ്ടാക്കൌരവർ ചെയ്ത സൽകൃതി ഗണി-
ച്ചീടാതെ കൃഷ്ണൻ പ്രിയം
കൊണ്ടന്നാവിദുരാലയത്തിലെഴുന്നെ-
ള്ളിപ്പാൎത്തുകൊണ്ടീലയോ? ൨

---

155 ടി നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു തന്നെ

കാന്തള്ളൂരമരും ദേവൻ കാന്തിമാൻ കമലേക്ഷണൻ
സന്താപം സകലം തീൎത്തു സന്തതം തരണം ഗുണം. ൧
ഇല്ലത്തു വന്നുപോയിട്ടു കൊല്ലമൊന്നായിയെങ്കിലും
കില്ലില്ലിന്നലെയെന്നോണമുള്ളിലോൎക്കുന്നു ഞാനതു്. ൨

ഞാനങ്ങോട്ടു വരേണമെന്നു നിരൂപി-
ച്ചീടുന്നതുണ്ടെങ്കിലും
ദീനം കൊണ്ടു നിനച്ചപോലെ കഴിവ-
ന്നീടുന്നതില്ലൊന്നുമേ
യാനം ദൂരെയശക്യമാണിവനതെ-
ന്നുണ്ടാകിലും രണ്ടുനാ-
ളാനന്ദത്തൊടു വാണിടേണമൊരുമി-
ച്ചെന്നുണ്ടിനിക്കാഗ്രഹം. ൩

ഒററപ്പാലംവരെ വന്നു പററാം തീവണ്ടികേറിയാൽ
ചിററലാന്നവിടം വിട്ടാലേററവും വഴി ദുർഘടം ൪

സ്വാപത്തിലും വലിയ സങ്കടമാക്കുമേകു-
മാപത്തുവന്നു പുനരൊന്നവിടെയ്ക്കുതോത്ത്
ആപാദമസ്തകമിനിക്കു വിറച്ചു ദൈവാ-
ലാപാദിതം സകലവും സഹനീയമല്ലോ.

ശോകങ്ങളൊന്നുമണയാതെയിരിപ്പതിന്നും
വൈകാതെ കണ്ടവിടെവന്നണയുന്നതിന്നും
വൈകുണ്ഠനാഥനുടെ ചാരുപദാരവിന്ദ-
മാകുന്നവണ്ണമകതാരിൽ നിനച്ചിടുന്നു. ൫

156 വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്

ശങ്കവിട്ടു പുരവൈരിയോടു ചെ-
ന്നങ്കമിട്ടുടൽ പകുത്തെടുത്ത നീ
എങ്കലിഷ്ടമരുളാൻ തൊഴുന്നു ഞാൻ
നിങ്കഴല്ക്കു നിടിലാക്ഷവല്ലഭേ! ൧

തനയനുടെ വിയോഗംകൊണ്ടു സന്തപ്തമാകും
മനമതിലൊരുലേശം സൌഖ്യമില്ലായ്കമൂലം
അനവധി ദിനമായീ വർത്തമാനം ഭവാനോ-
ടനുപമഗുണരാശേ! ഞാനുണർത്തീട്ടു കഷ്ടം. ൨

ഇത്രമാത്രവുമല്ല പാർത്തിടുമ്പോ-
ളതിമാത്രം വ്യസനീയമൊന്നു വേറെ
ഹിതമിത്രമണേ! ഭവാനിലുണ്ടാ-
യതുമോർത്തിങ്ങിനെ കുത്തിരുന്നുപോയീ. ൩

സ്വാപത്തിലും—എന്നാദിയായി ഒളപ്പമണ്ണ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കയച്ച ഒരു ശ്ലോകം.

പ്രാണങ്ങളോടു—എന്നാദിയായി തൈക്കാട്ടു മൂസ്സിന്നയച്ച ഒരു ശ്ലോകം.

തിരുവനന്തപുരത്തിൽ വരുന്നതി-
ന്നൊരുവിധത്തിലുമാവുകയില്ല മേ
വിരവിലഷ്ടമിനാളതിൽ വൈക്കമാം
പുരവരം തപദലംസ്പൃശമാകുമോ? ൧

എന്നാലവിടം തന്നിൽവന്നാലെന്റെ മനോരഥം
ഒന്നാലാക്കിന സാധിഷ്ഠാമെന്നാലോചിച്ചീടുന്നുഞാൻ· ൭

അത്രയല്ല പുരമാധവന്ദന-
യ്ക്കിത്ര നല്ല ദിനമില്ല നോക്കിയാൽ
തത്ര വല്ലവിധമെത്തിടാം മഹാ-
സത്ര;മല്ലലതു പാക്കിലുണ്ടുമേ· ൮

മരുവടിതരണം മേ മഞ്ജുപദ്യങ്ങളായി-
ത്തരമൊടതിനുവേണ്ടിത്താണപേക്ഷിച്ചിടുന്നു
ഒരുമടിയതിനിപ്പോൾ സേവനാമെന്റെനേരേ
തിരുവടികരുതില്ലെന്നോർത്തുഞാൻ പാർത്തിടുന്നു. ൯

അന്യാപദേശമൊരുപുസ്തകമേകുവാൻഞാൻ
മുന്നേ കഥിപ്പതിനു തീരെ മറന്നുപോയി
എന്നാലതും കരുണയോടവിടുന്നയച്ചു
തന്നാലതിന്റെ വഴിനോക്കി മനസ്സിലാക്കാം. ൧൦

---

157 ഒടുവിൽകുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോന്

ഒടുവിലുദിതമോദം വാണിടും കൃഷ്ണമേനോ-
നടുപുടയതളിൽക്കൈക്കൊണ്ടു ചിന്നമ്മുവോടും
കടലവനിയെമുക്കം നാൾവരയ്ക്കും സുഖിപ്പാൻ
കടമിഴി കനിവോടേകീടണം കഞ്ജനാഭൻ. ൧

മുന്നം വരിച്ച വരവർണ്ണിനി ചാമ്പലായി
ച്ചിന്നമ്മുതന്നോടൊടുചേർന്നൊരു കാരണത്താൽ
അന്നഗ്നിയിൽ സതിദഹിക്കുകയാൽ മഹേശൻ
കുന്നിൻകുമാരിയൊടുചേർന്നതൊരോർമ്മയാക്കി· ൨

---

158 കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോന്

നേരായമാർഗ്ഗമകലത്തു കളഞ്ഞ കള്ള-
ന്മാരായ ദുഷ്ടരെയമർത്തി വിധിപ്രകാരം
പാരായതിന്റെ പരിരക്ഷയിൽ ദീക്ഷയാർന്ന
നാരായണൻ തുണയിനിക്കിനിയുള്ളകാലം. ൧

കുണ്ടൂരെഴും മത്സഖ! പദ്യമെല്ലാം
കണ്ടു രസംപൂണ്ടു നമുക്കു പാരം

പണ്ടൂരകത്തമ്മ കനിഞ്ഞ ഭാഗ്യ-
മുണ്ടൂറി നില്ക്കുന്നു ഭവാനിലിന്നും. ൨

അല്ലെങ്കിലേവം ഗുണമുള്ള പദ്യം
വല്ലെങ്കിലും വല്ലവരും ചമപ്പാൻ
വില്ലങ്കമിട്ടാലുമകക്കരുന്നിൽ
തെല്ലങ്കുരിപ്പായ്വതിനെന്തു ബന്ധം. ൩

പാരൊക്കയും പുകളെഴും സുകവേ! ഭവാനിൽ
കൂറോക്കിലുണ്ടിവനതോർത്തുരചെയ്യതല്ല
ഏറെക്കിടന്നു ഞെളിയും കവി സാർവ്വഭൌമ-
ന്മാരൊക്കയിന്നയി ഭവാനു സലാം തരേണം. ൪

കാണില്ലമാടലണയാതെ ഭവാൻ ചമച്ച
കാണില്ലമാർക്കൃതികളങ്ങിനെ കണ്ടിടുമ്പോൾ
നാണില്ലണം കവികളെന്നൊരു പക്ഷപാതം
വാണില്ലമുണ്ടയി ഭവാനിലതെന്നു തോന്നും. ൫

മല്ലാരിതൻെറ കൃപകൊണ്ടിവനെന്നുമാത്ര-
മല്ലാരിലും പറയുവാനഴലൊന്നുമില്ല
നല്ലോരു ഗീത മുതലായ് ഭഗവൽപ്രിയത്തി-
ന്നുള്ളോരു മാർഗ്ഗമതിലാശയമെപ്പൊഴും മേ. ൬

അതുകാരണമായിട്ടു പുതുകാവ്യം ചമയ്ക്കുവാൻ
മതി ചായുന്നതില്ലൊട്ടുമിതുകാലം മഹാമതേ! ൭

എടുത്തുവായിച്ചു ഭവാൻ വിശേഷാ-
ലടുത്തു താഴത്തെഴുതുന്ന പദ്യം
ഇടത്തുഭാഗത്തിനു നോക്കുവാനായ്
കൊടുത്തിരിക്കു മറുകത്തയക്കു. ൮

---

൩ പദ്യം—പാറുക്കുട്ടിഅമ്മക്ക്

ചോദിച്ചു ഞാനൊരൊററ വാച്ചിനു ലൌകികത്താൽ
മോദിച്ചു രണ്ടുറ ചമച്ചു കൊടുത്തയച്ചു
ബോധിച്ചു നോക്കിലിതുപോലുചിതപ്രയോഗം
സാധിച്ചുകൊള്ളുവതിനന്യവധൂക്കളുണ്ടോ?

---

159 ഇക്കുഞ്ഞമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലേക്കു്

മന്ത്രേടത്തു മഹീസുരേന്ദ്രരിവിടെ
പ്പോകുംവഴിക്കെത്രയും
സന്തോഷത്തൊടു വന്നുകേറിയരുളി-
ച്ചെയ്യുള്ളുദന്തങ്ങളെ
ചന്തത്തോടുരചെയ്തുകേട്ടസമയം
ഞാനോർത്തു സത്തുക്കളിൽ
ചിന്തും സൌഹൃദമെത്രനാൾ കഴികിലും
പോകാത്തതെന്നിങ്ങിനേ. ൧

എല്ലാനേരവുമീശ്വരസ്മരണയ-
ല്ലാതിന്നു മറ്റൊന്നിലും
ചെല്ലാതില്ലവിടെയ്ക്കെഴും തിരുമന-
സ്സെന്നങ്ങു കേൾക്കുന്നു ഞാൻ
കല്യാണാലയനായിടുന്ന ഭഗവാൻ
പൂർണ്ണത്രയീശൻ കനി-
ഞ്ഞല്ലാതിങ്ങിനെ ബുദ്ധിയാക്കുമൊരു കാ-
ലത്തും ജനിച്ചീടുമോ? ൨

ഏതാനും ചില ദുഷ്കൃതങ്ങളറിയാ-
തേകണ്ടു വന്നീടിലും
സേതുസ്നാനവശാലതിന്നു ശമനം
വന്നീടുമെന്നിങ്ങിനെ
ചേതസ്സിങ്കലുറച്ചുകൊണ്ടു സകുടും-
ബം താനെഴുന്നെള്ളി നൽ-
പ്രീതിയ്ക്കൊത്തവിധം നടത്തിയിതുപോ-
ലാർക്കുള്ളു ഭാഗ്യോദയം. ൩

കാണേണം തിരുമേനിയെന്നു വളരെ-
ത്താല്പര്യമുണ്ടെങ്കിലും
കാണിയ്ക്കും സുഖമില്ല ദീനമതുകൊ-
ണ്ടെന്താണു പിന്നെപ്ഫലം

ക്ഷീണം പാരമിനിയ്ക്കുതല്ല വളരെ
പുഷ്യങ്ങളുണ്ടേവമോ-
ത്താണങ്ങോട്ടു വരാത്തതെന്നു വിനയ-
ത്തോടിന്നുണത്തുന്നു ഞാൻ. ൪

160 കാലടി രാമൻനമ്പ്യാൎക്കു്

പ്രാസം ഭംഗി പഴക്കമെന്നു മുതലായ്
വേണ്ടും ഗുണൌഘങ്ങളാൽ
ഭാസിക്കുന്ന ഗജേന്ദ്രമോക്ഷമിതു ഞാൻ
വായിച്ചു വാച്ചുംമുദാ
ദോഷം ലേശവുമില്ല ചൊല്ലുവതിനെ-
ന്നല്ലോത്തുനോക്കീടുകിൽ
തോഷംചേക്കുമേവക്കുമീക്കൃതി മടി-
ക്കാതച്ചടിപ്പിയ്ക്കണം.

161 കണ്ടൂർ നാരായണമേനോന്

വരുവാനിടയില്ലെങ്കിൽ ചെറുതായൊരു സംഗതി
പറയാൻ പോണുഞാനിപ്പോൾ പരിചോടിതു കേൾക്കണം.
പുതുവായനെ വെക്കുമ്പോൾ
പുതുവാളുടെ കാൎയ്യവും
മതിമാനാം ഭവാനോത്താൽ
മതി ഞാനിട്ടലട്ടണോ? ൧

162 റെഡ്ഡിയാൎക്കു്

ഒന്നായ് പാമരപണ്ഡിതപ്രഭൃതികൾ-
ക്കേററം രസിച്ചീടുവാ-
നൊന്നാണൂഴിയിലെന്നുതന്നെ പറയാ-
മദ്ധ്യാത്മരാമായണം
എന്നാലായതിവണ്ണമിന്നയി ഭവാൻ
സ്ഥൂലാക്ഷരത്തിൽ പരം
നന്നായച്ചടിചെയ്യുതെത്ര സുഖമായ്
പാരായണം ചെയ്യുവാൻ. ൧

ബാലന്മാം വൃദ്ധന്മാം ദൃഷ്ടിക്കാലസ്യമുടയോരുമേ
മാലില്ല നോക്കുവാൻ നല്ല ചേലുണ്ടക്ഷരവൃഷ്ടിയാൽ. ൨

പാരാതംബരമദ്ധ്യത്തിൽ താരാജാലം കണക്കിനേ
നേരായ്ബുക്കിൽ സുവർണ്ണങ്ങൾ ധാരാളം മിന്നിടുന്നതേ.

പിഴയില്ലക്ഷരങ്ങൾക്കണ്ടഴകേററവുമാകയാൽ
വഴിയേ ബുക്കിതെല്ലാം വിററഴിയാനും തരംവരും. ൪

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരനേകം കഥകൾ കവിതയിൽ
തുള്ളലാക്കിച്ചമച്ചു
തഞ്ചംചേരും ഭവാനാക്കൃതികളഖിലവും
ചേർത്തുവച്ചച്ചടിച്ചു
കിഞ്ചിൽ സന്ദേഹമില്ലീശ്രമമതു വളരെ
ശ്ലാഘനീയം നിനച്ചാൽ
താഞ്ചൊവാനില്ല പാർത്താലിതിലുമധികമാ-
യിട്ടു ലോകോപകാരം. ൫

---

163 വെണ്മണി നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്ക

ഒട്ടേറെപ്പുകഴും കവീന്ദ്ര സുമതേ!
പെട്ടന്നറിഞ്ഞീടണം
മട്ടോലും ഭവദീയചാരുകവനം
കേട്ടീടുവാനാഗ്രഹാൽ
കെട്ടിത്തീർത്തിവിടുന്ന പദ്യനിവഹം
വിട്ടുള്ളതിന്നുത്തരം
കിട്ടീലാ നിരൂപിക്കിൽ നന്നായി ഭവാൻ
കാട്ടുന്ന മററട്ടാക്കയും. ൧

കൂറ തെല്ലു കുറവായിതോ ഭവാ-
നേറെയുണ്ടവിടെ ജോലിയെന്നതോ?
നേരുകേടിനു രസം തുടങ്ങിയോ?
കാരണം ജനകനാശതാപമോ? ൨

---

164 മനോരമക്ക്

സാരംചേർന്ന മനോരമേ! ഭവതികേട്ടീടേണമോമൽസുധാ
ചോരുംമാധുരിയുള്ള നൽകൃതിയുതിർന്നീടാതിരുന്നീടുകിൽ
പോരോടിങ്ങിനെ ഞാനയച്ചതിലെഴും വർണ്ണദ്വയം വിട്ടതി
ന്നാരാണുത്തരവാദിനിൻകണവനോ ഞാനോ കഥിച്ചീടണ

166 മുരിങ്ങൂർ പോററിക്ക്

അററീടാതകമലരിൽ
പററീടും മുദത്തൊടൊത്തു നടുവം ഞാൻ
തെററീടാതെ മുരിങ്ങൂർ
പോററിയൊടുരചെയ്യിടുന്നിതൊരുകാര്യം. ൧

മുന്നേമനോരമയതിൽത്തവ പദ്യമോരോ-
ന്നാമ്പോടു കണ്ടുമയി തേ ചരിതങ്ങൾകേട്ടും
സംപ്രീതനായിമരുവുന്നിതു ഞാൻ ഭവാനിൽ
ജൃംഭിച്ച വേഴ്ചവരുവാർ വരകാമമോടും. ൨

മന്നിൽപാരം പുകഴ്ന്നീടിന സുകവിമണേ!
മുമ്പു തങ്കച്ചിയോടായ്
ചൊന്നേൻ നിസ്സാരനാമേൻ ചിലകഥ-
യതിനാലങ്ങറിഞ്ഞീടുവാനും
വന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കാമിടയിതി കരുതി-
ച്ചൊല്ലിടുന്നില്ലതിപ്പോ-
ളെന്നാലൊന്നോതിടാമിന്നതുമറിയുക വി-
ട്ടത്തുവൂർഗ്രാമമാണ്. ൩

കഥകളി താങ്കൾ ചമച്ചതു
ചിതമാർന്നൊരു നോക്കെനിയ്ക്കു നോക്കീടാൻ
കൊതി പരമുണ്ടിതു വദന-
സ്തുതിയാണെന്നുള്ളതുള്ളിലോർക്കരുതേ. ൪

---

167 മനോരമാപത്രാധിപക്ക്

ഊണും മുറക്കമിവനേറെയനിഷ്ടമെന്നു
കാണിച്ചതല്ലതു നിനയ്ക്കിൽ വരാവതല്ല
ചേണാർന്ന താങ്കളുടെ പദ്യമതൊന്നുകാണാ-
ഞ്ഞാണെന്റെ മൌനമതുകൊണ്ടു കൃതാർത്ഥനായീ. ൧

---

168 കട്ടക്കയത്തിൽ ചെറിയാൻമാപ്പിളക്കു

കട്ടക്കയത്തിലമരും സുകവേ! ധരിയ്ക്കു
പിട്ടല്ല താവകമനോഹരപദ്യജാലം

കേട്ടീടുവാൻ കൊതി പെരുക്കകൊണ്ടു പദ്യം
കെട്ടിച്ചമച്ചെഴുതി വാസ്തവമിപ്രകാരം. ൧

169 കോട്ടയത്തു തമ്പുരാന്

കോട്ടമററകവേ! സാക്ഷാൽ കോട്ടയത്തവനീപതേ!
ഇഷ്ടമൊന്നുണ്ടുവാനെന്നിൽ പെട്ടതോർത്താൽകൃതാർത്ഥനാൻ.

ചൊല്ലേറും കവികൾക്കലങ്കരണമാം
പൊന്നുംകിരീടോജ്ജ്വലൽ-
കല്ലേ! താവകസൽഗുണങ്ങൾ ചെവിയിൽ
കേട്ടന്നതൊട്ടേഷ ഞാൻ
അല്ലേ വേഴ്ചവരേണമെന്നു കരുതി-
പ്പാർക്കുന്നു മേ ഭാഗ്യവാ-
ക്കല്ലേ സത്യമിതുത്തമോത്തമ! ഭവാൻ
പ്രത്യേകമോർത്തീടണം. ൨

മുന്നം മാമകവൃത്തമാനമറിവാൻ
തങ്കച്ചി ചോദിക്കയാ-
ലൊന്നിച്ചങ്ങിനെ പദ്യമാക്കി വിവരം
പത്രത്തിലെത്തിച്ചു ഞാൻ
ധന്യശ്രീ വിലസും ഭവാനതഖിലം
കാണ്മാൻ തരംവന്നിടും
പിന്നീടെന്തിനുരച്ചിടുന്നു നൃപതേ!
രണ്ടാമതുണ്ടോ ഫലം. ൩

170 വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്

ഇശ്ശുള്ള ഞങ്ങളുടെ മംഗളദേവതാരു-
ത്തയ്യായിടുന്നൊരു ഭവാൻ പലതിങ്കൽവച്ചും
ചെയ്യുന്ന സംഗതികളാൽ കരുണാകദംബം
പെയ്യുന്നുവെന്നു പരമിങ്ങറിവായിടുന്നു. ൧

പാരെല്ലാമൊരുപോലെ കീർത്തി വിലസും
ഭാവൽകവൃത്തങ്ങളാൽ
പാരം പ്രീതി നമുക്കു ചിത്തതളിരിൽ
ചേരുന്നു വാരംപ്രതി

ആരാലിങ്ങിനെവാഴ്കയാലധികമായ്
മാഴ്കുന്നു വൈകാതെ ഞാ-
നാരാലങ്ങണവാനനന്തശയനൻ
തൃക്കണ്ണിളക്കേണമേ. ൧

---

171 മനോരമെക്ക്

കില്ലില്ല നിങ്ങളുടെ സന്നിധിതോറുമെത്തി
സ്സല്ലാപമോടു മരുവുന്നതിനുണ്ടു മോഹം
ഇല്ലിയ്യിടെത്തരമെനിക്കിഹ ജോലിയായി-
ട്ടില്ലത്തിരിപ്പിനു വിധിച്ചു വിരിഞ്ചനിപ്പോൾ. ൧

എന്നാലും നിങ്ങളെല്ലാവരെയുമുടനുടൻ
കീൎത്തികേട്ടൊരുപത്രം
തന്നിൽ കാണുന്നതിന്നെങ്കിലുമൊരുവഴിയു-
ണ്ടായതെൻ ഭാഗ്യമത്രെ
എന്നോൎത്താനന്ദമോടും പകലിരവു പരം
പോക്കുമെന്നിൽ ഭവാന്മാർ
നന്ദിച്ചീടണമെന്നല്ലതിനൊരു കുറവി-
ല്ലാതെയും വന്നിടേണം. ൨

---

172 കൊച്ചിവലിയതമ്പുരാന്

പൂൎണ്ണത്രയീശകരുണാവരുണാലയത്തിൽ
പൂൎണ്ണേന്ദുവായിവിലസുന്ന ഭവാനിവണ്ണം
പൂൎണ്ണപ്രമോദമിളകാതിള കാതനേക-
പൂൎണ്ണാബ്ദമൂഴിയിലിരുന്നരുളീടവേണം. ൧

ലോകേന്ദ്രവാണെന്നു ഭവാനെ നേരേ
ലോകം പുകഴ്ത്തുന്നതിനുള്ള മൂലം
ഹാ കണ്ടു ഞാൻ നല്ലൊരു യുക്തിയുക്ത-
മാകുന്നു പാൎത്താലതിനുള്ള സാരം. ൨

സദ്വൃത്തനോൎത്താൽ ശശിയും ഭവാനു-
മുദ്യൽകലാപൂൎണ്ണതയും സമാനം
ഇത്യാദിയോരോന്നു നിനച്ചിടുമ്പോൾ
വ്യത്യാസമെന്തുള്ളതു നിങ്ങൾതമ്മിൽ. ൩

എപ്പോഴം കണ്ടുകൊൾവാനവസരമതുകി-
ട്ടാഞ്ഞു, കാത്തോരെനിന്നി-
ട്ടുൾപ്രീത്യാ കണ്ടുവെന്നാലവനതിനു ഫല-
പ്രാപ്തി വൈകാതെതന്നെ
ഇപ്പാരിന്നുള്ളതാപപ്രശമനകരണം
വിഷ്ണുപാദാശ്രയം തൊ-
ട്ടിപ്പോളെന്താണു ഭേദം നൃവരവര! ഭവാ-
നാം നിശാനായകന്നും. ൪

പോരാ ദൂരത്തിരിപ്പെങ്കിലുമഖിലജന-
ങ്ങൾക്കു സന്തോഷമേകി-
പ്പോരുന്നോരീസ്വഭാവം കുവലയഭരണ-
ത്തിങ്കലത്യന്തസക്തി
ആരും നേരിട്ടുകാണുംപൊഴുതൊരു ബഹുമാ-
നിയ്ക്കലേന്നാദിയായി-
ട്ടോരൊന്നോരുമ്പൊഴും നൽശശി തവ സമനാ-
ണെന്നു കാണുന്നുവല്ലോ. ൫

എന്നല്ലീരാജനാമം സകലജനമനോ-
മോദമേകുന്നൊരംശം
പിന്നെസ്സർവ്വജ്ഞചൂഡാമണിപദവി ലഭി-
ച്ചിട്ടിരിക്കുന്നകാര്യം
മന്നെല്ലാടം പതിയ്ക്കുന്നൊരു മൃദുതരമാ-
മക്കരംകൊണ്ടു ലോക-
ക്കെന്നും സന്തോഷമെന്നീവകകളുമിവിടെ-
യ്ക്കും ശശിയ്ക്കും സമാനം. ൬

ലക്ഷ്മീശനൊടാണിവിടയ്ക്കുസാമ്യം
സൂക്ഷ്മംനിനച്ചീടുകിലെന്നിവണ്ണം
പക്ഷംചിലൎക്കുള്ളതു യുക്തമൊൎത്താ-
ലക്ഷീണകീൎത്തേ! പറയാമതും ഞാൻ. ൭

തൃക്കയ്യിൽ ശംഖചക്രം വിരവൊടു വിലസു-
ന്നുണ്ടു; ഭൂമീപതിത്വം
നോക്കുമ്പോളുണ്ടു; പണ്ടേ വിബുധരിലധികം
പ്രീതിയുണ്ടുൾക്കുരുന്നിൽ;

ദുഷ്കർമ്മം ചെയ്തുപോരുന്നവരൊട്ടു വളരെ-
ദ്വേഷമുണ്ടെന്നിതെല്ലാ-
മോക്ഷമ്പോളെന്തു ഭേദം പറവതിനിവിട-
ഷ്ടം രമാനായകന്നും. വൃ

ഒ രു പ ക്ഷി

			ലി	ച്ച			
		പാ	ററ	ട	കൊ		
	ട്ടിൽ	മ	കാ	രം	വാൻ	ള്ളേ	
പാ	ട്ട	പ്ര	വൃ	ത്തി	ത	ര	ണം
	വാ	ല്ലി	നേൻ	യോ	കാ	സാർ	
		തെ	ല്ലി	ട്ട	ഷ്ഠം		
			ചൊ	ഞാൻ			

ന

---

173 കിഴക്കില്ലത്ത മഹൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്

തഴച്ചുംപ്രമോദാലിനിക്കായിദാനീം
കിഴക്കില്ലമെത്തിച്ച പദ്യങ്ങളെല്ലാം
വഴക്കററ വായിച്ചു ഞാൻ നൃത്തമാടീ
മഴക്കാറുകണ്ടുള്ള മൈലെന്നപോലെ. ഫ

അമ്മോപദേശമതിലാഭേഗവൽസ്തവത്തെ
നിർമ്മായമായൊട്ടുമിലങ്ങിനെ ചേർത്തമൂലാ
സമ്മോദമാക്ഷമുളവാക്കുമതെന്നു തന്നെ-
യെന്മാനസത്തിൽ നിരുപിച്ചു വസിച്ചിടുന്നു. ഖ

അച്ഛനും ഞാനുമായിട്ടുള്ളച്ഛന്നസ്നേഹമോർക്കിൽ
നിശ്ചലാത്മൻ! ഭവാനും ഞാൻനിശ്ചയം മിത്രമല്ലയോ?

മഹാഭാഗ്യരാശേ! ഭവാനോടു പഥ്യാ
മഹീദേവ! പാരം കൊതിക്കുന്നു ഞാനും;
മഹൻ തീർത്ത ബുക്കൊന്നു നല്കുന്നു താങ്കൾ-
ക്കഹം; വാങ്ങി വായിച്ചു നോക്കീടുമല്ലോ. ൪

കത്തും ബുക്കും ഭവാൻതന്റെകൈത്തലത്തിങ്കലെത്തിയാൽ
ഉത്തരം തീർത്തയക്കേണം സത്വരം സൽഗുണാംബുധേ!

പടുവായ കിഴക്കില്ലം വടിവോടു ധരിക്കുവാൻ
നടുവം തീർത്തയക്കുന്ന വിടുവിഡ്ഢിത്തമാണിതു്. ൫

---

174 കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിക്കു്

കിട്ടി നിങ്ങളവിടുന്നയച്ച ന-
ന്മട്ടു ചേർന്ന തവ നാടകം സഖേ!
പിട്ടു ചൊല്ലുകയതല്ലെഴുത്തിൽ ഞാൻ
വിട്ടുപോയിയതു ചേർത്തയക്കുവാൻ. ൧

ഹൃദ്യത്വമാർന്ന തവ നാടകമാകമാന-
മുദ്യൽപ്രമോദമൊടു നോക്കി രസിച്ചു പാരം
പദ്യത്തിലുള്ള തവ ധോരണിപോലെതന്നെ
ഗദ്യത്തിലും പറയുകിൽപ്പരമുണ്ടലക്ഷ്യം. ൨

മംഗളകീർത്തേ! നാടക-
മങ്ങോട്ടേയ്ക്കിപ്പോൾ ഞാനയക്കണമോ?
ഇങ്ങിനെയിവിടെയിരുന്നാ-
ലിങ്ങിടപോലൊന്നുകൂടി വായിക്കാം. ൩

പത്രാധിപക്കു ചെറുതാമയമെന്നു നിങ്ങ-
ളത്രാഗമിച്ച സമയത്തുരചെയ്തുവല്ലോ;
ഉൾത്താരിലില്ല സുഖമിപ്പൊഴുതായതിന്റെ
വൃത്താന്തമൊന്നുമറിവാൻ കഴിയായ്കമൂലം. ൪

യാത്രാചരിത്രമൊടുവിൽച്ചേർത്തൊന്നിച്ചച്ചടിക്കണം
പത്രാധിപരിരിക്കുമ്പോളിത്ര ഞാനെഴുതേണമോ? ൫

വാച്ചിന്നു വന്നു വാങ്ങിച്ചുവാച്ചു സന്തോഷമോടുഞാൻ
തീച്ചയായിതു കിട്ടാൻ തപദേച്ഛയൊന്നാണു കാരണം. ൬
റിങ്ങൾഞ്ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കിലിങ്ങുവാച്ചെത്തുമീവിധം
ഭംഗിയിൽ ചെയ്ത ശപഥം ഭംഗംകൂടാതെയായ്സഖേ! ൭

മുക്കാലുറുപ്പ കൂലിക്കായ്റൊക്കം താങ്കളയച്ചത്
ഒരെസ്റ്റോമ്പായിരെയത്തിച്ചാലൊക്കുമോ? തെറമപാറമോ?
അല്ലെങ്കിൽ മണിയാർഡാക്കാനില്ല വൈഷമ്യമേതുമേ
എല്ലാമറകുറിപ്പിൽത്താൻ ചൊല്ലിയാലതുപോലെയാം. ൯

ബാലഭാരതമാം കാവ്യം മൂലമൊന്നു ലഭിക്കുവാൻ
ചേലോടടുത്തിക്കിലെങ്ങനുമാലോചിച്ചാൽ നടക്കുമോ? ൧൦

---

175 ശ്രീകണ്ഠേശപരം. ജി. പത്മനാഭപിള്ളയ്ക്കു്

കിട്ടീ പാണ്ഡവവിജയം
തുഷ്ട്യാ ഞാൻതന്നെ നോക്കിവായിച്ചു
മട്ടും കഥയുടെ കൂട്ടി-
ക്കെട്ടും മാറം മനോജ്ഞതരമായി. ൧

വ്യംഗ്യപ്രയോഗാലതിലെന്നെയും കൊ-
ണ്ടങ്ങുന്നു ചാടിച്ചതു കാൺകമൂലം
തുംഗപ്രമോദം കളിയാടിടുന്നു
മംഗല്യമൂർത്തേ! മഹനീയകീർത്തേ! ൨

---

176 കവിസമാജത്തിന്നു

യോഗ്യന്മാരായനേകം ഗുണമുടയ കവി-
പ്രൌഢരേ! നിങ്ങളോടീ-
ഭാഗ്യം വേർവിട്ടിരിക്കും നടുവധരണിശീ-
ർഷ്ണാണനൊത്തുന്നിതല്പം
യോഗത്തിൽചേൎന്നുകൊൾവാൻ തരമിവനു ലഭി-
ച്ചീല ദീനത്തിനാലാ-
ഭാഗം പൊട്ടേ ഭവാന്മാരുടെയൊരു കൃപയാ-
വശ്യമാവോളവും മേ. ൧

എന്നാൽ വൈകാതെ കണ്ടിന്നിയുമവിടെയിതിൻ-
വണ്ണമുണ്ടാം സമാജം-
തന്നിൽ ച്ചേരുന്നതിന്നും സകലകവികളെ-
ക്കണ്ടു കൊണ്ടാടുവാനും
വന്നീടും യോഗമെന്നിങ്ങനെ മനസി സമാ-
ധാനമോൎത്തിങ്ങുപാരം
നന്ദ്യാ വാഴുന്നു കന്നിൻമകളുടെ കൃപയു-
യുണ്ടെങ്കിലുണ്ടോ ഞെരുക്കം. ൨

---

177 ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം പത്മനാഭപിള്ളയ്ക്ക്

കൊള്ളാം നിങ്ങടെ മതമിതു
കള്ളം കൈവിട്ടു സമ്മതിച്ചേൻ ഞാൻ
ഉള്ളമുണൎന്നിനിയതിനീ-
യുള്ളോനും വേണ്ടപോലെ യത്നിക്കാം. ൧

---

178 കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിക്ക്

ഇഷ്ടിടത്തെ വിശേഷങ്ങളയ്യോ! ചൊല്ലാവതല്ല മേ
ഇഷ്ടയുള്ളോനുള്ളൊരാപുത്രി വഷ്ടേ! ശേഷം കഥിക്കുവാൻ. ൧

പുഴനീരിൽക്കിടന്നാണു കഴിവാനിടവന്നത്
കഴിഞ്ഞ ധനുമാസത്തിലേഴാംതീയതിയാണത്. ൨

രണ്ടാണ്ടായിട്ടിടയ്ക്കൊക്കെ-
ക്കണ്ടീടാറുണ്ടിളക്കവും
വേണ്ടുംവിധം മന്ത്രവാദം-
കൊണ്ടോരൊന്നൊക്കെ നോക്കിനേൻ. ൩

ഏറമാന്തരിലും പോയിപ്പോററിയേക്കുപ്പിയെങ്കിലും
ഏറബാധയൊഴിഞ്ഞില്ല മാററമില്ലാത്തതായ്പരാം. ൪

വരുംഫലം വഴിക്കെങ്ങും തരമുണ്ടോ തടുത്തിടാൻ?
എരിഞ്ഞിടുന്നു മച്ചിത്തം പറഞ്ഞാലില്ലൊടുക്കവും. ൫

ഒന്നേ ഞങ്ങൾക്കു മഹളേത്തന്നുള്ളു ദൈവമെൻ സഖേ!
ഇന്നേവമതിനാപത്തു വന്നതോൎത്താൽ സഹിപ്പതോ? ൬

കോണിൽക്കിടന്നു കരയും പ്രാണനായികയേസ്സദാ
കാണാതെകഴിയില്ലെന്നു കാണിച്ചീടേണ്ടുഞാൻസഖേ! ൭

രണ്ടുണ്ണി, മൂന്നുപെണ്ണേവമുണ്ടിപ്പോളഞ്ചുകുട്ടികൾ
ആണ്ടെത്തിയത്രയേയുള്ള രണ്ടാമുണ്ണിക്കു തോഴരേ! ൮

ചൊല്ലാം തെല്ലു വടക്കോട്ടു കല്ലോളമകലത്തിലായ്
നെല്ലായിക്കുന്നമാം വിപ്രനല്ലോ വേളികഴിച്ചത്? ൯

ഷഷ്ടിപൂർത്തിയെയുദ്ദേശിച്ചിട്ടു ഞാൻ പദ്യമോതുകിൽ
ഗോഷ്ഠിയായ് തീരുമോ സൌഖ്യമൊട്ടുമില്ലായ്കകാരണം. ൧൦

എന്നാലുമതിനെപ്പറ്റീട്ടൊന്നുമോതാതിരിക്കുവാൻ
വന്നീല ധൈര്യമതിനാലിന്നോതാം വഷളാകിലും ൧൧

അത്ര താഴെക്കുറിക്കുന്നതത്രയും തത്ര സാദരം
മിത്രമാകും ഭവാൻനോക്കിപ്പത്രത്തിലിട്ടുവിക്കുക. ൧൨

---

179 ഒരു കവിക്ക

സന്തോഷമായി തവ പദ്യഗണങ്ങൾ കണ്ടി-
ട്ടെന്തോഴ! ഭംഗിപറയും മൊഴിയല്ലിതൊന്നും;
എന്തോ ഭവാന്റെ കവിതയ്ക്കൊരു ജാത്യമേവം
പൂന്തോട്ടമോ ജനകനാരറിയുന്നു സത്യം.

---

180 കൊട്ടാരത്തിൽശങ്കുണ്ണിക്ക്

ആയിരത്താണ്ടു വലിയ കോയിക്കുട്ടാവരന്നിന്നിമേൽ
ആയുസ്സേകീടുവാൻ ലോകതായേ! താണു തൊഴുന്നു ഞാൻ.

കേൾപ്പിൻ കേരളവർമ്മനാം വലിയ കോ-
യിത്തമ്പുരാനെത്രയും
നൽപ്പാർന്നീടിന ഷഷ്ടിപൂർത്തിദിനമി-
ന്നായീ മഹാലോകരേ!
കല്പാന്തം വരുവോളമീ സ്സുകൃതി ഭൂ-
വിങ്കൽ സ്സുഖം വാഴ്വാ-
നൊപ്പം നമ്മളനന്തശായിഭഗവാ-
നോടിന്നപേക്ഷിക്കണം. ൨

കാരുണ്യം കമലാമണാളനതിയാ-
യുള്ളോരവസ്ഥയ്ക്കു നാ-
മാത്രശ്രദ്ധാദരഭക്തിപൂർവ്വകമപേ-
ക്ഷിച്ചാലുപേക്ഷിക്കുമോ?

പോരാ പിന്നെയുമുണ്ടിതിന്നു ഗുണമീ-
ക്ഷോണിക്കു മാനായകൻ
പാരം ഭക്തനുമാണു, ഭക്തരിലലം
കൂറുണ്ടു കാർവർണ്ണനും. ൩

---

181 സുജനാനന്ദിനിക്ക്

അല്ലേ വല്ലവരും കിടന്നു പഴതേ
ചൊല്ലുന്ന വാക്യങ്ങളാ-
ലല്ലേ നിന്നിലണഞ്ഞിടാത്തതിടകി-
ട്ടാഞ്ഞാണതോർത്തീടണം
തെല്ലോ പ്രിയമാണെനിക്കു ഭവതീ-
സംയോഗമെന്നുള്ളതി-
ന്നില്ലേ വാദമശേഷമെന്തിനു പരാ
തൈന്യം ധരിക്കുന്നു നീ. ൪

---

182 വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്

പാരം ജോലികളുണ്ടു പാർക്കിലവിടെ-
യ്ക്കെന്നാലുമോമൽസുധാ
ചോരും മാതിരിയുള്ള നൽകൃതിയുതി-
ർത്തീടാതിരുന്നീടുകിൽ
പാരാതായതു കേൾപ്പതിന്നു കൊതിപൂ-
ണ്ടീടുന്ന ഞങ്ങൾക്കു മ-
റ്റാരാണിന്നവലംബമായതു ഭവാ-
നുൾത്താരിലോർത്തീടണം. ൪

---

183 മനോരമക്ക്

സാരം ചേർന്ന മനോരമേ! ഭവതി കേ-
ട്ടീടേണമോമൽസുധാ-
ചോരും മാതിരിയുള്ള നൽകൃതിയുതി-
ർത്തീടാതിരുന്നീടുകിൽ
നേരോടിങ്ങിനെ ഞാനയച്ചതിലെഴും
വർണ്ണദ്വയം വിട്ടതി-
ന്നാരാണുത്തരവാദി നിൻകണവനോ
ഞാനോ കഥിച്ചീടണം. ൪

---

184 മനോരമക്ക്

തുംഗപ്രമോദമൊടു സൂരികളാകമാന-
മംഗീകരിച്ച വിലസും സുമനോരമേ! നീ
തിങ്ങുന്ന കീൎത്തിയെഴുമിപ്പതിയോടു ചേൎന്നു
മംഗല്യമോടു മരുവീടുക സൎവ്വകാലം.

185 മനോരമക്ക്

കല്യൻ വള്ളൂരെ മൂസ്സതിൻ ജനനമാ-
ഹാത്മ്യത്തെ വേണ്ടുംവിധം
ചൊല്ലീട്ടുള്ളൊരു നാടകത്തെ മുഴുവൻ
മോദിച്ചു വായിച്ചു ഞാൻ
തെല്ലും സംശയമില്ലിനിയ്ക്കു സകലം
കൊണ്ടും വിചാരിക്കിലി-
ന്നെല്ലാം മോഹനമെന്നുതന്നെ പറവാ-
നാരും മടിയ്ക്കില്ലിതിൽ.

186 രാജരാജവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ എം. എ. ക്ക്

വാസന തികവുള്ള ഭവാൻ
പ്രാസമുപേക്ഷിച്ചതെന്തൊരാവശ്യം
ക്ലേശലവംകൊണ്ടാണെന്നാ-
ഭാസന്മാരിൽ ഭ്രമം വരുത്താനോ?

187 മനോരമക്ക്

ആമോദത്തോടു കോട്ടയത്തു കവിസം-
ഘം ചേൎന്നിണങ്ങീട്ടു നൽ-
സാമൎത്ഥ്യങ്ങൾ വിളമ്പിടും സഭയതിൽ
സിംഹാസനാരൂഢനായ്
സീമാതീതഗുണം കലൎന്നമരുമാ-
വഞ്ചീശപ്രീനാഥനെ
ക്കാൺമാൻ സംഗതിവന്നുവെങ്കിലതു മൽ-
ക്കണ്ണിന്റെ പുണ്യോദയം.

സമസ്യാപൂരണങ്ങൾ

കൂറം നന്മയുമേറിട്ടും പ്രിയതമേ!
 പൊൻപണ്ടമുണ്ടാക്കിയാൽ
മാറം സങ്കടമെങ്കിലിന്നതിനിതാ
 നാലുണ്ടിതൊററപ്പവൻ
ഏറംഭംഗികലർന്നിട്ടും പവനിനി-
 ക്കാൽക്കാലതായ് കയ്യിലി-
"ന്നാറംപിന്നെയൊരാറമുണ്ടവ ഗണി-
 ച്ചീട്ടുമ്പോളേഴായ്‌വരും." ൧

വയ്യാതെകണ്ണിച്ചു നിശാചരന്മാർ
പായുന്നു കത്തിച്ചു കപീന്ദ്രപുച്ഛം
പൊയ്യല്ല സീതാവരശക്തികൊണ്ടാ-
"ത്തിയ്യിന്നു ചൂടില്ലൊരു തെല്ലുപോലും." ൨

ആട്ടുന്നസർപ്പങ്ങളിൽവെച്ചു മുമ്പു
തേട്ടുന്നൊരാക്കാളിയനാമഹീന്ദ്രൻ
കൂട്ടുന്നകോപത്തൊടു നോക്കിടുമ്പോൾ
"വാട്ടുന്നു മഞ്ഞത്തു മഹീരുഹങ്ങൾ." ൩

തരത്തിലീത്തന്വിമുഖേന്ദു തൻപിൻ-
പുറത്തു കാർവേണിവിടുത്തിടുമ്പോൾ
പെരുത്തൊരത്യൽഭുതമിങ്ങു കാഴ്മാൻ
"കറുത്ത വാവിൽ പരിപൂർണ്ണചന്ദ്രൻ." ൪

ലീലാസൻമുത്തുമാലാവിലസിതവിവിധ-
 പ്പാച്ചുട്ടപ്പിച്ചനേകം
മാലോടിന്നുള്ള മാലോകരെ മലർവിശിഖം
 വിട്ടു നട്ടംതിരിപ്പാൻ
ചാലേ ലാക്കോത്തു മേലേറിന സുമശരവും
 നൽകരിമ്പായിട്ടും വിൽ-
"ക്കോലും കയ്യൊണ്ടു കോലുംകുതുകമൊടമരും
 കോലമാലംബനം മേ." ൫

കാലത്തിന്നൊത്ത കോലം കനിവിനൊടു ധരി-
ച്ചന്നു വേണ്ടുന്നതെല്ലാം
ചാലേ സാധിച്ചു കോലും കുതുകമൊടൊടുവിൽ
തന്റെ ദേഹം ത്യജിച്ചും,
മാലോകർക്കുള്ള മാലങ്ങളിലവുമകല-
ത്താക്കിവിശ്വങ്ങളെല്ലാം
"പാലിച്ചുംകൊണ്ടു പാലാഴിയിലടിയരുളും
പോററി മാം പോററിടേണം" ൬

നാളീകാസ്ത്രന്റെ നാനാവിധമതു തെളിയാ-
ഞ്ഞൊന്നു കോപിച്ചുടൻ തീ-
യ്യാളും തൃക്കണ്ണിലമ്പോടവനുടെ പുകിൽമൈ
ചുട്ടു പൊടിച്ച ദേവൻ
പാളീടും പാപജാലം പരിചിനൊടകല-
ത്താക്കുവാനിന്നു കത്തി-
"ക്കാളും കാന്ത്യാ കളിച്ചീടണമഴകൊടു മൽ-
കണ്ണിൽ മഞ്ജുണ്ണിയോടും" ൭

പാരിൽ പാരം പരന്നീടിന ദനുജകുലം
പോരിൽ വെന്നിട്ടുടൻ ഭൂ-
ഭാരം തീർത്തീടുവാനായ് യദുപുരിയിലുദി-
ച്ചുള്ള വൈകുണ്ഠരൂപം
നേരേ പാരുഷ്യമോരോതരമരമുരചൈ-
യ്യുന്നകൻ വന്നടുക്കും
നേരം "ചാരത്തു ചാരുസ്മിതരുചി വിതറി-
ക്കൊണ്ടു കണ്ടീടണം മേ." ൮

പ്രൌഢയാം മഹിഷിതന്നൊടിത്തരം
ചാടുവാക്യമരചെയ്തു രാഘവൻ
കേടകന്നമമ വില്ലുകാൺകിൽ മാൻ
"പേട പേടിയൊടുകൂടി യോടിടും."* ൯

* ഇതു പാദസമസ്യയാകുന്നു.

൨൱ *

ഏന്തുന്നുണ്ടെപ്പൊഴും മററൊരുവളെയനുരാ-
ഗത്തിനാൽ താൻശിരസ്സിൽ
ചെന്തീക്കണ്ണൊന്നു നെററിത്തടമതിലണിവാൻ
ചാമ്പലും പാമ്പുമെല്ലാം
ദന്തിത്തോലാണുടുക്കുന്നതിനു ദിവസവും
പിച്ചതെണ്ടിപ്പിഴപ്പും
കാന്തൻ വേണ്ടില്ല കൊള്ളാം തവ “മലമകളേ!
ജാതകം ജാതിതന്നെ·” ൨൦

മെയ്യിൽ പാമ്പുണ്ടനേകം, ഗളമതിൽ വിലസും
കാളകൂടം കഠോരം,
കയ്യിൽ ശൂലം കുഠാരം, തിരുമിഴിയൊരു തീ-
ക്കട്ടവേഷം വിശേഷം,
അയ്യോ നിൻ കാന്തനൊത്തുള്ളൊരു പൊരുത്തി മഹാ-
ദുർഘടം തന്നെയോർത്താൽ
വയ്യേ മററാക്ഷമില്ലിങ്ങിനെ “മലമകളേ!
ജാതകം ജാതിതന്നേ·” ൨൧

പാരിൽ പണ്ഡിതരാം ചകോരനിരകൾ-
ക്കാനന്ദമാർന്നുണ്ണുവാൻ
ചേരും പുഞ്ചിരിയായ ചന്ദ്രിക കലാ-
ശിക്കാത്തതിത്തങ്കിനേ
ഗൌരിക്കുട്ടിയതെന്നു പേരുപറയും
തന്വംഗി ഭൂലോകമാം
“ക്ഷീരാബ്ധിയ്ക്കൊരു ശാരദേന്ദുകലയായ്
ഭംഗ്യാ വിളങ്ങുന്നഹോ.” ൨൨

ചക്രംപോലെ തിരിഞ്ഞു രാപ്പകൽ തിരി-
ഞ്ഞീടാതെ കൈത്താരതിൽ
ചക്രം ചേരുമിളാവരാകൃതിയക-
ക്കാമ്പിൽ സമപ്പിക്കുകിൽ
ചക്രം ത്രപ പവൻ പണം ഗുണഗണം
തേടുന്ന രത്നങ്ങൾ ഭൂ-
“ചക്രം പുത്തനതെന്നു തൊട്ട ധനമെ-
ന്തിന്നാണു പിന്നെസ്സഖേ!” ൨൩

ഞാനാവാനോക്കെഴും നൽപുരമതിലമിതാ-
ടോപമുൾക്കൊണ്ടു വാഴ്-
ന്നാനാസ്ഥാനത്തു കേറാൻ മതിയിതി കരുതി-
ത്തുള്ളിയുള്ളം തെളിഞ്ഞ്
താനേ താനാശു പൊട്ടിക്കട്ടുകുടെയതിചൂ-
ടോട്ടുകൂടീട്ടു ചാടും
"ദാനാലാനന്ദമേകും കളഭമനുദിനം
കണ്ണിലാടീടവേണം." ൨൪

ചൊല്ലേറ്റൊണ്ട സൽകർമ്മികൾ സൽഗതിക്കു
നോക്കുന്നു ചിക്കുന്നു ദിനങ്ങൾതോറും
മൈക്കണ്ണിമാർക്കുള്ള ഗുണങ്ങളോർത്തു
"പോകുന്നു പോക്കററ ജനങ്ങൾ ജന്മം." ൨൫

ചൊല്ലാർന്നീടിന മല്ലവൈരിമഹിമാ-
വോതും പുരാണങ്ങളെ-
ച്ചൊല്ലിക്കൊണ്ടുടനല്ലലെന്നതറിയാ-
താനന്ദമാർന്നങ്ങിനേ
ഉല്ലാസത്തൊടു നല്ല സജ്ജനസഭാ-
മദ്ധ്യത്തിൽ വാഴേണമെ-
"ന്നല്ലാതൊന്നിനുമില്ലിനിക്കൊരു രസം
കില്ലില്ല തെല്ലെങ്കിലും". ൨൬

പാരെല്ലാമൊരുപോലെ കീർത്തി വിലസീ-
ട്ടുന്നോരഗസ്ത്യാലയം
ചേരും മാരരിപോ! ഭവൽപദയുഗം
ചിന്തിച്ചു ചിന്തും മുദാ
സ്വൈരം വാണിടുമിജ്ജനത്തെയവനം
ചെയ്യേണമെന്നല്ല നിൻ
"കാരുണ്യക്കടലിൽ കിടന്നു കളിയാ-
ടീടാൻ കടാക്ഷിക്കണം." ൨൭

ഹേ പങ്കേരുഹലോചനേ! മമ മനോ-
രാജ്യങ്ങളേവം മഹാ
പാപിഷ്ഠൻ പതിയോടു ചൊന്നപവാൻ
പോകേണ്ട നീ കേവലം

കോപിച്ചീടുമയാളതല്ലനവധി-
ച്ചീടില്ല നൂനം പരം
"രൂപംകെട്ടവനെങ്കിലും സതതവും
മാനത്തിലത്രേ ഭ്രമം." ൧൨

തണ്ണീരില്ലേ തലയ്ക്കപ്പൊഴുമൊരു ജലദോ-
ഷം പിടിച്ചീടുകില്ലേ
വെണ്ണീറല്ലേ ശരീരം മുഴുവനുമണിയാൻ
തേ ചൊറിഞ്ഞീടുകില്ലേ?
കണ്ണല്ലേ തീയു കഷ്ടം പുരഹര ഭഗവാൻ!
ചൂടിനും പേടിയില്ലേ
"പെണ്ണല്ലേ പാതിദേഹം വിരുതുകളിതുപോ-
ലോർക്കിൽ മററാർക്കുമില്ലേ." ൧൩

കണ്ടാമണ്ടിയ്ക്കൊരുത്തൻ തുനിയുകിലവനെ-
ത്തച്ചു പാകംവരുത്താൻ
വേണ്ടിപ്പോല്ലീസ്സുകാരിന്നനവധി ഗദയം-
യിട്ടു ദേശങ്ങൾതോറും
മണ്ടീടുന്നുണ്ടതെല്ലാമനുദിനമറിയു-
ന്നോരു കക്ഷന്നു കണ്ണിൽ
"കണ്ടാലോർക്കായ്യുരാഞ്ഞാൽ പുനരവനു സഖേ!
രണ്ടുകൊണ്ടാലതുണ്ടാം." ൨൦

ഓമൽപന്തു തിരിഞ്ഞടിച്ചു മദനാ-
രാതിയ്ക്കുകപ്പുവതിൽ
കാമഭ്രാന്തുളവാക്കിയോരു പരദൈ-
വത്തിൻ പദാംഭോരുഹം
ഗാമോദം സകലാത്ഥസിദ്ധിയതിനായ്
ചേർത്തോത്തു പാർത്തീടുവാൻ
"സാമത്ഥ്യം മമ സംഭവിക്കണമതി-
ന്നുൾത്താരിലത്യാഗ്രഹം." ൨൧

അത്യൌന്നത്യമെഴും ഗിരീന്ദ്രമുകളിൽ
കേറിക്കഥിയ്ക്കുന്നു ഞാൻ
ധാത്രീവത്തിജനങ്ങളാസകലവും
പെട്ടന്നു കേട്ടീടുവിൻ

സത്യത്തിങ്കൽപ്പാപ്പവേണമിളകി-
പ്പോകൊല്ല തെല്ലെങ്കിലും
“സത്യത്താൽ സകലാത്ഥസിദ്ധിയതിനും;
നാരായ വേരായതു്.” ൨൨

പൃത്ഥ്വീദേവന്റെ പത്താം ശിശ്ശുവിനെയവനം-
ചെയ്യുവാൻ പാത്രമല്ലാ-
ഞ്ഞാത്തിപ്പെട്ടിട്ടു കണ്ണും ദഹനനിൽ വിജയൻ
ചാടിടാനോടിടുമ്പോൾ
കൈത്താരെത്തിപ്പിടിച്ചിട്ടരുതരുതരുതെ-
ന്നോതിയൊന്നിച്ചു ചെന്നാ-
“ത്തേത്തട്ടിൽ ചീത്തമോദാലരുളിയ ഭഗവാ-
നാത്തിതീത്തീടണം മേ.” ൨൩

പൊറീടും കുതുകാബ്ധിതന്നിൽ മുഴുകി-
ഗ്ഗോവിന്ദപാദാംബുജം
തെറ്റന്നെൻ മനതാരതിൽ ദൃഢതരം
ചേൎത്താത്തു കൊണ്ടങ്ങിനേ
തെറ്റീടാതിനി മുക്തിമാഗ്ഗമതിനായ്
നോക്കേണമെല്ലായ്പൊഴും
“മറ്റൊന്നും മമ വേണ്ട വേണ്ട വിരവോ-
ടെന്നൊന്നു തോന്നുന്നമേ.” ൨൪

കൊക്കില്ലാതൊരു, പക്ഷിയില്ല കുളവും
നോക്കുമ്പൊളില്ലോൎക്കുകിൽ,
ചാക്കില്ലാത്ത ജനങ്ങളില്ല, ചപല-
ത്വം വിട്ട പെണ്ണുങ്ങളും
മുക്കില്ലാത്ത ഗൃഹങ്ങളില്ല, മുകിൽക്കൂ-
ടാതുള്ള വന്മാരിയും
“ചുക്കില്ലാത്ത കഷായമില്ലറിക ചൂ-
ടില്ലാതകണ്ടഗ്നിയും.” ൨൫

———

മംഗളശ്ലോകങ്ങൾ

ആട്ടം പാമ്പസ്ഥിജാലം ഗിരിസുതയൊഴുകും
വെള്ളമേറെ പ്രകാശം
തേട്ടം തീക്കട്ട തിങ്കൾക്കല കഠിനവിഷം
തുമ്പ ചാരം കുഠാരം
ചാട്ടം മാൻകുട്ടി ശൂലം മണികുടതലയോ-
ലെന്നിതെല്ലാം നിദാനം
കൂട്ടംമോദാൽ ധരിക്കും തിരുവുടലരികിൽ
കാണുമോ കാണിനേരം. ൧

തന്നോളം പൊന്നുതൃക്കിൽധരണിസുരജന-
ത്തിന്നു നൽകീട്ടു പിന്നെ-
ക്കുന്നോളം മോദമാർന്നുള്ളവരുടെ പരമാ-
ശിസ്സു വാങ്ങിച്ച മൂലം
മന്നാളും കീർത്തിയോടും നിരവധി സമ വാ-
ണീടുവാൻ വഞ്ചിഭൂരാ-
ട്ടിന്നാളായുന്ന കൂട്ടുന്നതിനു കഴിവരും
പത്മനാഭപ്രസാദാൽ. ൨

പാരം ദുഃഖം പരക്കെപ്പുകലിരവുളവാ-
ക്കുന്ന സംസാരമാമീ-
പ്പാരാവാരത്തിലേവം പലവിധമലയാ-
താശു മോക്ഷം ലഭിപ്പാൻ
കൂറോടാ യോഗിവൃന്ദം കുതുകമൊടു മന-
ക്കാമ്പിലെപ്പോഴുമോർക്കും
താരിൽ തന്വീമണാളൻ തിരുവുടലൊരുനാ-
ളൊന്നു കാണേണമേ മേ. ൩

മാരവൈരിയുടെ ചാരുദേഹമതിൽ
നേരപാതിയധികം രസാൽ
തീരുവാങ്ങിയൊരു ഗൌരിതന്നുടയ
സാരമായ പദസാരസം

മാറിടാതെ മനതാരതിങ്കലനു-
വാരമോക്കിലതിഘോരസം-
സാരമെന്നതൊരു സാരമില്ലവനു
ചേരുമാസ്സുകൃതപൂരവും. ൮

പാദേതന്നെമ്പ് ഭജിക്കുന്നവരുടെ പരിതാ-
പങ്ങളെല്ലാം നശിപ്പി-
ച്ചീടാനീടാർന്നിരിക്കും നിഗമനിലയനാ-
ഥന്റെ കാരുണ്യമൂലം
നാടെല്ലാമാടലെന്ന്യേ പരിചൊടു പരിപാ-
ലിക്കുവാൻ ശക്തനാമീ
മാടക്ഷോണീമണാളൻ തിരുവടി വിജയി-
ക്കേണമാകല്പകാലം. ൯

മംഗളോദയമിതെന്ന പേരോടു പി-
റന്ന മാസിക നിരന്തരം
മങ്ങിടാതെ ഭുവി ഭൂമിദേവകുല-
ധർമ്മരക്ഷയതിനാണിയായ്
എങ്ങുമാരുമലസാതെ കണ്ടു പരി-
ലാളനേന നിലനില്ക്കുവാ-
നംഗജാരിഭഗവാന്റെ നല്ല കരു-
ണാകടാക്ഷമവലംബനം. ൧൦

ഭാഷാന്തരങ്ങൾ

കുമാരസംഭവം.

രണ്ടാം സർഗ്ഗം

അക്കാലമാത്താരകദാനവന്റെ
മുഷ്ക്കാൽകുഴഞ്ഞീടിന ദേവവൃന്ദം
ചൊൽക്കൊണ്ട ദേവേന്ദ്രനെ മുൻനടത്തി-
ച്ചിക്കെന്നു പുക്കാരഥ സത്യലോകം. ൧

പെരുത്തു വാട്ടം മുഖമാർന്നവർക്കു
വിരിഞ്ചദേവൻ വെളിവായി വന്നു
പരം മയങ്ങും നളിനങ്ങളൊത്ത
സരസ്സുകൾക്കർക്കനുദിച്ചപോലെ. ൨

അനന്തരം നാന്മുഖനായ വാണീ-
ശനാം വിധാതാവിനെ വീണുകൂപ്പി
കനത്ത സാരോക്തികളാലമർത്ത്യ-
ജനം പുകൾത്തിപ്പുരുപൂജചെയ്തു. ൩

ഇന്നുള്ളൊരീസൃഷ്ടിയതിന്നു മുമ്പി-
ലൊന്നായിയോർത്തീടിലരൂപിയായി
പിന്നെഗ്ഗുണോപാധികഭേദമാർന്നു
നിന്നീടുമങ്ങയ്ക്കിത കൈതൊഴുന്നേൻ. ൪

ബ്രഹ്മൻഭവാനാസ്സലിലത്തിനുള്ളിൽ
സമ്മോദമോടിട്ടിതു സാധുബീജം
ഇമ്മട്ടു കാണുന്ന ചരാചരങ്ങ-
ളമ്മൂലവിത്തിൻ പരിണാമമല്ലോ. ൫

മൂന്നായിരിക്കുന്ന ഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു
നന്നായ്ത്തനിക്കുള്ളൊരു ശക്തി കാട്ടി
ഇന്നുള്ളൊരീസൃഷ്ടിവിനാശരക്ഷ
യെന്നുള്ളതിൻ കാരണമങ്ങുതന്നെ. ൬

സൃഷ്ടിക്കു മോഹിച്ച ഭവാന്റെ ഗാത്രം
പൊട്ടുന്നു ഭേദിച്ചതു പെൺപുമാന്മാർ
ഒട്ടേറിടും സർഗ്ഗമതിൽ പിതാക്ക-
ളൊട്ടുക്ക പാർത്താലവർതന്നെയല്ലോ. ൭

പരാർദ്ധമാകുന്നൊരു കാലഭേദാൽ
വരുന്നതേ രാപ്പകലത്രയല്ലു
ഉറക്കവും ബോധവുമാണു പാർത്താൽ
പരം ജഗത്തിൻ പ്രളയോദയങ്ങൾ. ൮

ജഗത്തിനാ യോനിയയോനിയും നീ
ജഗത്തിനങ്ങീശനനീശനത്രേ

ജഗത്തിനുള്ളാദിയനാദിയും നീ
ജഗത്തിനങ്ങന്തകനങ്ങനന്തൻ. ൯

ഭവാന്റെ സാമൎത്ഥ്യവിശേഷഭേദാൽ
ഭവാൻ ജനിക്കുന്നു ഭവാനിൽനിന്നും
ഭവാനൊരാളിന്നറിയും ഭവാനേ
ഭവാൻ ഭവാനിൽ പ്രലയിച്ചിടുന്നു. ൧൦

സാക്ഷാൽ ദ്രവം, നൽകഠിനം, മഹത്തു,
സൂക്ഷ്മം, കനംവിട്ടതു, പെട്ടതേവം
നൽകാരണം കാൎയ്യമിതൊക്കെ നേരാ-
യോൎക്കിൽ ഭവാൻ ഭൂതികൾ തേ യഥേഷ്ടം. ൧൧

ചൊൽക്കൊള്ളുമോങ്കാരമതാദ്യമേതു
വാക്കിന്നു മുന്നായ് സ്വരമുച്ചരിപ്പും
സ്വൎഗ്ഗം ഫലം കൎമ്മമതിന്നു യാഗ-
മോൎക്കിൽ ഭവാൻ കാരണമായതിന്നും. ൧൨

ആത്മാവിനേറെസ്സുഖമേകിടുന്നോ-
രാമായയങ്ങെന്നു പറഞ്ഞിടുന്നു;
ആമായയെക്കണ്ടൊരുദാസിതാവാം
പുമാനുമങ്ങെന്നതറിഞ്ഞിടുന്നു. ൧൩

പിതൃക്കളെംയോൎക്കു പിതാവു, ദേവ-
തതിക്കു നീതാനൊരു ദൈവമല്ലോ;
അതല്ല യോഗ്യൎക്കതിയോഗ്യനങ്ങു
വിധാതൃലോകത്തിനു നീ വിധാതാ. ൧൪

യജിപ്പവൻ, കൎമ്മഫലം? ഹവിസ്സു
ഭുജിപ്പവൻ, നിത്യ, നറിഞ്ഞിടുന്നോൻ,
അറിഞ്ഞിടാനുള്ളതു, ചിന്തചെയ്യു-
ന്നൊരാൾ നിനക്കേണ്ടതുമങ്ങുതന്നേ." ൧൫

യഥാൎത്ഥമായീടുകയാൽ മനോജ്ഞ-
മതാം സ്തവം താനതു ചെയ്യുതേവം
പിതാമഹൻ കേട്ടു മുഖപ്രസാദ-
സ്മിതാഞ്ചിതം ദേവകളോടു ചൊല്ലി. ൧൬

പണ്ടുള്ള വിദ്വാൻ വിധി നാൽമുഖങ്ങൾ-
കൊണ്ടോതിയപ്പോളഥ നാലുമട്ടിൽ
ഉണ്ടായ ശബ്ദത്തിനെഴും പ്രവൃത്തി
വേണ്ടും പ്രകാരം കൃതകൃത്യമായി. ൧൭

"തങ്ങൾക്കെഴുന്നോരധികാരമെല്ലാം
തുംഗപ്രഭാവേന വഹിച്ചുകൊണ്ട്
ഇങ്ങൊത്തുവന്നോരതിവീര്യരായ
നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ സ്വാഗതമോതിടുന്നു. ൧൮

പാരാതെ മഞ്ഞാൽ പ്രഭ മങ്ങിടുന്ന
താരത്തിനൊക്കും ഭവദാനനങ്ങൾ
ചേരുന്നൊരക്കാന്തിയെ മുൻപ്രകാരം
പേറുന്നതില്ലി,ന്നതിനെന്തു ബന്ധം? ൧൯

പ്രഭാവിയോഗാൽ സുരചാപമെങ്ങും
പ്രഭൂതമാക്കാതെ സുരേന്ദ്രവജ്രം
കുറഞ്ഞു തൻമൂർച്ചയതെന്നുതോന്നും
മുറയ്ക്കു വല്ലാതിത കണ്ടിടുന്നു. ൨൦

എന്നല്ലരാതിക്കു വിഷഹ്യഭാവ-
മാർന്നുള്ള പാശം വരുണന്റെ കയ്യിൽ
മന്ത്രത്തിനാൽ വീര്യമകന്ന പാമ്പിൻ-
താന്തത്വമോടൊത്തു കിടന്നിടുന്നു. ൨൧

വയ്മ്പോറമുള്ളോരു ഗദാവിയോഗാൽ
കൊമ്പററ വൃക്ഷത്തിനൊടൊത്തിരിക്കും
കൗബേരമാം ബാഹു രിപുക്കൾ ചെയ്യു-
ന്നാബാധയോതുന്നതുപോലെ തോന്നും. ൨൨

ഇയ്യന്തകൻ കാന്തി നശിച്ച ദണ്ഡു
പായ്യുന്ന പാരിൽ പരമിട്ടിഴച്ച്
വയ്യുന്നമോഘത്വമെഴുന്നതിങ്കൽ
ചെയ്യുന്ന തീക്കെട്ടൊരു കൊള്ളിനാട്യം. ൨൩

ചുടുന്ന മട്ടററതിശീതളത്വ-
ത്തോടൊത്തതെന്നീദ്ദിനനായകന്മാർ

സ്ഫുടാവലോകത്വമിയന്നു ചിത്ര-
പ്പടത്തിലൊപ്പിച്ചു വരച്ചപോലെ. ൧൪

തിരിഞ്ഞൊലിക്കുന്നതിനാലൊഴുക്കി-
ന്നരം നിരോധം കരുതുന്നപോലെ
മരുത്തുകൾക്കെല്ലാരു സംഭ്രമത്താൽ-
പ്പരം ഗതിക്കേടനമിച്ചിടുന്നു. ൧൫

തുങ്ങും ജടാഭാരമതിന്റെ തുമ്പു
താങ്ങുന്ന ചന്ദ്രക്കലയോടുകൂടി
മങ്ങുന്നൊരേകാദശരുദ്രമൌലി-
യിങ്ങോതിടുന്നുണ്ടപഗർവ്വഭാവം. ൧൬

ചാലേ ഭവാന്മാരെയഹോ ബലത്തി-
നാലേ പരൻമാത്രപവാദജാലം
ചേലേറുമുൽസർഗ്ഗഗണത്തെയെന്ന_
പോലേ പദം പോക്കി മടക്കിയെന്നോ? ൧൭

ചൊന്നാലുമെന്നണ്ണികളേ! ഭവാന്മാ-
രെന്നോടപേക്ഷിക്കുവതെന്തിദാനീം
ഇന്നിൽ ജഗൽസൃഷ്ടി, യതിന്റെ രക്ഷ-
യെന്നും ഭവാന്മാരിലുമേവമല്ലോ.” ൧൮

മന്ദാനിലൻ തട്ടിയുലഞ്ഞ പത്മ-
വൃന്ദത്തിനൊത്തക്ഷിശതങ്ങളാലേ
“ചൊന്നാലുമങ്ങെ”ന്നൊരു ഭാവമോടു
പിന്നീടു ശക്രൻ ഗുരുതന്നെനോക്കി. ൧൯

ഇന്ദ്രന്നെഴുന്നോരു സഹസ്രനേത്രം
തന്നിൽക്കവിഞ്ഞുള്ളൊരു ദൃഷ്ടിയായോൻ
ധർമ്മാർത്ഥനേത്രൻ ഗുരു കൈകൾകൂപ്പി-
ബ്രഹ്മാവിനോടിങ്ങിനെയൊന്നുണർത്തി. ൨൦

“എല്ലാം ഭവാൻ ചൊന്നവിധം സ്വരാജ്യം
വല്ലാത്തൊരാവൈരികൾ കയ്യിലാക്കി
എല്ലാരിലും വാണെഴുമങ്ങറിഞ്ഞ-
തില്ലായതെന്നായി വരുന്നതാമോ? ൨൧

പാരം ഭവാൻ തൻപരശക്തികൊണ്ടു
കേറുന്നൊരാത്താരകദാനവേന്ദ്രൻ
പാരിന്റെ നാശത്തിനു ധൂമകേതു
നേരിട്ടുദിക്കുംപടി വന്നുതീൎന്നു. ൩൨

കുളത്തിലെത്താമരതൻ വിടൎച്ച-
യ്യുള്ളപ്പമായീടണമത്രമാത്രം
വെളിച്ചമേന്തും വെയിലോട്ടുമൎക്കൻ
തളച്ചു തേടുന്നിതു തൽപുരത്തിൽ. ൩൩

എന്നും കലേശൻ കലയൊക്കെയൊത്തു
നിന്നിട്ടു തൽസേവകൾ ചെയ്തിടുന്നു;
എന്നല്ല ഗൌരീശശിരോമണിത്വ-
ത്തിന്നൊത്തൊരൊറ്റക്കല കൈവെടിഞ്ഞു. ൩൪

ഉദ്യാനപുഷ്പങ്ങൾ കൊഴിഞ്ഞുപോകു-
മദ്ദോഷഭീത്യാ പവമാനദേവൻ
അദ്ദൃഷ്ടപാൎശ്വത്തിലഹോ ചുഴറ്റി
വൃത്തിക്കു വീശുന്നിതു മന്ദമന്ദം. ൩൫

അദ്ദൈത്യസേവാൎത്ഥമൃതുക്കളൊക്ക-
യ്യുദ്യാനപാലവ്രതമാചരിച്ചു
നിത്യപ്രസൂനങ്ങൾ ഭരിച്ചുകൊണ്ടു
വൎത്തിച്ചിടുന്നൂഴമുപേക്ഷ ചെയ്തു. ൩൬

അവന്നു കാഴ്ചയ്ക്കനുരൂപമായി-
ബ്ഭവിക്കുമാറായി വരും വരയ്ക്കും
ഞെരുങ്ങി രത്നങ്ങളനേകമുള്ളിൽ
ഭരിച്ചു പോരുന്നു ജലാധിനാഥൻ. ൩൭

നന്നായ് ശിരോരത്നമതിൻവെളിച്ചം
മിന്നും വിളക്കായ് ത്തദുപാന്തദേശേ
ഇന്നും വിഭോ! വാസുകിതൊട്ടു നാഗ-
വൃന്ദങ്ങൾ സേവിച്ചു വരുന്നു രാവിൽ. ൩൮

ഇയ്യിന്ദ്രനും തൽകനിവിന്നുവേണ്ടി-
യയ്യോ! മഹാകല്പകഭൂഷണങ്ങൾ

കയ്യോടു ദൂതൻവഴി നൽകിനൽകി-
ച്ചെയ്യിച്ചിടുന്നുണ്ടനുകൂലഭാവം. ൩൯

ഈമട്ടു നോവിക്കിലുമായവൻതാൻ
കീഴ്മൽ മറിക്കുന്ന ജഗത്ത്രയത്തെ
ഹേമിച്ചമർത്തീടുകിലേ ശമിയ്ക്കു
സാമത്തിനാൽ ദുഷ്ടരടങ്ങുകില്ല. ൪൦

പട്ടൊത്ത പുത്തൻതളിർതാൻ കനിഞ്ഞു-
പൊട്ടിച്ചിടും ദേവികളെന്നിരിക്കെ
ദുഷ്ടൻ സുരദ്രുക്കളെ വെട്ടിവീഴും
മട്ടും ബലത്താലറിയിച്ചിടുന്നു. ൪൧

ചൂടുള്ളനേരത്തവരഞ്ചലാൽ വ-
ച്ചീടും സുരസ്ത്രീതതി ചാമരത്താൽ
ചാടുന്നകണ്ണീർക്കണമോടഹോ വീ-
ശീടുന്ന നിശ്വാസമരുത്തൊടൊപ്പം. ൪൨

അർക്കാംശുപാദാഹതിയാലടന്നു
നിൽക്കുന്ന ഹേമാചലശൃംഗമെല്ലാം
മുഷ്കൻ പറിച്ചാത്മഗൃഹങ്ങൾതോറു-
മാക്കിക്കളിക്കുന്നകുളംക്കിവെച്ചു. ൪൩

മന്ദാകിനിക്കോ ദിഗിഭങ്ങൾതന്റെ
മിന്നും മദം ചേർന്നൊരു വാരിതന്നെ
എന്നല്ലവൻതന്റെ കുളത്തിലായി
മിന്നുന്ന പൊൻതാമരയൊക്കയിപ്പോൾ. ൪൪

കൂട്ടംവഴിക്കായവരെന്ന തക്ക-
ക്കേടാൽ വിമാനങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗദോഷാൽ
നാടൊക്ക നോക്കുന്നരസങ്ങൾ നാകം
വീടായവർക്കിപ്പൊഴമാന്തമായീ. ൪൫

യാഗങ്ങൾ യജ്വാക്കൾ തുടന്നു ഹവ്യ-
ഭാഗം സമർപ്പിപ്പതു ഞങ്ങൾ കാണ്കെ
ഹോമത്തിലുള്ളഗ്നിമുഖത്തിൽനിന്നി-
ട്ടാമായി കയ്യേറമലക്ഷ്യമായി. ൪൬

മൃത്തതുമാർന്നിന്ദ്രനെഴുന്ന കീർത്തി
വർത്തിച്ചിട്ടുംപോലെ സദാ വിളങ്ങും
ഉച്ചൈശ്രവസ്സാം സുരവാജിരത്ന-
മച്ചൈട്ട പെട്ടെന്നു കരസ്ഥമാക്കി. ൫൭

മുഷ്ക്കുള്ളവൻതന്നിലുപായമൊക്കെ
നോക്കീട്ടുമൊന്നും ഫലമായതില്ലാ;
ഊക്കേറിടും സന്നി പിടിച്ചവന്നു
ചേക്കുന്ന സത്തായ മരുന്നുപോലെ. ൫൮

ഊക്കോടു കൊണ്ടോലെരിയും മുകുന്ദ-
ചക്രത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു ജയാശയല്ലോ;
അക്രൂരനെന്നാലതു തൽഗളത്തി-
ലാക്കീ പതക്കത്തെയണിഞ്ഞപോലെ. ൫൯

ഐരാവതത്തെക്കളിയായ് ജയിച്ചു-
ള്ളോരാസ്സുരാരാതിഗജേന്ദ്രവൃന്ദം
അദ്യാപി വപ്രക്കളി വൃഷ്ണലാവ-
ത്താബ്ദങ്ങളിൽച്ചെന്നു പയററിടുന്നു. ൬൰

സേനാനിയെത്തൽപ്രശമത്തിനങ്ങു
താനേ ജനിപ്പിപ്പതിനിച്ഛപാരം,
സംസാരശാന്തിക്കു മുമുക്ഷുവർഗ്ഗ-
മാസ്സാരധർമ്മത്തിലതെന്നപോലെ. ൬൧

ആവുന്നതും നിർജ്ജരസൈന്യരക്ഷി-
താവായ സേനാനിയെ മുൻനടത്തി
ദേവേന്ദ്രനാശ്ശത്രുവിൽനിന്നു ദേവ-
ശ്രീവീണ്ടിടും വന്ദിയെയെന്നപോലെ". ൬൨

ഗീരാസ്സുരശ്രീഗുരു നിർത്തിയോരു
നേരം ചൊരിഞ്ഞാൻ മൊഴി പത്മയോനി
പാരാതതിൻ ഭംഗിയിടിക്കുശേഷം
പാരം പൊഴിക്കും മഴയെജ്ജയിച്ചു. ൬൩

"നന്നിന്നു നിങ്ങൾക്കുടയോരു മോഹം
വന്നീടുമല്ലും സമയം പൊറുപ്പിൻ

എന്നാലതിൻ സിദ്ധിയതിന്നു പാൎത്താ-
ലിന്നെന്റെ സൃഷ്ടിക്രിയ വേണ്ടതാനും. ൧൪

എങ്കന്നു സമ്പത്തു ലഭിച്ച ദൈത്യ-
നെങ്കന്നുതാൻ നാശമയുക്തമത്രെ;
നട്ടോരു വൃക്ഷം വിഷമെങ്കിലുംതാൻ
വെട്ടുന്നതൊട്ടും ക്രമമാകയില്ല. ൧൫

അവന്നിതാണെന്നൊടിരന്നതാദ്യ-
മവന്നു ഞാനെന്നതുതന്നെ നൽകി
വരത്തിനാലന്നു ശമം വരാഞ്ഞാൽ
പ്പൊരിച്ചിടും തത്തപമീപ്രപഞ്ചം. ൧൬

യുദ്ധത്തിൽനേരേ ഗദയും വഹിച്ചി-
ട്ടെത്തുന്നൊരാ താരകനെത്തരത്തിൽ
മൃത്യുഞ്ജയൻ തന്നുടെ ബീജമല്ലാ-
തോൎത്താൽ ജയിക്കുന്നതിനാരു പോരും. ൧൭

അദ്ദേവനജ്ഞാനമതിക്രമിച്ചു
വൎത്തിപ്പവൻ ബ്രഹ്മവുമായവൻതാൻ;
തത്തത്വസാരാതിശയം ധരിപ്പാൻ
ദൈത്യാരിയും ഞാനുമശക്തരത്രെ. ൧൮

ശാന്തസ്വഭാവസ്ഥിരമാം മഹേശ-
സ്വാന്തം ശിവയ്ക്കുള്ളഴകാൽ ഭവാന്മാർ
ചിന്തിച്ചിളക്കുന്നതിനായ് ശ്രമിപ്പിൻ
കാന്തത്തിനാൽ കട്ടയിരുമ്പുപോലെ. ൧൯

രണ്ടാൾക്കുതന്നേ കഴിയുള്ളു ബീജം
രണ്ടാം നിഷേചിയ്ക്കിൽ വഹിപ്പതിന്നും;
ഉണ്ടാശ്ശിവന്നദ്രിതനൂജ നീല-
കണ്ഠന്റെ സാക്ഷാൽ ജലമൂൎത്തിയും മേ. ൨൦

ഹരാത്മജൻ നിങ്ങടെ സേനകൾക്കു-
ള്ളൊരീശനായ് വീൎയ്യവിഭൂതികൊണ്ടു
ഹരിച്ചിടും നിൎജ്ജരവന്ദിവൃന്ദം
ധരിച്ചിടും വേണിയതിന്റെ ബന്ധം.” ൨൧

വിരിഞ്ചനാദേവകളോടിവണ്ണം
പറഞ്ഞു വേഗേന മറഞ്ഞു പിന്നെ
മറച്ചു ചെയ്യേണ്ടതു ചിന്തചെയ്താ-
സ്സുരൌഘവും ദേവപുരത്തിലെത്തി. ൩൨

കാൎയ്യം വരാൻ വെമ്പലുകൊണ്ടു വേഗം
നേരെയിരട്ടിച്ച മനസ്സുകൊണ്ടു
ശ്രീരുദ്രചിത്താപഹരണത്തിനായി
സ്സാരജ്ഞനിന്ദ്രൻ സ്മരനെ സ്മരിച്ചു. ൩൩

വാമാക്ഷീപുരികക്കൊടിക്കു സമമാ-
മഗ്രത്തോടൊക്കും ധനു-
സ്സോമൽശ്രീരതികങ്കണാങ്കിതഗള-
ത്തിൽച്ചാരിവച്ചാസ്മരൻ
തേൻമാവിൻമലരമ്പു തൻസഖി വസ-
ന്തത്തിൻെറ കയ്ത്താരിൽ വ-
ച്ചാമോദാൽസുരനാഥനെത്തൊഴുതു സം-
പ്രാപിച്ചു പിന്നത്തതിൽ.

ഹേമാംഭോജത്തിനുള്ളോരമൃതരസമെടു-
ത്താസ്വദിച്ചാശ്വസിപ്പാ-
നാമോ പാൎത്താലരണ്യഭ്രമരവരനഹോ
ഹംസരാജാവിനന്യേ;
കാമം കാമാൎത്തിയാലിങ്ങിനെ കമനി! കഥി
ക്കുന്നു ഞാൻ കഞ്ജനേത്രെ
കാമത്തിന്നില്ലകണ്ണെന്നു കളമൊഴി കളിയ-
ല്ലെന്നു ലോകപ്രസിദ്ധം.

നാറിച്ചുംബിച്ചു നഖിപ്പതിചിനൊട്ടു ചവ-
ച്ചിട്ടു ഭൂമികളുള്ളിൽ
ചൊറം ചേരാതെയെന്നുള്ളതിലൊരുലവലേ-
ശം വിഷാദിച്ചിടേണ്ട!

മാറേറവം രത്നമേ! കേളതു തവ ഗുണമായ്,
നിന്നകക്കാമ്പു കാളാ-
നേററം മോഹിച്ചു കല്ലാൽ കപിയിടിപൊടിയാ-
ക്കാത്തതോക്കുന്നനേരം.

ശാഖാക്കൾ യാചകർ വൈദ്യക്കാർ കുക്കുടം സ്ത്രീകളെ നിവർ
നേക്കുന്നതമ്മിൽ കണ്ടീടിലോക്കമ്പോളില്ല കാരണം.

ദന്തീന്ദ്രൻ ചൊറികൊണ്ടു ഗണ്ഡമുരസ്സും
നേരം ചലിച്ചാതപാൽ
വൃന്തം വിട്ടതിരും സപുഷ്പകുസുമാൽ
ഗോദാവരീദേവിയേ
പൂജിക്കുന്നു നിഴൽസ്ഥലേ പുഴവെഴും
തോൽ പക്ഷികൊത്തിത്തടേ
കൂജൽസ്വിദകപോതകുക്കുടമെഴും
നീഡദ്രുമാണാം ഗണം.

മെയ്യിൽദ്ദന്തി കടം ചൊറിഞ്ഞിളകിയും
വെൽകൊണ്ടു ഞെട്ടററമായ്
പെയ്യുംതൽക്കുസുമങ്ങൾകൊണ്ടു വിരവിൽ
ഗ്ഗോദാവരിക്കച്ചനം
ചെയ്യുന്നു നിഴലിൽ പുഴത്ത തൊലി മാ-
ന്തിപ്പക്ഷി കൊത്തിത്തടേ
പായുക്കുവ്വണ കോഴിമോടകളെഴും
നീഡദ്രുമാണാം ഗണം.

ദാനാൽക്കണ്ഡുലഗണ്ഡദന്തിപമുരസി വിറ-
ച്ചാതപാൽ ഞെട്ടി പൊട്ടി-
സ്സമാനാം സൂനങ്ങൾ വീഴുന്നളവിലവകളെ-
ക്കൊണ്ടു ഗോദാവരിക്കായ്
താനച്ചിക്കുന്നു പിക്കിപ്പുഴവിനെ നിഴലിൽ
പ്പക്ഷി കൊത്തുന്നതോലൊ-
ത്തുന്നാഭം കോഴിമോടക്കിളികൾ കരയുമാ
ക്കുലനീഡദ്രുമങ്ങൾ.

എന്തിന്നീവാനു? വാനോർവരനുമവിടെനി-
ന്നാത്മവൃത്ത്യാ പതിക്കു-
ന്നെന്തിന്നീസ്സത്യലോകാദികളവകൾ നശി
ക്കുന്നു കല്പാന്തകാലേ;
ഹന്താനന്ദസ്വരൂപം ജനിമൃതിരഹിതം
ശാശ്വതബ്രഹ്മമുള്ളിൽ-
ച്ചിന്തിച്ചുഃപ്പോൾ നശിച്ചു ദുരിതമവിടെ ഞാൻ
പോണു സർവ്വം വെടിഞ്ഞു്.

കൈകൊട്ടി വാൽനാററി രസിച്ചുചാടി
ത്താൻ കേളിയാടിത്തരസാ നടന്നു
വേഗം മരംകേറി നിലത്തു ചാടി
സ്വകീയമാം മട്ടു കുരങ്ങു കാട്ടി.

പോററിന്നുള്ളോരു ഘോരനോവരുചിയും
ദേഹച്ചുടപ്പും മലം
പാരം ശയ്യയിലാണ്ടു,മാസവുമിരിക്കട്ടേ
വയററിൻ ഭരം
ഏററിക്കൊണ്ടു നടന്ന ദുഃഖമതിനൊ-
ന്നിന്നെങ്കിലും നിഷ്കൃതി-
ക്കുററപ്പെട്ട തനുജനും കഴിവരാ-
ത്തമ്മട്ടു ഞാൻ കൂപ്പിനേൻ.

പോവും രാവു, വരും പ്രഭാതസമയം,
മാർത്താണ്ഡനമ്പോടുവ-
ന്നാവിർമ്മോദമുദിച്ചിടും, സരസിജം
നന്നായ്വിടർന്നീടുമേ.
ഏവം താമരമൊട്ടുതന്നിലമരും
വണ്ടോർത്തിരിക്കും വിധൌ
കൈവാലാനയിറങ്ങിയാനളിനിയേ
മർദ്ദിച്ചു കഷ്ടം പരം.

ഒപ്പിച്ചുവെച്ചസടയുള്ള കഴുത്തുമായി-
ട്ടുപ്പുട്ടി സിംഹപദമേറി ഞെളിഞ്ഞിരുന്നാൽ

ചൊല്ലൊണ്ടുമാനയുടെ കുംഭമടിച്ചുടപ്പാൻ
കെല്പുള്ളവനെന്റെ രമണമെങ്ങിനെ നായ ചെയ്യും.

ദൈവത്തിൻ പാട്ടിലാണിയ്യുലകമുഴുവനും
നില്പതാം; ദ്ദൈവമോർത്താൽ
സേവിച്ചീടുന്ന മന്ത്രത്തിനു വശഗമതാ-
യിട്ടു വർത്തിച്ചിടുന്നു;
ഭൂവിണ്ണോർക്കാണധീനം പറയുകിലഖിലം
മന്ത്രമിന്നെന്നമൂലം
ഭാവിശ്രേയസ്സിനായിട്ടഹമനുദിവസം
ബ്രാഹ്മണർക്കായ്തൊഴുന്നേൻ.

സത്യം വാക്കിങ്കലുണ്ടായ്വരുമരമകലെ
പ്പോയിടും ബുദ്ധിജാള്യം
ചിത്തത്തിങ്കൽ പ്രസാദം ബലമധികമായ്
കീർത്തി പാരത്തിലുണ്ടാം
അത്യന്തം മാന്യനായ്ത്തീർന്നിടുമരികിലൊട്ടു-
ക്കില്ല ദുഷ്കർമ്മമൊന്നും
സത്തമാരൊത്തിരുന്നാൽ പറയുക പുരുഷ-
ന്മാർക്കു കിട്ടാത്തതുണ്ടോ?

കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ട്

ബാല്യൽഭവം

അച്ഛൻനമ്പൂതിരി ബ്രഹ്മചാരിയായിരുന്ന
കാലത്തുണ്ടാക്കിയത്

'മധുരമൊഴി' എന്നപോലെ
മദനരിപുപുത്രൻ ഗണേശൻതന്റെ
പദകമലം നന്നായ്വണങ്ങിക്കൊണ്ട്
ഉദിതമുദാ ബാലിതന്നുത്ഭവത്തെ
മദരഹിതമിന്നു ഞാൻ ചൊല്ലീടുന്നേൻ.
അതുലഗുണപൂർണ്ണവേദാലയത്തിൽ
കുതുകതരം വാണീടും തമ്പുരാനേ!

ഇതിനു തരക്കേടൊന്നും വന്നീടായ്വാൻ
അതിശയമായൊന്നു കടാക്ഷിക്കേണം.
ഒരുദിവസം ദേവാധിരാജൻതന്റെ
കരളിൽ മുദമുണ്ടാക്കീടുവാനായി
സരസതരം ദേവനതാംഗിമാരും
ഗുരുവചനംകേട്ടു തെളിഞ്ഞുകൊണ്ട്
പടുത കലർന്നെല്ലാരും മോടികൂട്ടി
ചടുലമിഴിമാരുമരങ്ങു കേറി
നടനവിധമൻപിനോടാരംഭിച്ചു
ഭടരെ വിളിച്ചിന്നും ചൊല്ലിമെല്ലെ.
'ദ്വാരകാമന്ദിരം' എന്നപോലെ
സാരമാമിക്കൂത്തുകാണ്മാൻ
നാരീമാരുംഞാനുമെന്ന്യേ
ആരുമാഗ്രഹിച്ചീടേണ്ട
ദ്വാരംനന്നായ്ക്കാത്തീടേണം.
പൂരുഷന്മാർ ചാടിവന്നാൽ
ദൂരെയാട്ടിയോടിക്കേണം
കാര്യക്കാരാഗമിച്ചാൽ
കാര്യമെല്ലാം കൂത്തു നിർത്തി
സ്വൈരമായി വാണിടുമ്പോൾ
പോരുമെന്നും പറയേണം.
ശൌര്യമോടേ ചിലർ വന്നു
കേറിയെങ്കിലതുനേരം
ഘോരമോടങ്ങൊരു ദിക്കി-
ലാമവും വെച്ചിരുത്തേണം.
നൃത്തമിതു നിർത്തുവോള-
മത്രവേണ്ടും വേലയെല്ലാം
ഉത്തമാംഗിമണിമാർ ന-
ടത്തീടേണം മടിയാതെ.
വൃത്രവൈരിയേവം ചൊല്ലി
കൂത്തുകാഴ്മാനെഴുന്നെള്ളി.
'സുന്ദരിമാർമണി' എന്നപോലെ
കൂത്തിന്റെവാർത്തകളെല്ലാമപ്പോൾ
മിത്രന്റെ സാരഥികേട്ടു

ചിത്തത്തിലായതു കണ്ടുപോരാ-
നത്യന്തം മോഹം വളർന്നു
സത്വരം സൂര്യനെ കൂപ്പിയവ-
നിത്തരമൊന്നങ്ങുണർത്തി
"ദേവ! ദിനേശ്വര! കേൾക്കഭവാ-
നീവണ്ണമെന്നുടെ മോഹം
ദേവലോകത്തൊരു നൃത്തമിപ്പോൾ
ദേവിമാരങ്ങു തുടങ്ങി.
കേവലം ചെന്നതു കണ്ടു പോരാൻ
പോവാനനുജ്ഞതരേണം"
സാരഥിതന്നുടെ വാക്യംകേട്ടു
സൂരനുമൊന്നരുൾചെയ്തു.
"നാരിമാർ തങ്ങടെ കൂത്തും നല്ല
ചാരുരൂപങ്ങളും കണ്ടു
തേരു തെളിപ്പാൻ വരാഞ്ഞാലതു
ഭാരമായ്ത്തീരുമെനിക്കും.
ഏറെയഹംകാരിയായിയെന്നാൽ
ചേരുകയില്ലറിയേണം.
കാരിയമിങ്ങിനെ, പിന്നെമോഹ-
മേറെയുണ്ടെങ്കിൽ ഗമിക്കാം
ഏറെക്കളിച്ചു നടന്നാൽ വന്നു
ചേരുന്ന നേരമറിയാം."
ഇത്തരംകല്പന കേട്ടിട്ടവൻ
മിത്രനെത്താണുവണങ്ങി
ഓർത്തു രസിച്ചുനടന്നു സുര-
പത്തനംതന്നിലും ചെന്നു.
നൃത്തശാലയിൽ കടപ്പാനവൻ
സത്വരം ചെന്നൊരുനേരം
കാത്തുനിൽക്കുന്നവർവന്നുകോപി-
ച്ചിത്തരമൊന്നു പറഞ്ഞു.

'ഗോപകുമാരക' എന്നപോലെ
ആരെടാ കേറിവരുന്നതു നിന്നുടെ
ചാരുവാം രൂപമിദം ദേവ-

നാരിമാരെക്കൊണ്ടു കാട്ടിഭ്രമിപ്പിച്ച
പോരിക പൊക്കമെഹോ.
ഭാൎയ്യമാരുണ്ടു തനിക്കെങ്കിലായവർ
പാരാതെ വന്നുവെങ്കിലിപ്പോഠം
ആരും തടുക്കയുമില്ലവർക്കൊക്കെയും
സാരപ്രയോഗം കാണാം.
പെണ്ണുങ്ങളല്ലാതെ മററാരുമിന്നുള്ള
താണ്ഡവത്തിന്നുവന്നാലുടൻ
തിണ്ണന്ന തള്ളിപ്പുറത്തിറക്കീടുവാൻ
ഖണ്ഡിച്ചുരുളിച്ചെയ്തു.
കണ്ണുംമിഴിച്ചിങ്ങു നിന്നാലൊരു ഫലം
പൊണ്ണാ! വരികയില്ലായിനി
ദണ്ണങ്ങളോരോന്നു തട്ടുന്നതിൻമുമ്പു
കണ്ണാണെ പോക നല്ലൂ.
ഉമ്പർകോൻവാഴും പുരത്തിലേക്കിങ്ങിനെ
ഡംഭോടുകൂടി വന്നാൽനിന്നെ
സീമയില്ലാത്തപമാനവുമേല്പി-
ച്ചാമവുംവെച്ചിരുത്തും.
മുഷ്കന്മാരിങ്ങിനെ കോപിച്ചു ചൊല്ലിയ
വാക്കുകഠം കേട്ടുനേരമവൻ
വെക്കം പുറത്തേക്കു മാറിയൊരു
മക്കുണ്ണിയായിച്ചെന്നു.

പദം

കാശ്യപിതന്റെ വേഷമത്ഭുതതരം
വിശ്വമോഹനമെന്നേ പറയാവൂ
വണ്ടുംകൊണ്ടലുമിണ്ടൽപൂണ്ടോടുന്ന
നീണ്ടുനീണ്ടു ചുരുണ്ടുള്ള കേശവും
ബാലചന്ദ്രനു തോലിവരുത്തുന്ന
ഫാലദേശവും ലോലതിലകവും
അല്ലിത്താർശരവില്ലിനെ വെല്ലുന്ന
ചില്ലികളുടെ നല്ല വിലാസവും.
കണ്ണയുഗ്മത്തിൽ മണ്ഡിതമായുള്ള
സ്വൎണ്ണനിൎമ്മലകുണ്ഡലകാന്തിയും

സാരസത്തിൻെറ സാരം കവരുന്ന
ഭൂരിസൌന്ദൎയ്യചാരുനേത്രങ്ങളും.
എള്ളിൻപൂവിൻെറയുള്ളിൽ വളരുന്ന
തള്ളൽ പോക്കുമാറുള്ളോരു നാസയും.
തൊണ്ടിപ്പഴത്തിനുള്ളോരു ഗൎവ്വിനേ
മണ്ഡിച്ചീടുന്ന ചുണ്ടിൻെറ ഭംഗിയും
മുത്തിനുള്ളത്തിലത്തൽ വളൎത്തുവാൻ
തീൎത്തുവെച്ചുള്ള ചിത്രദന്തങ്ങളും
പൊൻകുടങ്ങളും വൻകരികുംഭവും
സങ്കടപ്പെട്ട കൊങ്കയുഗളവും
ചിത്തജന്മാവു നിത്യം കയറുന്ന
ചിത്രമായ വലിത്രയഭംഗിയും
കാമുകന്മാൎക്കു കാമംവളൎക്കുന്ന
കോമളമായ രോമാവലികളും
ആലിലയ്ക്കുള്ളിലാലസ്യമേല്പിച്ചു
മാലകന്നു വിലസുമുദരവും
ചൊല്ലെഴും നല്ല തുമ്പിക്കരങ്ങൾക്കു
അല്ലൽ നൽകുന്ന നല്ല തുടകളും
പല്ലവങ്ങളുമല്ലിത്താരും തല
തല്ലിമണ്ടുന്ന നല്ലോരടികളും
ഏവമുള്ള നതാംഗിയെക്കണ്ടപ്പോൾ
കാവൽനില്പവരൊക്കെയും മാറിനാർ.

'താമരക്കണ്ണൻ' എന്നപോലെ
ചാരുമുഖിചെന്നുകേറിയനേരത്തു
ചാരംപ്രകാശിച്ചുതീൎന്നു രംഗം
വൃത്രാരിതന്നുടെ ചിത്തമതുനേര
മത്തൽക്കിരിക്കുവാൻ പാത്രമായി,
"ഉത്തമിമാരെല്ലാമട്ടത്തനാളമിന്നു
ഗാത്രസൌഖ്യം നമുക്കില്ല തെല്ലും"
ഇത്തരംവ്യാജം പറഞ്ഞു സുരേശ്വര-
നത്തമസ്ത്രീകളെ യാത്രയാക്കി.
നാരിമാരൊക്കെയും മാറിയ നേരത്തു
ചോരുവാൻ ഭാവിച്ചു നിന്നീടുന്ന

ചോരത്തരുണിതൻ ചാരത്തു ചെന്നിട്ടു
സാരനാമിന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു മന്ദം.

'കല്യാണി കളവാണി' എന്നപോലെ

നാരിമാർമണിമൌലിഹീരമായ്വിളങ്ങും നീ
ആരെന്നറിയുവാനേറെ മോഹം
കേമത്തിയാകും നീയെൻ പൂമെത്തതന്നിൽക്കേറി
നാമൊത്തു രമിക്കേണം കേമത്തോടെ
സോമവദനേ! കേൾക്ക സാമർത്ഥ്യമെനിക്കില്ലാ
കാമിതം പറയുന്നിതോമലേ! ഞാൻ
മാരന്റെ മാനിനിയൊ സാരസാക്ഷി ലക്ഷ്മിയോ
ഗൌരിയൊ ഭാരതിയൊ പറക ബാലെ!"

...

ഹൃദ്യാംഗിനാരിയവളുദ്യോഗത്തോടുംകൂടി
വൃത്താന്തമവനോടു പറഞ്ഞു മെല്ലെ

"'അംബികാപദാരവിന്ദം' എന്നപോലെ

നാരിയല്ല ഞാനുമിന്നു സൂര്യസുതനാണിതിന്റെ
കാരണങ്ങളൊക്കെയോർത്തു കേൾക്കണം ഭവാൻ.
സാരസാക്ഷിമാരൊഴിച്ചു സാരമായ താണ്ഡവത്തി-
നാരുമിന്നു പോകരുതിതെന്നു കേൾക്കയാൽ
കേടകന്നനാരിതന്റെ മോടിയോടു കൂടിഞാനു-
മാടൽവിട്ടു കൂത്തു കണ്ടു ദേവനായകാ!
പേടിയുണ്ടു ചോൽവതിന്നുമേവമൊക്കെയിന്നു വന്നു-
കൂടിയെന്നതോർത്തുകൊണ്ടു കാത്തുകൊള്ളണം"
"മായഹീനമിപ്രകാരമായതാക്കിതന്റെവാക്യ
മാദരേണ കേട്ടു ദേവരാജനോതിനാൻ
ആയതസ്തു; നാരിതന്റെ വേഷമാർന്നു നിയ്യിവന്റെ
കാമമാചരിച്ചുകൊണ്ടിടേണമെവനാകിലും
ഇപ്രകാരമൊന്നുചൊല്ലിയുല്പലാക്ഷിയോടുചേർന്നു
ചൂതബാണലീലചെയ്തു ജാതനായി ബാലിയെന്ന
[പുത്രനേകനാ

പലവക

ധാടിക്കഞ്ഞിന്നെ മാടരാജനുടെയീ
ശ്രീഷഷ്ടിപൂർത്തിക്കപ്പോയ്-
ക്കൂടിച്ചേർന്നു രസിച്ച ഭൂപനു പെരുത്താ
ശിസ്സു നൽകീട്ടുവാൻ
പാടില്ലാതെ കിടപ്പിലായഹമഹോ
പൃത്ഥ്വീശനായുർബ്ബലം
കൂടിക്കൂടി വരാൻ കളായകമനീ-
യാംഗൻ കടാക്ഷിക്കണം.

—*—

ഇന്നുള്ളോരു മഹീശരിൽ പ്രഥമനീ
വഞ്ചിക്ഷമാനാഥനാ-
ണെന്നുള്ളോരു സുകീർത്തിയേസ്സ്വകരമായ്
കൈക്കൊണ്ട മൂലർക്ഷജൻ
വന്നുള്ളോരു രസേന ലോകരനുവ-
ർത്തിക്കുന്നൊരീ ജൂബിലീ-
യെന്നുള്ളോരു മഹോത്സവത്തെയിനിയും
കൊണ്ടാടി വാഴും ചിരം.

—*—

വൻപത്തും കലരുന്ന മൂലനൃപനീ-
യൻപത്തിനാലാം വയ-
സ്സിമ്പത്തോടു തികഞ്ഞിടുന്ന തിരുനാ-
ളാണിന്നു നോക്കൊക്കെയും
തൻപത്മാശ്രയമെന്നു, മാത്തിരുവടി-
ക്കായുർബ്ബലം, ധീബലം,
സമ്പത്തെന്നിവ ചേർത്തു കരുത്തരുളണം
ശ്രീപത്മനാഭൻ ചിരം.

—*—

വയ്‌മ്പത്തംതികയും മഹീശരണിയും
മാടക്ഷമാനായക-
ന്നയ്‌മ്പത്തെട്ടു തികഞ്ഞിടുന്ന തിരുനാ-
ളാണിന്നു മാലോകരേ!

തമ്പത്താശ്രയമായിരുന്നു പുലരു-
ന്നോരാണു നാമാകയാ-
ലിമ്പത്തോടവിടെയ്ക്കു നന്മയരുളാൻ
ദൈവത്തോടൎത്ഥിയ്ക്കണം.

—*—

സ്യാനന്ദൂരിലനന്താമെത്തയതില-
ത്യന്താ വിളങ്ങും വിഭോ!
ഞാനൊന്നിപ്പോളുണൎത്തിടുന്നു ചെവിത-
ന്നൻപോടു കേട്ടീടണം
ആനന്ദത്തോടു മൂലഭൂപനെഴുനെ-
ള്ളീടുന്ന ഡൽഹിക്കിതാ
മാനം നേടിവരുന്നതിന്നു കരുണാ-
മൂൎത്തേ! കടാക്ഷിക്കണം.

—*—

ചരമശ്ലോകം.

ആയിരത്തിയറുപത്തിയെട്ടു മിഥുനത്തി-
ലൊത്തൊരിരുപത്തിനാ-
ലായ തീയതിയിൽ മേടരാശി ഗുരുവാര-
മഷ്ടമിയിതൊക്കെയും
മായമററവടനിണങ്ങുവോരരിയ രേവ-
തീദിനമതിൽസ്സുഖം
പോയി വാനതിന്നു വാസ്സമൂത്തയിടമായ
പോററിയതിഭാഗ്യവാൻ.

—*—

സീമാവിഹീനമഹിമാവോടുമൂഴിവാഴും
ശ്രീമാടഭൂമിവരനയ്മ്പതോടൊമ്പതായി
സാമാന്യമാം തിരുവയസ്സിനി മണ്ഡലം കാ-
ത്തീമാന്യനിങ്ങിനെയിരിക്കുക നൂറുകൊല്ലം.
നാടക്ഷീണം ഭരിയ്ക്കുന്നതിന്നു നിപുണരൊ-
ന്നേവരും വച്ചു വാഴ്ത്തും
മാടക്ഷോണീമണാളൻ തിരുവടി തിറമോ-
ടായിരത്താണ്ടുകാലം

ക്കൂട്ടംമോദേന രാജ്യം പരിചൊടു പരിപാ-
ലിച്ചുവാണീടുവാനായ്
ക്കൂട്ടം പൂർണ്ണത്രയീശൻ ദിനമനു തുണയായ്
നിന്നുപൊരുന്നമൂലം.

—*—

പാട്ടിൽപ്പറഞ്ഞ വിജയന്റെ മനോവികാരം
കാട്ടിൽക്കളഞ്ഞു കരുണാരസമാർന്നുകൊണ്ട്
നാട്ടിൽപ്പരം നിറവെഴുന്നൊരു വിശ്വരൂപം
കാട്ടിക്കൊടുത്ത കമലാപതി കാത്തിടേണം.

—*—

വിദ്യാവിവേകവിളഭൂമിയതായി വേണ്ടും
വിദ്വൽസമൂഹപരിലാളനയോടജസ്രം
വിദ്യുൽപ്രഭോജ്ജ്വലതിരെഴും പുകൾപൂണ്ടുകൊണ്ടു
"വിദ്യാവികാസിനി" പാരം വിജയിച്ചിടട്ടെ.

—*—

കേരളമതിനൊരു "ഗുരു"വായ്
കേരള സഞ്ചാരി സഞ്ചിതാനന്ദം
പേരണയുംപടി പുകഴാൻ
കാരണപുരുഷൻ "വരം" തരുംമേലും.

പാരിൽപ്പാരം പരന്നീടിന ദനുജകുലം
പോരിൽ വെന്നിട്ടുടൻ ഭൂ-
ഭാരം തീർത്തീടുവാനായ് യദുപുരിയിലുദി-
ച്ചുള്ള വൈകുണ്ഠരൂപം
നേരേ പാരുഷ്യമേരോതരമരുരചെ-
യ്യുന്തകൻവന്നിടമ്പോൾ
നേരം ചാരത്തു ചാരുസ്മിതരുചി വിതറി-
ക്കൊണ്ടു കണ്ടീടണം മേ

മഹാമഹിമശ്രീ
കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ ജി. സി. എസ്. ഐ.
തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്
എഴുന്നെള്ളി ഇരുന്നരുളുന്നേടത്ത്
സമയംപോലെ ഉണർത്തിപ്പാൻ

അല്ലേ മാടമഹീമഹേന്ദ്ര! സുമതേ!
സേവയ്ക്കു ചൊല്ലും വച-
സ്സല്ലേ കേൾക്ക ഭവാൻെറ രാജ്യഭരണം
കൊണ്ടേതവർക്കും സുഖം
ചൊല്ലേറും തിരുമേനിയേവമിനി നൂ-
റാണ്ടാളുമീയൂഴിയിൽ
തെല്ലേറെത്തെളിവോടു വാണരുളണം
വാനിങ്കലിന്ദ്രൻവിധം.

കൂടംകൂടാതെ "കൂടപ്പുഴ"യതിലൊരു ചി-
റ്റിന്നകംതന്നിൽ ജീർണ്ണം
കൂടും ക്ഷേത്രങ്ങൾ രണ്ടുണ്ടുരഗശയനനൊ-
ന്നൊന്നുമാപ്രാണനാഥൻ
കൂടീടുന്നില്ല നന്നായ്പണിവതിനു പണ-
ത്തിൻെറ ലോപം നിമിത്തം
കൂടുന്നൂ തന്നിമിത്തം ദുരിതമളവുവി-
ട്ടെന്നിലെൻതമ്പുരാനേ!

ഭിത്തി വീണു പുഴതന്നിലുള്ളൊഴു-
ക്കത്തിലാക്കരയിടിഞ്ഞുപോകയാൽ
വൃത്തികെട്ടു പരമത്രയല്ല ബിം-
ബത്തിനും ഗതിയിതല്ലയോയിനി.

ബിംബം മറിഞ്ഞു പുഴയിൽ പരമെങ്കിലെൻെറ
ജന്മം നിനച്ചിടുകിൽ നിഷ്ഫലമായിയല്ലോ
നന്മയ്ക്കുവേണ്ട വഴിനോക്കണമീശ്വരേച്ഛ-
ശിമ്മൽക്ക നീക്കുവതിനാർക്കുമെളുപ്പമാമോ?

ക്ഷേത്രം പണിഞ്ഞു കലശം കഴിയേണമെന്റെ
ഗാത്രം നശിപ്പതിനു മുന്നമിതെന്നുമോഹം;
ഗോത്രാധിനായക! ഭവൽക്കരുണയ്ക്കു ഞാൻ നൽ-
പാത്രീഭവിച്ചിടുകിലേ കഴിയുള്ളു കാര്യം.

ഒപ്പിച്ചീടേണമെന്നോർത്തുടനൊരു കുറിവെ-
ച്ചിരപ്പാഴല്പം ധനത്തെ-
ക്കയ്പാട്ടിൽ ചേർത്തു കല്ലുംചെറുതു മരവുമി-
ങ്ങേറെപ്പെട്ടത്തിക്കഴിഞ്ഞു
സ്വല്പംകൊണ്ടെത്തുമാവില്ലതിനു തിരുമന-
സ്സൊന്നിലുണ്ടായിടേണം
കല്പിച്ചിട്ടുള്ള തെക്കന്നാടികളുമിവനേ-
കീടണം തമ്പുരാനേ!

—*—

ഒരു മാസാഷ്ടകം

കേട്ടില്ലേ മാസഘോഷം ശിവ ശിവ! ധരണീ-,
നിർജ്ജരന്മാർ കുളിച്ചു-
ത്തഷ്ടിക്കായിട്ടു വന്നിട്ടൊരു പഴമൊരുവൻ
ചൊന്നെരിഞ്ഞോരുമൂലം
നട്ടുച്ചയ്ക്കുഷ്ടി നൽകാതവരെയകലവേ
തച്ചുമണ്ടിച്ചു ദുഷ്ട-
ക്കൂട്ടക്കാക്കാലരെന്തിന്നവനിയിലിനി വാ-
ഴുന്നതും പാഴിലല്ലോ. ൨

അഷ്ടിക്കായിട്ടു വന്നോരവനിസുരവര-
ന്മാരെ നട്ടുച്ചനേര-
ത്താട്ടിപ്പായിച്ചതോർത്താൽ ശിവശിവ! കഠിനം
തന്നെയാണില്ല വാദം;
കഷ്ടം ബ്രാഹ്മണ്യമുള്ളോരൊരുവരുമിതുപോ-
ലുള്ള ദുഷ്കർമ്മമൊന്നും
കാട്ടിക്കണ്ടിട്ടുമില്ലെന്നഖിലരുമുരചെ-
യ്യുന്നു പൊയ്യല്ലിതൊന്നും. ൧

ദുഷ്ടന്മാരൊന്നുരണ്ടാളൊരു ഭവനമതിൽ-
ദ്ദൈവകാരുണ്യലോപാൽ
പെട്ടീടാമോർത്തുകണ്ടാലഖിലരുമിതുപോ-
ലായതാണത്ഭുതം മേ;
തോട്ടം പോവാനടുത്താരളവതിലുളവാ
ക്കുട്ടവാഴക്കുലയ്ക്കി-
ന്നൊട്ടൊക്കുന്നുണ്ടു കൂട്ടക്കുമതികളുളവാ-
യ്യുന്നതൊന്നിച്ചിവണ്ണം. ൩

പന്തീരായിരമെട്ടുമന്തണവരന്മാ-
രെ ക്ഷണിച്ചാസ്ഥയാ-
ലന്തർമ്മോദമൊടാശു കാലു കഴുകി-
ച്ചൊക്കെബ്ഭുജിപ്പിച്ചുടൻ
സന്തോഷം വരുമാറു ദക്ഷിണയതും
ചെയ്യുന്നൊരാ നല്ലപാൽ-
പ്പന്തീരാഴിയിലിട്ടു മുക്കിലുമതിൻ
പാപം നശിച്ചീടുമോ? ൪

സന്തോഷംവളരെജ്ജനത്തിനൊരുമി-
ച്ചുണ്ടാക്കുവാനും സദാ
സന്താപങ്ങളകപ്പെടാതെ സുഖമായ്
വാഴുന്നതിന്നും, സഖേ!
സന്താനത്തിനു,മോർത്തിടുന്ന സമയം
സമ്പത്തിനും, നല്ലതാ-
യെന്തൊന്നാണിതിലപ്പുറം പുനരിനി-
ച്ചെയ്യേണ്ടതിയ്യാളുകൾ. ൫

തേവലി വക്കിമുതലായവരെന്നിയേ പ-
ണ്ടീവണ്ണമുള്ള കഠിനക്രിയ ചെയ്കയില്ല
ജീവിച്ചിരിപ്പു ശരിയല്ലിവരിന്നിമേലിൽ
ച്ചാവുന്നതാണു ഗുണമോർത്തൊരുമിച്ചുതന്നെ. ൬

കഞ്ചുതൊട്ടു നിനക്കുമ്പോ-
ളഞ്ചെട്ടുണ്ടീക്കരങ്ങുകൾ
നെഞ്ചകം നല്ലതില്ലൊന്നു
മിഞ്ചിക്കാരാണശേഷവും. ൭

അപ്പന്മാരാണു ഭേദം ശിവശിവ! നിരുപി-
ച്ചാലതിൽപ്പുത്തിരട്ടി-
ച്ചപ്പന്മാരാണു മക്കൾക്കൊരു ഗുണമൊരുനേര-
ത്തുമില്ലുൾക്കരുന്നിൽ
ഇപ്പോളിപ്പാരിലേവം വികൃതികളൊരേട-
ത്തെങ്കിലും കാണുകില്ലി-
ന്നൊപ്പിട്ടിപ്പോൾത്തരാമീക്കരണമതു പി
ഴച്ചെങ്കിലും തന്നെകൊള്ളാം. ൮

പെട്ടെന്നു മാസാഷ്ടകമിപ്രകാരം
മുട്ടാതെ ചൊല്ലുന്ന ജനത്തിനെല്ലാം
അഷ്ടിക്കമൊന്നും വരികില്ല, മോക്ഷം
കിട്ടീടുവാനായതിലും വിശേഷം.

കുഞ്ഞമ്മത്തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലേക്ക്
ചാലക്കുടികോവിലകത്തുവെച്ചുകൊടുത്തതു

സഞ്ജാതാനന്ദമോട്ടും സകലജനപരി-
ത്രാണകാര്യത്തിലേററം
രഞ്ജിച്ചോട്ടുള്ളിരിപ്പും, രമയുടെ രമണൻ
തന്നിലെബ്ഭക്തിവായ്പും
മഞ്ജുത്വം പൂണ്ട വാക്കും മതിയതിലലിവും,
മററമാക്കുന്നതായാൽ
കുഞ്ഞമ്മത്തമ്പുരാനേ! ഭവതിയൊടെതിര
പ്പാരിലാരാനുമുണ്ടോ? ൧

വയ്യാതെ വന്നിരക്കുന്നവനഭിമതമേ-
കുന്ന ഗീർവ്വാണലോക-
പ്പയ്യാണീത്തമ്പുരാൻ തൻ തിരുവുടലൊടു വാ
ഴുന്നതെന്നിപ്രകാരം
പൊയ്യല്ലേ ചൊല്ലിടുന്നുണ്ടധികജനമതെ-
ന്നാകിലും ദൈവയോഗാ
ലിയ്യുള്ളോനുള്ള ഭാഗ്യോദയമിളനിലമാ-
ണെന്നു ഞാനോർത്തിടുന്നു. ൨

മന്നം യോഗാഗ്നിതന്നിൽത്തിരുവുടലു ദഹി-
ച്ചുള്ളോരാദ്ദേവി താനും
പിന്നെ ശ്രീപാൎവ്വതീയെന്നഭിധയൊടു പിറ-
ന്നുള്ള പെൺപൈതലാളും,
ഇന്നേവം മാടരാജ്ഞീവടിവെഴുമിവിടു-
ന്നും വിചാരിച്ചുകണ്ടാ-
ലൊന്നാണന്നാളെന്നു തോന്നുന്നതിനു തവ ഗുണ
ശ്രേണി സാക്ഷിപ്പെടുന്നു. ൫

പൂമാതാണിവിടുന്നതെന്നു ചിലരെ-
ശപ്പാൽ, ക്ഷമാവൈഭവാൽ
ഭൂമീദേവിയതെന്നു മററ ചിലരും
ചൊല്ലുന്നതുണ്ടെങ്കിലും
ശ്രീമാടക്ഷിതിപാലവംശമതിലെ-
പ്പുണ്യങ്ങൾ മൂൎത്തീകരി-
ച്ചീമട്ടിൽപ്പരമുല്ലസിച്ചിടുകയാ-
ണെന്നെന്റെ ഭൂതോദയം. ൬

സന്താനത്തരുവാണു പാൎക്കിലിവിടു
ന്നെന്നുണ്ടു പക്ഷം ചില-
ൎക്കെന്താണിങ്ങിനെ മാറിമാറി മതമു-
ണ്ടാവാനതോതാമിനി
അന്തംവിട്ടു ഗുണങ്ങളിപ്പൊളിവിടെ-
യ്ക്കുണ്ടാകയാൽ വൈഭവം
ചിന്തും വസ്തുവതെന്നുറച്ചുവയിൽവെ,
ച്ചേതെന്നു സന്ദേഹമായ്. ൭

പൂൎണ്ണേന്ദുതന്നോടെതിരാം പുകൾപൂണ്ടു, പുണ്യ-
പൂൎണ്ണാംബുരാശിയതിലങ്ങിനെ മുങ്ങിമുങ്ങി
പൂൎണ്ണത്രയീശകൃപയാലിവിടുന്നനേക-
പൂൎണ്ണാബ്ദമൂഴിയിലിരുന്നരുളീടവേണം. ൮

സരസ്വതിയെക്കൊണ്ട് ഒരഷ്ടകം

വാണീമാതെ! വരഗുണനിധേ! വാരിജോൽഭൂതജായേ!
വാണീദോഷാം സകലമകലെപ്പോക്കിയെന്നുൾക്കുരുന്നിൽ

വാണീടേണം വടിവൊടതിനായ് നിമ്പദേ കുമ്പിടുന്നേൻ
താണീദാസൻ തരളനയനേ! താങ്ങണേ പാങ്ങുപോലെ. ൧

വീണാങ്കയ്യിൽക്കലിതകുതുകം വച്ചു വായിച്ചു നല്ലോ-
രേണാങ്കാഭം കലരുമയി തേ രൂപസൌന്ദര്യസാരം
കാണാങ്കാമിച്ചിരവുപകലും ചിന്തചെയ്യുന്തരംഗേ
പാണിംകൂപ്പിട്ടമരുമിവനെക്കാണി കാണിച്ചിടേണം. ൨

തെല്ലെന്നാലും തവ കൃപ ലഭിച്ചെങ്കിലൊന്നെങ്കിലുംതാ-
നില്ലെന്നാലും നിപുണതയവൻമാന്യനായ് ത്തീരുമല്ലോ.
വല്ലെന്നാലും വലയുമിവനെക്കാത്തു രക്ഷിച്ചിടാഞ്ഞാ-
ലില്ലിന്നാലംബനമപരമെന്നുള്ളതൊന്നോർത്തിടേണം. ൩

സ്നിഗ്ദ്ധാപാതം സതതമമൃതോടൊത്തിരിക്കുന്നൊരോമ-
ന്മുഗ്ദ്ധാപാംഗം ഭവതിയെവനിൽ സ്വല്പമർപ്പിച്ചിടുന്നു;
വാഗ്ദ്ധാടിക്കില്ലൊരുവനവനോടെംക്കുവാനെന്നതിൽസം-
ദിഗ്ദ്ധാവസ്ഥയ്ക്കൊരു വഴിയൊരുത്തർക്കുമുണ്ടാകയില്ല. ൪

മൂകന്മാരും തവ വരബലംകൊണ്ടു സന്തോഷമാക്കും
ശ്ലോകംമാറാതുവിത പലതും തീർത്തു കീർത്തിച്ചിടുന്നു;
ആകുമ്മേലാലിവനുമതുപോലെന്നുറച്ചോരു ബുദ്ധ്യാ
സാകമ്മോദത്തൊടു തവ പദം സന്തതം ചിന്തയാമി. ൫

ആവിർഭക്ത്യാ ഭവതിയെ യഥാശക്തി വിശ്വാസപൂർവ്വം
സേവിക്കുന്നോർക്കതിനുടെ ഫലം തൽക്ഷണം കയ്യിലല്ലോ;
ഈവിശ്വാസംവരണമവനേ ഭാഗ്യവാനാവു പാർത്താ-
ലീവിശ്വത്തിൽ പലരുമറിയാതുണ്ടു കഷ്ടപ്പെടുന്നു. ൬

സന്താപഘ്നം സകലജഗതാം താവകംപാദപത്മം
ചിന്താരത്നം ചിതമൊടു ഭജിക്കുന്നവർക്കെന്നു സിദ്ധം;
എന്താപത്തിന്നരതി വരുവാൻ തല്പദം മററ നാനാ-
ചിന്താഹീനം ദിനമനു ഭജിക്കാം മരിക്കുംവരെക്കും. ൭

ബ്രഹ്മാവിന്നും മനസി കുതുകം നിർഭരം ചേർത്തിരിക്കും
നിന്മാഹാത്മ്യം കിമപി പറവാനാരുമാളാകയില്ല;
[ന്നോ-
ചിന്മാതേ! ഞാൻ ചിലതുപറവാൻ പോയതെൻമൌഢ്യമെ
ത്തന്മാതാവേ! പൊറുതിതരണേ പൂർണ്ണപുണ്യപൂരേ! ൮

വിദ്യാരംഭദിനത്തുന്നാൾ വിദ്യാർത്ഥി നടുവദ്വിജൻ
ഉദ്യോഗാലീവിധം തീർത്തു വിദ്യാഭഗവതീസ്തവം. ൯

—*—

ബ്രാഹ്മണാഷ്ടകം

"ദൈവത്തിൻപാട്ടിലാണിയ്യുലകു" എന്നാദിയായ തജ്ജമ ഫ
ദീനംകൊണ്ടുള്ളുഴന്നിങ്ങിനെ പകലിരവും
ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന മർത്ത്യൻ
താനല്പം വല്ലതെന്നാകിലുമവനിസുര-
ന്മാർക്ക സന്തോഷപൂർവ്വം
ദാനം ചെയ്യുന്നതായാലവനുടെ കദനം
തീരുമെന്നല്ല നല്ലോ-
രാനന്ദത്തോടിരിപ്പാനിടവരുമതിനാൽ
ബ്രാഹ്മണർക്കായ് തൊഴുന്നേൻ. ൧

പൂജിച്ചീടുന്ന ഭൂമീസുരവര,രതിനാ-
ലീശ്വരന്മാരുമോരാം
രാജിച്ചീടുന്നുവെന്നുള്ളൊരു കഥ ചെറുതോ-
മെയ് കുളുത്തീടുമോർത്താൽ;
വ്യാജംകൂടാതിവർക്കുള്ളടിമലർ പണിയു-
ന്നോർക്ക സംസാരബന്ധം
യോജിച്ചീടില്ല തെല്ലെങ്കിലുമതുകരുതി-
ബ്രാഹ്മണർക്കായ് തൊഴുന്നേൻ. ൨

ആപത്തെന്തെങ്കിലും വന്നിടുകിലതു നശി-
ച്ചീടുവാൻവേണ്ടിയപ്പോൾ
ഭൂപന്മാരെന്നുവേണ്ടാ സകലരുമവനീ-
ദേവരെക്കൊണ്ടു കർമ്മം
ലോപം കൂടാതെ ചെയ്യിച്ചവരവരഭിലാ-
ഷത്തെ നേടുന്നിതോർത്തും
താപം തട്ടാതിരിക്കുന്നതിനുമനുദിനം
ബ്രാഹ്മണർക്കായ് തൊഴുന്നേൻ. ൩

ഭൂദേവന്മാർക്കുവേണ്ടും ശുഭമിയമരതി-
കാലദോഷംനിമിത്തം
സാദം സിദ്ധിച്ചുപാരം പരവശതരമായ്
തീർന്നുവെന്നാലുമിപ്പോൾ

ചൈതന്യത്തോടുയത്തുന്നതിന്നു പലതരം
 വേണ്ട യത്നങ്ങളെല്ലാം
ചൈത്യം ചെയ്യിച്ചുകൊണ്ടും മരുവുമൊരു മഹാ-
 ബ്രാഹ്മണർക്കായ് തൊഴുന്നേൻ. ൯

ധാതാവും വിഷ്ണുതാനും ഗിരിശനുമമരാ-
 ധീശനും വിഘ്നരാജൻ
മാതാവും വാണിയാളും രമയുമിത്തുവിധം
 താപസന്മാർകളാരും
ശ്രീതാവും വിപ്രപാദം കഴുകിയൊഴുകുമാ-
 ദിവ്യതീർത്ഥം ശിരസ്സിൽ
ജാതാഹ്ലാദം തളിക്കുന്നതു കരുതിയലം
 ബ്രാഹ്മണർക്കായ് തൊഴുന്നേൻ. ൰

അത്യന്തം ബുദ്ധിമുട്ടിപ്പകലിരവുരുവി-
 ട്ടുള്ളിലെല്ലാളവും താൻ
വ്യത്യാസം വിട്ടുറപ്പിപ്പൊരു മഹിമയെഴും
 വേദമന്ത്രങ്ങൾകൊണ്ട്
സത്തന്മാർ പണ്ടുപാടങ്ങു നിജമനസി നിന-
 ച്ചും ചിദാനന്ദരൂപം
നിത്യം സേവിച്ചുപോരുന്നൊരു സുകൃതികളാം
 ബ്രാഹ്മണർക്കായ് തൊഴുന്നേൻ, ൧

വിപ്രന്മാരെന്നു കേൾക്കുമ്പൊഴുതൊരു ബഹുമാ-
 നാദരത്തോടു ലോകം
ക്ഷിപ്രം വന്ദിച്ചുകൊള്ളുന്നൊരു മഹിമ മഹീ-
 പാലനും നാസ്തിയല്ലോ;
തൽപ്രീതിക്കായ് പ്രയത്നിക്കണമെവനുമതാ-
 ണൂഴിയിൽ ജാതനായാ-
ലിപ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടതെന്നാൽ ഗതി വരുമതിനാൽ
 ബ്രാഹ്മണർക്കായ് തൊഴുന്നേൻ. ൨

—*—

കേരളവൎമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ
ഷഷ്ടിപൂൎത്തി

ഈയുള്ളോൎക്കൊരു കല്പകദ്രുമമതായ്
ശ്രീറാണി കല്പിച്ചൊരാ-
സ്സീയ്യെസ്സൈ വിരുതാൎന്നെഴും വലിയ കോ-
യിത്തമ്പുരാനിൽസ്സദാ
ചെയ്യേണം കൃപ, ഷഷ്ടിപൂൎത്തിയവിടെ
ക്കിന്നാകയാലിന്നിമേൽ
പീയൂഷാംശികൾ കൈതൊഴും മുരരിപോ!
നൂറാണ്ടിരുന്നീടുവാൻ.

ദാനത്താലംഗരാജൻ, പദവികളതിനാ
ലിന്ദ്രനാ,ശ്ശാസ്ത്രതത്വ-
ജ്ഞാനത്താൽ ദ്ദേവമന്ത്രിപ്രവര,നറിവിനാ-
ലാഢ്യനാം ദേവരാതൻ,
ഊനത്വം വിട്ട ഭക്തിപ്രചുരിമയതിനാൽ
നാരദൻതാ,നിവണ്ണം
ഗാനത്തിന്നൎഹനാമിസ്സുകൃതിയമരണം
പാരിലാചന്ദ്രതാരം.

ചിരഞ്ജീവിമാരായിയാറേഴപേരി-
ന്നിരിക്കുന്നകൂട്ടത്തിലിബ്ഭൂപനേയും
ഒരാളാക്കി രക്ഷിച്ചുകൊള്ളേണമെന്നും
മുരാരേ! ഹരേ! നാഥ! ഹേ പത്മനാഭ!

—*—

ദീപസ്തംഭം

താപം കൈവിട്ടു വെണ്ടും ധനനിര ഭഗവൽ
പ്രീതിയൊന്നോൎത്തു വയ്മ്പൻ
ചാപല്യം വിട്ട ഹൈക്കോടതിജഡ്ജി മഹാൻ
ശങ്കരൻനായർ നല്കി
പാപഘ്നൻ കോന്തിമേനോൻവഴി പണിമുഴുവൻ
തീൎത്തു തെയ്യാറുചെയ്യാ
ദീപസ്തംഭം പ്രതിഷ്ഠിച്ചിതു പവനപുരെ
ദിഗ്ജയത്തൂണുപോലെ.

എമ്പത്തഞ്ചാമതാദ്യം വരുമൊരു ദിനമാ-
ണീ മഹാപുണ്യകർമ്മം
വമ്പൻ സാധിച്ചതെന്നാലതിനുടയ മഹാ-
ത്മ്യത്തെയാക്കുന്നതായാൽ
ഇമ്പത്തോടേറനാളീസ്സുകൃതികളിളയിൽ
സൌഖ്യമായ്വാണു വാനിൽ-
ക്കമ്പംകൈവിട്ടുകേറുന്നതിനു കരുതിടും
കോണിയാണെന്നു തോന്നും. ൨

—*—

ചാലക്കുടിപ്പുഴ

ചാലക്കുടിപ്പുഴയതിന്റെ വിശേഷമെല്ലാം
ചാലേ ജനങ്ങളറിവാനുരചെയ്തിടുന്നു
മാലിന്യമറ്റമൃതിനൊത്തൊരു വെള്ളമേതു
കാലത്തുമുണ്ടതു നിനക്കുകിലെത്ര സൌഖ്യം. ൧

ചേറും കലക്കവുമൊഴിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞ നല്ലോ-
രാറും വെളുത്തമണലും മറിയാത്തൊഴുക്കും
ചേരുന്നൊരീപ്പുഴയിൽ വന്നു കുളിപ്പതിന്നായ്
ച്ചേരുന്നവന്നു സുകൃതം കുറയേറെ വേണം. ൨

മേലൊക്കയും ചൊറി ചിരങ്ങു പിടിച്ചു പാരം
മാലിന്യമാർന്നു മരണത്തിനടുത്തവന്നും
ചാലക്കുടിപ്പുഴയിൽ വന്നു കുളിച്ചുവെന്നാ-
ലാലസ്യമില്ലമൃതപാനമതെന്നപോലെ. ൩

പാരൊക്കയും പുകഴുമീപ്പുഴയിൽക്കുളിക്കു-
ന്നോരൊക്കെയും വിഗതരോഗികളായിരിക്കും
ഓരൊക്കുകില്ല ലവലേശമതൊന്നുതന്നെ
നേരോർക്കിലീഗ്ഗുണഗണത്തിനു മുഖ്യമൂലം. ൪

കൊണ്ടാടി രണ്ടുകരതന്നിലുമേറെ ലോക-
രുണ്ടാക്കി ഗേഹമതിലങ്ങിനെ വാണിടുന്നു
മിണ്ടാതിരിക്കിലുമവക്കു കഴിഞ്ഞുകൂടാ-
നുണ്ടാകയില്ല വിഷമം നദിതൻ പ്രഭാവാൽ. ൫

വാഴക്കിതിന്റെ കരയിൽ ഗുണമുള്ളപോലെ
യൂഴിതലത്തിലൊരുദിക്കിലുമില്ല കാണ്മാൻ;
പാഴായ് പുരേടമതൊരേടവുമില്ല ലക്ഷ്മി
വാഴുന്ന രംഗമിതു തന്നെയതെന്നു തോന്നും. ൩

തെങ്ങും കവുങ്ങുമിഹ വീണു മുളച്ചതിന്നും
ഭംഗംവരില്ല വളമിട്ടു വളർത്തിടേണ്ട;
തങ്ങൾക്കു വേണ്ടധനമായതിൽനിന്നു കിട്ടും
തിങ്ങും കുതൂഹലമിരുന്നു പൊറുത്തുകൊള്ളാം. ൪

തത്തീരമന്ദിരമതിൽ സ്സുഖമായിരിപ്പും
വൃത്രാന്തകാലയനിവാസവുമോർത്തു കണ്ടാൽ
വ്യത്യാസമെന്തു മൃതിനീപ്പുഴയുണ്ടു കാമ-
പൂർത്തിക്കുതെങ്ങു മതി; യെന്തിനു കല്പവൃക്ഷം? ൫

ക്ഷേത്രങ്ങളീപ്പുഴയതിന്റെ കരയ്ക്കലുള്ള-
തോർത്താലസംഖ്യ; മതുമാത്രവുമല്ല പിന്നെ
ഗോത്രപ്രഭാവമെഴുമാരണർതൊട്ടു മുഖ്യ-
പാത്രങ്ങളെത്ര വളരെ സ്ഥിതിചെയ്തിടുന്നു? ൬

ഇച്ഛിച്ചിതിന്റെ കരയിൽ കുടികൊള്ളുവാനായ്
കൊച്ചിദ്വിതീയധരണീപതി താനുമിപ്പോൾ
അച്ഛിന്നമോദമൊരു മേട ചമച്ചതോർത്താ-
ലിച്ചൊന്ന നന്മയതിനിന്നൊരു സാക്ഷിയല്ലോ. ൭

—*—

കൊച്ചിവലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു
തൃപ്പൂണിത്തുറെ ചെന്നു കൊടുത്തതു

മാലോകർക്കുള്ള മാലാസകലവുമകല-
ത്താക്കുവാൻ മാർഗ്ഗമോരോ-
ന്നാലോചിച്ചേറ്റപ്പെട്ടതിത്തെളിവിനൊടരുളും
ഭാഗ്യവാനാം ഭവാനായ്
ആലസ്യം ചെറ്റു പററാതനവധിസമയീ-
ഭൂമിയെ പ്രേമപൂർവ്വം
പാലിപ്പാൻ പൂർണ്ണവേദാലയമടിയരുളാ-
ഫോററി യോഗം തരട്ടെ. ൧

ദേവബ്രാഹ്മണരക്ഷയാണവനിപ-
ന്മാൎക്കുള്ള സമ്പത്തിതെ-
ന്നാവോളം നിരൂപിച്ചതിന്നു നിതരാം
ദീക്ഷിച്ചിരിക്കും ഭവാൻ
ശ്രീ വാഴുന്ന നികേതമായ് ശ്രിതജന-
ങ്ങൾക്കുള്ള കല്പദ്രുവായ്
ഭൂവെന്നും പരിരക്ഷചെയ്തു പരമാ-
നന്ദേന വാണീടണം. ൫

പാരിന്നീശ! ഭവാന്റെ രാജ്യഭരണം
കൊണ്ടീപ്രജാസഞ്ചയം
പാരിക്കും കുതുകാബ്ധിതന്നിൽ മുഴുകി-
ക്കൊണ്ടിന്നു് കുണ്ഠേതരം
പാരാവാരഗഭീരനാകുമിവിടെ-
ക്കായുസ്സു വർദ്ധിക്കുവാൻ
പാരം പ്രാൎത്ഥന ചെയ്തിടുന്നു പരദൈ-
വത്തെക്കുറിച്ചെപ്പൊഴും. ൬

കൂടക്കൂടെയണഞ്ഞു വേണ്ടതറിയി-
ച്ചീടുന്നതിന്നോൎക്കിൽ
കൂടില്ലിയ്യിവനുള്ള് രോഗമതുകൊ-
ണ്ടെന്നുള്ളൊരീ വാസ്തവം
കൂടീടും കൃപയോടിനിക്ക തിരുവു-
ള്ളത്തിങ്കലോർത്തീടുവാൻ
കൂടിപ്പാരമപേക്ഷയുണ്ടു നൃപതേ!
മറ്റില്ലിനിക്കാശ്രയം. ൭

—*—

വാക്കരമാസമടിയന്തരം

കല്യാണം മാസമെന്നിങ്ങിനെ പലവിധമായ്
സദ്യയുണ്ടായതുണ്ടാ-
ലെല്ലാവൎക്കും മനസ്സിൽ പരമൊരു പരമാ-
നന്ദവും വന്നുകൂടും

ചൊല്ലേറും വാഴ്ത്തുകൾക്കാസ്പദമാമെന്റെ ജനനീ-
മാസവൃത്താന്തഘോഷം
ചൊല്ലിക്കേൾക്കുമ്പൊഴും നല്ലൊരു രസമതു താൻ
ഭാഗ്യവൈചിത്ര്യമല്ലോ. ൧

വാഴ്ത്തും പുണ്യം കലർന്നുള്ള വാഴ്ത്തുകൾക്കാസ്പദേശ്വരൻ
ആയിരത്തോടായിരത്താണ്ടു പാർക്കണം പാരിലിങ്ങിനെ.

—*—

വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഡൽഹിയിൽ
നിന്നു തിരിയെ എഴുന്നെള്ളുമ്പോൾ ചാലക്കുടി
ആപ്പീസ്സിൽ വെച്ചു കൊടുത്തതു്.

നേരേ ഞങ്ങളെ രക്ഷചെയ്യുന്നുള്ളമീ-
ശ്രീമാടഭൂനായകൻ
ദൂരത്തെക്കെഴുന്നെള്ളിടുന്ന തിരുമെയ്
വാടാതെ വന്നീടണം
പോരാ നല്ലൊരു നാമമാസ്സഭകളിൽ
കിട്ടേണമെന്നും സദാ-
നേരം ഞങ്ങളപേക്ഷചെയ്യുതഖിലം
കൈക്കൊണ്ടു സർവ്വേശ്വരൻ. ൧

ഗംഗാസ്നാനം തുടങ്ങിപ്പലപല സുകൃതം
ഭംഗിയോടേവമോർത്തു-
ലെങ്ങോരാണെന്നു ചെയ്തു വരഗുണനിധിയാം
മാടഭൂപാലനന്യേ
ഭംഗം കൂടാതിവണ്ണം പലദിശി പലരും
വാഴ്ത്തിടും വാർത്തമൂലം
ഞങ്ങൾക്കേറെപ്രമോദം മനമതിലുളവാ-
കുന്നിതെൻ തമ്പുരാനേ! ൨

—*—

രാധമംഗലവാസിയായ നാരായണ
ശാസ്ത്രികൾക്കു സർട്ടിഫിക്കേറ്റ്

ശ്രീരാധമംഗലപുരേ പുകൾ പൂണ്ടിടുന്ന
നാരായണാഹ്വയമഹാകവി ശാസ്ത്രിവര്യൻ
നേരായി നോക്കുകിലമാനുഷനെന്നു തന്നെ
ധാരാളമിന്നു പറവാൻ മടിയില്ലിനിക്കു. ൧

തൎക്കവ്യാകരണാദിശാസ്ത്രമഖിലം
കമ്പോട്ടകമ്പാദരാൽ
തൎക്കം വിട്ടുരുവിട്ടുപസ്ഥിതിയൊടും
വാഴുന്നൊരാളീ മഹാൻ
വൈക്കത്തിൽക്കവനത്തിനും കവിതയിൽ
ചേരും ഗുണൌഘത്തിനും
നില്ക്കില്ലാരുമെതിൎത്തി,താനസകലവും
വാണീവിലാസോദയം. ൨

—*—

പുത്രസുഖം

ദണ്ഡം വല്ലതുമച്ഛനെന്നു വരികിൽ
ശുശ്രൂഷ ചെയ്യും പരം
ദണ്ഡിച്ചും, മൃതിവന്നുപോകിൽ ഗതിവ-
ന്നീടുന്നതിന്നാദരാൽ
പിണ്ഡം തൊട്ടു വിശിഷ്ടകൎമ്മമഖിലം
താന്തന്നെ ചെയ്തീടുമീ-
വണ്ണം നോക്കുകിലിന്നു പുത്രസുഖമാ-
ണല്ലോ ജഗത്തിൽസ്സുഖം.

—*—

കേവഞ്ചിവൎണ്ണനം

മുമ്പിൽക്കുട്ടിക്ഷണിക്കും, വിലയുടെ തുകകൊ-
ണ്ടൊട്ടുട്ടത്താലകത്തെ-
ള്ളുമ്പിൽക്കേറിക്കിടത്തിപ്പകലിരവു പണം
കിട്ടുവാൻ വേലചെയ്യും,
എമ്പൊക്കില്ലും കരേറാം ധനികനിലധികാ-
കാംക്ഷ കാണിച്ചിടും ഹൽ-
ക്കാമ്പിൽ കാരുണ്യമില്ലാരിലുമതിമിനസം
തന്നെ കേവഞ്ചികൃത്യം.

—*—

പ്രയത്നം

മുന്നം ഭഗീരഥനൃപൻ പരമാത്തപസ്സു
തന്നാൽക്കഴിച്ചു സുരഗംഗയെ വീണ്ടുകൊണ്ടു്

മന്നിൽപ്പരത്തിയ വിശേഷമശേഷമോർത്താ
ലൊന്നും പ്രയത്നമതുകൊണ്ടു വരാത്തതില്ല.

—*—

കുന്നത്തു നമ്പൂതിരിയുടെ തുള്ളക്കാർക്ക്

ബ്രഹ്മേശരുദ്രമുരാന്തകാർച്ചിതപദേ!
ഭക്തർക്കഭീഷ്ടപ്രദേ!
മേന്മേൽ നന്മ വരുത്തുവാൻ വിരുതെഴും
ശൈലാധിരാജാത്മജേ!
ഉന്മേഷത്തോടു തുള്ളലിന്നു തുനിയും
നേരം ഗുണം ചേരുവാൻ
ചെമ്മേ പൂന്തിലയാറു കാവിലെഴുമെ-
ന്നമ്മേ! തുണയ്ക്കേണമേ.

—*—

കോഴിക്കോട്ടങ്ങാടി

തിങ്ങുംമാറിരുഭാഗവും നിരനിര-
ന്നുള്ളോരു ഗേഹങ്ങളിൽ
ഭംഗംവിട്ടു പദാർത്ഥമുപ്പുമുതൽ കർ-
പ്പൂരംവരയ്ക്കൊക്കെയും
ഭംഗ്യാ ചേർന്നു വിളങ്ങിടും പൊലിമ കോ-
ഴിക്കോട്ടെ മട്ടോക്കിൽ മ-
റ്റങ്ങാടിയ്ക്കു വരാൻ പ്രയാസമവിടെ-
ശ്രീസ്വത്വമുണ്ടാകയാൽ

—*—

രണ്ടു ഛായാശ്ലോകങ്ങൾ

ഊശന്താടിയുശർപ്പുവാക്കൊരു മഹാ-
വൈരാഗ്യഭാവം, വെറും
കാശില്ലന്നവലാതി, കയ്യിൽ വിലസും
വൻകത്തി, വങ്കത്തവും,
ക്ലേശപ്പെട്ടു മുറുക്കിവന്നൊരിളിയും,
തേഞ്ഞറ്റ ദന്തങ്ങളും,
മോശപ്പെട്ടൊരു മോടിയും പറക താ-
നാക്കാണു കേൾക്കട്ടെ ഞാൻ

"പെട്ടക്കഷണ്ടിയുടെ രണ്ടു പുറത്തുമായി
പ്പൊട്ടിപ്പൊടിച്ച ശിഖയും, നെടുതായമെയ്യും,
പിട്ടും, പകിട്ടുമിഹ മാലകളും പ്രപഞ്ചം
വിട്ടുള്ളമട്ടു,മെഴുമിപ്പുരുഷൻ ഗഭീരൻ".

—*—

ലക്ഷ്മീഭായിക്ക്

അരുതൊരു ലവലേശം തോയപാനത്തിനും തെ-
ല്ലൊരു രുചിയിവനില്ലാ നന്നെ വല്ലാതെയായി
കരുതണമയി ലക്ഷ്മീഭായി; നന്നാക്കുവാനാ-
യരുളുകവരമമ്മേ! പാറമേക്കാവിലമ്മേ!

—*—

കൊച്ചിതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്ക്
ഷഷ്ടിപൂർത്തിപ്രമാണിച്ച്

ഊട്ടും മൂട്ടും പെടാതുള്ളവരിലുമറിവു-
ള്ളോരിലും നല്ല ബോധം
കൂട്ടും മട്ടിൽ ഭരിച്ചീ പ്രജകളിലളവി-
ല്ലാതൊരാനന്ദമേകി
ഈട്ടേററീടും നൃപന്മാൎക്കൊരു തൊടുകുറിയായ്
ഭാഗ്യവാനായിതാ വാ-
ണീടുന്നൂ രാമവൎമ്മക്ഷിതിപതി; യതിനാൽ
മെച്ചമീക്കൊച്ചിരാജ്യം.

അമ്പത്തഞ്ചുഴിപക്ഷം തലവനലിവുകൂ-
ട്ടുന്നോരീക്കൊച്ചിരാജാ-
വെമ്പത്തെട്ടിൽ ധനുസ്സിൽ പ്രഥമതിഥി ബുധൻ
പത്തുമൊന്നും ചെട്ടുന്നാൾ
വമ്പൻ സാധിച്ച സച്ചിന്മയനുടെ കൃപയാ
ഷഷ്ടിപൂൎത്ത്യുത്സവം ന-
ല്ലിമ്പം നാട്ടാൎക്കുകൂട്ടും,പടി കുശലി വിള-
ങ്ങേണമാചന്ദ്രതാരം.

ദ്രവ്യം ഞ്ചിന്തിച്ചിരുന്നുള്ളതിലുമധികമാ-
യ്ക്കിട്ടിയെന്നാൾക്കുളുക്കും
ഭവ്യന്മാരായ വിപ്രോത്തമരുടെ രസമെ-
ന്തോതിയാലിപ്പോടുക്കും

ദിവ്യാത്മാവായ മാടക്ഷിതിപതിയിനിന്നു-
റാണ്ടു ജീവിച്ചിരിപ്പാ-
നവ്യാജം ദൈവയോഗം വരുമിതി കരുതി-
ക്കൂട്ടർ കൂത്താടിടുന്നു.

സ്ഥാനത്തെത്തി മദീയപദ്യമവിടെ-
ത്തൃക്കയ്യിലൎപ്പിക്കുവാൻ
ദീനത്താൽ തരമായിടാത്ത നിലയായ്
ത്തീരെ കിടപ്പായിഞാൻ;
മാനഞ്ചേർന്ന ഭവാനിതൊന്നു വഴിയേ
വായിച്ചുനോക്കീടണം
ദീനന്മാരുടെ കല്പശാഖിയവിടു-
ന്നല്ലാരെംയില്ലാശ്രയം.

—*—

പ ത്രു

ബ്രഹ്മാ,വിഷ്ണു,മഹേശ്വരൻ, സുരവരൻ
തൊട്ടുള്ളവൎക്കും പരം
ബ്രഹ്മദ്ധ്യാനനിമഗ്നരായ മുനിമാ-
ൎക്കും മറവമാൎക്കുംപരം
സമ്മോദം മനതാരതിങ്കലുളവ-
ായീടും വിധം നൽകുവാൻ
നന്മാഹാത്മ്യമെഴുന്ന പത്തിനു കിട-
യ്ക്കേന്തുള്ള ജന്തുക്കളിൽ?

—*—

ഭാരതവിലാസം സഭയ്ക്ക്

മുന്നുപോലെ മഹാലോകർ നന്ദി കയ്ക്കൊണ്ടു സാമ്പ്രതം
വന്നുചേർന്ന സഭയ്ക്കായി വന്ദനംചെയ്യിടുന്നു ഞാൻ.

അല്ലേ സഭാവാസികളേ! ചൊല്ലേറം നിങ്ങളോടു ഞാൻ
തെല്ലെൻവാൎത്തകളോതുന്നേൻ മെല്ലേക്കേൾക്കേണമേവരും.

ദീനംകൊണ്ടൊരു ദിക്കിലെങ്കിലുമിറ-
ങ്ങീടാതെ മന്മന്ദിര-
സ്ഥാനത്തങ്ങിനെ വാണിടുന്നിതു പതി-
ന്നാലായി സംവത്സരം

മാനംചേൎന്ന മഹാകവിപ്രവരരേ!
ഞാൻ നിങ്ങളെക്കാണുവാ-
നാനന്ദത്തൊട്ട വന്നുചേൎന്നിതധുനാ
പൊയ്യല്ല വയ്യെങ്കിലും.

കായത്തിന്നൊരു സൌഖ്യമില്ല, പലതും
ദീനങ്ങളുണ്ടോൎക്കിൽ,
പ്രായാധിക്യവുമായി, യാൎക്കുമിവനെ-
ക്കൊണ്ടില്ലൊരാവശ്യവും
ന്യായം നല്ല വിരക്തനായിവരുവാ-
നാണീസ്ഥിതിയ്യെങ്കിലും
മായാവഞ്ചിതനാകകൊണ്ടതു വരു-
ന്നീലെന്തുചെയ്യേണ്ടു ഞാൻ.

പ്രായാധിക്യം തികഞ്ഞൂ, പ്രശമതയളവി-
ല്ലാതെ വന്നിങ്ങണഞ്ഞൂ,
പോയെന്നായിക്കഴിഞ്ഞൂ, പെരിയൊരുസുഖമു-
ള്ളോരു കാലം കഴിഞ്ഞൂ,
കായം പാരം മെലിഞ്ഞൂ, കരചരണബലം-
പാൎക്കിൽ നന്നെക്കുറഞ്ഞൂ,
ശ്രീയും ദേഹത്തിൽമാഞ്ഞൂ, ശിവശിവശിവനേ!
ശേഷമെന്നാരറിഞ്ഞൂ?

പോരാ പുത്രവിയോഗമാകിയ മഹാ-
ദുഃഖാൎണ്ണവത്തിന്നെഴു-
ന്നോരാപ്പാരമണഞ്ഞിടാതെ പകലും
രാവും കിടന്നിങ്ങിനെ
പാരാതെ തല തല്ലിടുന്ന കഥയേ-
ക്കേൾക്കാതെയോൎക്കുമ്പൊഴി-
ന്നാരാണുള്ളതു പാരിടത്തിലതു ഞാൻ
വേറിട്ടു ചൊല്ലേണമോ?

കാൎയ്യമീവൎണ്ണമായാലും, കാരണം കുറവാകിലും,
പാരാതീയച്ചുക്കൂടത്തിൽ പാരം ചേരുന്നു മേ മനം.

നേരോടീയന്ത്രനിലയമാരോടും മത്സരം വിനാ
പേരോടും നിൽക്കണം ഭൂമി നീരാടും ദിവസംവരേ.

തുംഗബുദ്ധികളാകുന്ന നിങ്ങളും വേണ്ടതൊക്കെയും
ഭംഗംവിട്ടു സഹായിച്ചു ഭംഗിയോടു നടത്തണം.

അച്ചടിക്കുള്ള നിലയം കൊച്ചിതൊട്ടു പലേടവും
നിശ്ചയിച്ചുള്ളതിൽ പാരം മെച്ചമെന്നോച്ച പൊങ്ങണം.

കുറ്റൊക്കും കുതൌഹലവറിയതേറെക്കാലമനാമയം
പേരേല്ക്കുമ്മാറിതിൻ ഭാരം പേറിക്കൊണ്ടു നടത്തണം.

കവിയും കുതുകത്തോടു കവിതക്കാരശേഷവും
നവമായ്കൃതിചെയ്യീടുന്നവയിങ്ങച്ചടിക്കണം.

കേടകന്നുവിളങ്ങുന്ന മാടഭൂപാലപുംഗവൻ
പാടേ വേണ്ടസഹായം ചെയ്യീടാനുമിടയുണ്ടിതിൽ.

ഭാരതമൂലം തർജ്ജമ നേരേ ചെയ്യുന്ന കോടിലിംഗനൃപൻ
പാരാതച്ചടി തുടരുന്നേരം 'ഭാരതവിലാസ'മിതിലാവും.

എന്നാലിതിന്റെ പേരിന്നു വന്നു സാർത്ഥതയമിങ്ങിനെ
ഇന്നോർത്തുന്നു മഹാലോകർ; വന്നീടാൻ വഴിയുണ്ടത്രേ.

—*—

തർജ്ജമ

മന്നിൽക്കളങ്കം കളവാൻ കൃശാംഗി!
നിന്നാസ്യമായ് ചന്ദ്രനതിങ്കലും നീ
പിന്നെക്കളങ്കക്കറി ചേർത്തിടുന്നു
തന്വംഗിമാരാശ്രിതരെച്ചതിക്കും.

—*—

ധന്യന്മാർക്കുള്ള പദ്യം നിജജനമതിലേ-
റ്റം ക്രമത്താലതെന്നും
തന്വംഗീനാം മറിച്ചും വരുമിതി വചനം
മിത്ഥ്യതന്നെ യുക്തമിപ്പോൾ
എന്നിൽപ്പെട്ടുള്ളാരിഷ്ടം തവ പുനരധുനാ
പെൺകുലത്തിങ്കലായി
നിന്നിൽത്താൻ വന്നുനിന്നു മമ മനമപര-
ന്മാരെ വിട്ടാത്മനാഥ!

—*—

എല്ലായ്പൊഴും മനസി മേ തുണയായൊരാള-
മില്ലാതകണ്ടു മരുവുന്നിതു കാന്തനാം നീ
ഇല്ലല്പനേരവുമിരിപ്പു തവാശയേ ഞാൻ
വല്ലാത്ത തെററിതു സഹിയ്ക്കണമേ മഹാത്മൻ!

—*—

ദുഷ്ടന്മാർക്കിഷ്ടമേകീടുകിലതു വളരെ
ദോഷമായ് വന്നുകൂടും
ശിഷ്ടന്മാർക്കെന്നു നീളെപ്പറയുമൊരു വച-
സ്സെത്രയും സത്യമോർത്താൽ
ദൃഷ്ടാന്തം ഞാനുരയ്ക്കാമറിവിനു പശുവിൻ
പാലു പാമ്പിന്നു നൽകിൽ-
ത്തിട്ടം ചാടിക്കടിക്കും കരമതിലവനെ-
ന്നല്ലയോ ലോകവാദം.

—*—

ചരമശ്ലോകം

കൊല്ലം ചൊല്ലുകിലായിരത്തിയറുപ-
ത്തേഴാണു മേടത്തിലാ-
ണല്ലോ നല്ലവെളുത്തവാവൊടു വിശാ-
ഖം നാള വാരം ബുധൻ
എല്ലാമീവിധമൊത്തൊരുത്തമമതാം
ത്രിംശദ്ദിനത്തിൽ പരം
സ്വർല്ലോകത്തിനു യാത്രചെയ്തു നടുവ-
ത്തമ്മാത്തലമ്മാ സുഖം.

—*—

ഭാരതവിലാസത്തിന്ന്

കേൾവിപ്പെട്ട ജനങ്ങളാസകലവും
മാനിച്ചിടും മാളിയ-
മ്മാവിൽ കുഞ്ഞുവറീതിനിയ്ക്കു വളരെ
പ്രത്യേകമാണാകയാൽ
ആവില്ലൊന്നിനുമെങ്കിലും സഭയിൽ ഞാൻ
ചേരേണമെന്നോർത്തുകൊ-
ണ്ടാവിർമ്മോദമണഞ്ഞു സമ്പ്രതി; സദ-
സ്യന്മാർക്കിതാ വന്ദനം.

ആണ്ടുതോറമുളവാകുമിസ്സദ-
സ്സാണ്ടുകൊണ്ടു വരുവാനനുഗ്രഹം
വീണ്ടുമിപ്പൊഴനുകമ്പ മാനസേ
പൂണ്ടുകൊണ്ടരുളണം പുരാന്തകൻ.

—*—

സമസ്യാപൂരണം

കിം സാരമിദ്ധനസുഖപ്രതിപത്തി, മിത്ഥ്യാ
സംസാരമെന്നിവ സഖേ! ഭവഹേതുവല്ലോ;
സാംസാരവാരിനിധിസന്തരണത്തിനോൎത്താൽ
"കംസാരിപാദതരണിക്കെതിരൊന്നുമില്ല."

—*—

ഇല്ലാ ധനം നിജസുഹൃത്തുകൾ മക്കളെന്നു
ചൊല്ലിഭ്രമിച്ചു വെറുതേ കളയേണ്ട കാലം
മല്ലാരിതന്നിലതിഭക്തിജനിച്ചിടേണ-
മെല്ലാജനത്തിനു "മതാണതിസാരമോൎത്താൽ."

—*—

ചേലൊത്തീടുന്ന പീലിത്തിരുമുടി വടിവിൽ
കെട്ടിനൽച്ചേലചാൎത്തി-
ത്താലോലിച്ചമ്മ പാലും പഴവുമിവ കൊടു
ത്തോമനിച്ചോമനിച്ചു
കാലിക്കൂട്ടങ്ങൾ പാലിപ്പതിനനുമതിയാ-
യങ്ങയച്ചിട്ടു ചൂര-
"ക്കോലും കൈക്കൊണ്ടു കോലും കുതുകമൊടമരും
കോലമാലംബനംമേ."

ശുഭമസ്തു.